

เชาว์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ
และผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

สารนิพนธ์
ของ
พีรวัฒน์ จารุจารีต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
พฤษภาคม 2547
ลิขสิทธิ์เป็นของ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

เชาวน์ปัญญา เชาว์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ
และผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

บทคัดย่อ

ของ

นายพีรวัฒน์ จารุจาริต

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

พฤษภาคม 2547

พิรวัฒน์ จารุจาริต. (2547). *เชาวน์ปัญญาเชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศภายในเรือนจำกลางคลองเปรม*. สารนิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์, รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตราภักดิ์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา,

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) เพื่อศึกษาระดับของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ในแต่ละตัวแปร 2) เพื่อเปรียบเทียบ เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศและผู้ต้องขังชายพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศจากวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย จำนวน 40 คน และผู้ต้องขังชายพฤติกรรมรกร่วมเพศ ตามการจำแนกของเรือนจำกลาง คลองเปรม จำนวน 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลประกอบด้วยแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของราเวนฉบับ The Standard Progressive Matrices แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ฉบับของกรมสุขภาพจิต และแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับ TCT - DP การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติค่าที (t-Test) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน(Pearson Product Correlation)

ผลการวิจัยพบว่า

ในการศึกษาระดับของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ พบว่า

ระดับเชาวน์ปัญญาของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาระดับปกติ ปานกลาง (Average) รองลงมาระดับค่อนข้างฉลาด(Bright) ที่บ (Dull) และคาบเส้น(Border Line) ตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาระดับปกติ ปานกลาง (Average) รองลงมาระดับที่บ (Dull) และคาบเส้น(Border Line) ค่อนข้างฉลาด(Bright) ตามลำดับ

ระดับเชาวน์อารมณ์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับ เชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ

ระดับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์น้อย ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย

ในการศึกษาเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน และการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศและผู้ต้องขังชายพฤติกรรมรักร่วมเพศ พบว่า

1. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีภาพรวมของเชาวน์อารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์
5. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า $r_{xy} = 0.35$
6. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์ไม่สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์
7. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์
8. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์
9. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์อารมณ์ไม่สัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์

INTELLIGENCE QUOTIENT, EMOTIONAL QUOTIENT, AND CREATIVE THINKING
OF THE PRISONERS IN KLONGPREM CENTRAL PRISON

AN ABSTRACT
OF
MR. PEERAWAT CHARUCHARREET

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree in Developmental Psychology
at Srinakharinvirot University
May 2003

Peerawat Charuchareet. (2004). Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking of homosexual and heterosexual prisoners in Klongprem Central Prison. Thesis of Master of Education degree in Developmental Psychology, Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Mr.Somkiat Thipyathusn, Assoc. Prof. Dr. Duanduen Satrapat, Assist. Prof. Wattana Srisatvacha.

The purpose of this study was three-fold. First, to study the level of Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking when compare with standard score of each variable. ; second, to compare Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking among homosexual and heterosexual prisoners in Klongprem Central Prison. ; third, to investigate the relationship between Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking. The subjects comprised 80 prisoners in Klongprem Central Prison; through selected from Klongprem Central Prison in homosexual and simple random sampling in heterosexual. The instrument for collecting data included The Standard Progressive Matrices, The Thai Emotional Intelligence Evaluation Screen Test for Thai Citizen of Mental Health Department and The Test for Creative Thinking–Drawing Production (TCT – DP). The data obtained are analysed to find difference with t- test as well as to find their relation with Pearsons Product Moment Correlation.

Result of the study found.

In study the level of Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking when compare with standard score of each variable.

Intelligence Quotient of heterosexual prisoners has Average, Bright, Dull and BorderLine ; homosexual prisoners has Average, Dull, Bright and BorderLine

Emotional Quotient of most heterosexual prisoners has low than norm. ; most homosexual prisoners has Average.

Creative Thinking of most heterosexual prisoners has Low level ; homosexual prisoners has Lowwer level.

In compare Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking among homosexual and heterosexual. And to investigate the relationship between Intelligence Quotient, Emotional Quotient and Creative Thinking among homosexual and heterosexual prisoners.

1. The homosexual prisoners has Intelligence Quotient different from heterosexual prisoners statistically signifcant of .05

2. The homosexual prisoners has Emotional Quatient different from heterosexual prisoners statistically signifcant of .01

3. The homosexual prisoners has Creative Thinking different from heterosexual prisoners statistically signifcant of .05

4. The homosexual prisoners has Intelligence Quotient not related to Emotion Quotient

5. The homosexual prisoners has Intelligence Quotient related to Creative Thinking at statistically significant of .05 $r_{xy} = 0.35$

6. The homosexual prisoners has Emotion Quotient not related to Creative Thinking

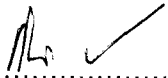
7. The heterosexual prisoners has Intelligence Quotient not related to Emotion Quotient

8. The heterosexual prisoners has Intelligence Quotient not related to Creative Thinking

9. The heterosexual prisoners has Emotion Quotient not related to Creative Thinking

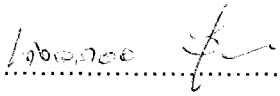
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

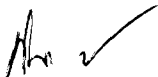
(อาจารย์ สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

(รองศาสตราจารย์ ดร. นวลละอ อสุภาผล)

คณะกรรมการสอบ

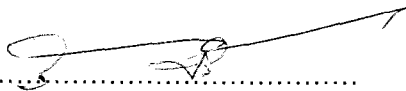
ประธาน

(อาจารย์ สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

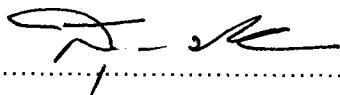
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา ศรีสัตย์วาจา)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะมนุษยศาสตร์

(รองศาสตราจารย์สุภา ปานเจริญ)

วันที่ 23 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2547

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความสามารถจากกรุณาจากการให้โอกาสของ รองศาสตราจารย์ ดร. ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์ ที่ช่วยเป็นที่ปรึกษาให้ข้อเสนอแนะต่างๆ ตลอดจน ตรวจทานแก้ไขข้อบกพร่อง และกระตุ้นเตือนผู้วิจัยในการดำเนินการงานเรื่อยมา นอกจากนี้ยัง ได้อาจารย์ สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา ศรีสัตย์วาจา ช่วยรับเป็นกรรมการในการสอบสารนิพนธ์ครั้งนี้ด้วย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความมีพระคุณที่ได้รับเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านในภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ ที่ได้ให้ความรู้และคำแนะนำต่าง ๆ ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยกำลังศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ อธิบดีกรมราชทัณฑ์ ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม และเจ้าหน้าที่ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม โดยเฉพาะคุณพีพินิจ ซึ่งช่วยติดต่อประสานงานในการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ขอขอบพระคุณ คุณกรรณิการ์ ถิรสังวรรณ ที่กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจ เครื่องมือ และผลการวิจัย ตลอดจนให้คำแนะนำในการทำวิจัยครั้งนี้ และคุณนพวรรณ บัวทอง นักจิตวิทยา ประจำเรือนจำที่พยายามช่วยอำนวยความสะดวกภายในเรือนจำ

ขอขอบคุณพวกพี่ๆ เพื่อนๆ และคุณพรดารา แซ่ฉั่วที่เป็นกำลังใจและให้คำแนะนำแก่ ผู้วิจัยตลอดมา พร้อมกันนี้ได้ขอโหสิกรรมในอกุศลกรรมต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้เคยก่อไว้

อนึ่ง การวิจัยครั้งนี้จะไม่สามารถสำเร็จได้ หากปราศจากความกรุณาและการให้ความร่วมมือจากกลุ่มตัวอย่างทุกท่าน ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณด้วยความซาบซึ้ง

คุณค่าและประโยชน์จากสารนิพนธ์นี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณของพ่อแม่ที่ให้ชีวิต และคุณตา ยาย ที่พยายามอบรมเลี้ยงดูผู้วิจัยมา ตลอดจนผู้มีพระคุณทุกท่านที่ให้การศึกษาอบรม และช่วยเหลือจนผู้วิจัยให้ประสบความสำเร็จในการศึกษาเรื่อยมา

พีรวัฒน์ จารุจาริต

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	5
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	5
ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	5
ตัวแปรที่ศึกษา	6
นิยามศัพท์ปฏิบัติการ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	8
สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ผู้ต้องขัง	11
ความหมายและขอบเขตผู้ต้องขัง	11
พฤติกรรมของผู้ต้องขัง.....	12
ประเภทของผู้ต้องขังในทัณฑสถาน	16
สรุปลักษณะการกระทำผิดของผู้ต้องขัง.....	20
พฤติกรรมรักร่วมเพศ	23
เอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	23
ความหมายของพฤติกรรมและพฤติกรรมรักร่วมเพศ	23
ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่บอกถึงสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ	26
เชาว์ปัญญา	30
ความหมายของเชาว์ปัญญา	30
ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเชาว์ปัญญา.....	32
การวัดเชาว์ปัญญา.....	37
ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด	39
แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของราเวน(Raven- Progressive Matrix).....	42
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาว์ปัญญาและการส่งเสริมเชาว์ปัญญา.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาว์ปัญญา	45

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
2 (ต่อ)	เชาว์อารมณ์.....	47
	ความหมายของเชาว์อารมณ์.....	47
	ทฤษฎีของเชาว์อารมณ์.....	50
	การวัดเชาว์อารมณ์.....	54
	ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด.....	57
	แบบทดสอบเชาว์อารมณ์ของกรมสุขภาพจิต.....	59
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาว์อารมณ์และการส่งเสริมเชาว์อารมณ์.....	60
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาว์อารมณ์.....	62
	ความคิดสร้างสรรค์.....	65
	ความหมายของความคิดสร้างสรรค์.....	65
	ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์.....	66
	การวัดความคิดสร้างสรรค์.....	72
	ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด.....	73
	แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ TCT-DP.....	78
	ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์และการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์.....	79
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์.....	82
	ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาด อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์.....	84
	งานวิจัยเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาและเชาว์อารมณ์.....	90
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	90
	งานวิจัยในประเทศ.....	92
	งานวิจัยเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์.....	93
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	93
	งานวิจัยในประเทศ.....	93
	งานวิจัยเกี่ยวกับเชาว์อารมณ์และความคิดสร้างสรรค์.....	94
	งานวิจัยในต่างประเทศ.....	94
	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	96
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	97
	การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	97

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
3 (ต่อ) การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	97
การเก็บรวบรวมข้อมูล	103
การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล	104
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	105
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	105
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	106
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	112
สังเขปความมุ่งหมาย สมมุติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า	112
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	115
อภิปรายผล	116
ข้อเสนอแนะ	121
บรรณานุกรม	123
ภาคผนวก	130
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	138

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกระดับคะแนนเชาวน์อารมณ์.....	7
2 ตารางแสดงระดับไอคิว.....	38
3 เกณฑ์การให้คะแนนเชาวน์อารมณ์.....	59
4 เกณฑ์ในการแปลความฉลาดทางอารมณ์.....	59
5 การเปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์.....	71
6 จำนวนร้อยละของข้อมูลผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ จำแนกตามระดับเชาวน์ปัญญา ระดับเชาวน์อารมณ์ และระดับความคิดสร้างสรรค์.....	106
7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเชาวน์ปัญญา คะแนนเชาวน์อารมณ์ และคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ.....	107
8 การเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญาระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ กับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	108
9 การเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์ระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ กับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	109
10 การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	109
11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ.....	110
12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ.....	110

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมอธิบายตามหลักพุทธศาสนา.....	12
2 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มทางสติปัญญาตามทฤษฎีของเวอนอน	33
3 หลักการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิด	41
4 แสดงกรอบของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ TCP - DP	75
5 แสดงพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ และเปรียบเทียบกับการพัฒนาการทาง ด้านความมีเหตุผล	80
6 ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์	84

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันสังคมไทยได้รับอิทธิพลทางวัฒนธรรมตะวันตก ทำให้มีผลกระทบต่อพฤติกรรมของคนไทยในสังคมหลายด้าน และที่กำลังได้รับความสนใจจากคนในสังคมเป็นอย่างมากก็คือ พฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ จุดเริ่มต้นของการมีเสรีภาพในเรื่องเพศมากขึ้น เพราะพฤติกรรมทางเพศนั้นตามกฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องของสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งหากมิใช่เป็นการล่วงละเมิดทางเพศในรูปแบบต่างๆ ก็ไม่ถือเป็นความผิดทางเพศ ทั้งนี้มีพฤติกรรมทางเพศรูปแบบหนึ่งที่น่าสนใจคือ พฤติกรรมรักร่วมเพศ เมื่อบุคคลที่มีปัญหาพฤติกรรมรักร่วมเพศเปิดเผยตัวมากขึ้น สังคมจึงต้องตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นกับบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศทั้งในระดับตัวบุคคล และระดับสังคม เพราะแรงผลักดันทางเพศของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกัน และในบุคคลเดียวกันก็ยังมี ความแตกต่างกันในแต่ละโอกาสขึ้นอยู่กับอายุ สภาพของร่างกาย สภาพอารมณ์ และจิตใจ (สุวัทนา และเอนก อารีพรรค 2525 : 127) ปัญหาในระดับตัวบุคคลมักเกิดจากความกดดันทางสังคมและความกดดันทางจิตใจ โดยความกดดันทางสังคมนั้นเกิดจากการที่สังคมประณามพฤติกรรมรักร่วมเพศว่าเป็นความวิปริตน่ารังเกียจ เพราะฉะนั้นบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศจึงต้องปกปิดพฤติกรรมทางเพศของตน ทำให้เกิดความคับข้องใจในการใช้ชีวิตอย่างปกติเหมือนคนทั่วไป ทั้งนี้ถ้าไม่รู้ลึกซึ้งขัดแย้งกับความรู้สึกชอบพอในเพศเดียวกันของตัวเองก็ถือว่าปกติ เพราะองค์การอนามัยโลกก็รับรองแล้วว่าคนที่มีความสัมพันธ์รักร่วมเพศเป็นผู้ที่มีสุขภาพจิตปกติ แต่ถ้าเกิดความรู้สึกขัดแย้ง รู้สึกสับสนว่าทำไมถึงชอบเพศเดียวกัน จะแสดงถึงความผิดปกติทางจิตใจ(ข้าวมิตชน. 2538 : 23)

สำหรับบุคคลรักร่วมเพศ(Homosexual) ซึ่งเป็นบุคคลกลุ่มน้อยในสังคมไทยควรมีสติและเสรีภาพในความพึงพอใจทางเพศ(Sexual Orientation)ส่วนตน ทั้งที่ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 30 บัญญัติให้ “ชายและหญิงมีสิทธิและเสรีภาพเท่าเทียมกัน” จนกระทั่งลืมนึกไปว่าในสังคมไทยมีบุคคลรักร่วมเพศทั้งชายและหญิงเป็นพลเมืองของประเทศอยู่ด้วย ในสังคมไทยบุคคลรักร่วมเพศมีสภาพอยู่ภายใต้การเลือกปฏิบัติและถูกกีดกัน ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ ความก้าวหน้าในอาชีพ การศึกษา การแสดงออกซึ่งความรู้ความสามารถซึ่งถือเป็นการละเมิดต่อศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์และเป็นการริดรอนสิทธิมนุษยชนดังมีตัวอย่างให้เห็น เช่น การห้ามรับนักศึกษาที่เป็นบุคคลรักร่วมเพศเข้าศึกษาต่อในสถาบันราชภัฏบางแห่งในอดีต แสดงให้เห็นว่า สังคมไทยยังมีทัศนคติที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมของบุคคลรักร่วมเพศอย่างไรก็ตาม เนื่องจากสังคมไทยมีลักษณะที่ไม่นิยมความรุนแรง จึงไม่มีการแสดงปฏิกิริยารังเกียจเหยียดหยามบุคคลที่เป็นรักร่วมเพศออกมาอย่างชัดเจน และรุนแรงจากสังคมไทย แต่มีความรู้สึกรังเกียจเหยียดหยาม และไม่ยอมรับบุคคลรักร่วมเพศชายเพิ่มขึ้น ซึ่งส่วนหนึ่งนั้นเกิดจากความไม่เข้าใจ และมองบุคคลรักร่วมเพศเพียงบทบาททางเพศ แต่ไม่ได้มองไปถึงความรู้ ความ

สามารถของบุคคลรักร่วมเพศ และที่สำคัญไปกว่านั้นในประเทศไทยยังขาดองค์กรที่ให้ความรู้ความเข้าใจการเป็นบุคคลรักร่วมเพศที่ถูกต้องแก่สังคม และให้ความช่วยเหลือบุคคลรักร่วมเพศทั้งทางข้อมูลข่าวสาร และการปกป้องคุ้มครองสิทธิอย่างเป็นรูปธรรม

จากการที่สังคมไทยเปลี่ยนแปลงไปดังกล่าว และบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศได้เปิดเผยมากขึ้น และสังคมก็ไม่แสดงออกถึงการต่อต้านอย่างชัดเจน ทั้งนี้จากการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับผู้มีพฤติกรรมรักร่วมเพศผ่านทางสื่อมวลชน เช่น ข่าวการแต่งงานหมู่ของพวกรักร่วมเพศในหลายประเทศแถบยุโรปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยการรับรองการแต่งงานของผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ หรือข่าวการจัดงานรื่นเริงประจำปีของชาวเกย์ในประเทศไทยที่ถนนสีลม เป็นต้น อีกทั้งมีละครและภาพยนตร์ที่น่าเสนอเนื้อเรื่องที่มีตัวละครแสดงพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างเปิดเผย เช่น เรื่อง “ขัง 8” ที่มีเนื้อหากล่าวถึงปัญหาทางเพศของผู้ต้องขังเพศหญิงภายในเรือนจำ อันแสดงแง่มุมต่างๆ ของพฤติกรรมรักร่วมเพศ โดยเฉพาะในเรือนจำ และยังสามารถสะท้อนค่านิยมของสังคมต่อการมองปัญหาทางเพศของผู้ต้องขังที่ได้รับผลจากปัญหาทางเพศภายในเรือนจำได้ดี ซึ่งเป็นประเด็นที่น่าสนใจศึกษาค้นคว้า

โดยในปัจจุบันจำนวนของผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องขังนั้นมีจำนวนสูงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจำนวนของผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นนั้นมีทั้งเพศชายและเพศหญิง สาเหตุอาจเนื่องมาจากระบบของเศรษฐกิจที่ตกต่ำลง ทำให้คนมีฐานะที่ตกต่ำลง คนจนมีจำนวนสูงขึ้นทำให้คนต้องดิ้นรนทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดแม้กระทั่งการประกอบอาชีพที่ไม่สุจริต เช่น ค้ายาเสพติด ลักขโมย ค้าประเวณี เป็นต้น โดยในกลุ่มของผู้ต้องขังนั้นมีรูปแบบการกระทำผิดที่หลากหลายและรุนแรงแตกต่างกันไป ซึ่งจากสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏออกมา พบว่า มีการก่อความวุ่นวายขึ้นอยู่เรื่อย ๆ ด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตามนั้นแสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังเกิดปัญหาในการปรับตัวภายในเรือนจำ และผู้ต้องขังดังกล่าวมิได้รับการเกลานิสัยจากระบบการทางราชทัณฑ์เท่าที่ควร ปัญหาต่างๆ ของผู้ต้องขังที่จะต้องพบเจอภายในเรือนจำปัญหาหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ปัญหาทางเพศ(วันทนี วาสิกะสิน, 2526 : 150) นั่นคือปัญหาของการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศนั่นเอง

เมื่อก้าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นสามารถเกิดขึ้นได้ทั้งในเพศหญิงและเพศชาย และในบางครั้งก็จะควบคู่ไปกับความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์ได้ทั้ง 2 เพศ หรือที่เรียกว่า bisexual จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่ผู้ต้องขังที่มีครอบครัวแล้วซึ่งมีความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างคู่สมรสมาก่อนสามารถมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ แต่ทั้งนี้จะเกิดเป็นปัญหาทางเพศขึ้นได้หากไม่เกิดจากความยินยอมพร้อมใจจากผู้ต้องขัง ทั้งนี้สาเหตุของพฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นเกิดมาจากหลายปัจจัย เช่น การอบรมเลี้ยงดูของครอบครัว หรือการเปิดรับสื่อมวลชนที่เผยแพร่เกี่ยวกับเรื่องรักร่วมเพศ อันส่งผลถึงการมีพฤติกรรม เป็นต้น นอกจากนี้แล้วยังมีสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศคือ สภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น มีความสัมพันธ์ทางเพศเดียวกันเป็นเวลานาน เช่น ในโรงเรียนประจำ ในเรือนจำ หรือสถานกักกันต่างๆ(วันทนี วาสิกะสิน, 2526 : 144) ดังที่มีผลการวิจัยพบว่า ในกลุ่มของนักเรียนที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศพบได้ในโรงเรียนหญิงล้วนมากที่สุด(อรอนงค์ กิตติกลยาวงค์, 2534 : 143) ทำให้เชื่อได้ว่าการอยู่ในเรือนจำของผู้ต้องขังเป็นเวลานานย่อม ทำให้

ผู้ต้องขังเกิดพฤติกรรมรกร่วมเพศได้ เพราะผู้ต้องขังมีปัญหาพฤติกรรมทางเพศเหมือนกับผู้ป่วยทางจิต หมายถึง ผู้ต้องขังมีความต้องการทางเพศเหมือนคนปกติ แต่ไม่สามารถแสดงออกตามปกติได้ ทำให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่อันตรายต่อคนอื่น เช่น การข่มขืนผู้ต้องขังด้วยกัน หรือทำให้กลายเป็นผู้มีพฤติกรรมรกร่วมเพศไปได้(วันทนี วาสิกะสิน, 2526 : 160) และความต้องการทางเพศของผู้ต้องขัง ก็ไม่ได้รับการยินยอมจากผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นกัน เนื่องจากไม่เห็นความสำคัญและเป็นเรื่องยุ่งยากเกินไปในการจะอำนวยความสะดวกให้ผู้ต้องขังได้พบกับคู่สมรสในห้องพิเศษที่จัดไว้ในคุก(วันทนี วาสิกะสิน, 2526 : 306)

ทั้งนี้หากพิจารณาคูณลักษณะในส่วนตัวของผู้ที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ จะพบได้ในหลายปัจจัยดังเช่น งานวิจัยของชาญศิริ เมืองเกษม(2541:บทคัดย่อ) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของชายผู้เบี่ยงเบนทางเพศ(เกย์) ของผู้บริหารสถานประกอบการเอกชน ศึกษากรณี : ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) กรุงเทพมหานคร พบว่า มีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจในระดับสูง คือปัจจัยความรู้ในสายงานและปัจจัยในด้านของความมีมนุษยสัมพันธ์ ลักษณะนิสัยคล้ายสตรีของชายผู้มีความเบี่ยงเบนทางเพศ มีการแสดงออกพฤติกรรมในส่วนของการให้ความร่วมมือ ทำงานปฏิบัติการได้ทุกด้าน มีความขยันขันแข็ง ประสานงานกับบุคคลต่าง ๆ ได้ดี ย่อมส่งผลให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีงามขององค์กร อันนำไปสู่ความสำเร็จที่เป็นไปในลักษณะสูงซึ่งจากผลการศึกษาดังกล่าวถือว่า ได้เสนอคุณลักษณะในส่วนตัวของผู้ที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ และจัดเป็นส่วนหนึ่งได้ของความฉลาดทางอารมณ์

โดยอารมณ์ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งที่คนปกติทุกคนมีนั้น สามารถพัฒนาได้(วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 56-59) การควบคุมอารมณ์ให้เกิดนั้นมาจากตัวแปรที่สำคัญ อีกตัวหนึ่ง คือสติปัญญา ซึ่งใช้ในการกำกับควบคุมอารมณ์(พรณี บุญประกอบ. 2542. : 7-13) เพื่อการปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ ทำให้ผู้ต้องขังชายภายในคุก ไม่ก่อปัญหาต่างๆ ให้กับสังคมได้อีกดังที่เป็นข่าวอยู่เนืองๆ เช่น การแหกหักเรือนจำเป็นประจำทุกปีหรือ ปีเว้นปี เป็นต้น

ซึ่งประเด็นของเชาวน์ปัญญาในผู้ต้องขังในประเทศไทยนั้นเคยมีผู้ทำการศึกษามาบ้างแล้วพบว่า ส่วนใหญ่จะมีเชาวน์ปัญญาอยู่ในระดับต่ำ(อ้างอิงจากอุทัยวรรณ อินทราลีและคณะ. 2519 : 7) พบว่า ส่วนใหญ่ของผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีระดับเชาวน์ปัญญาในระหว่างระดับคาบเส้นและค่อนข้างต่ำ แต่การศึกษาดังกล่าวเป็นเพียง pilot project เท่านั้น และยังขาดคะแนนมาตรฐานของระดับเชาวน์ปัญญาในผู้ต้องขังด้วยแต่คนเรามีได้มีเพียงเฉพาะเชาวน์ปัญญาแต่อย่างเดียวยังมีเรื่องของเชาวน์อารมณ์อยู่ด้วย และดูเหมือนจะได้รับความสำคัญมากกว่าด้วยเพราะสามารถพัฒนาได้เพื่อใช้ในการปรับตัวอย่างสร้างสรรค์ ที่ตรงกับหลักการของการราชทัณฑ์ของไทยทั่วไปที่มีเพื่อขัดเกลานิสัยและพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์(อายุตม์ สินธพพันธุ์. 2545 : 50) ผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ เพราะนอกจากจะทำให้เข้าใจปัญหาในกลุ่มของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีปัญหาทางเพศดังกล่าวแล้ว จากกระบวนการศึกษาวิจัยที่ต้องอาศัยกลุ่มผู้ต้องขังชายที่ไม่มีพฤติ

กรรมกรักร่วมเพศเป็นกลุ่มเปรียบเทียบแล้ว สามารถทำให้เข้าใจในเรื่องเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายโดยรวมไปพร้อมๆ กันด้วย อันอาจเป็นประโยชน์ได้หากมีการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังชายไปในทางที่พึงประสงค์ เพราะเขาก็เป็นเช่นเราเช่นกันในความเป็นสมาชิกของสังคมที่เท่ากัน

โดยหากพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับสังคมไทย ก็สมควรพิจารณาแนวคิดทางปรัชญาของ พุทธศาสนาด้วย(พรณี บุญประกอบ. 2542. : 7-13) กล่าวคือ ในทางพระพุทธศาสนาถือว่า อารมณ์กับปัญญานั้นเกิดร่วมกัน เราไม่สามารถแยกตัวที่เป็นอารมณ์ออกจากปัญญาได้ ถือว่าเป็น เจตสิกกลุ่มเดียวกัน ตัวปัญญาซึ่งมีสติเป็นตัวกระตุ้น เมื่อมาต่อเข้ากับอารมณ์ทั้งหลาย ก็เกิดเป็น อารมณ์ที่พึงประสงค์คู่ไปด้วยกัน แต่ถ้าพูดถึงไอคิวความหมายเหมือนจะแยกออกจากอารมณ์ทั้งหมด อารมณ์เป็นพลังดาบอด เพราะฉะนั้นจึงใส่ปัญญาที่เป็น Intelligence เข้าไป เมื่อบวกกับ Emotion จึงเป็น Emotion Intelligence ปัญญาไปกำกับอารมณ์ไม่ใช่อารมณ์เป็นอิสระจากปัญญา ดังนั้น Emotion Intelligence จึงหมายถึงมีทั้ง IQ และ EQ อยู่ในนั้นทั้งหมดการวัดจึงควรรวมกันไปไม่ควรแยก ถ้าขาดปัญญาสติก็ทำอะไรไม่ได้ สติต้องบวกกับปัญญา แล้วจึงไปควบคุมกำกับอารมณ์ เพราะฉะนั้นอารมณ์ที่แสดงออกโดยมีสติปัญญากำกับนั้นแหละเป็น Emotion Intelligence เราไม่พัฒนาแบบแยกส่วน คำว่า ไอคิว นั้นอาจเรียกว่าเป็นปัญญา แต่เป็นคนละประเภทกับปัญญาในทางพระพุทธศาสนา แต่ว่าในทางปฏิบัติจริง ๆ ทั้งปัญญา ทั้งอารมณ์ ทั้งความรู้ที่ถูกต้อง จะต้องไปด้วยกันทั้งหมด เพียงแต่ที่พูดถึง อีคิว เพื่อไม่ให้หลงให้ความสำคัญกับ ไอคิว ให้มากเกินไปนั่นเอง

เนื่องจากผลการวิจัยที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างในผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศที่ทำการศึกษานั้น เป็นกลุ่มวัยรุ่นมากกว่าผู้ใหญ่ ดังเช่น งานวิจัยของอรอนงค์ กิตติกัลยาวงศ์(2534 : 139-143) ศึกษาพฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขต การศึกษา 3 พบว่านักเรียนพฤติกรรมทางเพศจะมีเจตคติต่อพฤติกรรมรักร่วมเพศดีกว่านักเรียนที่ไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และสอดคล้องกับบุปผา คุณพิโน(2530 : 69)ศึกษาเจตคติต่อรักร่วมเพศ และพฤติกรรมรักร่วมเพศของนักเรียนวัยรุ่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า เจตคติที่มีต่อพฤติกรรมรักร่วมเพศของนักเรียนมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมรักร่วมเพศในเชิงนิมาน เป็นต้น จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่ผ่านมา ไม่ปรากฏว่ามีงานวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์เชาวน์ปัญญา และ เชาวน์อารมณ์ของผู้ต้องขังชายเลย ทั้งนี้ผู้ต้องขังส่วนใหญ่จะประสบปัญหาทั้งทางด้านจิตใจ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักร่วมเพศ เพื่อเปรียบเทียบและยังดูถึงความสัมพันธ์ของระดับเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และ ความคิดสร้างสรรค์ไปพร้อมกันอันอาจเป็นประโยชน์ต่อไปได้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ในแต่ละตัวแปร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ของผู้ต้องขังชายซึ่งที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ

ความสำคัญของการวิจัย

งานวิจัยของสารนิพนธ์นี้ทำให้ได้ทราบถึงระดับคะแนนของตัวแปร เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศเมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ของแต่ละตัวแปร นอกจากนั้นยังทำให้ทราบถึงความแตกต่างของตัวแปรทั้ง 3 ในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ และยังทำให้ได้ทราบถึงความสัมพันธ์กันของตัวแปรอันสามารถเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องขังชายในการส่งเสริมแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชายโดยเฉพาภายในเรือนจำกลางคลองเปรมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมด้วยตัวแปรดังกล่าวยังไม่ได้รับความสำคัญจากการศึกษาในกลุ่มของผู้ต้องขังชายมากนัก

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำผิด จำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

จากประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำผิดจำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มอย่างง่ายโดยมีพฤติกรรมทางเพศเป็นชั้นได้จำนวน 80 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ 40 คน และเป็นผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ 40 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

การศึกษาความสัมพันธ์

เชาวน์ปัญญา

เชาวน์อารมณ์

ความคิดสร้างสรรค์

การศึกษาเปรียบเทียบ

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

1. พฤติกรรมทางเพศ

1.1 พฤติกรรมรักร่วมเพศ

1.2 พฤติกรรมรักต่างเพศ

ตัวแปรตาม ได้แก่

1. เชาวน์ปัญญา

2. เชาวน์อารมณ์

3. ความคิดสร้างสรรค์

นิยามศัพท์ปฏิบัติการ

1. เชาวน์ปัญญา หมายถึง ความสามารถในการสังเกต การรับรู้ทางการเห็น การคิดอย่างกระฉับ และการใช้เหตุผลเชิงขัดแย้ง(กนกรัตน์ สุชะตุงคะ และคณะ, 2537 , หน้า68) ที่วัดได้จากแบบทดสอบเชาวน์ปัญญา Progressive Matrices ชุด Standard Progressive Matrices (SPM) โดยมีเกณฑ์การจำแนกระดับเชาวน์ปัญญาเทียบได้จากเกณฑ์ที่อ้างอิงจากกนกรัตน์ สุชะตุงคะ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล(ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. 2547) ดังต่อไปนี้

SPM	WAIS	SPM	WAIS	SPM	WAIS
8	68	14	74	20	81
9	69	15	76	21	82
10	70	16	77	22	83
11	71	17	78	23	84
12	72	18	79	24	85
13	73	19	80	25	86

SPM	WAIS	SPM	WAIS	SPM	WAIS
26	87	38	100	50	113
27	88	39	101	51	114
28	89	40	102	52	115
29	90	41	103	53	116
30	91	42	104	54	117
31	92	43	105	55	118
32	94	44	106	56	119
33	95	45	107	57	120
34	96	46	108	58	121
35	97	47	109	59	122
36	98	48	110	60	123
37	99	49	112		

2. เซาว์นารมณื หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์และมีการกระตุ้นภายใน ตลอดจนสามารถ รอคอยการตอบสนองของความต้อการของตนเองได้อย่างเหมาะสมทุกกาลเทศะ(รายงานการวิจัย ระดับสุขภาพจิตของคนไทย,กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข : 2543) ซึ่งมีเกณฑ์การจำแนก ระดับคะแนนเซาว์นารมณืของกรมสุขภาพจิต แบ่งระดับของเซาว์นารมณืได้เป็น 3 ระดับตาม เกณฑ์ในการแปล ดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 เกณฑ์ที่ใช้ในการจำแนกระดับคะแนนเซาว์นารมณื

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความฉลาดทางอารมณ์
ต่ำกว่า 138	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) ต่ำกว่าปกติ
138-170	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติ
สูงกว่า 170	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) สูงกว่าปกติ

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข. กรมสุขภาพจิต. (2543). แบบวัดมาตรฐานของกรมสุขภาพจิต. แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ : 2543

3. ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดอย่างมีสาระ(productive thinking)ในเชิงนวัตกรรม จินตนาการและความคิดนอกเนกนัย ซึ่งรวมถึงความคิดคล่อง(fluency) ความคิดยืดหยุ่น(flexibility) ความคิดริเริ่ม(originality) ความคิดละเอียดประณีต(elaboration) ความกล้าเสี่ยง(risk-taking) และอารมณ์ขัน(humor) ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของฉบับ The Test for

Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) ที่สร้างขึ้นโดยเจเลนและเออร์แบน(ดิลก
ดิลกานนท์. 2534. : 40 อ้างอิงจากJellen & Urban. 1984. n.d.) และผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการ
พิจารณาคะแนนความคิดสร้างสรรค์(ดวงเดือน ศาสตราจารย์. 2547) ดังนี้

เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ 75 ขึ้นไปหมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์มาก

เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ 50 ถึง 75 หมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างมาก

เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ 49 ถึง 25 หมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย

เปอร์เซ็นต์ไทม์ที่ 24 ลงมา หมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์น้อย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. พฤติกรรมรักต่างเพศ หมายถึง การที่ผู้ต้องขังชายไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และ
ตามคำบันทึกปรึกษาของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่สังเกตพฤติกรรมภายใน
เรือนจำกลางคลองเปรม กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

2. พฤติกรรมรักร่วมเพศ หมายถึง พฤติกรรมรักร่วมเพศจริงทั้งที่วัดได้จากแบบสอบถาม
และตามคำบันทึกปรึกษาของเจ้าหน้าที่เรือนจำ ฝ่ายจำแนกลักษณะผู้ต้องขังที่สังเกตพฤติกรรม
ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม กรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรม

3. ผู้ต้องขังชาย หมายถึง ผู้ต้องขังเพศชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

4. เรือนจำ หมายถึง เรือนจำกลางคลองเปรม

สมมติฐานที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาแตกต่างกับผู้ต้องขังที่มี
พฤติกรรมรักต่างเพศ

2. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่มี
พฤติกรรมรักต่างเพศ

3. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกับผู้ต้องขังที่มี
พฤติกรรมรักต่างเพศ

4. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์

5. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

6. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

7. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์

8. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

9. ผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์อารมณ์สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบันจำนวนของผู้ที่ตกเป็นผู้ต้องขังนั้นมีจำนวนสูงขึ้นเรื่อย ๆ ซึ่งจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้นนั้นมีทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยจากสถิติคดีอาญา(สุดสงวน สุธีพร. 2545. : 118 อ้างอิงจาก The Uniform Crime Report n.d.)จากที่มาของตำรวจซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจนานาชาติจากองค์กร National Crime Survey สาเหตุอาจมาจากระบบเศรษฐกิจที่ตกต่ำลง ทำให้คนมีฐานะตกต่ำลงด้วยเช่นกัน คนจนที่มีจำนวนสูงขึ้นเป็นผลให้ต้องดิ้นรนทำทุกอย่างเพื่อความอยู่รอดแม้กระทั่งการประกอบอาชญากรรมได้ โดยในกลุ่มของผู้ต้องขังนั้น มีรูปแบบการกระทำผิดที่หลากหลายและรุนแรงแตกต่างกันไป ทั้งนี้จากสภาพความเป็นจริงที่ปรากฏออกมา พบว่า ผู้ต้องขังมีการก่อความวุ่นวายขึ้นอยู่เรื่อย ๆ จะด้วยเหตุผลใดก็ตามแสดงให้เห็นว่า ผู้ต้องขังเกิดปัญหาการปรับตัวภายในเรือนจำ และมิได้รับการเกลานิสัยจากระบบการทางราชทัณฑ์เท่าที่ควรซึ่งปัญหาของผู้ต้องขังที่จะต้องพบเจอภายในเรือนจำ ปัญหาหนึ่งที่น่าสนใจ คือ ปัญหาทางด้านเพศ(วันทนี วาสิกะสิน. 2526. : 160) โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ทั้งนี้คุณลักษณะเด่นอย่างหนึ่งของกลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นมีความน่าสนใจในเรื่องของอารมณ์(ชาญศิริ เมืองเกษม. 2542. : บทคัดย่อ) อันอาจเป็นผลจากที่ต้องมีการทำความเข้าใจในลักษณะทั้งความเป็นเพศชายและเพศหญิงภายในตัวบุคคล(นวลละออ สุภาพล. 2527 : 125 - 126) โดยอารมณ์ซึ่งเป็นตัวแปรสำคัญหนึ่งที่คนปกติทุกคนมีนั้นสามารถพัฒนาได้(วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 56-59) การควบคุมอารมณ์ให้เกิดขึ้นมาจากตัวแปรที่สำคัญอีกตัวหนึ่ง คือ สติปัญญา ซึ่งใช้ในการกำกับควบคุมอารมณ์(พรณี บุญประกอบ. 2542. : 7-13) เพื่อการปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ส่งผลทำให้ผู้ต้องขังภายในคุกไม่ก่อปัญหาต่างๆ ให้กับสังคมได้อีกดังที่เป็นข่าวอยู่เนืองๆ เช่น การแหกหักในเรือนจำเป็นประจำทุกปีหรือ ปีเว้นปี ตามข่าวสารจากสื่อต่างๆ เป็นต้น

สำหรับประเด็นของเชาวน์ปัญญาในผู้ต้องขังนั้นเคยมีผู้ทำการศึกษามาแล้ว แต่คนเรามีได้มีเพียงเฉพาะเชาวน์ปัญญาอย่างเดียว ยังมีเรื่องของเชาวน์อารมณ์อยู่ด้วยและดูเหมือนจะได้รับความสำคัญมากกว่าด้วย เพราะสามารถพัฒนาใช้ในการปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์ อันเป็นประโยชน์ต่อการขัดเกลานิสัยผู้ต้องขังและเพื่อพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังให้เป็นไปในทางที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจึงสนใจในเรื่องเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ เพราะนอกจากจะทำให้เข้าใจปัญหาในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีปัญหาทางเพศดังกล่าวแล้ว จากกระบวนการศึกษาวิจัยที่ต้องอาศัยกลุ่มผู้ต้องขังชายที่ไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นกลุ่มเปรียบเทียบแล้ว จะสามารถทำให้เข้าใจใน

เรื่องเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายโดยรวมได้ไปพร้อมๆกัน อันอาจเป็นประโยชน์ได้หากมีการศึกษาวิจัยต่อไป เพื่อใช้ในการพัฒนาพฤติกรรมของผู้ต้องขังไปในทางที่พึงประสงค์และเพื่อให้ผู้ต้องขังสามารถกลับคืนสู่สังคมได้ สำหรับในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และได้นำเสนอหัวข้อต่อไปนี้

1. ผู้ต้องขัง
 - 1.1 ความหมายและขอบเขตผู้ต้องขัง
 - 1.2 พฤติกรรมของผู้ต้องขัง
 - 1.3 ประเภทของผู้ต้องขังในทัณฑสถาน
 - 1.4 สรุปลักษณะการกระทำผิดของผู้ต้องขัง
2. พฤติกรรมรักร่วมเพศ
 - 2.1 ความหมายของพฤติกรรมและพฤติกรรมรักร่วมเพศ
 - 2.2 ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่บอกถึงสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ
3. เชาวน์ปัญญา
 - 3.1 ความหมายของเชาวน์ปัญญา
 - 3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญา
 - 3.3 การวัดเชาวน์ปัญญา
 - 3.4 ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด
 - 3.5 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของราเวน
 - 3.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์ปัญญาและการส่งเสริมเชาวน์ปัญญา
 - 3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์ปัญญา
4. เชาวน์อารมณ์
 - 4.1 ความหมายของเชาวน์อารมณ์
 - 4.2 ทฤษฎีของเชาวน์อารมณ์
 - 4.3 การวัดเชาวน์อารมณ์
 - 4.4 ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด
 - 4.5 แบบทดสอบเชาวน์อารมณ์ของกรมสุขภาพจิต
 - 4.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์อารมณ์และการส่งเสริมเชาวน์อารมณ์
 - 4.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์อารมณ์
5. ความคิดสร้างสรรค์
 - 5.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์
 - 5.2 ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์
 - 5.3 การวัดความคิดสร้างสรรค์

- 5.4 ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด
- 5.5 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ TCT-DP
- 5.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์และการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์
- 5.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์
- 6. ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาด อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์
- 7. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์
 - 7.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 7.2 งานวิจัยในประเทศ
- 8. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์
 - 8.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 8.2 งานวิจัยในประเทศ
- 9. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์อารมณ์และความคิดสร้างสรรค์
 - 9.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
 - 9.2 งานวิจัยในประเทศ

1. ผู้ต้องขัง

1.1 ความหมายและขอบเขตผู้ต้องขัง

ผู้วิจัยขอให้ความหมายและขอบเขตของผู้ต้องขัง ซึ่งขอนำมาเสนอดังต่อไปนี้

การราชทัณฑ์ในทุกประเทศได้กำหนดมาตรการสำหรับการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังของประเทศตนให้สอดคล้องกับปัจจัยทางสภาพแวดล้อม ด้านเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ที่มีความแตกต่างกันไปของแต่ละประเทศ โดยตั้งอยู่บนหลักพื้นฐานเดียวและเป็นมาตรฐานสากล คือ ข้อกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับปฏิบัติต่อผู้ต้องขังกับข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสหประชาชาติ สำหรับการราชทัณฑ์ไทยภายใต้ความรับผิดชอบของกรมราชทัณฑ์ กระทรวงยุติธรรมในปัจจุบันได้ถือปฏิบัติต่อผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 ซึ่งมาตรา 4 วรรค (2). (3). (4) และ (5) ได้ให้คำจำกัดความของคำที่เกี่ยวข้องกับคำว่า "ผู้ต้องขัง" ไว้ดังนี้

ผู้ต้องขัง ในที่นี้หมายรวมถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขังและคนฝากขังที่ถูกคุมขังหรือควบคุมไว้ภายในทัณฑสถาน ซึ่งเป็นที่คุมขังผู้ต้องขัง(วิสัย พุทธศักราช 2544 : 14-21) ดังต่อไปนี้

นักโทษเด็ดขาด (Convict) หมายความว่า บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามหมายจำคุก ภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และรวมถึงบุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วย

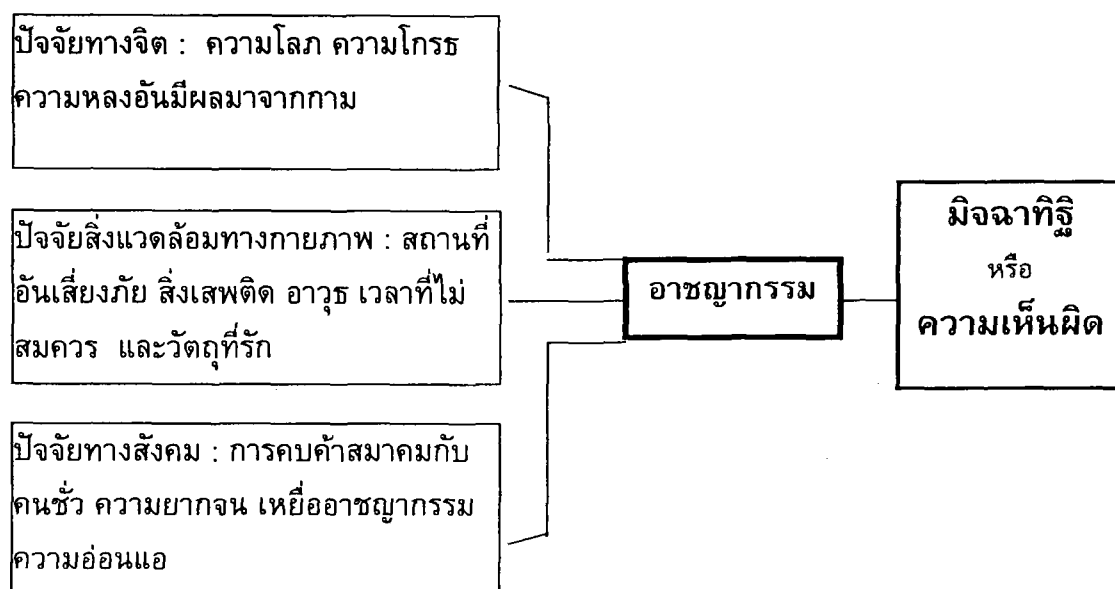
คนต้องขัง (Detained Person) หมายความว่า บุคคลที่ถูกขังไว้ตามหมายขัง

คนฝาก (Entrusted Person) หมายความว่า บุคคลที่ถูกฝากควบคุมไว้ตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หรือกฎหมายอื่น โดยไม่มีหมายอาญา

จากคำจำกัดความดังกล่าว ผู้วิจัยขอสรุปถึงความหมายของผู้ต้องขัง เพื่อใช้ในการศึกษาค้นคว้าว่าหมายถึง นักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝากขังที่ถูกคุมขัง หรือควบคุมไว้ภายในทัณฑ์สถาน ซึ่งเป็นที่คุมขังผู้ต้องขัง หรือเรือนจำ

1.2 พฤติกรรมของผู้ต้องขัง

สำหรับประเทศไทยได้ศึกษาและทำการอธิบายพฤติกรรมของผู้ต้องขังจากเอกสารการสอนของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช โดยมีการนำทฤษฎีอาชญาวิทยาแนวพุทธ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช .2537. : 328) สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีส่วนสัมพันธ์กับการเกิดอาชญากรรมมีอยู่ 3 ประการ ดังภาพประกอบ 1 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ภาพประกอบ 1 ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเกิดอาชญากรรมอธิบายตามหลักพุทธศาสนา

1. ปัจจัยทางจิต ในทางพระพุทธศาสนาเน้นปัจจัยทางจิตต่างจากแนวคิดของนักอาชญาวิทยา กล่าวคือ อาชญาวิทยาเน้นปัจจัยทางจิตในแง่ความก้าวร้าว ความมั่งร้าย ความเห็นแก่ตัว ความเก็บกด โรคจิต โรคประสาท ความผิดปกติของบุคลิกภาพ เป็นต้น

ส่วนพระพุทธศาสนาเน้นปัจจัยทางจิตในส่วนลึกหรืออาจจะเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ปัจจัยทางวิญญาณ(Spiritual Factor)

พุทธศาสนาถือว่า คนที่ประกอบอาชญากรรมคือ คนที่เป็นโรคทางวิญญาณจนมีอาชญากรรม ยับยั้ง จิตใจของตนเองได้ ทำให้เกิดความโลภ ความโกรธ และความหลง จนเกินเหตุทำให้เกิดผิด ผิดผิด และกระทำผิด

ดังนั้น เมื่อมีการกระทำสิ่งใดที่เป็นการละเมิดกฎหมายอาญา การกระทำนั้นก็จะกลายเป็นอาชญากรรมไป ความโลภ ความโกรธ ความหลงก็คือ กิเลสหรือภาวะที่ทำให้จิตใจเศร้าหมอง ความโลภ ความโกรธ ความหลงนี้ มีผลมาจากกาม

2. ปัจจัยทางสังคม ปัจจัยทางสังคมที่พุทธศาสนาเน้นมากก็คือการคบค้าสมาคมกับคนชั่ว พุทธศาสนาได้อุปมาไว้ว่าการคบคนชั่วเป็นมิตรก็เหมือนการเอาหญ้าคาไปห่อปลาร้า ย่อมเน่าเหม็น อธิบาย ได้ว่าการคบคนชั่วเป็นมิตรย่อมทำให้เกิดความเห็นผิด หรือมีมิจฉาทิฐิ และนำไปสู่การกระทำผิดได้

ปัจจัยทางสังคมอีกอย่างหนึ่งคือ ความยากจน ซึ่งเป็นผลมาจากความเสื่อมในด้านการเมืองการปกครองเมื่อความขัดสนเกิดขึ้นโดยทั่วไป ก็ย่อมทำให้เกิดความเห็นผิดและนำไปสู่การประกอบอาชญากรรม

ปัจจัยทางสังคมในประการต่อมา คือปัจจัยเกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมในเรื่องนี้ พุทธศาสนา ได้ชี้ให้เห็นว่าผู้ที่ทำให้ผู้อื่นต้องได้รับความเดือดร้อน ย่อมจะได้รับความเดือดร้อนตอบแทน เป็นไปตามผลกรรมที่ได้สร้างขึ้น นอกจากนี้ผู้ที่ตั้งตนอยู่ในความประมาทก็อาจจะตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การเที่ยวไปในตรอกต่างๆ ในเวลากลางคืนเนืองๆ เป็นต้น หรืออาจจะเป็นเหยื่อที่เกิดจากความ สนิมใจจนตนเองต้องตกอยู่ในสภาพทั้งเป็นอาชญากรรมและเป็นเหยื่อไปพร้อมๆ กัน เช่น การเล่นเกมพนัน การเป็นโสเภณี การติดยาเสพติด เป็นต้น กล่าวโดยสรุป คนตกเป็นเหยื่อก็เพราะความเห็นผิด จึงทำให้เกิดการกระทำผิด หรือการประกอบอาชญากรรม

ปัจจัยสังคมในประการสุดท้ายคือความอ่อนแอของสถาบันทางสังคม โดยเฉพาะสถาบันในทางการปกครอง หากสถาบันดังกล่าวนี้ไม่มีความเข้มแข็งพอ และไม่มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังก็อาจจะส่งเสริมทำให้เกิดอาชญากรรมได้

3. ปัจจัยสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ปัจจัยทางกายภาพดังกล่าวนี้ คือปัจจัยภายนอกที่มีส่วนจูงใจให้เกิดการกระทำผิดเท่าที่ปรากฏในคัมภีร์พุทธศาสนา ได้แก่ สถานที่สิ่งเสพติด อาวุธ เวลาที่ไม่สมควร และวัตถุอันเป็นที่รัก สถานที่เปลี่ยวหรือสถานที่ยากต่อการถูกจับกุมย่อมง่ายต่อการประกอบอาชญากรรม สิ่งเสพติดทำให้เกิดความประมาทเห็นผิดเป็นชอบ อาวุธหากมีแพร่หลาย และขาดการควบคุมอย่างจริงจังย่อมส่งผลให้เกิดอาชญากรรมได้มาก เช่น เวลาที่ไม่สมควรอย่างเวลาค่ำคืนย่อมทำให้เกิดการเห็นผิด และประกอบ

อาชญากรรมได้ วัดคุณค่าเป็นที่รักหรือของมีค่าต่างๆ ก็อาจจะทำให้เกิดความเห็นผิดและนำไปสู่การประกอบอาชญากรรมได้เช่นกัน

ทั้งนี้ในส่วนของการศึกษาทางอาชญาวิทยาในสากลได้นำเอาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ประยุกต์มาใช้เพื่ออธิบายพฤติกรรมอาชญากรถือเป็นผลงานจากความคิดริเริ่มของอ็อกสไอครอน(August Aichorn) ในราวช่วงต้นศตวรรษที่ 19 ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการทัณฑสถานแห่งหนึ่งในประเทศออสเตรีย ได้ใช้ทฤษฎีจิตวิเคราะห์เพื่อศึกษาพฤติกรรมในกลุ่มของผู้กระทำผิดที่ถูกกักกันไว้ในทัณฑสถานดังกล่าว และต่อมาได้มีนักจิตวิทยาสนใจในงานที่เกี่ยวข้องในด้านดังกล่าว เช่น

ซิกมันด์ ฟรอยด์(Sigmund Freud) จิตแพทย์ชาวออสเตรียซึ่งได้พัฒนาทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ขึ้นโดยมีสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องได้กับพฤติกรรมของผู้ต้องขังดังนี้

ตามทฤษฎีจิตวิเคราะห์ อัตตา(ego) ที่อยู่กึ่งกลางระหว่างอิด(id) กับอภีัตตา(superego) ที่ต่างก็ขัดแย้งซึ่งกันและกัน ตามปกติอัตตา(ego)จะทำหน้าที่ประนีประนอมผลงานทั้งสองฝ่ายโดยพยายามปรุ้งแต่งความต้องการของอิด(id) ให้เข้ากับสภาพที่อภีัตตา(superego) ยอมรับได้ กระบวนการนี้มีชื่อ เรียกว่า “ การระงับแรงกระตุ้น ”(sublimation) สำหรับบุคลิกภาพที่ปกติทั้งสามส่วนของบุคลิกภาพย่อมทำงานสอดประสานสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ในทางกลับกันการทำงานของทั้งสามส่วนของบุคลิกภาพย่อมขาดความสมดุลระหว่างกันในกรณีของบุคคลผิดปกติ กล่าวได้ว่า เมื่อใดก็ตามที่อัตตา(ego) ไม่สามารถประนีประนอมระหว่างอิด(id) และอภีัตตา(superego) ความขัดแย้งย่อมเกิดขึ้นในสภาวะจิตของบุคคล ถ้าความขัดแย้งปรากฏในลักษณะที่อภีัตตา(superego) เข้มแข็งกว่าอิด(id) ความต้องการของอิด(id) ก็จะถูกผลักดันลงไปในจิตใต้สำนึก ส่วนที่ถูกเก็บกดไว้นี้จะถูกเก็บรวบรวมสั่งสมไว้เปรียบประดุจสารหลอมละลายใต้ภูเขาไฟซึ่งอาจพุ่งพล่านระเบิดขึ้นมาในลักษณะของพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ในวันข้างหน้า ในทางตรงข้าม ถ้าอิด(id)มีความเข้มข้นมากกว่าอภีัตตา(superego) บุคคลก็จะประพฤติปฏิบัติตามใจตนโดยมักไม่คำนึงถึงกฎหมายหรือระเบียบกฎเกณฑ์ของสังคม ซึ่งอาจรวมถึงพฤติกรรมที่เป็นการประทุษร้ายต่อทรัพย์สินร่างกาย และชีวิตของบุคคลอื่น

ดังนั้น ถ้าอิด(id)มีอิทธิพลเหนืออภีัตตา(superego) การประกอบอาชญากรรมจึงอาจเกิดขึ้นได้ ภายใต้เงื่อนไขว่าช่วงโอกาสในการประกอบอาชญากรรมมีลักษณะคงที่ นอกจากนี้ นักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ก็มักอธิบายอาชญากรรมว่ามีสภาพเป็นสัญลักษณ์ทางเพศ ตัวอย่างเช่น เด็กผู้ชายอาจลักขโมยกระเป๋าทือ ด้วยเหตุผลที่ว่ากระเป๋าทือเป็นสัญลักษณ์ของเพศหญิง ซึ่งถือว่าเป็นส่วนของการชดเชยปัญหาของเด็กผู้ชายที่มีพัฒนาการทางเพศไม่สมบูรณ์ เป็นต้น

จากทฤษฎีจิตวิเคราะห์ดังกล่าว แสดงถึงการสนับสนุนในเรื่องความเกี่ยวเนื่องของพฤติกรรมทางเพศกับพฤติกรรมในการประกอบอาชีพการงาน ได้ตามเหตุผลของนักทฤษฎีจิตวิเคราะห์ที่มีอธิบายอาชีพการงานว่ามีสภาพเป็นสัญลักษณ์ทางเพศ

หนึ่งผลงานของฟรอยด์และไอครอนได้กระตุ้นความสนใจของโฟรแลนเดอร์ (Friedlander) ให้ดำเนินการศึกษาพฤติกรรมเยาวชนต่อมาตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ตามทัศนะของโฟรแลนเดอร์เยาวชนที่กระทำผิดจัดเป็นบุคคลที่แสดงออกถึงแรงต่อต้านสังคม ซึ่งถูกระงับไว้ในกรณีของบุคคลปกติ แม้สภาพแวดล้อมที่ไม่พึงปรารถนาหรือสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีจะมีส่วนผลักดันให้เยาวชนละเมิดกฎหมาย แต่สภาพแวดล้อมตามแนวทฤษฎีจิตวิเคราะห์ก็เป็นเพียงสาเหตุที่เปิดช่องทางให้แรงต่อต้านสังคมสามารถผลักดันออกมาจากภายในตัวบุคคลได้เท่านั้น

เจมส์ จาคอบ(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537. : 348) ศึกษาสังคมของผู้ต้องขังภายในเรือนจำสเตทวิลล์(The Stateville) ประเทศสหรัฐอเมริกา และพบว่าสังคมของผู้ต้องขังมีการเปลี่ยนแปลงอย่างเห็นได้ชัด เมื่อกลุ่มอาชญากรจากเมืองชิคาโกเข้ามารับโทษในเรือนจำแห่งนี้ กลุ่มอาชญากรที่เข้ามาในเรือนจำมีจำนวนมากถึง 4 กลุ่มด้วยกัน และนำรูปแบบของการมีผู้นำในกลุ่มเข้ามาใช้ในสังคมของผู้ต้องขังภายในเรือนจำ การปรับตัวของผู้ต้องขังที่อยู่ในกลุ่มอาชญากรเหล่านี้จึงค่อนข้างง่ายและไม่ต่างจากช่วงเวลาก่อนเข้าเรือนจำมากนัก เนื่องจากผู้ต้องขังได้นำวัฒนธรรมจากภายนอกเข้ามา

จากการศึกษาของนัทธี จิตสว่าง(2520 : 158) เกี่ยวกับระบบสังคมของผู้ต้องขังและได้มีการเปรียบเทียบบทบาทและการปรับตัวของผู้ต้องขังในเรือนจำของสหรัฐอเมริกากับผู้ต้องขังในเรือนจำของไทย อันสอดคล้องกับเอกสารประกอบการสอนรายวิชา 55415 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2537 : 258-260) พบว่าส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกันเนื่องจากวิถีชีวิตของผู้กระทำความผิดในเรือนจำส่วนใหญ่จะไม่ต่างกันมากนัก ซึ่งมีลักษณะเฉพาะของลักษณะพฤติกรรมของผู้ต้องขังที่แตกต่างกันไป ผู้วิจัยจึงขอยกตัวกลุ่มของผู้ต้องขังจากการสรุปบทบาทของผู้ต้องขังในเรือนจำของไทยในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยของผู้วิจัยมาดังนี้

- พวกกรักร่วมเพศชาย พบว่ามีกระเทยอยู่ 2 ประเภท คือ พวกที่เป็นกระเทยอยู่ก่อนแล้วกับพวกเด็กหนุ่มที่หน้าตาดีที่มาพบกับพฤติกรรมกรักร่วมเพศในเรือนจำ แต่ไม่ว่าจะเป็นประเภทใด พวกนี้จะถูกเรียกว่า “น้อง” พวกนี้จะได้รับการเอาอกเอาใจและได้รับปากสิ่งของจากผู้ต้องขังอื่นที่มีรสนิยมทางด้านนี้ ในบางครั้งอาจมีเรื่องทะเลาะแย่งชิงกัน คนที่ชนะก็จะเข้าครอบครองและทำการ “เลี้ยงน้อง” พวกที่เลี้ยงน้องอาจมาจากผู้ต้องขังอื่นเรียกว่า “ติดเหลียง” พวกที่เลี้ยงน้องอาจมาจากผู้ต้องขังแทบทุกประเภท เช่น ขาใหญ่ อธิพิพล เก้าคุก พ่อค้า หรือขี้นยา แต่พวกที่เป็นกระเทยจะมีพฤติกรรมพิเศษมาจากพวกอื่น ๆ

- พวกทอม เป็นผู้ต้องขังหญิงที่มีรูปร่างกรียวทำทางเป็นผู้ชายมักจะได้รับการปรนนิบัติจากผู้ต้องขังหญิงด้วยกัน ด้วยความรู้สึกว่าพวกทอมเหล่านี้เป็นผู้ชายจริงๆ กล่าวคือมีความเป็นอยู่เสมือนภรรยาปรนนิบัติสามี เช่น ช่วยจัดหาอาหารให้รับประทาน ซักเสื้อผ้าให้ เพราะในสังคมไทยผู้ชายโดยทั่วๆ ไป มักไม่ต้องทำงานประเภทนี้ พวกทอมก็ยิ่งถือโอกาสไม่ทำอะไรและแสดงตนเป็นผู้ชายมากขึ้น

- พวกเบาปัญญา หรือพวกปัญญาอ่อน เป็นพวกที่ไม่ได้รับการศึกษาอ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ พวกปัญญาทึบส่วนใหญ่กระทำผิดคดีลหุโทษ หรือผู้ต้องขังที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ มักจะถูกใช้ให้เป็นเครื่องมือก่อความไม่สงบหรือความวุ่นวายได้โดยง่าย หรืออาจถูกยุยงให้เขียนคำร้องทุกข์ หรือถูกยุยงให้ออกหน้ารับโทษแทนผู้อื่นที่ประพฤติดิฉิบยบวินัยของทัณฑสถานมักจะถูกผู้ต้องขังอื่นๆ หลอกเอาหรือตกเป็นเครื่องมือของผู้ต้องขังอื่นเสมอๆ โดยเฉพาะพวกหัวหมอบพวกอิทธิพล และพวกขยาใหญ่เพราะพวกนี้ใช้ง่าย ทำทุกอย่างโดยรู้เท่าไม่ถึงการณ์ อย่างไรก็ตามในการทำงานให้กับทางเรือนจำ พวกนี้ขยันมากจนเป็นที่พอใจของเจ้าหน้าที่ พวกเบาปัญญาจะอยู่ในเรือนจำแบบเก็บเกี่ยวผลประโยชน์จากการฝึกวิชาชีพและการศึกษาผู้ใหญ่ของเรือนจำ

- พวกตื้อด้น โดยปกติผู้ต้องขังไม่ค่อยมีนิสัยตื้อด้น แต่ก็มักมีบางคนที่จะเป็นคนตื้อด้นในการทำผิดระเบียบวินัยซ้ำๆ ไม่ค่อยเชื่อฟัง ซึ่งเป็นผลจากการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็ก

- พวกโรคจิตหรือมีบุคลิกภาพผิดปกติทางจิต ผู้ต้องขังบางคนอาจมีอาการโรคจิตผิดปกติ เช่น หวาดระแวง คลุ้มคลั่งเป็นครั้งคราว หรือบางคนอาจมีอาการผิดปกติเล็กน้อย เช่น หลงลืม จำใครไม่ได้

- พวกติดเชื้อเอดส์ ปัญหาโรคเอดส์ปัจจุบันเป็นปัญหาสำคัญของสังคมและกลายเป็นปัญหาสำคัญของทัณฑสถานเช่นเดียวกัน แม้ว่าผู้ต้องขังบางคนอาจไม่มีอาการเป็นโรคเอดส์ แต่ก็อาจเป็นผู้ติดเชื้อ HIV ซึ่งสามารถติดต่อได้ทางเลือด ดังนั้นเจ้าหน้าที่ต้องใช้ความระมัดระวังในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังที่ได้รับบาดเจ็บมีเลือดออก

1.3 ประเภทของผู้ต้องขังในทัณฑสถาน

ผู้ต้องขังตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์(วิสัย พุทธศักราช 2544. :14-21) พุทธศักราช 2479 มาตรา4 หมายความว่ารวมถึงนักโทษเด็ดขาด คนต้องขัง และคนฝากขัง ซึ่งจำแนกออกเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

1.ผู้ต้องขังเด็ดขาด หมายถึง ผู้ต้องขังที่คดีเสร็จเด็ดขาดและถูกจำคุกภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด และหมายความว่ารวมถึงผู้ซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ขอด้วยกฎหมายให้ลงโทษด้วยผู้ต้องขังเหล่านี้จะค่อนข้างเป็นผู้มีจิตใจที่สงบยอมปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับทางราชการแต่โดยดี

2.ผู้ต้องขังระหว่างอุทธรณ์-ฎีกาฎีกา หมายถึง ผู้ต้องขังที่อยู่ระหว่างการอุทธรณ์ – ฎีกาคำพิพากษาของศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ ผู้ต้องขังเหล่านี้จิตใจจะไม่ค่อยสงบ เพราะคดียังไม่เสร็จเด็ดขาด

3.ผู้ต้องขังระหว่างพิจารณาได้สวน หมายถึง ผู้ที่ถูกฝากให้ควบคุมไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่น โดยไม่มีหมายอาญา

4.คนฝากระหว่างสอบสวน หมายถึง ผู้กระทำผิดที่เจ้าพนักงานสอบสวนตำรวจขออำนาจศาลฝากขังไว้ในระหว่างการสอบสวนคดียังไม่แล้วเสร็จ

4.1 คนฝากโรคจิต หมายถึง ผู้ต้องขังระหว่างสอบสวนหรือระหว่างพิจารณาคดีที่ปรากฏอาการทางจิตประสาท ซึ่งเรือนจำและทัณฑสถานทั่วประเทศได้ส่งมาคุมขังไว้ ที่ทัณฑสถานกลาง เพื่อให้ดำเนินการส่งต่อไปรักษายังโรงพยาบาลนิติจิตเวช ต่อไป

4.2 คนฝากเด็ก สามารถแบ่งความหมายออกเป็น 2 ประการ ดังนี้

4.2.1 ผู้ต้องขังระหว่างสอบสวนซึ่งพนักงานสอบสวนได้ขออำนาจศาลฝากขังต่อมาภายหลังได้สืบทราบว่าเป็นผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี จึงฝากคุมขังเพื่อรอโอนย้ายไปพิจารณาคดีที่ศาลคดีเด็กและเยาวชน

4.2.2 ผู้กระทำผิดที่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี และศาลสั่งให้ควบคุมไว้ที่สถานพินิจและคุ้มครองเด็กกลาง แต่มีพฤติกรรมอันเป็นภัยต่อเด็กและเยาวชนอื่นๆ ซึ่งเกรงเหลือขอ ก็จะถูกส่งมาฝากคุมขังที่ทัณฑสถานหญิงกลาง หรือทัณฑสถานชายกลาง

5. ผู้ต้องขังอื่นๆ หมายถึง คนฝากตามกฎหมายอื่นหรือผู้มีอำนาจนอกเหนือจาก ที่กล่าวไว้ข้างต้น

นอกจากนี้ วิสัย พุกขวัน (2544:14-21) กล่าวว่าคำว่าผู้ต้องขังเป็นคำรวมหมายถึง บุคคลดังต่อไปนี้ คือ 1. นักโทษเด็ดขาด 2. คนต้องขัง 3. คนฝาก

1. นักโทษเด็ดขาด คำว่านักโทษเด็ดขาดนี้ จากการแก้ไขเพิ่มเติม พรบ.รท.โดยพรบ.รท. (ฉบับที่3) พ.ศ.2522 ทำให้มีความหมายเป็น 2 ประการคือ

1.1 “ บุคคลที่ถูกขังตามหมายจำคุก ภายหลังคำพิพากษาถึงที่สุด” คำพิพากษาถึงที่สุดในที่นี้คือ

- คำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งเมื่อมีคำพิพากษาของศาลฎีกาแล้ว โจทก์จำเลยไม่มีสิทธิร้องคัดค้านคำพิพากษาได้อีกต่อไป ตามพระธรรมนูญศาลยุติธรรม มาตรา23 ซึ่งบัญญัติว่า “ ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษาบรรดาคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาค และคดีที่อุทธรณ์คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้นโดยตรงต่อศาลฎีกา ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการอุทธรณ์หรือฎีกาและคดีที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้ศาลฎีกามีอำนาจพิจารณาพิพากษา รวมทั้งมีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาดหรือสั่งคำร้องคำขอที่ยื่นต่อ

ศาลฎีกาตามกฎหมาย คดีที่ศาลฎีกาได้พิจารณาพิพากษาหรือมีคำสั่งแล้ว คู่ความไม่มีสิทธิที่จะทูลเกล้าฯ ถวายฎีกาคัดค้านคดีนั้นต่อไป “

- คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ ซึ่งต้องห้ามฎีกาตามกฎหมาย หรือไม่ต้องฎีกาตามกฎหมายแต่โจทก์จำเลยไม่ยื่นฎีกา ในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

- คำพิพากษาของศาลชั้นต้น ซึ่งต้องห้ามอุทธรณ์ตามกฎหมายหรือซึ่งโจทก์จำเลยไม่อุทธรณ์ในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด แม้ไม่ต้องห้าม อุทธรณ์ก็ตาม

เมื่อมีคำพิพากษาถึงที่สุดแล้ว จะถือว่าผู้นั้นเป็นนักโทษเด็ดขาดก็ต่อเมื่อศาลได้ออกหมายแดงแจ้งโทษแล้ว ดังตัวอย่างคำพิพากษานี้

คำพิพากษานี้ที่ 715/2503...” นักโทษเด็ดขาด “ ตามมาตรา 3 แห่งพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษ พ.ศ. 2500 หมายความว่า นักโทษเด็ดขาดตาม พรบ.ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งหมายแดงแจ้งโทษเด็ดขาดได้ออกก่อนหรือในวันที่พระราชกฤษฎีกานี้ใช้บังคับ”

หมายจำคุกนั้นศาลอาจออกให้เอง หรือออกให้เพราะจำเลยร้องขอก็ได้ ในกรณีหลังนี้จำเลยอาจได้รับประโยชน์ เพราะศาลสามารถออกหมายจำคุกให้ตั้งแต่วันที่จำเลยร้องขอได้ ตามปกติเมื่อคดีถึงที่สุดโทษศาลตัดสินจำคุกจำเลย ศาลก็จะออกหมายจำคุก หรือที่จะเรียกหมายแดงแจ้งโทษ ให้จำคุกจำเลยไว้ มีกำหนดเวลาตามคำพิพากษาเพื่อส่งตัวให้เรือนจำดำเนินการตามกฎหมายต่อไป แต่ในบางกรณีซึ่งคดียังอยู่ในระยะเวลาที่โจทก์หรือจำเลยยื่นขออุทธรณ์หรือฎีกาคำพิพากษาของศาลล่างได้ แต่จำเลยไม่ประสงค์จะอุทธรณ์หรือฎีกาต่อไป จำเลยอาจยื่นคำร้องขอต่อศาล เพื่อให้ศาลออกหมายจำคุกให้ได้ ในกรณีเช่นนี้ศาลก็อาจออกหมายจำคุกให้แก่จำเลย ตั้งแต่วันที่จำเลยร้องขอเป็นต้นไป อันเป็นผลทำให้คดีถึงที่สุด จำเลยกลายเป็นนักโทษเด็ดขาด มีผลตามกฎหมายซึ่งอาจทำให้จำเลยได้รับผลจากพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษดังตัวอย่างในคำพิพากษานี้

หมายจำคุกมีสองชนิด คือหมายจำคุกระหว่างอุทธรณ์-ฎีกา ซึ่งเป็นหมายจำคุกออกมาโดยที่จำเลยถูกศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์พิพากษาให้จำคุก แต่โจทก์หรือจำเลยได้อุทธรณ์คำพิพากษานั้นทำคดียังไม่ถึงที่สุด ศาลจึงต้องออกหมายจำคุกจำเลยไว้ก่อนมิฉะนั้นต้องปล่อยตัวไป หมายจำคุกระหว่างอุทธรณ์-ฎีกานี้ใช้กระดาสีเหลือง

ส่วนหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดนั้นใช้กระดาสีแดง ซึ่งเมื่อศาลออกหมายจำคุกชนิดนี้แล้ว จำเลยก็กลายเป็นนักโทษเด็ดขาดดังกล่าวข้างต้น ผลของการเป็นนักโทษเด็ดขาดนั้นมีความสำคัญต่อตัวนักโทษ เพราะทำให้ได้รับผลต่างๆ ตามที่กำหนดในกฎหมายนับแต่มีสภาพเป็นนักโทษเด็ดขาด ตัวอย่างเช่น

1. สิทธิในการเลื่อนชั้น เพราะนักโทษเด็ดขาดเท่านั้นจึงสามารถเลื่อนชั้นได้ ซึ่งมีผลต่อไปยังสิทธิประโยชน์อื่นๆ ของนักโทษด้วย

2. สิทธิในการได้รับพระราชทานอภัยโทษ ตามพระราชกฤษฎีกาพระราชทานอภัยโทษในวาระต่างๆ

3. สิทธิในการยื่นเรื่องราว เพื่อทูลเกล้าถวายฎีกาต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวขอพระราชทานอภัยโทษ

4. สิทธิอื่นๆ ที่กำหนดสำหรับนักโทษเด็ดขาด เช่น พักการลงโทษจำคุก ลดวันต้องโทษในเรือนจำ

สำหรับคดีที่มีคำพิพากษาของศาลชั้นต้นให้ลงโทษประหารชีวิตจำเลยหรือโทษจำคุกตลอดชีวิตแม้จะไม่มี การอุทธรณ์ คดีก็ยังไม่ถึงที่สุด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 245 บัญญัติศาลชั้นต้นส่งสำนวนคดีไปให้ศาลอุทธรณ์พิจารณา หากศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้น คำพิพากษานี้ถึงจะถึงที่สุด

สำหรับความหมายหนึ่งของคำว่านักโทษเด็ดขาดคือ

1.2 “บุคคลซึ่งถูกขังไว้ตามคำสั่งที่ชอด้วยกฎหมายให้ลงโทษ” ตามปกติแล้ว ศาลเท่านั้นที่มีอำนาจสั่งขังหรือจำคุกบุคคลไว้ในเรือนจำ และจะต้องออกหมายขังตามเหตุผลที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 71 และ 87 เดิมพรบ.รท. มิได้ยอมรับอำนาจผู้อื่นนอกจากศาล ที่จะสั่งจำคุกหรือขังผู้หนึ่งผู้ใดซึ่งเป็นหลักการที่ถูกต้องของกระบวนการยุติธรรมในนานอารยประเทศ และการที่ พรบ.รท. มาตรา 8 ยอมรับ “เอกสารอันเป็นคำสั่งของเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจ” ด้วย ก็หมายถึงในกรณีคนฝากควบคุมใน พรบ.รท. มาตรา 4(5) ซึ่งเป็นการฝากไว้ชั่วคราวตามกฎหมายเท่านั้น มิได้ให้อำนาจผู้ใดสั่งขังหรือจำคุกบุคคลใดๆโดยอำนาจเด็ดขาด “ไม่ผ่านกระบวนการยุติธรรมตามขั้นตอนที่ถูกต้อง

แต่ในประเทศไทยและในอีกหลายประเทศ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลสามารถใช้อำนาจกำลังมิใช่อำนาจกฎหมาย ยึดกุมอำนาจสูงสุดของรัฐ และใช้อำนาจนั้นหรือยอมให้มีการใช้อำนาจนั้นโดยบัญญัติไว้ในธรรมนูญการปกครอง ให้อำนาจผู้นำหรือกลุ่มผู้นำ สั่งลงโทษผู้ใดก็ได้ โดยอำนาจพิเศษ ไม่ผ่านกระบวนการที่เป็นหลักของสังคม ด้วยเหตุนี้ จึงได้มีการแก้ไข พรบ.รท.(ฉบับที่ 3) เพิ่มเติมข้อความดังนี้ เมื่อบุคคลใดถูกสั่งขังด้วยอำนาจพิเศษแล้วก็จะกลายเป็นนักโทษเด็ดขาดไปทันทีที่มีสภาพเหมือนนักโทษเด็ดขาดตามคำพิพากษาของศาลด้วยทุกประการ คำสั่งนี้จึงมีความหมายเท่ากับหมายจำคุกเมื่อคดีถึงที่สุดตามคำพิพากษาของศาล

2. คนต้องขัง คือบุคคลที่ถูกขังตามหมายขัง

หมายขังเป็นอาญาชนิดหนึ่ง (หมายอาญา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 2 (9) คือหมายจับ หมายขัง หมายจำคุก หมายปล่อยและหมายค้น) ผู้มีอำนาจออกหมายขังคือศาล ซึ่งออกหมายขังได้กรณีดังนี้

2.1 พนักงานสอบสวนหรือพนักงานอัยการ ขอให้ศาลออกหมายจับ สั่งขังผู้ต้องหา ระหว่างสอบสวน ซึ่งระยะเวลาที่กำหนดไว้สำหรับคดีประเภทต่างๆ ที่เรียกกันทั่วไปว่านำไปฝากขังนั่นเอง

2.2 ศาลสั่งขังจำเลย ไว้ระหว่างไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาคดี กรณีนี้ศาลจะขังนานเท่าใดก็จะได้จนกว่าศาลจะสั่งให้ปล่อยตัวชั่วคราว หรือจำเลยถูกศาลพิพากษาให้ลงโทษจำคุก โดยศาลจะออกหมายปล่อยหรือจำคุกแทนแล้วแต่กรณี

3. คนฝาก คือบุคคลที่ถูกฝากให้ควบคุมไว้ในเรือนจำโดยไม่มีหมายอาญา คือหมายขังหรือหมายจำคุก เพราะฉะนั้นบุคคลเหล่านี้จึงมิได้ถูกขังหรือจำคุก แต่ถูกคุมขังไว้ในเรือนจำด้วยเหตุผลอื่นเช่น

ผู้ต้องหา หมายถึงบุคคลผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำความผิดแต่ยังมีได้ฟ้องต่อศาล บุคคลประเภทนี้คือบุคคลที่เจ้าหน้าที่ตำรวจจับ แล้วพนักงานสอบสวนตั้งข้อหาว่ากระทำความผิดอาญาสถานใดสถานหนึ่ง ดังนั้นหากพนักงานสอบสวนยังไม่ตั้งข้อหาที่ยังไม่ตกเป็นผู้ต้องหาเป็นแต่เพียง ผู้ต้องสงสัย หรือ ผู้ถูกจับ เท่านั้น

จำเลย หมายความว่าถึงบุคคลซึ่งถูกฟ้องยังศาลแล้ว โดยข้อหาว่ากระทำความผิด บุคคลที่ที่ตกเป็นจำเลยนี้อาจถูกฟ้องโดยเอกชนซึ่งตั้งทนายขึ้นฟ้องร้องเองต่อศาลหรือฟ้องโดยพนักงานสอบสวนส่งตัวให้พนักงานอัยการซึ่งเปรียบเสมือนทนายความของรัฐทำการฟ้องร้องต่อศาลได้

ทวิรัตน์ นาคเนียม (2543:24-27)กล่าวว่าไว้ว่าการเลื่อนและลดชั้นนักโทษ การกำหนดชั้นของผู้ต้องขังนี้ กำหนดไว้เฉพาะนักโทษเด็ดขาดเท่านั้น วัตถุประสงค์ในการจัดแยกชั้นมีดังนี้

1. เพื่อแยกต่างหากจากผู้ต้องขังจำพวกที่มีประวัติการประกอบอาชญากรรมหรือนิสัยอันชั่วช้าเลวทราม ซึ่งโน้มแน้วผู้อยู่ใกล้ชิดให้ชั่วตาม
2. เพื่อแบ่งผู้ต้องขังออกเป็นชั้นๆ ให้สะดวกในการปฏิบัติเพื่อฟื้นฟูให้เขากลับเข้าสู่สังคมได้โดยปกติ

1.4 สรุปลักษณะการกระทำผิดของผู้ต้องขัง

จากสถิติการกระทำผิดของผู้ต้องขัง สามารถลำดับความสำคัญของการกระทำผิดตามลักษณะความผิดต่างๆ ได้ดังนี้

1. ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ
2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์
3. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย
4. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
5. ความผิดอื่นๆ

จะเห็นได้ว่าการกระทำผิดของผู้ต้องขังนั้น คดียาเสพติดให้โทษมาเป็นอันดับ 1 คดีเกี่ยวกับทรัพย์สินเป็นอันดับ 2 และคดีเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายเป็นอันดับ 3 ซึ่งจะขอลำดับถึงความสำคัญและความสัมพันธ์ของคดีดังกล่าวดังต่อไปนี้

1. ความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ

1.1 ประเภทผู้ต้องขังในคดียาเสพติดให้โทษ แยกออกเป็น 3 ประเภทใหญ่

1.1.1 ผู้ต้องขังประเภทเสพ ได้แก่ ผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษตามมาตรา 91 - 92 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งมีการกำหนดอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือน ถึง 10 ปี

1.1.2 ผู้ต้องขังประเภทครอบครอง ได้แก่ ผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษตามมาตรา 74 - 76 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งมีการกำหนดอัตราโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 15 ปี

1.1.3 ผู้ต้องขังประเภทจำหน่าย ได้แก่ ผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษตามมาตรา 65 - 73 และมาตรา 75 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งมีการกำหนดอัตราโทษ ตั้งแต่ 1 ปี ถึงประหารชีวิต

1.2 ผู้ต้องขังที่ถูกลงโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับความผิดต่อ พ.ร.บ. ยาเสพติดให้โทษ นั้นสามารถจำแนกพฤติกรรมการกระทำผิดได้เป็น 3 ประเภทคือ

1.2.1 ผู้ค้า บุคคลเหล่านี้จะมีหลายระดับ มีทั้งผู้ค้ารายใหญ่และรายย่อย แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มนี้เป็นผู้มีอิทธิพลทั้งสิ้น มีเล่ห์เหลี่ยมมาก มีประสบการณ์ในการดำเนินชีวิต และการดำเนินงานสูง เนื่องจากมีการกระทำการค้ายาเสพติดเป็นอาชีพ มีเครือข่ายโยงใยทั่วประเทศหรือทั่วโลก บุคคลเหล่านี้จะรู้ช่องทางของกฎหมายดีพอสมควรเมื่อถูกจับกุมมักจะให้การรับสารภาพก็จะได้รับการลดโทษให้ตามกฎหมาย จะถูกจำคุกอยู่ไม่นานก็จะเป็นอิสระในระหว่างที่ถูกจำคุกก็จะมีญาติมาเยี่ยมเยียนดูแลอยู่เสมอๆ บุคคลเหล่านี้มักจะไม่มีความหยาบ จำเนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับคุ้มค่ามาก

1.2.2 ผู้เสพ บุคคลเหล่านี้เป็นทาสของยาเสพติดและผู้ค้าเสพติด เพราะจะเป็นกระบวนการที่ต่อเนื่องกัน คนซื้อยาเสพติดเพื่อมาเสพในบางครั้งต้องลงทุนสูงมาก ผู้เสพส่วนใหญ่จะอยู่ในวัยรุ่นที่ยังไม่มีรายได้หรือผู้มีอาชีพใช้แรงงานที่มีรายได้น้อย บุคคลดังกล่าวจะเป็นพวกที่มีปัญหาชีวิตมาก จึงหันเข้าหา ยาเสพติดเพื่อช่วยบรรเทาปัญหาชีวิตของตนเอง แต่เนื่องจากยาเสพติดราคาสูง พวกเขาจึงใช้ทางเลือกในการหาเงินมาซื้อยาเสพติดราคาสูง โดยก่อคดีอาชญากรรมขึ้น อาทิ ชิงทรัพย์ วิ่งราวทรัพย์ ปล้น ข่มขืน เป็นต้น

1.2.3 ผู้รู้เท่าไม่ถึงการณ์ บุคคลเหล่านี้ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กสาววัยรุ่น ซึ่งอยู่ตามท้องถนน ที่มีระดับการศึกษาน้อย จะถูกชักชวนจากผู้ค้ายาเสพติดเพื่อไปทำงานในเมือง ในขณะที่เดียวกันก็อยู่ในฐานะคนอนด่วย พวกนี้ จะได้รับการปรนเปรอและได้รับความสะดวกสบาย

เป็นอย่างดี ทำให้บุคคลเหล่านี้ตายใจจนไม่ยากทราบว่าผู้ที่ตนหลับนอนด้วยมีอาชีพอะไร ผู้ค้าจะใช้บุคคลเหล่านี้เป็นเครื่องมือถือสินค้าไปส่งให้กับลูกค้าโดยผู้ถือก็ไม่ต้องทราบว่าสิ่งที่ตนถือไปคืออะไร เมื่อถูกจับกุมก็จะให้การปฏิเสธตลอดข้อกล่าวหาต่างๆ ที่ของกลางอยู่ในมือ ส่วนคู่คดีคือผู้ค้าจะให้การรับสารภาพตลอดข้อกล่าวหา เมื่อเป็นเช่นนี้ตัวผู้ค้าที่แท้จริงก็จะได้รับการลดโทษการจำคุก ส่วนผู้ที่ถูกใช้เป็นเครื่องมือก็จะได้รับโทษเต็มที่ ซึ่งบางรายได้รับโทษสูงสุดถึงตลอดชีวิต

ซึ่งจากสถิติการกระทำผิดของผู้ต้องขังในความผิดเกี่ยวกับ พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ ทำให้มองเห็นว่ามีผู้บริสุทธิ์ที่ถูกลงโทษจำคุก และผู้กระทำผิดที่แท้จริงยังคงลอยนวลอยู่ในสังคมภายนอกอีกเป็นจำนวนมาก

2. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน

การกระทำผิดของผู้ต้องขังในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สิน ส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กับยาเสพติดให้โทษ เนื่องจากต้องการเงินเพื่อไปซื้อยาเสพติด จึงต้องก่ออาชญากรรมขึ้นและโดยความเป็นจริง ผู้ต้องขังที่ถูก ลงโทษจำคุกในคดีเกี่ยวกับทรัพย์สินบางรายจะมีอาการติดยาเสพติดให้โทษงอมแงมยากต่อการแยกปฏิบัติเป็นอย่างยิ่งเพราะต้องถือข้อมูลเอกสารเป็นหลักฐาน

3. ความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกาย

เป็นการกระทำผิดกฎหมายในลักษณะประทุษร้ายต่อชีวิต โดยในเพศชายจะมีความรุนแรงของการกระทำผิดสูงมากกว่าเพศหญิง

4. ความผิดเกี่ยวกับเพศ

เป็นการกระทำผิดกฎหมายในลักษณะของธุรกิจ "การจัดหา" มากกว่าการให้บริการทั้งในเพศชายและเพศหญิง

5. ความผิดอื่นๆ

เป็นการกระทำผิดในคดีอื่นๆ ทั่วไป อาทิ คดีเช็ค คดีฉ้อโกง เป็นต้น

ทั้งนี้ในเรื่องของความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน และความผิดเกี่ยวกับชีวิตและร่างกายนั้นได้มีหลักฐานยืนยันที่แสดงความแตกต่างของอาชญากรรมระหว่างผู้ชายกับผู้หญิงดังนี้

จากสถิติคดีอาญา(สุดสงวน สุธีพร. 2545 : 118) จากที่มาของตำรวจ(The Uniform Crime Report) สรุปได้ว่า ผู้ชาย : ผู้หญิง = 5 : 1

แยกเป็น อาชญากรรมรุนแรง ในผู้ชาย : ผู้หญิง = 9 : 1 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินกับทรัพย์สิน ในผู้ชาย : ผู้หญิง = 4 : 1 ความผิดเกี่ยวกับเพศหรือการข่มขืน ในผู้ชาย : ผู้หญิง = 99 : 1 ซึ่งสอดคล้องกับการสำรวจนานาชาติจาก National Crime Survey ที่พบว่าสถิติอาชญากรรมโดยผู้ชายและผู้หญิง ดังนี้ อาชญากรรมทั่วไป ในผู้ชาย : ผู้หญิง = 8 : 1 คดีประทุษร้าย ผู้ชาย : ผู้หญิง = 7 : 1 ลักทรัพย์ ในผู้ชาย : ผู้หญิง = 14 : 1

ด้วยสถิติทางอาชญากรรมต่าง ๆ ที่ยกมาจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าในกลุ่มของผู้ต้องขังชายเป็นหลัก

2. เอกสารเกี่ยวกับพฤติกรรมรกร่วมเพศ

2.1 ความหมายของพฤติกรรมและพฤติกรรมรกร่วมเพศ

พฤติกรรม หมายถึง อากัปกริยาทั้งมวลของบุคคลที่สามารถสังเกตได้ด้วยประสาทสัมผัสโดยตรง หรือโดยอ้อม ทั้งที่รู้ตัวและไม่รู้ตัว ได้แก่ การนั่ง เดิน นอน อารมณ์โกรธ เกลียด รักและฝัน เป็นต้น(ไพบูลย์ เทวรักษ์. 2523 : 1-2) แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ

1. พฤติกรรมภายใน เป็นพฤติกรรมที่บุคคลมีอยู่ภายในจิตใจของตนเองยากที่ผู้อื่นจะรู้ ถ้าเจ้าตัวไม่บอกหรือแสดงออกมาให้ปรากฏ เช่น การคิด การเข้าใจ การตัดสินใจ เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายนอก เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกแล้วบุคคลอื่นสามารถสังเกตได้ เช่น เดิน ยืน พุดทำงาน เป็นต้น นอกจากนั้นพฤติกรรมภายนอกบางอย่างจำเป็นต้องใช้เครื่องมือหรืออุปกรณ์ช่วยบันทึกพฤติกรรม เช่น เครื่องมือวัดคลื่นสมอง เป็นต้น

สุชาติา สุธรรมรักษ์(2531 : 6-7) ได้ให้ความหมายของคำว่า พฤติกรรม หมายถึง การกระทำทุกอย่างของสิ่งมีชีวิตซึ่งในที่นี้จะเน้นการกระทำของมนุษย์ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้ที่กระทำจะรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ตาม และ ไม่ว่าการกระทำนั้นผู้อื่นจะสังเกตเห็นได้หรือไม่ก็ตาม เช่น การเดิน การพูด หรือการคิด การรับรู้ เป็นต้น แบ่งได้ออกเป็น 2 ประเภทคือ

1. พฤติกรรมภายใน (Internal or Covert Behavior) เป็นพฤติกรรมภายในใจของมนุษย์ที่เกิดขึ้นแล้วบุคคลอื่นไม่สามารถสังเกตเห็นหรือใช้เครื่องมือวัดได้ ผู้ที่กระทำพฤติกรรมนั้นๆ เท่านั้นที่จะรู้ว่า พฤติกรรมภายในเกิดแล้วหรือไม่ ได้แก่ การรู้สึก การจำ การคิด และการตัดสินใจ เป็นต้น

2. พฤติกรรมภายนอก (External or Overt Behavior) เป็นพฤติกรรมที่เมื่อกระทำแล้วผู้อื่นสามารถสังเกตได้ แบ่งออกเป็น 2 ชนิดคือ

2.1 พฤติกรรมโมลาร์ (Molar Behavior) เป็นพฤติกรรมภายนอกที่เมื่อกระทำแล้วผู้อื่นสามารถสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า เช่น การเดิน การพูด การรับประทานอาหาร การทำงาน เป็นต้น

2.2 พฤติกรรมโมเลกุล (Molecular Behavior) เป็นพฤติกรรมภายนอกที่เมื่อกระทำแล้วผู้อื่นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่มีเครื่องมือที่สามารถช่วยศึกษาได้ เช่น การทำงานของต่อมต่างๆ การทำงานของกระเพาะอาหาร ลำไส้ สมอง เป็นต้น

พฤติกรรมรกร่วมเพศ สำหรับในประเทศไทย คำว่า "โฮโมเซ็กชวลลิตี้ " (Homosexuality) ได้มี นักวิชาการหลายท่านแปลเป็นภาษาไทยว่า รกร่วมเพศ ดังยกที่มานี้

อุดมศิลป์ ศรีแสงนาม(สมภพ เรื่องตระกูล. 2528 : 226) กล่าวว่าการเป็นรักร่วมเพศ หมายถึง การมีความสุขทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน ถ้าระหว่างชายต่อชายด้วยกันมักเรียกทับศัพท์ว่า โฮโมเซ็กซวลลิตี้ (Homosexuality) ระหว่างหญิงต่อหญิงด้วยกันมักเรียกกันว่า เลสเบียนนิซึม (Lesbianism)

สุวัทนา อารีพรรค และอเนก อารีพรรค(2525 : 214)ให้คำจำกัดความว่ารักร่วมเพศเป็น พฤติกรรมทางเพศระหว่างบุคคลเพศเดียวกันเป็นพฤติกรรมที่พบมากที่สุด ในจำนวนพฤติกรรมทางเพศที่ผิดไปจากลักษณะที่บุคคลทั่วไปปฏิบัติซึ่งเป็นที่ทั้งหญิงและชาย

โอภาส ธรรมาวาณิช(2527 : 39-40) ให้คำจำกัดความว่า รักร่วมเพศ คือ พฤติกรรมทางเพศกับบุคคลเพศเดียวกัน อาจไม่ถึงกับมีเพศสัมพันธ์ก็ได้ พฤติกรรมทางเพศระหว่างเพศเดียวกัน อาจพอใจเพียงแค่นี้ได้สัมผัสร่างกายภายนอกถือว่าเป็นรักร่วมเพศแล้วไม่จำเป็นต้องถึงกับประกอบกิจจนถึงจุดสุดยอด (Orgasm)

แนวความคิดทางศาสนากับการเป็นรักร่วมเพศ

แนวความคิดของศาสนาพุทธต่อรักร่วมเพศชาย(จากพระวินัยปิฎก : พระไตรปิฎก)

พระวินัยปิฎกซึ่งเป็นกฎของพระสงฆ์ มีข้อบังคับบุคคลที่ห้ามบวช 11 ประเภท ซึ่ง 1 ใน 11 ประเภทนี้ ได้แก่บุคคลรักร่วมเพศ ซึ่งได้แก่ “ กะเทย หรือ บัณเฑาะก์ คือ ผู้ที่พอใจให้บุรุษเกี่ยวข้งกับตน โดยมีความรู้สึกเหมือนสตรี ” ซึ่งในทางพุทธศาสนาจำแนกบัณเฑาะก์ออกเป็น 5 ประเภท คือ

ประเภทแรก. อาสิตตกะบัณเฑาะก์ คือ บุคคลที่บังเกิดความพอใจเมื่อได้สัมผัสหรือได้ร่วมเพศทางวรรจมรรค

ประเภทที่ 2. อุตสฺสุยาปณทก คือ บุคคลใดได้โอกาสแอบดูบุรุษและสตรีกำลังร่วมเพศและบังเกิดความริษยาขึ้น ขณะเดียวกันอารมณ์ทางเพศก็ระงับลงเหมือนกับว่าตนเองได้เสพสมทางเพศด้วย

ประเภทที่ 3. โอปกมิกปณทก คือ บุคคลที่ต้องสูญเสียอวัยวะเพศไป เช่น พวกชนที่ที่ต้องมีหน้าที่ใกล้ชิดกับนางกำนัลของพระเจ้าแผ่นดิน

ประเภทที่ 4. ปกขปณทก คือ บุคคลในกาฬปักข์ คือ ข้างแรมจะเกิดความกำหนัด ยินดี กระวนกระวายด้วยอำนาจแห่งกุศลกรรม ครั้นเมื่อถึงชุลนปักข์ คือ ข้างขึ้นความกระวนกระวายก็หายไป

ประเภทที่ 5. นปฺงสกปณทก คือ บุคคลเพศหญิง เพศชายไม่ปรากฏทั้งสองเพศ มีแต่ช่องขั้บถ่าย ปัสสาวะเพียงเท่านั้น

นอกจากนี้ในพระวินัยปิฎกยังกล่าวถึงลักษณะที่ไม่ควรอุปสมบทอีก 20 ประเภท และ 1 ใน 20 ประเภทนั้น คือ ผู้ที่เป็นกะเทย หรือบัณเฑาะก์ หากมีการฝ่าฝืนอุปัชฌาให้กะเทยหรือบัณเฑาะก์อุปสมบทให้ถือว่าพระที่เป็นอุปัชฌารูปนั้นได้ทำอาบัติทุกกฏ

แนวความคิดของศาสนาคริสต์ (พระคริสต์ธรรมคัมภีร์ใหม่: 218)

ในบท Leviticus 18 : 22 ระบุข้อความถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศว่า “you shall not lie with male as with a woman ; it is abomination” ซึ่งแปลความได้ว่า เจ้าอย่าสมสู่กับผู้ชายใช้ต่างผู้หญิงเป็นสิ่งที่พึงรังเกียจและในบทที่ 20 ดังนี้ “ if a man lies with male as with a woman. both of them have committed an abomination ; they shall be to death. their blood is upon them ” ซึ่งแปลความได้ว่า ชายใดสมสู่กับผู้ชายเช่นเดียวกับกระทำอย่างผู้หญิงทั้งสองได้กระทำในสิ่งที่พึงรังเกียจ เขาทั้งสองจะถูกประหาร และนำเลือดของเขาไปราดบนร่างนั้น อันแสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนถึงแนวความคิดของศาสนาคริสต์ต่อการเป็นรักร่วมเพศซึ่งระบุโทษถึงแก่ชีวิต

แนวความคิดของศาสนาอิสลาม

จากการศึกษาแนวความคิดของศาสนาอิสลามของผู้วิจัยไม่ปรากฏถึงคำว่า รักร่วมเพศโดยตรงเลยนั้น ทว่าจะมีการกล่าวถึง วิธีการร่วมหลับนอน(มุฮัมมัด นา-ศิรุดดีน อัล-อัลฆานียะฮ์/มาอัฟ มาตอรูซอ แปล 2538. 24-28) โดยอนุญาตให้ร่วมหลับนอนในท่าต่าง ๆ ยกตัวอย่าง เช่นซึ่งอาจจะมาจากด้านหลัง ด้านหน้า ฯลฯ ดังอัลลอฮ์ตรัสความว่า ทรงประทานอายะฮ์ที่ความว่า “อันภรรยาของพวกเจ้า ก็คือ ไร่เนาของพวกเจ้า ดังนั้น เจ้าทั้งหลายจงเข้าสู่ไรรเนาของพวกเจ้าตามแต่พวกเจ้าพึงประสงค์ นั่นคือ สามารถกระทำได้ด้วยท่าต่าง ๆ จากด้านหน้า ด้านหลัง หาย トラบไคลงที่อวัยวะกำเนิดบุตร”

นอกจากนี้ ท่านนบี มุฮัมมัด กล่าวว่า “อย่าทำตรงอื่นนอกจากตรงนั้นเท่านั้น ” หรือจากคุซัยมะฮ์ บิน ษะบิต กล่าวไว้ว่า “ ชายคนหนึ่งได้ถามท่านรَسُولุลลอฮ์เกี่ยวกับการร่วมหลับนอนโดยใช้ประตูหลัง ท่านตอบว่า อนุญาตให้ทำได้ เมื่อชายคนนั้นเดินออกไป ท่านก็เรียกมาอีกครั้งหนึ่งเลยถามว่า เจ้าว่าอย่างไรนะ? รูไหนดนะ? หากมาจากด้านหลังแต่ใช้ประตูหน้าก็อนุญาตให้ทำ เพราะแท้จริงอัลลอฮ์ทรงไม่ละอายต่อความจริง ดังนั้น เจ้าอย่าร่วมหลับนอนโดยใช้ประตูหลังของพวกนาง”

จากการรวบรวมแนวความคิดทางศาสนาหลักทั้งสามนั้น แสดงให้เห็นถึงการไม่ยอมรับในการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ส่งผลให้ขาดความรู้ในกลุ่มผู้มีพฤติกรรมดังกล่าวด้วย

สำหรับรักร่วมเพศในประเทศไทยสมัยก่อน(เจ้าพระยาทิพากรวงศ์. 2504 : 135-136) ได้ศึกษาถึงความประพฤติดของเจ้านายบางองค์ที่ไม่ยอมอยู่ร่วมกับหม่อมห้าม แต่กลับนิยมบรรทมอยู่กับพวกละครที่ ทรงเล็งไว้ดังเช่นกรมหลวงรักษรณเรศในพระราชพงศาวดาร ซึ่งมีการกล่าวท้าวความเชื่อมโยงถึงความเริ่มไม่ไว้วางพระราชหฤทัยว่าพระญาติพระองค์นั้นมี

พฤติกรรมรักร่วมเพศ ที่เป็นการแก่งแย่งประจันให้พระองค์ทรงได้รับความอภัยในองค์พระมหากษัตริย์ต่อราษฎร นอกจากนี้ยังพบพฤติกรรมรักร่วมเพศในเพศหญิงอีกด้วยในอดีต ดังนี้

ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระราชนิพนธ์เพลงยาวซึ่งมีเนื้อหาตอนหนึ่งกล่าวถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศในเพศหญิง (โสมทัต เทเวศร์. 2513 : 223-226)ว่า

ที่ขอใหญ่ชี้ให้เห็นเรื่องเล่นเพื่อน ทำให้เพื่อนราชกิจผิดทุกสิ่ง
ถ้าจะเปรียบเนื้อความตามเป็นจริง เสมอหญิงเล่นชู้จากสามี

พระบาทสมเด็จพระปิ่นเกล้าเจ้าอยู่หัว

ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของคนไทยสมัยก่อนกับการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ โดยคึกฤทธิ์ ปราโมช(คึกฤทธิ์ ปราโมช. 2524) ศึกษาค้นคว้าถึงบทลงโทษของการเป็นรักร่วมเพศของหญิงในวังไว้ ความว่า “การลงโทษผู้ประพฤติเล่นเพื่อนด้วยการลักเป็นจุดเล็ก ๆ ลงบนหน้าผาก เพื่อให้สังเกตเห็นได้ว่าคนที่ถูกสักหน้าแล้วจะเข้าไปในพระราชวังอีกไม่ได้” ซึ่งหมายถึงบทลงโทษเฉพาะพฤติกรรมทางเพศระหว่างหญิงด้วยกัน เป็นต้น

จากการค้นคว้าข้างต้น ผู้วิจัยสังเกตว่า บทลงโทษทางกฎหมายของการมีพฤติกรรมรักร่วมเพศในประเทศไทยสมัยก่อนจะมีเฉพาะพฤติกรรมทางเพศระหว่างหญิงด้วยกันเท่านั้น แสดงถึงการยอมรับของบทบาททางเพศที่ไม่เท่าเทียมกันระหว่างเพศ จึงอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้พฤติกรรมทางเพศระหว่างชายด้วยกันน่าจะมีการเปิดเผยสูงกว่าในพฤติกรรมทางเพศระหว่างหญิงด้วยกัน

จากการค้นคว้าทางเอกสารดังที่กล่าวมาผู้วิจัยพิจารณาแล้วเห็นว่ากลุ่มผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศในเพศชายเป็นกลุ่มที่น่าสนใจค้นคว้ามาก โดยการสังเกตในพฤติกรรมรักร่วมเพศ หรือไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศได้ง่ายกว่า โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ต้องขังที่มีปัญหาในทางเพศ (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 160) ซึ่งแม้ผู้วิจัยจะเปลี่ยนพฤติกรรมดังกล่าวไม่ได้ แต่ข้อมูลจากการศึกษาดังกล่าวน่าจะเป็นข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมผู้ต้องขังได้

2.2. ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่บอกถึงสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศ

นักจิตวิทยาและผู้เชี่ยวชาญเป็นจำนวนมากเชื่อว่าสาเหตุของการเป็นรักร่วมเพศเกิดจากปัจจัยหลายประการ ซึ่งเป็นวิถีทางหลากหลายที่สามารถทำให้เกิดการเป็นรักร่วมเพศได้ ดังจะได้อธิบายต่อไปนี้คือ

1. ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของจุง(Jung) (นวลละอ อสุภาผล. 2527 : 125 - 126) เน้นที่จุดเริ่มต้นของเชื้อชาติหรือเผ่าพันธุ์ เขากล่าวว่ามนุษย์เกิดมาด้วยความโน้มเอียงที่จะรับมรดกจากบรรพบุรุษ ความโน้มเอียงเหล่านี้ชี้นำพฤติกรรมของเขาและกำหนดสิ่งที่กลายเป็นจิตสำนึกและการตอบสนองต่อประสบการณ์ และโลกส่วนตัว ของเขา จุง กล่าวไว้อย่างมั่นใจ

ว่า มนุษย์ นั้นเป็นสัตว์ 2 เพศอยู่ในคนๆ เดียวกัน ถ้าพิจารณาในด้านสรีระศาสตร์ ผู้ชายมีทั้งฮอร์โมนเพศชายและฮอร์โมนเพศหญิง และในผู้หญิงก็ทำนองเดียวกัน คือ มีทั้งฮอร์โมนเพศหญิงและฮอร์โมนเพศชาย ถ้าพิจารณาในด้านจิตวิทยาคุณลักษณะเพศชายและเพศหญิง ก็ จะพบทั้ง 2 เพศ รักร่วมเพศ(Homosexual) เป็นลักษณะที่แสดงออกเจือปนขึ้นนี้ แต่สำคัญที่ จูงยมาอ้างมีดังต่อไปนี้

ลักษณะของความเป็นหญิงในบุคลิกภาพของผู้ชายหรือลักษณะความเป็นชาย ในบุคลิกภาพของผู้หญิงเกิดจาก รูป(Archetypes) รูปของผู้หญิงในผู้ชาย(Feminine Archetypes) เรียกว่า Anima และ รูปของผู้ชาย(Masculine Archetypes) ในผู้หญิง เรียกว่า Animus รูปร่างเหล่านี้ถึงแม้จะเกิดจาก โครโมโซมเพศ(Sex Chromosome) และ การทำงานของต่อมเพศ (Sex Glands) แต่สาเหตุที่สำคัญ คือ เป็นผลของประสบการณ์ทาง เชื้อชาติเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ระหว่างชายและหญิงที่รวมมา หมายความว่า ประสบการณ์ในอดีต ที่ผู้ชายมีชีวิตอยู่กับผู้หญิง ทำให้ผู้ชายได้รับลักษณะความเป็นหญิงเข้ามาไว้ในตัวเอง (Feminized) และในทำนองเดียวกันประสบการณ์ของการอยู่ร่วมกันนี้ทำให้ผู้หญิงรับลักษณะ ความเป็นชายเข้ามาไว้ในตัวเองเช่นกัน(Masculinized) ไม่เพียงแต่รูปเหล่านี้ที่เป็นสาเหตุในแต่ละ เพศแสดงคุณลักษณะของเพศตรงข้าม แต่มันได้ทำเหมือน Archetypes ซึ่งเป็นแรงจูงใจ ให้แต่ละเพศมีการตอบสนองที่จะเข้าใจ เพศตรงข้าม ผู้ชายเข้าใจธรรมชาติของผู้หญิง โดย ความสามารถที่เป็น Anima ของเขาหรือกล่าวอีก อย่างหนึ่งว่า ผู้ชายเข้าใจธรรมชาติของผู้ หญิงจากคุณลักษณะความเป็นหญิงที่อยู่ในตัวเขา และในทำนองเดียวกันกับผู้หญิงก็เข้าใจ ธรรมชาติของผู้ชาย จากลักษณะความเป็นชายที่อยู่ในตัวของผู้หญิง

2. ฟรอยด์ (Schumer. 1983. อ้างอิงจาก Freud n.d.) มีความคิดว่าในวัยทารกนั้น เด็กทุกคนมีลักษณะเป็นทั้งเพศชายและเพศหญิง โดยเด็กทารกจะมีความผูกพันกับทั้งพ่อและ แม่ ฟรอยด์ เชื่อว่า ในพัฒนาการตามปกติเด็กหญิงจะเรียนรู้ถึงการแสดงออกของความ อ่อนหวานและการยอมรับ ในขณะที่ เด็กชายจะเรียนรู้ถึง พลังแห่งความก้าวร้าว และในที่สุดทั้งเด็กชายและเด็กหญิงก็จะพัฒนาลักษณะทางเพศเป็นไปตามบทบาททางเพศของตนเอง พวกรักร่วมเพศจึงเป็นลักษณะที่แสดงออกในแบบแผนที่บิดเบือนไปจากบทบาททางเพศของ ตนเอง ในพัฒนาการบทบาททางเพศของเด็กนี้ ความบิดเบือนใด ๆ ที่เกิดขึ้น นอกเหนือ จากลักษณะดังกล่าวจะกลายเป็นความผิดปกติไป ซึ่งรวมทั้งรักร่วมเพศและการปฏิบัติทางเพศ ที่ ไม่ใช่เกิดจากความสัมพันธ์ของทั้ง 2 เพศ

นอกจากนั้น เขายังได้ให้ทัศนะถึงพฤติกรรมรักร่วมเพศ(จำลอง ดิษยวณิช. 2535 : 261) ว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศเป็นผลของการกดถอย(repression) หรือ การตรึงแน่น (fixation) ของพัฒนาการทางจิตใจ และเพศหลังจากที่มีความคิดข้องใจเป็นเวลานานด้วยการ ลอกเลียนแบบสิ่งที่ก่อให้เกิดความไม่สมหวัง (frustrating object) กล่าวคือ ในช่วงที่เด็กมีการ

พัฒนาทางเพศ ส่วนมากจะอยู่ในช่วง 4 ขวบ เด็กชายจะรักแม่ เด็กหญิงจะรักพ่อ ทั้งเด็กหญิงและเด็กชายอิจฉาพ่อ หรือแม่ที่มีเพศเดียวกับตน และเมื่อเด็กผ่านพัฒนาการขั้นนี้ไปได้ขณะที่ยังมีพฤติกรรมของพ่อแม่ติดฝังตรึงอยู่ จึงทำให้เด็กเกิดความสับสนทางเพศ ซึ่งความสับสนนี้มาจากพัฒนาการตามปกติเกิดขึ้นได้อย่างไร เหตุผลอย่างหนึ่งที่ฟรอยด์ใช้อธิบายคือ ความบิดเบือนของรูปแบบความสัมพันธ์ภายในครอบครัว เช่น การมีอำนาจเหนืออีกฝ่าย ความเคร่งครัด การปกป้องคุ้มครองมากเกินไปของแม่ ผู้ซึ่งเข้าไปดูแลลูกชายแบบผูกขาด โดยที่สมาชิกคนอื่นในครอบครัวมีสิทธิ์มีเสียงในการดูแลน้อย การปลื้มตัวของพ่อหรือขาดพ่อ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้อาจจะส่งผลให้เกิดรักร่วมเพศชายได้ นอกจากนี้ความบิดเบือนที่เกี่ยวข้องกับปมอีดิปัส (Oedipal attachment) ก็มีส่วนทำให้เกิดพฤติกรรมรักร่วมเพศชายได้เช่นเดียวกัน การที่เด็กชายมีความผูกพันกับแม่อย่างรุนแรงจึงทำให้เกิด ความกลัวว่าจะถูกแค้นแค้นหรือลงโทษจากพ่อ ความวิตกกังวลว่าจะถูกตัดถูกตอน รวมทั้งความกลัวว่าจะมีอวัยวะเพศเหมือนเด็กผู้หญิง เพราะเด็กมีความคิดว่าการถูกตัดอวัยวะเพศออกนั้นเป็นสิ่งที่ น่ากลัวและเป็นบทบาทที่อยู่ในอันตรายอย่างรุนแรง จึงเป็นผลให้เด็กพยายามแสวงหาความรักจากเพศเดียวกันแทนที่จะรักเพศตรงข้าม

3. ปัจจัยที่เกิดจากโครงสร้างทางร่างกายที่ทำให้เกิดรักร่วมเพศ

โดยปกติทั่วไปความเป็นหญิงและความเป็นชาย มีความแตกต่างที่เห็นได้ชัดเจน เช่น ความแตกต่างของอวัยวะเพศ โดยโครงสร้างของร่างกาย ตลอดจนการทำงานของอวัยวะต่างๆ ซึ่งความแตกต่างนี้ได้รับอิทธิพลจากฮอร์โมนเพศที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้ชายจะมีแอนโดรเจน (androgen hormone) ที่ช่วยให้มีลักษณะภายนอกและพฤติกรรมเหมือนผู้ชายทั่วไป ส่วนผู้หญิงจะมีฮอร์โมนเอสโตรเจน (estrogen hormone) กับโปรเจสเตอโรน (progesterone hormone) ที่ทำให้มีลักษณะภายนอกและพฤติกรรมเหมือนผู้หญิงทั่วไป สำหรับพวกรักร่วมเพศนั้น สตาร์คาและคณะ (Starka. et al., cited in Schumer. 1983.) ได้อธิบายถึงความบิดเบือนของฮอร์โมนเพศว่ารักร่วมเพศหญิงบางคนอาจจะมีระดับของฮอร์โมนแอนโดรเจนสูงกว่าปกติ และรักร่วมเพศชายก็จะมีระดับฮอร์โมนเทสโตสเตอโรนต่ำกว่าพวกที่เป็นรักต่างเพศ (heterosexual relationship) อย่างไรก็ตามปัจจัยทางชีวภาพเพียงอย่างเดียว ก็ไม่สามารถอธิบายพัฒนาการของการเป็นรักร่วมเพศได้อย่างแท้จริง เนื่องจากยังมีปัจจัยอื่นๆ เช่น การเรียนรู้ การอบรมเลี้ยงดู การเลียนแบบ เป็นต้น ที่มีอิทธิพลต่อบทบาทของการเป็นรักร่วมเพศด้วย

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้

ผู้เชี่ยวชาญส่วนมากยอมรับว่าอิทธิพลของประเพณีและวัฒนธรรมของสังคม ซึ่งเป็นแบบแผนของการเรียนรู้ทางสังคม มีส่วนเกี่ยวข้องกับการขยายตัวของพวกรักร่วมเพศอย่างแน่นอนและมีข้อคิดเห็นบางประการที่ว่า พวกรักร่วมเพศนั้นจะมีอยู่ในเกือบทุกสังคม

ตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบัน พอร์ดและบีทซ์ และคณะ(Schumer และคณะ. 1983 อ้างอิงจาก Pford and Beach. n.d.) โดยทั่วไปประเพณีและวัฒนธรรมในสังคมจะสนับสนุนความสัมพันธ์แบบรักต่างเพศ เช่น ค่านิยมของสังคมตะวันตก จะส่งเสริมให้ผู้ชายมีความกล้าหาญอดทน และเข้มแข็ง ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะมียุ่่น้อยในพวกรักร่วมเพศ และเพราะเหตุใดพฤติกรรมรักร่วมเพศจึงเกิดขึ้นได้ในแต่ละบุคคล ผู้เชี่ยวชาญทั้งหลายเชื่อว่ามีปัจจัยหลายอย่างสามารถนำไปสู่การเป็นรักร่วมเพศ และปัจจัยเหล่านั้นจะถูกบันทึกไว้จากลำดับขั้นของพัฒนาการในระยะต้นของชีวิตในแต่ละบุคคล เช่น การชอบในเพศสหรือการเริ่มมีความรู้สึกหมกมุ่นในกาม การเพ้อฝันและการทำไปตามความนึกคิดเกี่ยวกับการมองร่างกายของตนเองอย่างไร เป็นต้น ในระยะต้นของชีวิตเด็กจะได้รับการเรียนรู้อย่างมากมาในความเป็นไปต่างๆ เช่น ค่านิยมแห่งความงาม รสนิยมและลักษณะที่เป็นมาตรฐานเพื่อให้เกิดความประทับใจ สิ่งเหล่านี้ก็คือ การเรียนรู้(Schumer และคณะ. 1983 อ้างอิงจากMarmor n.d.) ผลที่เกิดขึ้นก็คือ ความเป็นรักร่วมเพศหรือรักต่างเพศ ซึ่งลักษณะทั้ง 2 ประการนี้ ได้แสดงออกตั้งแต่ในระยะแรกของชีวิตแล้ว และยังคงมีอยู่โดยอาศัยการเสริมแรงที่เกิดขึ้นในอดีต

5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู

มีงานวิจัยเป็นจำนวนมากที่แสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่า พฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นมีสาเหตุเนื่องมาจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ ความสัมพันธ์ภายในครอบครัว สถานภาพของครอบครัว ดังเช่น ฌรงค์ศักดิ์ ทะละภักฏ และคณะ(2530 : 24-35) ได้ศึกษาครอบครัว และการอบรมเลี้ยงดูในวัยเด็กกับปัญหารักร่วมเพศ ผลการศึกษาพบว่า

ข้อ1.ในเรื่องสถานภาพของครอบครัว พบว่า ในรักร่วมเพศชายพ่อเสียชีวิตสูงถึง 42% การขาดพ่อทำให้แม่หันมาเอาใจใส่ ปกป้องลูกมากเกินไปลูกชายจึงหันมาเลียนแบบแม่

ข้อ2.ความรู้สึกที่มีต่อพ่อแม่ รักร่วมเพศทั้งชายและหญิง มีแนวโน้มที่จะรักและสนิทสนมกับแม่มากกว่า ในขณะที่เดียวกันจะเกลียดและไม่ศรัทธาพ่อด้วย

ข้อ3.ในด้านความสัมพันธ์กับพ่อแม่ในวัยเด็ก พบว่า รักร่วมเพศชายนอนกับแม่จนโต 18% หรือนอนกับแม่แล้วแยกไปนอนกับพี่สาว 18% นอนรวมกับพ่อแม่พี่น้องจนโต 12% หรือนอนกับ พี่สาวน้องสาวจนโต 12% ไม่พบว่่านอนกับพี่ชายหรือน้องชายจนโตเลย

ข้อ4.ในเรื่องการแต่งตัว พบว่า รักร่วมเพศชายได้เห็นการแต่งตัวของแม่เป็นประจำ 33% และเห็นทั้งของแม่และพี่สาว 18% ไม่ทราบ 36% จึงสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อนอนรวมกับแม่ หรือพี่สาวก็มีโอกาสเห็นการแต่งตัวผลัดเปลี่ยนเสื้อผ้าจนกลายเป็นความเคยชิน ทำให้ไม่มีอารมณ์เพศกับต่างเพศไปในที่สุด

6. ความต้องการระบายออกทางเพศ (SEXUAL REDUCTION)

ในสังคมที่มีการจำกัดเพศเดียวกันให้อยู่ด้วยกันนาน ๆ (วันทนี วาสิกะสิน. 2526 : 160) เช่นในคุก ในโรงเรียนประจำ แม้แต่กระทั่งเป็นเพศบรรพชิต ความตึงเครียดทางเพศจำ

เป็นต้องได้รับการระบายออก ส่วนหนึ่งจึงแสวงหาความพอใจด้วยวิธีการร่วมเพศกับเพศเดียวกัน และข้อนี้เป็นสมมุติฐานที่น่าจะเป็นไปได้ โดยมีทฤษฎีจิตวิทยาเป็นพื้นฐาน แต่การที่จะศึกษาหรือให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพนั้นควรได้รับข้อมูลอย่างเพียงพอ และข้อมูลนั้นที่จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ต้องขังตามองค์ประกอบของการพัฒนาพฤติกรรมนั้นนอกจากประวัติส่วนตัวของผู้ต้องขัง ก็คือ ปัจจัยทางจิตวิทยาของผู้ต้องขัง เช่น สติปัญญา สภาพอารมณ์ เป็นต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาค้นคว้าตามตัวแปรต่างๆ ของงานวิจัยนี้

3. เชาว์ปัญญา

3.1 ความหมายของเชาว์ปัญญา

นักอาชญาวิทยาได้เริ่มให้ความสนใจศึกษาเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาในฐานะที่เป็นสาเหตุของพฤติกรรมอาชญากรในช่วงเวลาหลายทศวรรษมาแล้ว การศึกษาวิจัยดังกล่าวตั้งต้นมาจากสมมุติฐานที่ว่า อาชญากรน่าจะมีเชาว์ปัญญาดำกว่าบุคคลที่ไม่ใช่อาชญากร กล่าวอีกนัยหนึ่ง ในระยะเริ่มแรกของการศึกษาเกี่ยวกับเชาว์ปัญญา อาชญากรมักถูกมองว่าเป็นบุคคลที่โง่เขลาว่าบุคคลปกติ และความโง่เขลานี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ถูกชักจูงไปประกอบอาชญากรรมได้โดยง่าย

แต่ในปัจจุบันความเชื่อดังกล่าวไม่ใช่ข้อสรุปที่นักอาชญาวิทยาใช้อ้างอิงในทุกฐานความผิดอีกต่อไป เพราะในบางฐานความผิดอาชญากรกลับเป็นบุคคลที่เชาว์ปัญญาสูงมาก ดังเช่นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และอาชญากรรมทางธุรกิจ เป็นต้น

ความสามารถทางสติปัญญา เป็นกลไกสำคัญของการเรียนรู้ในการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม ทำให้คนเราสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อม และเรียนรู้การมีชีวิตร่วมร่วมกับผู้อื่นในสังคม(มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2537 : 347)

รัตนา ศิริพาณิชย์(ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2542 : 25 อ้างอิงจากรัตนา ศิริพาณิชย์. 2533)ได้รวบรวมความหมายของเชาว์ปัญญา โดยมีใจความดังนี้

1. เป็นความสามารถในการเรียนรู้ หรือเข้าใจ โดยผ่านประสบการณ์ทางการเรียน โดยบุคคลสามารถรับ, เก็บความรู้ที่เรียนไว้ได้ เช่น จำบทเรียนที่เคยเรียนมาเมื่อ 2 ปีก่อนได้
2. เป็นความสามารถในการตอบสนองอย่างรวดเร็ว และถูกต้องในสถานการณ์ใหม่ ๆ โดยรู้จักใช้เหตุผลในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นความสามารถในการปรับตัว
4. เป็นความสามารถในการเรียนรู้สิ่งใหม่ที่ซับซ้อน การรู้จักใช้สัญลักษณ์ได้อย่างชัดเจน และมีประสิทธิภาพ

ไวเลอร์น ยามาซี(2538 : 28)ให้ความหมายเชาวน์ปัญญาว่า หมายถึง ความสามารถ ความรอบรู้ของบุคคลที่กระทำอย่างมีจุดมุ่งหมาย ที่คิดอย่างมีเหตุผล สามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาวะแวดล้อม และมีศักยภาพที่จะเรียนรู้สิ่งที่ท้าทาย เป็นนามธรรมและซับซ้อนได้

ธอร์นไคค์(สุชา จันทน์เอม. 2539. : 73 อ้างอิงจาก Thorndike. n.d.) ให้คำจำกัดความว่า เชาวน์ปัญญา คือ ความสามารถที่ต้องใช้สมองปฏิบัติงานให้สำเร็จด้วยดี อาจวัดได้จากการสร้างแบบสอบถามขึ้นมาจาก ตัวอย่างของงานที่ต้องใช้สมองเหล่านั้น โดยเรียงลำดับยากง่าย

สมทรง สุวรรณเลิศ(2529 : 9-11) กล่าวว่า เชาวน์ปัญญามี 2 ลักษณะใหญ่ ๆ คือ

1. เชาวน์ปัญญาในความหมายของการรับรู้ การเรียนรู้ ที่เน้นหนักในเรื่องความสามารถในการรับรู้ การศึกษาและการประกอบกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ความสามารถที่สำคัญ เช่น ความสามารถในการเข้าใจ

1.1 ความสามารถในการเรียนรู้

1.2 ความสามารถในการวิเคราะห์

1.3 ความสามารถในการเข้าใจ แก้ไขปัญหา และกิจกรรมต่าง ๆ ได้อย่างมีจุดมุ่งหมาย

1.4 ความสามารถในการคิดอย่างมีเหตุผล และเข้าใจสถานการณ์ต่าง ๆ ที่มีลักษณะเป็นนามธรรมหรือสัญลักษณ์ทั้งในด้านภาษา ท่าทาง รูปภาพ ซึ่งความสามารถด้านนี้อาจเรียกได้ว่าเป็นการใช้เหตุผลในเชิงความคิดรวบยอด

1.5 ความสามารถในการจัดการจดจำ และ

1.6 ความสามารถเฉพาะบางอย่าง เช่น ด้านภาษา การคิดคำนวณ ศิลป และเครื่องดนตรีกลไก เป็นต้น

2. เชาวน์ปัญญาที่เน้นเรื่องความสามารถในการปรับตัวทางสังคม ซึ่งประกอบด้วย

2.1 ความสามารถในการตอบสนองความต้องการของตนเองและปรับตัวต่อสถานการณ์และบุคคลต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม

2.2 ความสามารถในการรู้จักวิพากษ์วิจารณ์ตัวเอง สามารถปรับปรุงและเรียนรู้การยับยั้งอารมณ์ในการโต้ตอบต่อสถานการณ์และบุคคล

2.3 ความสามารถในการเข้าใจสังคม สิ่งแวดล้อมตลอดจนการติดต่อเกี่ยวกับบุคคลอื่น

โดยทั่วไปความสามารถในลักษณะใหญ่ ๆ สองด้านมีความสัมพันธ์เกี่ยวกัน ดังนั้น เชาวน์ปัญญา หมายถึง ความสามารถด้านต่าง ๆ ที่บุคคลมีและนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านการเรียนและการปรับตัวทางสังคม

จากความหมายทั้งหมดที่กล่าวมาพอสรุปความหมายของเชาวน์ปัญญา(Intelligence quotient)ในการวิจัยนี้ขออ้างอิงจากการรวบรวมของวารสารจิตวิทยาคลินิก(2545 : 33) ว่า

หมายถึง ความสามารถของบุคคลโดยส่วนรวมทั่วไป ของบุคคลตามทฤษฎีสององค์ประกอบ ของสเปียร์แมนที่ให้แนวคิดที่ว่าโครงสร้างของเชาว์ปัญญาจะประกอบด้วยองค์ประกอบ 2 ส่วน)คือ ก.องค์ประกอบทั่วไป(General ; G factor) ได้แก่ ความสามารถของบุคคลโดยส่วนรวมทั่วไป และ ข.องค์ประกอบเฉพาะ(Specific ; S. factor) ได้แก่ ความสามารถพิเศษเฉพาะของแต่ละคน ซึ่งในการวิจัยนี้เป็นการวัดเชาว์ปัญญาที่ได้จากการใช้แบบทดสอบ The Standard Progressive Matrices ของ J.C.Raven ซึ่งเป็นแบบทดสอบที่ออกแบบสร้างขึ้นมาเพื่อวัดองค์ประกอบทั่วไป(General ; G factor) ตามแนวความคิดโครงสร้างเชาว์ปัญญาของสเปียร์แมน(กชลิตดา คัยนันท์ 2538 : 20 อ้างอิงจาก Spearman n.d) โดยแบบทดสอบดังกล่าวไม่ใช้ภาษาและวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง และครอบคลุมในความสามารถ ทั้ง 3 ด้าน ซึ่งมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่ คือ ความสามารถในการให้เหตุผล ความสามารถเชิงกล และความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์

3.2 ทฤษฎีที่เกี่ยวกับเชาว์ปัญญา

เชาว์ปัญญา 2 กลุ่ม : lumpers และ splitters

สเตอร์นเบิร์ก(ศรีเรือน แก้วกังวาล. 2539 : 42 อ้างอิงจากSternberg.1990.) กล่าวว่า เชาว์ปัญญาแบ่งเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ กลุ่มlumpers และกลุ่ม splitters โดยกลุ่ม lumpers เป็นกลุ่มที่เชื่อว่า เชาว์ปัญญาของคนเป็นองค์รวม คือ เมื่อทราบคะแนนเชาว์ปัญญาของคนแล้วก็สามารถอธิบายเชาว์ปัญญาของคนนั้นได้ เช่น เมื่อจาร์จินีมีคะแนนเชาว์ปัญญาสูงดังนั้น ถ้าเธอได้คะแนนสอบวิชาภาษาไทยสูง แต่คะแนนภาษาอังกฤษของเธอก็จะสูงไปด้วย ส่วนกลุ่ม splitters เชื่อว่า เชาว์ปัญญาของคนประกอบด้วย หลายมิติ และในแต่ละมิติจะมีไม่เท่ากัน ดังนั้นเมื่อได้คะแนนดีในวิชาหนึ่งแล้ววิชาอื่นๆ อาจได้คะแนนไม่ดีได้

ทฤษฎีองค์ประกอบเดี่ยว (uni-factor theory)

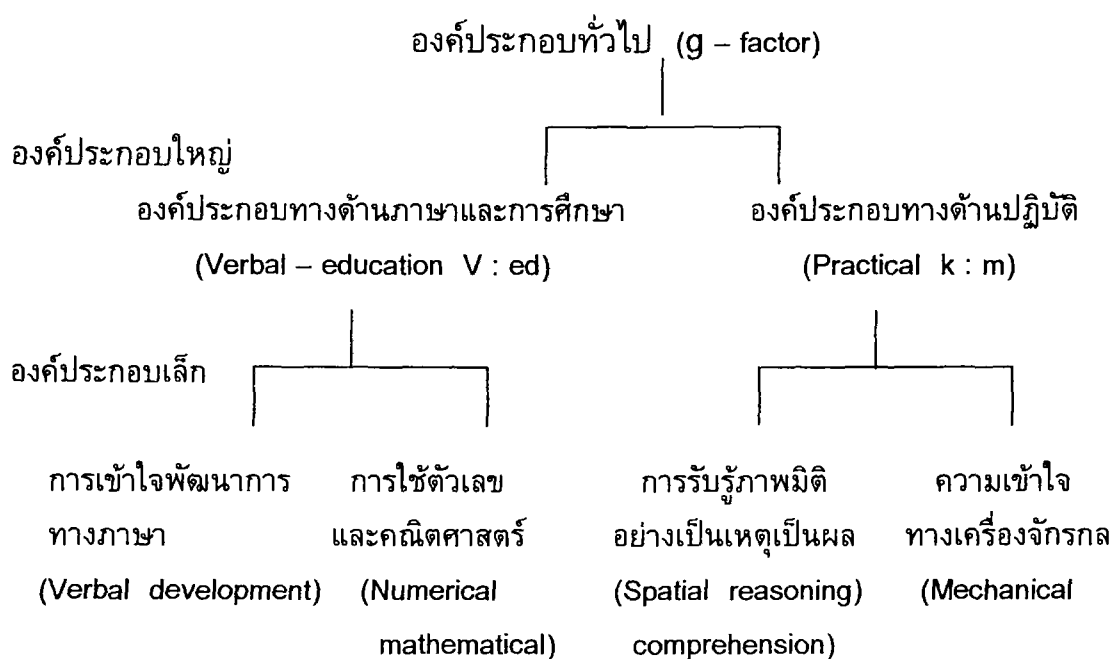
ทฤษฎีองค์ประกอบเดี่ยว หรือบางครั้งมีผู้เรียกว่า Global Theory ผู้คิดทฤษฎีนี้คือ บิเนต และซิมอน ทฤษฎีนี้เสนอโครงสร้างของเชาว์ปัญญาเป็นลักษณะองค์รวมคล้ายกับความสามารถทั่วไป(general ability) โดยบิเนตและซิมอน ได้สร้างข้อสอบวัดตามแนวคิดของเขาในปี ค.ศ.1905 ข้อสอบนี้วัดระดับเชาว์ปัญญาเป็นแบบ global measure คือวัดออกมาเป็นคะแนนเดียว แล้วแปลความหมายเป็นระดับเชาว์ปัญญา ซึ่งเรียกว่า IQซึ่งย่อมาจาก Intelligence quotient(สุทธาทิพย์ นวลหงษ์. 2542 : 10)

ทฤษฎีสององค์ประกอบ(bi - factor theory)

ทฤษฎีนี้มาโดยการศึกษาของ สเปียร์แมน(ธานินทร์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2539. : 8 อ้างอิงจาก Spearman. n.d.) นักจิตวิทยาชาวอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1927 เป็นทฤษฎีที่เกิดขึ้นจากการนำคะแนนแบบทดสอบทุกฉบับที่เขาทดสอบมาหาค่าสหสัมพันธ์ซึ่งพบว่า คะแนนจาก

แบบทดสอบทุกฉบับมีความสัมพันธ์กัน เขาจึงคาดว่าน่าจะมีส่วนหนึ่งที่อยู่ร่วมกันในทุกแบบทดสอบ เขาจึงจัดเรียงค่าสหสัมพันธ์เป็นตารางแล้วใช้วิธีการทางสถิติวิเคราะห์ จึงพบว่าความสามารถของมนุษย์นั้น มีองค์ประกอบสำคัญ 2 องค์ประกอบ

1. องค์ประกอบทั่วไป (general factor) หรือความสามารถที่เป็นพื้นฐานทั่วไป (general mental ability) หรือ G-factors เป็นองค์ประกอบที่มีอยู่ร่วมในความสามารถทุกอย่าง บุคคลจะมีองค์ประกอบนี้มากน้อยขึ้นอยู่กับพันธุกรรม ส่วนระดับการศึกษา เพศ และเชื้อชาติ ไม่มีผลต่อองค์ประกอบนี้ดังภาพประกอบ 2 ที่แสดงลักษณะการจัดกลุ่มทางสถิติปัญญาตามทฤษฎีของเวอนอน

ภาพประกอบ 2 แสดงลักษณะการจัดกลุ่มทางสถิติปัญญาตามทฤษฎีของเวอนอน

2. องค์ประกอบเฉพาะ (specific factor) หรือ S-factor เป็นกลุ่มความสามารถในการทำกิจกรรม แต่ละอย่างที่มีอยู่แตกต่างกัน สิ่งแวดล้อมมีผลต่อองค์ประกอบนี้มาก ในขณะที่พันธุกรรมมีผลต่อองค์ประกอบนี้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

สเปียร์แมน สรุปทฤษฎีเป็นรูปสมการคณิตศาสตร์ดังนี้ (นิสากร ล้อถาวร. 2535. : 10)

$$a = g + s$$

a แทน คะแนนที่แต่ละคนทำแบบทดสอบ

g แทน องค์ประกอบทั่วไปที่มีส่วนร่วมในทุกพฤติกรรม

s แทน องค์ประกอบเฉพาะที่มีในพฤติกรรมที่แบบทดสอบนั้นวัด

องค์ประกอบที่เรียกว่า S-factor นี้จะมีสอดแทรกอยู่ในทุกอริยาบทของความคิด และการกระทำของมนุษย์ ซึ่งครอบคลุมลักษณะความสามารถ 3 ด้าน ที่มีความเหลื่อมล้ำกัน คือ ความสามารถในการใช้เหตุผล(logical ability) ความสามารถเชิงกล(mechanical ability) และความสามารถเชิงมิติสัมพันธ์(spatial ability)

ส่วนองค์ประกอบเฉพาะหรือจะทำให้มนุษย์มีความแตกต่างกัน และเป็นความสามารถพิเศษที่มีอยู่ในแต่ละบุคคล เช่น ความสามารถในการด้านดนตรี ศิลป วาดเขียน เครื่องยนต์กลไก เหล่านี้ เป็นต้น(ธานินทร์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2539. : 8) ความสามารถทุกอย่างประกอบด้วยองค์ประกอบทั้งสองไม่เท่ากัน บางอย่างมีอิทธิพลมากกว่า บางอย่างน้อยกว่า

นอกจากองค์ประกอบทั่วไปจะมีส่วนร่วมในความสามารถแล้ว องค์ประกอบเฉพาะก็มีมีส่วนร่วมในความสามารถได้ สเปียร์แมนยังได้เสนออีกว่า ในการวัดความสามารถของบุคคลควรวัดองค์ประกอบทั่วไปมากกว่า เพราะองค์ประกอบทั่วไปมีอยู่ในทุกความสามารถของบุคคล ในขณะที่องค์ประกอบเฉพาะนั้นแต่ละบุคคลมีแตกต่างกันในความสามารถแต่ละอย่าง การวัดองค์ประกอบเฉพาะจึงทำได้ยาก นอกจากนี้แบบทดสอบที่ใช้วัดองค์ประกอบทั่วไปก็ควรเป็นแบบทดสอบนามธรรมที่ใช้ความสามารถในการค้นคว้าความเกี่ยวเนื่องและความสัมพันธ์อย่างรอบคอบและมีเหตุผลตามหลักโนอีเจเนซิส (noegenesis) ที่เขาตั้งขึ้น ซึ่งหลักการนี้กล่าวถึงหลักการคิดพื้นฐานของมนุษย์ 3 ประการ ได้แก่

1. หลักการเข้าใจประสบการณ์(apprehension of experience) คือ เมื่อบุคคลได้รับรู้ลักษณะต่างๆ ของสิ่งใด สิ่งนี้จะกลายเป็นประสบการณ์ของผู้ที่รับรู้ในทันที เช่น เมื่อเขาพบปัญหา และรับรู้ปัญหา ทันทีทันใดเขาก็จะมีประสบการณ์ในปัญหานั้น

2. หลักการค้นพบความเกี่ยวเนื่อง (education of relation) คือ เมื่อบุคคลมีบางสิ่งบางอย่างตั้งแต่ 2 ลักษณะขึ้นไปอยู่ในความคิด บุคคลนั้นสามารถเชื่อมโยงลักษณะต่าง ๆ ของสิ่งเหล่านั้นได้ เช่น เมื่อเขาเห็นน้ำแข็งอยู่ในน้ำ เขาจะเข้าใจทันทีถึงลักษณะที่ตรงกันข้ามของน้ำ หรือเมื่อเขาได้ยินทำนองเพลงหนึ่ง เขาสามารถจินตนาการถึงเพลงที่เขาเคยได้ยินว่ามีลักษณะคล้ายคลึงกัน

3. หลักการค้นพบความสัมพันธ์ (education of correlation) คือ เมื่อบุคคลรับรู้ลักษณะใดๆ ที่ปรากฏพร้อมกับลักษณะอื่นๆ ที่เกี่ยวเนื่องกัน สามารถเข้าใจลักษณะความสัมพันธ์นั้นๆ ได้ เช่น เมื่อพบคำถาม " อุณหภูมิ : เทอร์โมมิเตอร์. เวลา : " ก็สามารถตอบได้ทันทีว่าเป็น นาฬิกา

หลักการดังกล่าวนำมาใช้สร้างเป็นแบบทดสอบเพื่อวัดความสามารถทั่วไปซึ่งแบบทดสอบสแตนด์ดาร์ดโปรเกรสซีฟ แมทริซิส ของราเวน ก็สร้างขึ้นตามหลักการนี้เช่นกัน

ทฤษฎีสององค์ประกอบทั่วไป (two - general factor theory)

แอลเทิลล์ เสนอผลงานของเขาในปี ค.ศ. 1967 และพิมพ์เป็นแนวคิดในปี ค.ศ. 1971 เขาเสนอว่า โครงสร้างทางเชาวน์ปัญญาประกอบด้วยความสามารถทั่วไป 2 องค์ประกอบ คือ

1. ความสามารถทั่วไป ฟลูอิด (fluid general ability. gf) เป็นความสามารถทางสมอง ซึ่งเป็นผลจากพันธุกรรม ไม่มีตำแหน่งของอวัยวะควบคุมแน่ชัด เหมือนว่าองค์ประกอบนี้เป็นของไหล(fluid) แทรกอยู่ในทุกๆ อวัยวะของการกระทำ โดยเฉพาะกิจกรรมทางการคิด การแก้ปัญหา การปรับตัวต่อสถานการณ์ใหม่ๆ ความสามารถด้านนี้ค่อนข้างเป็นนามธรรม เป็นความสามารถในด้านที่ไม่ใช่ภาษา(nonverbal) และไม่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม เช่น ความสามารถด้านเหตุผลเชิงอุปมาและอุปนัยเหตุผลสัมพันธ์ ความสามารถเข้าใจในอนุกรมมิติ เป็นต้น

2. ความสามารถทั่วไปคริสตัลไลซ์(crystallized ability. gc) เป็นความสามารถเฉพาะด้านที่เกิดจากการเรียนรู้และประสบการณ์ มีอวัยวะควบคุมความสามารถในแต่ละด้านอย่างแน่ชัดถ้าอวัยวะนั้นถูกทำลายความสามารถนั้นก็จะถูกทำลายด้วยเป็นความสามารถที่เชื่อมโยงกับวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม เช่น ความสามารถทางภาษาและการรับรู้ค่านิยมในสังคมได้ถูกต้อง

ทฤษฎีหลายองค์ประกอบ (multiple - factor theory)

ทฤษฎีนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางของนักจิตวิทยาชาวอเมริกัน ผู้นำในการสร้างทฤษฎีนี้คือ เรอร์สโตน ในปี 1933 เขาได้ทำการวิจัยโครงสร้างทางเชาวน์ปัญญา โดยใช้หลักการวิเคราะห์หลักใหม่ที่ว่า เรียกว่า "การวิเคราะห์องค์ประกอบ" (factor analysis) เพื่อแยกองค์ประกอบความสามารถทางสมองของมนุษย์สรุปว่าความสามารถทางสมองพื้นฐาน (Primary mental abilities) ที่สำคัญ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน (ธานินทร์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2539. : 8)

1. องค์ประกอบด้านภาษา (Verbal factor) หรือ V - Factor เป็นความสามารถในการใช้ คำศัพท์ ข้อความ บทกวี หรือเรื่องราวต่าง ๆ ในด้านภาษาและเลือกใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสม

2. องค์ประกอบในด้านความคล่องในการใช้ถ้อยคำ(Word fluency factor) หรือ W - Factor เป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วในเวลาอันจำกัดความสามารถในด้านนี้จะส่งผลในด้านการเจรจา และการประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง การตอบโต้ในทันทีทันใด อย่างที่เรียกว่า มีปฏิภาณไหวพริบในการเจรจา

3. องค์ประกอบด้านจำนวน (Number factor) หรือ N - Factor องค์ประกอบนี้จะส่งผลให้มี ความเข้าใจในวิชาคณิตศาสตร์ต่าง ๆ ได้ดี มีความสามารถมองเห็นความสัมพันธ์

และความหมายของจำนวน และมีความแม่นยำคล่องแคล่วในการบวก ลบ คูณ หาร ในวิชาเลขคณิตได้อย่างดี

4. องค์ประกอบด้านมิติสัมพันธ์ (Space factor) หรือ S - Factor ความสามารถด้านนี้จะส่งผลให้คนเข้าใจถึงขนาดและมิติต่าง ๆ อันได้แก่ ความสั้น ยาว ไกล ใกล้ และพื้นที่หรือรูปทรงที่มีขนาดและปริมาตรแตกต่างกัน สามารถสร้างจินตนาการให้เห็นส่วนย่อยและส่วนผสมของวัตถุต่าง ๆ เมื่อนำมาซ้อนทับกันสามารถรู้ความสัมพันธ์ของรูปทรงเรขาคณิตเมื่อเปลี่ยนแปลงที่อยู่

5. องค์ประกอบด้านความจำ (Memory factor) หรือ M - Factor เป็นความสามารถด้านความจำ เรื่องราวและมีสติระลึกรู้จนสามารถถ่ายทอดได้ ความจำในที่นี้อาจจะเป็นความจำแบบนกแก้วนกขุนทองหรือจำโดยอาศัยสิ่งสัมพันธ์ก็ได้ซึ่งถือว่าเป็นความจำในองค์ประกอบนี้ทั้งนั้น

6. องค์ประกอบด้านการรับรู้ (Perceptual speed factor) หรือ P - Factor องค์ประกอบของสมองด้านนี้ ได้แก่ ความสามารถด้านเห็นรายละเอียด ความคล้ายคลึงหรือความแตกต่างระหว่างสิ่งของ อย่างรวดเร็วและถูกต้อง

7. องค์ประกอบด้านเหตุผล (Reasoning) หรือ R - Factor หรือบางทีก็ใช้ Induction หรือ general - reasoning องค์ประกอบนี้แสดงถึง ความสามารถด้านวิจารณ์ญาณ หาเหตุผลค้นคว้าหาความสำคัญ ความสัมพันธ์ และหลักการทั้งหลายที่สร้างกฎหรือทฤษฎี ตอนแรกๆ เรอร์สโตน ได้ให้ความหมายขององค์ประกอบนี้ไม่เด่นชัด เขามองในรูปอุปมาและอนุมานระยะหลังผู้ศึกษาด้านนี้มองเห็นว่า จะวัดเหตุผลทั่วไปได้ดีต้องวัดด้วยเลขคณิตเหตุผล (arithmatic reasoning)

สติปัญญา 7 ด้าน ของ การ์ดเนอร์

การ์ดเนอร์ (ศรีเรือน แก้วกังวาน. 2539 : 46 อ้างอิงจาก Gardner. 1997.) ได้เสนอแนวคิดว่าบุคคลจะมีสมรรถภาพด้านกว้างๆ 7 ด้านซึ่งมีความมากมายแตกต่างกันไปในแต่ละคน สมรรถภาพทั้ง 7 ด้านมีดังนี้

1. สติปัญญาด้านภาษา (linguistic intelligence) ได้แก่ ความสามารถในการใช้ถ้อยคำ
2. การรู้จักใช้เหตุผลเชิงคณิตศาสตร์ (logical - mathematical intelligence) ได้แก่ ความสามารถที่จะให้เหตุผลด้านตัวเลขและโจทย์ทางคณิตศาสตร์ต่าง ๆ
3. สติปัญญาด้านมิติสัมพันธ์ (spatial intelligence) ได้แก่ ความสามารถเกี่ยวกับทิศทาง และการสร้างภาพในใจต่าง ๆ
4. สติปัญญาด้านดนตรี (musical intelligence) ได้แก่ ความสามารถในการรับรู้และเข้าใจจังหวะเสียงสูง-ต่ำ และความไพเราะของเสียง
5. สติปัญญาด้านเคลื่อนไหวร่างกาย (body kinesthetic intelligence) ได้แก่ ความสามารถในการเคลื่อนไหวอย่างถูกต้องสวยงาม สามารถวางท่าให้ทำงานถนัดได้

6. สถิติปัญญาในการติดต่อสัมพันธ์กับผู้อื่น(interpersonal intelligence) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าถึงผู้อื่น. เข้าใจผู้อื่น

7. สถิติปัญญารู้จักตัวเอง(intra[personal intelligence) ได้แก่ ความสามารถในการเข้าใจตัวเองและพัฒนาความเป็นตัวของตัวเอง

จะเห็นว่า แนวคิดของการจัดเนอ์แบ่งองค์ประกอบของเชาว์ปัญญาเป็น 7 ด้าน คล้ายคลึงกับของ เรอร์สโตน แต่มีบางด้านที่ให้ความสำคัญแตกต่างกัน

3.3. การวัดเชาว์ปัญญา

แบบทดสอบ ไอคิว หรือแบบทดสอบวัดเชาว์ปัญญาเริ่มแรกแบบทดสอบไอคิวจะเป็นแบบวัดรายบุคคล ซึ่งได้แก่ แบบทดสอบสอบเชาว์ปัญญาของบิเนท์และซิมอน(Binet and Simon) และแบบทดสอบเชาว์ปัญญาของเวคสเลอร์(Wechsler) เป็นต้น ต่อมาก็มีการสร้างแบบวัดเป็นกลุ่ม(group test) เช่น แบบทดสอบของคูล์แมนและแอนเดอร์สัน(Kuhlman and Anderson) หลังจากมีการศึกษาว่าคะแนนไอคิวที่ได้เป็นคะแนนเดียวนั้นไม่สามารถนำมาใช้ทำนายให้ได้ผลอย่างแน่นอนได้ จึงเริ่มมีการสร้างแบบทดสอบเฉพาะด้านขึ้น เพื่อใช้ในการทำนายผลการเรียนใช้คัดเลือกนักเรียนเข้าศึกษาตามสาขาที่ถนัด ใช้ในการให้คำปรึกษาในการเลือกเรียน หรือเลือกงาน ดังนั้น จึงมีการพัฒนาแบบทดสอบไอคิว ให้เป็นแบบทดสอบที่เป็นมาตรฐานจนได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย แบบทดสอบไอคิวจึงเป็นที่คุ้นเคยทั่วไป เช่น แบบทดสอบ PMA(primary mental ability test) แบบทดสอบของสแตนฟอร์ด-บิเนท์(Stanford - Binet) แบบทดสอบของเวคสเลอร์(Wechsler) แบบทดสอบวัดความสามารถทางสมองของโอทิส-เลนนอน(Otis-Lennon mental ability test มีชื่อย่อว่า OLMAT แบบทดสอบ CAT(cognitive ability test) และแบบทดสอบความถนัดทางการเรียน(scholastic aptitude test : SAT)

ในปีค.ศ. 1939 เวคสเลอร์(วิลโลวเรน ยามาอี. 2538. : 74-82 . อ้างอิงจาก Wechsler n.d.)ได้สร้างแบบทดสอบเชาว์ปัญญาและตีพิมพ์เป็นครั้งแรกชื่อ The Wechsler - Bellevue Intelligence Scale ต่อมาในปีค.ศ. 1955 ได้ปรับปรุงแบบทดสอบนี้เพื่อใช้สำหรับประเมินเชาว์ปัญญาผู้ใหญ่ เรียกว่า(Wechsler Adult Intelligence Scale(WAIS) ประกอบด้วยข้อคำถาม 2 ด้าน คือ ข้อคำถามที่ต้องตอบโดยใช้คำพูดอธิบายเรียกว่า verbal test และข้อคำถามที่ให้ตอบโดยการกระทำหรือปฏิบัติเรียกว่า performance test แบบทดสอบนี้ได้รับความนิยมอย่างมากเป็นเวลาถึง 26 ปี และต่อมาในค.ศ. 1958 เขายังได้กล่าวว่า สถิติปัญญา คือ ความสามารถโดยรวมของบุคคลในอันที่จะกระทำสิ่งต่างๆ อย่างมีจุดมุ่งหมายคิอย่างมีเหตุผล หลังจากนั้นในปีค.ศ. 1981 ได้มีการปรับปรุงแบบทดสอบเพื่อให้มีความคล้องกับความรู้ความสามารถที่พัฒนามากขึ้นให้เป็นแบบทดสอบที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้น เรียกว่า Wechsler Adult Intelligence Scale - Revised(WAIS-R) ข้อคำถามในแบบทดสอบย่อย(subtests) ทั้ง 2 ด้าน

จะเรียงลำดับจากข้อที่ง่ายไปข้อที่ยาก เพื่อให้ผู้รับการทดสอบได้เรียนรู้และเข้าใจจุดประสงค์ และแนวทางในการตอบข้อคำถามในข้อง่ายก่อน พร้อมทั้งยังเป็นการสนับสนุนในทางอ้อม เพื่อให้ผู้รับการทดสอบเกิดกำลังใจและความพยายามในการทำแบบทดสอบในข้อต่อไป โดยแบบทดสอบด้านภาษาคำพูด(verbal tests) คือการทดสอบที่ให้ผู้รับการทดสอบได้ตอบข้อคำถามด้วยการอธิบายแสดงเหตุผลความคิดเห็นด้วยคำพูด ซึ่งข้อคำถามจะเกี่ยวข้องกับการใช้พื้นความรู้ทั่วไปที่ได้รับการเรียนรู้มาทั้งจากด้านการศึกษาและประสบการณ์ ความสามารถในการทำงานในรูปของสัญลักษณ์ หรือการคิดในแบบนามธรรม ความสามารถในการจำ และความสามารถในการใช้คำพูดเพื่ออธิบายอย่างมีเหตุผลในความละเอียดความชัดเจนต่อข้อคำถาม ส่วนการทดสอบด้านการปฏิบัติ(performance tests) คือ การทดสอบที่ให้ผู้รับการทดสอบลงมือปฏิบัติตามข้อคำถามและคำชี้แจงการทดสอบให้ตอบ โดยไม่ต้องใช้ภาษาคำพูดอธิบายเมื่อได้รับฟังการชี้แจงก็เริ่มลงมือปฏิบัติได้ การทดสอบนี้เป็นการวัดความสามารถด้านการเคลื่อนไหวที่สัมพันธ์กันระหว่างสายตาและมือ และเป็นการแสดงให้เห็นถึง การปฏิบัติการที่เป็นรูปธรรม ความรอบคอบในการสังเกตวัตถุ รายละเอียดของภาพเหตุการณ์ตามขั้นตอน ความสามารถในการตีความหมายจากภาพนำมาปฏิบัติ หรือ ประกอบตามที่ควรจะเป็นแบบทดสอบ WAIS-R ซึ่งได้รับการปรับปรุงในปี 1981 มีการเปลี่ยนแปลงวิธีดำเนินการสอบไปบ้างโดยผู้รับการทดสอบจะได้รับการทำแบบทดสอบย่อยทางภาษา คำพูด(verbal subtests) สลับกับการทำแบบทดสอบย่อยทางการปฏิบัติ(performance subtests) เพื่อให้ผู้รับการทดสอบไม่เกิดความเบื่อหน่ายและสร้างสีสันในการทดสอบมาก ยิ่งขึ้น เวลาที่ใช้ในการทำแบบทดสอบประมาณ 75 นาที

และแบบทดสอบ WISC ได้จัดแบ่งเชาวน์ปัญญาออกเป็นระดับต่าง ๆ ดังตาราง 2

ตาราง 2 ตารางแสดงระดับไอคิว

ไอคิว	ระดับไอคิว
130 ขึ้นไป	ฉลาดมาก (very superior)
120-129	ฉลาด (superior)
110-119	ค่อนข้างฉลาด (bright)
90-109	ปกติ. ปานกลาง (average)
80-89	ทึบ. ค่อนข้างโง่ (dull)
70-79	โง่คาบเส้น (border line)
69 ลงไป	ปัญญาอ่อน (mental defective)

ที่มา : รัตนา ศิริพานิช. 2533. หลักการสร้างแบบสอบวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา. : 48

ทั้งนี้แบบทดสอบส่วนใหญ่สร้างจากสภาพการณ์ที่มีปรากฏอยู่ในสังคมวัฒนธรรมของตน จึงเป็นการไม่ยุติธรรมที่จะนำผลที่ได้จากแบบทดสอบมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติและนำมาแปลความหมาย ซึ่งปัญหาที่เห็นได้ชัดในความไม่เป็นธรรม คือ ความเข้าใจในภาษาของแต่ละวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน จึงได้มีผู้สร้างแบบทดสอบที่ไม่ว่าผู้ตอบจะมีวัฒนธรรมในแบบใดก็ไม่มีผลต่อคะแนนของแบบทดสอบ(culture fair intelligence test) ขึ้นซึ่งเป็นการสร้างแบบทดสอบในรูปแบบที่ไม่ใช้ภาษา(nonverbal) และใช้รูปภาพที่ไม่ว่าผู้รับการทดสอบจะเป็นคนชาติใด วัฒนธรรมใด ภาษาใดก็สามารถเข้าใจได้ โดยแบบทดสอบเชาว์ปัญญาที่ไม่มีความแตกต่างทางวัฒนธรรมที่เป็นที่รู้จัก ได้แก่ แบบทดสอบโปรเกรสซีฟแมทริกซ์(The progressive matrices tests) ซึ่งมีทั้งหมด 3 ชุด โดยได้นำเสนอไว้ต่อไป

สำหรับงานวิจัยที่วัดเชาว์ปัญญาในประเทศไทยจะเห็นได้ว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าจะอยู่ในช่วงวัยเด็กหรือวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่ ทั้งนี้ในกลุ่มของวัยผู้ใหญ่โดยเฉพาะในกลุ่มของผู้ต้องขังนั้น ในระยะเริ่มแรกของการศึกษาเกี่ยวกับเชาว์ปัญญาผู้ต้องขังมักถูกมองว่าเป็นบุคคลที่โง่เขลาว่าบุคคลปกติ และความโง่เขลานี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ถูกชักจูงไปประกอบอาชญากรรมได้โดยง่าย แต่ในปัจจุบันความเชื่อดังกล่าวไม่ใช่ข้อสรุปที่สามารถใช้อ้างอิงในทุกฐานความผิดอีกต่อไป เพราะในบางฐานความผิดอาชญากรรมกลับเป็นบุคคลที่มีเชาว์ปัญญาสูงมาก ดังเช่นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์และอาชญากรรมทางธุรกิจ ซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ยังมิได้ทำการศึกษาค้นคว้ามากพอ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจในการศึกษาค้นคว้าเรื่องของเชาว์ปัญญาในกลุ่มผู้ต้องขัง เพื่อที่จะได้ทราบแง่มุมใหม่ๆ จากการศึกษาค้นคว้าและประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์จากศักยภาพด้านนี้ของผู้ต้องขังได้อย่างเหมาะสม

3.4. ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด

ถ้าพิจารณาถึงรูปแบบและแนวทางของการวัดพอที่จะจำแนกประเภทของการวัดออกเป็น 2 แนวทางสำคัญ(Ennis. 1985 ; Norris + Ennis. 1989) ดังนี้

1. แนวทางของนักวัดกลุ่มจิตมิติ (Psychometrics)

เริ่มจากการศึกษาและวัดเชาว์ปัญญา(intelligence) องค์ประกอบและมีระดับความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละคน ซึ่งสามารถวัดได้โดยการใช้แบบสอบถามมาตรฐาน ต่อมาได้ขยายแนวคิดของการวัดความสามารถทางสมองสู่การวัดผลสัมฤทธิ์ บุคลิกภาพ ความถนัด และความสามารถในด้านต่างๆ รวมทั้งความสามารถในการคิด

2.แนวทางของการวัดจากการปฏิบัติจริง(Authentic Performance Measurement)

แนวทางการวัดนี้เป็นทางเลือกใหม่ที่เสนอโดยกลุ่มนักวัดการเรียนรู้ในบริบทที่เป็นธรรมชาติ โดยเน้นการวัดจากการปฏิบัติในชีวิตจริง หรือคล้ายจริงที่มีคุณค่าต่อตัวผู้ปฏิบัติ มิติของการวัดทักษะการคิดซับซ้อนในการปฏิบัติงาน ความร่วมมือในการแก้ปัญหาและการประเมินตนเอง เทคนิคการวัดใช้การสังเกตสภาพงานที่ปฏิบัติจากการเขียนเรียงความ การ

แก้ปัญหาในสถานการณ์เหมือนโลกแห่งความเป็นจริง และการรวบรวมผลงานลงในแฟ้มสะสมงาน/หรือพัฒนางาน (porrfolio)

โดยการวัดความสามารถในการคิดตามแนวกวัดกลุ่มจิตมิติมีรายละเอียด ดังนี้

1. แบบสอบมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการคิดเป็นแบบสอบมาตรฐานที่มีผู้สร้างไว้แล้ว สำหรับใช้วัดความสามารถในการคิด สามารถจัดกลุ่มได้เป็น 2 ประเภท คือ

1.1 แบบสอบการคิดทั่วไป เป็นแบบสอบที่มุ่งวัดให้ครอบคลุมความสามารถในการคิด โดยเป็นความคิดที่อยู่บนพื้นฐานของการใช้ความรู้ทั่วไป แบบสอบลักษณะนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อสอบแบบเลือกตอบ แบบสอบมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการคิดทั่วไป

1.2 แบบสอบความสามารถในการคิดลักษณะเฉพาะ เป็นแบบสอบที่มุ่งวัดความสามารถในการคิดเฉพาะแบบที่แสดงถึงลักษณะของการคิด เช่น การคิดแบบนิรนัย (deductive) ความสามารถประเมินข้อมูลที่ได้จากการสังเกต เป็นต้น แบบสอบมาตรฐานที่ใช้สำหรับวัดความสามารถในการคิด ลักษณะเฉพาะที่สำคัญ การคิดที่มุ่งวัด หรือกลุ่มเป้าหมายที่ต้องการใช้แบบสอบ เป็นต้น จึงต้องหาวิธีสร้างแบบวัดการคิดขึ้นใช้เอง เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการในการวัดอย่างแท้จริง

2. การสร้างแบบวัดการวัดขึ้นใช้เอง เมื่อแบบสอบมาตรฐานสำหรับการคิดที่มีใช้กันอยู่ทั่วไปไม่สอดคล้องกับเป้าหมายการวัด เช่น จุดเน้นที่ต้องการ ขอบเขตความสามารถทางการคิดนั้น ๆ ดังภาพประกอบ 3 ในหลักการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิด

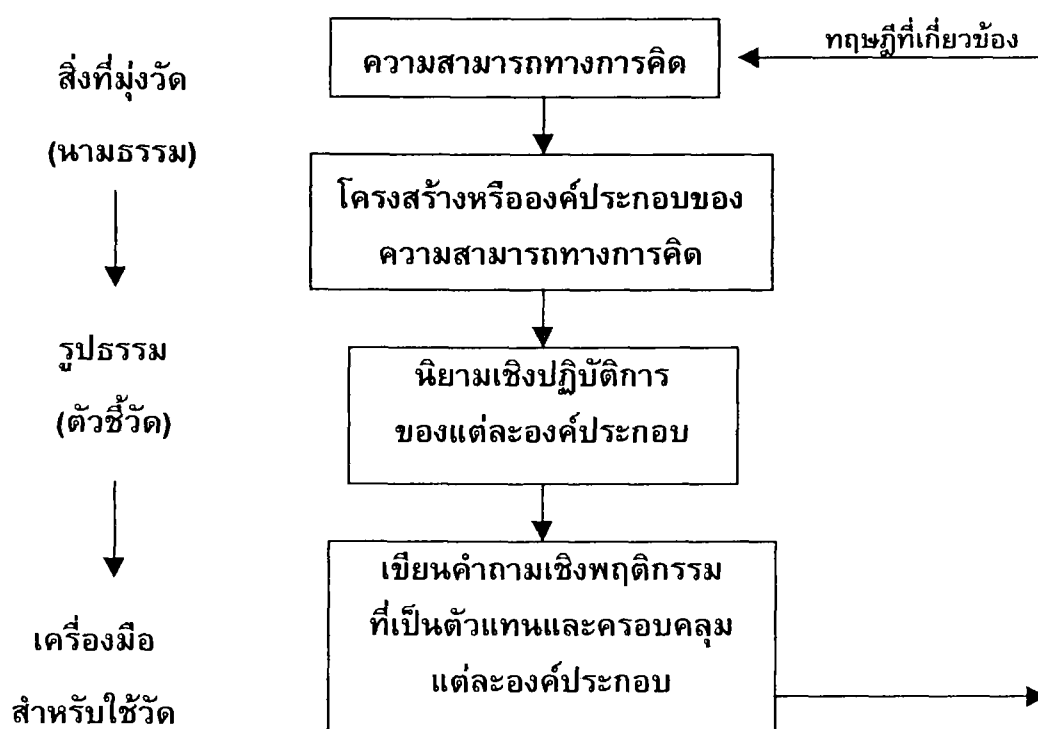
2.1 หลักการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิด เนื่องจากการคิด(thinking) เป็นกิจกรรมทางสมองที่เกิดขึ้นตลอดเวลา การคิดที่สนใจในที่นี้เป็นการคิดอย่างมีจุดมุ่งหมาย ซึ่งเป็นการคิดที่นำไปสู่เป้าหมายโดยตรง หรือคิดค้นข้อสรุปอันเป็นคำตอบสำหรับตัดสินใจ หรือแก้ปัญหาสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การคิดจึงเป็นความสามารถอย่างหนึ่งทางสมอง การคิดเป็นนามธรรมที่มีลักษณะซับซ้อน ไม่สามารถมองเห็น ไม่สามารถสังเกต สัมผัสวัดได้โดยตรง จึงต้องอาศัยหลักการวัดทางจิตมิติ(Psychometrics) มาช่วยในการวัด

2.2 ขั้นตอนการพัฒนาแบบวัดความสามารถทางการคิด มีขั้นตอนดำเนินการที่สำคัญดังนี้

2.2.1 กำหนดจุดมุ่งหมายของการวัด ผู้พัฒนาต้องพิจารณาจุดมุ่งหมายของการนำแบบวัดไปใช้ด้วยว่า ต้องการวัดความสามารถทางการคิดทั่วๆ ไป หรือต้องการวัดความสามารถทางการคิดเฉพาะวิชา การวัดนั้นมุ่งติดตามความก้าวหน้าของความสามารถทางการคิด หรือต้องการเน้นการประเมินผลสรุปรวมสำหรับการตัดสินใจ รวมทั้งการแปลผลการวัดเน้นการเปรียบเทียบกับมาตรฐานของกลุ่ม หรือต้องการเปรียบเทียบกับเกณฑ์ หรือมาตรฐานที่กำหนด

2.2.2 กำหนดกรอบของการวัดและนิยามเชิงปฏิบัติการ ผู้พัฒนาแบบวัดควรศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับความสามารถทางการคิดตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ผู้พัฒนาแบบวัดควรคัดเลือกแนวคิดหรือทฤษฎีที่เหมาะสมกับบริบทและจุดมุ่งหมายที่ต้องการเป็นหลัก แล้วศึกษาให้เข้าใจอย่างลึกซึ้ง เพื่อกำหนดโครงสร้าง/องค์ประกอบของความสามารถทางการคิดตามทฤษฎี และให้นิยามเชิงปฏิบัติการ ของแต่ละองค์ประกอบในเชิงรูปธรรมของพฤติกรรมที่สามารถบ่งชี้ถึงลักษณะแต่ละองค์ประกอบของการคิด

2.2.3 สร้างผังข้อสอบ เป็นการกำหนดเค้าโครงของแบบวัดความสามารถทางการคิดที่ต้องการสร้างให้ครอบคลุม โครงสร้างหรือองค์ประกอบใดบ้างตามทฤษฎี และกำหนดว่าแต่ละส่วนมีน้ำหนักความสำคัญมากน้อยเพียงใด

ภาพประกอบ 3 หลักการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิด

ในกรณีที่ต้องการสร้างแบบวัดความสามารถทางการคิดสำหรับใช้เฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง ผู้พัฒนาแบบวัดจะต้องกำหนดเนื้อหาวิชานั้นด้วยว่าจะใช้เนื้อหาใดบ้างที่เหมาะสมนำมาใช้วัดความสามารถทางการคิด พร้อมทั้งกำหนดน้ำหนักความสำคัญของแต่ละเนื้อหาในแต่ละองค์ประกอบความสามารถทางการคิดเป็นผังข้อสอบสำหรับนำไปใช้เขียนข้อสอบต่อไป เมื่อ

สร้างข้อสอบ หรือข้อคำถามได้ครบตามผังข้อสอบ แล้วนำเครื่องมือไปใช้ ซึ่งคะแนนรวมที่ได้แต่ละด้านสามารถนำมาใช้แปลผลแบบอิงกลุ่ม(norm-referenced) หรืออิงเกณฑ์(criterion-referenced) ได้ตามความเหมาะสม

3.5 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของราเวน(Raven - Progressive Matrices)

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกใช้แบบทดสอบ The Standard Progressive Matrices เป็นเครื่องมือวัดเชาว์ปัญญาของกลุ่มตัวอย่าง โดยรายละเอียดของแบบทดสอบมีดังต่อไปนี้

แบบทดสอบโปรเกรสซีฟ แมทริซีส(The Progressive Matrices) แบบทดสอบนี้ถูกสร้างโดย ราเวน เป็นแบบทดสอบที่ไม่ต้องใช้ภาษาในการตอบ(nonverbal test) สร้างขึ้นโดยใช้ทฤษฎีเชาว์ปัญญาเรื่ององค์ประกอบ "จี" ตามทฤษฎีของสเปียร์แมน รวมทั้งจากความเชื่อในหลักโนอีจีนีซิส(principles of noegenesis)ของเขาด้วย เป็นแบบทดสอบสำหรับเปรียบเทียบความสามารถของบุคคลในด้านการสังเกต และคิดแก้ปัญหาอย่างชัดเจนได้ในขณะที่ได้รับการทำการทดสอบ

ลักษณะของแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบอนุกรมมิติ ซึ่งเป็นแบบสอบวัดการหาเหตุผลจากรูปภาพเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งวาร์ดและฟิตซ์แพทริก(สุวิมล มาลีสัย. 2532. : 13 อ้างอิงจากWard and Fitzpatrick. 1973.)กล่าวถึงคุณลักษณะพื้นฐาน 5 ประการของข้อสอบอนุกรมมิติ คือ

- ประการที่1. ทำให้แบบสมบูรณ์
- ประการที่2. ทำให้เหตุผลสมบูรณ์
- ประการที่3. การเปลี่ยนแปลงรูปแบบอย่างมีระบบ
- ประการที่4. การนำมาสลับลำดับกันอย่างมีระบบ
- ประการที่5. การแยกรูปหรือลดสลายออกเป็นส่วนตัวอย่างมีระบบ

โดยแบบทดสอบโปรเกรสซีฟ แมทริซีส มีทั้งหมด 3 ชุดด้วยกันคือ(บุญส่ง นิลแก้ว. 2519. : 166-170)

1. The Coloured Progressive Matrices (CPM) แบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้นสำหรับเด็กเล็ก และคนชรา เพื่อประโยชน์ในการศึกษาทางด้านมานุษยวิทยาและทางจิตเวช และใช้ได้ผลเป็นที่น่าพอใจกับบุคคลที่ไม่เข้าใจการพูดภาษาอังกฤษ และบุคคลที่มีปัญหาทางพูดไม่ได้เนื่องจากโรคทางสมองหรือหูหนวก ข้อปัญหาในแบบทดสอบชุดนี้เป็นภาพสีทั้งหมดแบ่งเป็น 3 ชุดย่อย คือ ชุด A ชุด Ab และ ชุด B แต่ละชุดต่างกันที่ความยากของข้อปัญหาและแบบฟอร์มของรูปภาพที่ใช้ ชุด A มีความยากน้อยกว่าชุด Ab และชุด Ab ยากน้อยกว่าชุด B ตามลำดับ แต่ละชุดมีจำนวนข้อปัญหา 12 ข้อ รวมเป็น 36 ข้อ ซึ่ง แบบทดสอบชุดนี้ใช้กับผู้รับการทดสอบที่มีอายุตั้งแต่ 5 ขวบถึง 11 ขวบ และกับบุคคลที่มีความสามารถ ทางสมองอยู่ในระดับต่ำ

2. The Standard Progressive Matrices (SPM) แบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้กับบุคคลที่อยู่ในทุกระดับอายุ ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษา เชื้อชาติ หรือสภาวะทางร่างกายจะเป็นอย่างไรก็ตาม แบ่งเป็นชุดของข้อปัญหาชุดย่อยๆ ได้ 5 ชุด คือ A. B. C. D. และ E ซึ่งแต่ละชุดมีข้อปัญหามูลค่า 12 ข้อ รวมทั้งหมดเป็น 60 ข้อ เป็นแบบทดสอบให้เลือกตอบจากข้อเลือก 6 หรือ 8 ตัวเลือก มีลักษณะของ ข้อปัญหาเป็นภาพขาว – ดำ สำหรับสองชุดแรกคือ A และ B นั้นแบบฟอร์มของรูปภาพเป็นเช่นเดียวกับข้อปัญหาในชุด A และ B ของ CPM ตั้งแต่ชุด C. D. และ E เป็นข้อปัญหาที่มีความยากและรูปแบบซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ

3. The Advanced Progressive Matrices (APM) เป็นแบบทดสอบชุดที่ใช้กับบุคคลที่มีอายุสูงกว่า 11 ขวบ และมีความสามารถทางสมองเป็นพวกปกติ แบบทดสอบแบ่งเป็นตอนย่อย 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 มีจำนวนข้อปัญหาเพียง 12 ข้อ มี 8 ตัวเลือก ใช้ทำการทดสอบเพื่อทำการตัดสินขั้นต้นว่าผู้รับการทดสอบเป็นพวกโง่ หรือปานกลาง หรือฉลาด ถ้าผู้รับการทดสอบตอบข้อปัญหาในตอนแรกนี้ได้ถูกต้องน้อยกว่า 6 ข้อ(ข้อปัญหาจัดเรียงความยากตามลำดับจากง่ายที่สุดและยากขึ้นเรื่อย ๆ) จะถือว่าเป็นพวกโง่ และ จะไม่ได้รับการทดสอบจากแบบทดสอบตอนที่ 2 ผู้รับการทดสอบที่ได้รับการทดสอบจากแบบทดสอบตอนที่ 2 นี้ คือ ผู้ที่ได้รับการพิจารณาขั้นต้นแล้วว่าเป็นพวกปานกลางหรือฉลาด(ตอบข้อปัญหาในตอนแรกถูก 6 ข้อขึ้นไป) มีข้อปัญหารวมทั้งสิ้น 36 ข้อ และแต่ละข้อมีตัวเลือกให้เลือกตอบ 8 ตัวเลือก ถึงแม้ว่าแบบทดสอบนี้จะ เป็นแบบทดสอบชนิดไม่จำกัดเวลาก็ตาม แต่การใช้เวลาเพียง 40 นาทีก็พอเพียงสำหรับการประเมินผลผู้สอบได้

แบบทดสอบทั้ง 3 ชุด ให้คะแนนในข้อที่ตอบถูกเป็น 1 คะแนน โดยจะมีคะแนนเต็มในแต่ละชุด คือ ในชุดที่ 1 มีคะแนนเต็ม 36 คะแนน ชุดที่ 2 มีคะแนนเต็ม 60 คะแนน และชุดที่ 3 ตอนสองมีคะแนนเต็ม 36 คะแนน แต่ละชุดจะมีเกณฑ์ปกติที่เป็นตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์เทียบคะแนนที่ผู้รับการทดสอบตอบได้ตามระดับอายุ

โดยแบบทดสอบโปรเกรสซีฟแมทริซ(The Progressive Matrices) แบ่งเชาว์ปัญญาของคนออกเป็น 5 ระดับ

ระดับ 1 พวก "ฉลาดเป็นเยี่ยม" เป็นพวกที่มีผลการทดสอบได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 95 ขึ้นไป

ระดับ 2 พวก "ฉลาดกว่าปรกติ" เป็นพวกที่มีผลการทดสอบได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป ถ้าบุคคลใดได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 90 แต่ต่ำกว่า 95 จะถือเป็นระดับ 2

ระดับ 3 พวก "ปรกติ" เป็นพวกที่มีความสามารถในการทดสอบ ซึ่งมีคะแนนระหว่างตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 ถึง 75 ถ้าบุคคลใดได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์สูงกว่า 50 ถือเป็นพวกระดับ 3 บวก และถ้าได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ต่ำกว่า 50 ถือเป็นระดับ 3 ลบ

ระดับ 4 พวก "ต่ำกว่าปรกติ" พวกนี้ได้คะแนนที่เป็นตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ตั้งแต่ ที่ 10 ถึง 25 ถ้าได้ตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ระหว่าง 5-10 ถือเป็นระดับ 4 ลบ

ระดับ 5 พวก "ปัญญาอ่อน" คือ พวกที่สอบได้คะแนนต่ำกว่าตำแหน่งเปอร์เซ็นต์ไทล์ ที่ 5 ลงมา

ทั้งนี้ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยใช้เกณฑ์การเทียบคะแนนจากแบบทดสอบชุดSPM(The Standard Progressive Matrices) เป็นเกณฑ์WAIS ของกนกกรัตน์ สุชะตุงคะ เป็นมาตรฐาน ในการแปลคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบSPM เป็นเกณฑ์WAIS

3.6 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์ปัญญาและการส่งเสริมเชาวน์ปัญญา

เจนสัน(สุวิมล มาลีชัย. 2532. : 23 อ้างอิงจาก Jenson. 1998 n.d.) ได้ทำการวิจัยในเรื่องความแตกต่างทางเชื้อชาติพบว่า เมื่อคะแนนไอคิวโดยเฉลี่ยมีค่าเท่ากับ 100 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 15 คนผิวดำชาวสหรัฐอเมริกา จะมีไอคิวเฉลี่ย 85 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 12 ซึ่งพบว่าคะแนน ไอคิวของคนผิวดำมีความแปรปรวนน้อยกว่าคนผิวขาว และจากการสอบคัดเลือกเข้าวิทยาลัยซึ่งจะรับเฉพาะคนที่มีไอคิวมากกว่า 115 พบว่าสัดส่วนระหว่างคนผิวดำและคนผิวขาวที่ได้รับการคัดเลือกจะเท่ากับ 1 ต่อ 7 และในหลักสูตรพิเศษในระดับไฮสคูล พบว่า ต้องการนักเรียนที่มีไอคิวมากกว่า 130 ซึ่งสัดส่วนระหว่างคนผิวดำกับคนผิวขาวที่ผ่านการคัดเลือกจะเท่ากับ 1 ต่อ 20 และเจนสัน(Jenson)ยังพบว่า ความแตกต่างที่เกิดขึ้นนั้นไม่ได้จำกัดเฉพาะในสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่เกิดขึ้นแทบจะทุกประเทศที่ได้ทำการทดสอบอย่างกรณีในทางประเทศอัฟริกาทางตอนใต้ของทะเลทรายซาฮาราพบว่า จากการศึกษา 11 ครั้ง คะแนนไอคิวมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.75 แต่ในการศึกษาครั้งใหญ่ที่สุดโดยใช้แบบทดสอบแมทริชชีสของราเวน พบว่า ชาวอัฟริกันที่ไม่มีเชื้อสายของชนพื้นเมืองมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2 ในขณะที่ชาวอัฟริกันที่มีเชื้อสายของชาวชนพื้นเมืองมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.1

จะเห็นว่าคะแนนไอคิวของคนที่มีเชื้อชาติเดียวกัน จะมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานน้อยกว่ากลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางด้านเชื้อชาติ ซึ่งสอดคล้องกับอีกการศึกษาหนึ่งในประเทศอังกฤษ พบว่า นักเรียนผิวดำชาวอินเดียตะวันตกซึ่งอยู่ทางแถบทะเลแคริบเบียน และ นักเรียนชนชาวอินเดีย ซึ่งมาจากชมพูทวีปที่เพิ่งย้ายถิ่นเข้ามานั้น มีคะแนนไอคิวเท่าๆ กัน ซึ่งต่ำกว่าชนพื้นเมืองผิวขาวเป็นอย่างมาก จากการวิจัยจึงเป็นการสนับสนุนว่า พันธุกรรมมีผลต่อเชาวน์ปัญญาของมนุษย์มากกว่าปัจจัยสภาพแวดล้อมแต่อย่างใดก็ตาม ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่างกันทางด้านเชาวน์ปัญญาใน แต่ละเชื้อชาติ แต่แบบทดสอบชนิดเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำนวยความสำเร็จทางการเรียนและการทำงาน

เจนสัน(สุวิมล มาลีลย์. 2532. : 23 อ้างอิงจาก Jenson. 1998.) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญาที่มีต่อการทำนาย ผลการเรียนรู้และการทำงาน ในงานวิจัยของเขาเชาวน์ปัญญาหรือ ปัจจัย จี (g factor) สามารถ เป็นตัวทำนายผลการปฏิบัติงานและผลการเรียนรู้ได้ โดยในการศึกษากับทหารจำนวนมากกว่า 24.000 คน ที่เข้ารับการอบรมงานที่มีความแตกต่างกันทั้งสิ้น 37 งาน และพบว่าจากองค์ประกอบจำนวน 10 องค์ประกอบ ปัจจัย จี มีสหสัมพันธ์ .75 ในการทำนายผลการปฏิบัติงานที่ได้ฝึกอบรมไป และกลุ่มตัวอย่างจำนวน 78.000 คน ที่เข้ารับการอบรมงานที่เกี่ยวกับทหารจำนวน 150 งาน ก็พบว่า ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนปัจจัย จี กับ ความสามารถในการทำนายความสำเร็จในการฝึกอบรมถึง .96

ทั้งนี้จากแนวความคิดในการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ที่เน้นสภาพแวดล้อมต่างๆ ซึ่งขัดกับการศึกษาค้นคว้าข้างต้น ที่แสดงให้เห็นว่า พันธุกรรมมีผลต่อเชาวน์ปัญญาของมนุษย์มากกว่าปัจจัยของสภาพแวดล้อมก็ตาม แต่แบบทดสอบชนิดเดียวกันก็มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการทำนาย ความสำเร็จทางด้านการเรียนและการทำงานได้ อันสามารถแสดงระดับของเชาวน์ปัญญาอันเป็นผลจากสภาพแวดล้อมได้เช่นกัน และโดยเฉพาะยิ่งในกลุ่มของผู้ต้องขังที่มีสภาพแวดล้อมอันจำกัด ก็ยิ่งนำศึกษาในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมโดยตรง

3.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเชาวน์ปัญญา

จากการศึกษาของเยิร์ค(Yerk. 1921) เรื่องความแตกต่างทางอายุและสติปัญญาของเพศชายทุกระดับตั้งแต่ 18 – 60 ปี โดยใช้คะแนนจากแบบทดสอบ Almy Alpha Test พบว่า ระดับของสติปัญญาของบุคคลอาจลดลงได้ตามระดับอายุที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างในแง่อายุซึ่งพ้นจากการเป็นเยาวชน อันอาจคาดคะเนผลของกลุ่มตัวอย่างได้

ทั้งนี้ควรพิจารณาผลการวิจัยของทิพย์สุตา นิลสินธพ(2523 : บทคัดย่อ) ได้สร้างแบบทดสอบความพร้อมด้านจริยธรรมของเด็ก ก่อนวัยเรียน โดยนำไปทดสอบกับเด็กในกรุงเทพมหานครจำนวน 120 คน ผลการวิจัยพบว่าเด็กก่อนวัยเรียนชายและหญิงมีความพร้อมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกัน แต่ความพร้อมทางจริยธรรมจะเพิ่มขึ้น ตามอายุ

ซึ่งแตกต่างจากสิริพร แก้วนุ่น(2526 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กในระดับชั้นประถมศึกษา ในเขตการศึกษาที่ 12 พบว่า นักเรียนหญิงและนักเรียนชายมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่แตกต่างกัน โดยในนักเรียนหญิงมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่านักเรียนชาย ที่มีความใกล้เคียงกับงานของพัชนี วรกวิน(2527 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษาของโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนที่มี เพศ อายุ และระดับชั้นที่ต่างกัน พบผลการวิจัยพบว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในระดับชั้นที่ต่างกันมีความแตกต่างกัน การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนจะมากขึ้นเมื่อ

เรียนอยู่ชั้นสูงขึ้น การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนเอกชนแตกต่างกันและการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเยาวชนหญิงและชายไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ควรพิจารณาในประเด็นของสิ่งแวดล้อมด้วยการจำแนกของฝ่ายจำแนก เรือนจำกลางคลองเปรม ซึ่งจำแนกแดนของผู้มีพฤติกรรมรกร่วมเพศเอาไว้ อันสอดคล้องกับสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศของผู้ที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศในสิ่งแวดล้อมที่จำกัด โดยเฉพาะในคุกที่แบ่งชายและหญิงออกจากกัน มีผลทำให้บางคนซึ่งต้องหาทางออกในด้านความต้องการทางเพศด้วยการมีเพศสัมพันธ์แบบรกร่วมเพศ(เนตรชนก บัวนาค. 2531. : 34) และด้วยการใช้กลไกการปรับตนเพื่อปกป้องตนเองมากกว่าปกติ ในเชิงการใช้กลไกในการปรับตัวเป็นไปในทิศทางที่มีความเบี่ยงเบนผิดปกติ อันอาจถือว่าการปรับตนดังกล่าวเป็นเรื่องของเขาวนปัญญาด้วย ซึ่งทำให้ความเป็นไปได้ที่พยาธิสภาพทางจิตใจเช่นนี้จะเป็นต้นเหตุส่งเสริมไปสู่การเป็นผู้ขายบริการแบบรกร่วมเพศได้ในเวลาต่อมา(คริสโตเฟอร์ ดี โทรี และทิพา วดี เอมะวรรณะ 2544 : 70) และมีผลการวิจัยพบว่าผลดังกล่าวนี้เกิดขึ้นคล้ายๆ กันในกลุ่มผู้กระทำผิดทางอาชญากรรมด้วย

นอกจากนี้นักจิตวิทยา และในวงการแพทย์ของประเทศไทย ซึ่งศึกษาพัฒนาการทางด้านเพศโดยปัจจัยทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับการแปรเปลี่ยนข้อมูล ประสบการณ์ด้านต่างๆ ที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของบุคคลนั้น พบว่า บุคคลที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศเป็นบุคคลที่เกิดความผิดปกติในการรับรู้ทางเพศ(จิตรระพี บัวผัน. 2545. : 52) ซึ่งการรับรู้ก็เป็นส่วนหนึ่งของเขาวนปัญญาที่แตกต่างกัน ฉะนั้นบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศต่างกันเช่นในกลุ่มตัวอย่างการรับรู้ส่วนนี้ย่อมแตกต่างกัน

และในการศึกษาเปรียบโดยตรงระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน โดยอรอนงค์ นิยมธรรม(อรอนงค์ นิยมธรรม 2531 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นชายรกร่วมเพศกับวัยรุ่นชายรักต่างเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน พบว่า วัยรุ่นชายรกร่วมเพศมีคะแนนเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในทุกองค์ประกอบในระดับต่ำกว่าวัยรุ่นชายรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งอัตมโนทัศน์รวมความถึงสติปัญญาด้วยตามคำนิยาม โดยผู้วิจัยขอยกมาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยว่าแม้ว่าจะต่างกันแต่ปัจจัยทางจิตวิทยาอื่น ๆ น่าจะใกล้เคียงกัน เช่น สติปัญญา การรับรู้ และรวมถึงการปรับตัว เป็นต้น ทั้งนี้หากจะมองแต่ในด้านลบของกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศตามผลงานวิจัยและความเห็นที่ยกมาอาจจะไม่เป็นธรรมมากนัก ผู้วิจัยจึงขอยกผลงานวิจัยทางด้านบวกในเรื่องเขาวนปัญญาของกลุ่มชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ จากผลงานวิจัยของ ฐิติกร เตรยาภรณ์ ที่ศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรกร่วมเพศที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันของไทย ช่วงปีพ.ศ. 2508 ถึง 2543 พบว่า กลุ่มชายรกร่วมเพศมีภาพ

ลักษณะด้านบวกที่สะท้อนจากเนื้อหาผ่านหนังสือพิมพ์รายวันของไทยว่าเป็นพวกที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด(จูติกร เติรยาภรณ์. 2543 : 204)

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ชาวอเมริกันปัญญาในผู้ต้องขังในประเทศไทยนั้นเคยมีผู้ทำการศึกษามาน้อยมากทั้งยังพบว่า ส่วนใหญ่จะมีชาวปัญญาอยู่ในระดับต่ำ(อุทัยวรรณ อินทรสาดีและคณะ. 2519 : 72) และพบผลวิจัยว่าส่วนใหญ่ของผู้ต้องขังวัยหนุ่มมีระดับเชาว์ปัญญาในระหว่างระดับคาบเส้นและค่อนข้างโง่ แต่การศึกษาดังกล่าวเป็นเพียง *pirot project* เท่านั้นทั้งยังไม่ได้การสนใจต่อเนื่องเช่นในต่างประเทศ ด้วยในปัจจุบันจากเหตุผลดังกล่าวย่อมมีการเปลี่ยนแปลงไป ทั้งการวัดดังกล่าวยังขาดคะแนนมาตรฐานของระดับเชาว์ปัญญาในผู้ต้องขังด้วย แต่คนเรามีได้มีเพียงเฉพาะชาวปัญญาแต่อย่างเดียวยังมีเรื่องของชาวอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ที่น่าสนใจอีกด้วย ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรที่ยกมาดังกล่าวด้วยเหตุผลที่ยกมาทั้งหมดผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศน่าจะมีชาวปัญญาที่แตกต่างกัน

4. ชาวอารมณ์

4.1. ความหมายชาวอารมณ์

ชาวอารมณ์ ที่ใช้ในงานวิจัยนี้มาจากความหมายโดยรวมของ *emotion* และ *intelligence* โดย *emotion* หรือ " อารมณ์ " มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานปี 2525 ว่า อารมณ์ หมายถึง เครื่องยึดเหนี่ยวความคิด ความรู้สึกที่เปลี่ยนแปลงอยู่เรื่อยๆ เช่น เดี่ยวอารมณ์ดี อารมณ์ร้าย หรือ นิสัยใจคอ เช่น เป็นคนอารมณ์เย็น และ *intelligence* หรือ " ชาวปัญญา " หมายถึง ความสามารถในการในด้านต่าง ๆ ของบุคคล

และยังไม่มีคำแปลที่เป็นมาตรฐาน อาจพบคำแปลซึ่งมีความหมายเช่นเดียวกัน เช่น ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความฉลาดทางอารมณ์ เจตโกศลหรือ ปรีชาเชิงอารมณ์ (ป.อ.ปยุตโต, 2542) ในงานเขียนอื่นๆ

ซึ่งความเป็นมาของชาวอารมณ์ เริ่มในปี ค.ศ.1920(สุชา จันทน์หอม. 2539. : 73) ที่ธอร์นไดค์(Thorndike)ได้ตั้งศัพท์ชื่อ " *social intelligence* " ขึ้นในบทความของเขาในนิตยสารชื่อ *Harper's* ได้ให้ความหมายถึง ความสามารถในการเกี่ยวข้องกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม แต่เกิดความคิดว่าเป็นวิธีการควบคุมผู้อื่น ทำให้ศัพท์คำนี้ไม่ได้รับความสนใจ ระยะเวลาต่อมาอีกกึ่งศตวรรษในปี ค.ศ.1970 มินส์เบิร์ก(Minsberg) เป็นคนแรกที่ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของสมองซีกซ้ายและซีกขวาซึ่งมีบทบาทต่อการบริหารจัดการที่แตกต่างกัน โดยสมองซีกขวาวจะรับผิดชอบเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจและการติดต่อเกี่ยวข้องกับผู้อื่น ในขณะที่สมองซีกซ้ายรับผิดชอบเกี่ยวกับการวางแผนวิเคราะห์ข้อมูล และในปี ค.ศ.

1971 ลิฟวิงสตัน(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : อ้างอิงมาจากLevingston n.d.) เป็นผู้ชี้ให้เห็นว่า ผลสำเร็จของการศึกษาเล่าเรียนในโรงเรียนไม่มีความสัมพันธ์โดยตรงกับความสำเร็จในการบริหารจัดการ โดยได้ให้ทัศนะว่า สิ่งที่ผู้บริหารระดับกลางพึงพัฒนา คือ ความสามารถในการแสดงความเอื้ออาทรในการที่จะเกี่ยวข้องกับปฏิกิริยาทางอารมณ์ของคนในองค์กร ในการที่จะรับรู้ความรู้สึกทางอารมณ์ที่พนักงานแต่ละคนรู้สึก แต่ไม่แสดงออกมา และมีผลต่อพฤติกรรมการทำงาน ลิฟวิงสตัน เชื่อว่า การที่ผู้บริหารระดับกลางไม่รับรู้ภาวะอารมณ์ของผู้อื่น ทำให้ประสบปัญหาในการบริหารจัดการคนในองค์กร(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 48-49) ต่อมาในปี ค.ศ.1973 แมคเคิลแลน(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 อ้างอิงมาจากMcKenland n.d.) ได้เขียนบทความแสดงความเห็นในหลายเรื่อง อาทิเช่น เกรดเฉลี่ยเป็นตัวบอกระดับความสำเร็จทางการเรียน แต่ไม่ใช่ว่าความสำเร็จทางอาชีพเลย การวัดเชาวน์ปัญญาและความถนัดไม่ได้เป็นตัวทำนายความสำเร็จในชีวิตและอาชีพโดยเฉพาะควรให้ความสนใจในเรื่องความสามารถหรือสมรรถนะที่ควรวัดด้วยวิธีปฏิบัติ ซึ่งผลงานของเขาทำให้คนหันมาให้ความสนใจเกี่ยวกับการวัดสมรรถนะรวมถึง ไอคิวสร้างสรรค์และการแสดงออก ก็เริ่มมีความสำคัญมากขึ้น

เมเยอร์และซาโลเวย์(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 51 อ้างอิงจากMayer + Salovey. 1997.) อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัย New Hampshire และอาจารย์ภาควิชาจิตวิทยา มหาวิทยาลัย Yale ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นผู้บัญญัติศัพท์เชาวน์อารมณ์เป็นครั้งแรก และในปี ค.ศ. 1994 ดามาซิโอ(Damazio) แพทย์ชาวสหรัฐอเมริกา ก็ยืนยันผลวิจัยที่ ค้นพบการให้เหตุผล การตัดสินใจของสมอง ความรู้สึก และอารมณ์มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัมพันธ์กันอย่างแยกไม่ออก และในปี ค.ศ. 1995 โกลแมน(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 51 อ้างอิงจากGoleman n.d.) นักข่าวด้านวิทยาศาสตร์ของหนังสือ Times ซึ่งสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัย Harvard มีความสนใจเกี่ยวกับสมอง อารมณ์ และบุคลิกภาพเป็นอย่างมาก ทำให้มีงานเขียนของเขาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของเชาวน์อารมณ์เป็นจำนวนมากมายวบจนปัจจุบัน ได้มีผู้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเชาวน์อารมณ์ไว้มากมายและสถาบันการศึกษาและองค์กรต่างๆ เริ่มให้ความสนใจในเรื่องนี้มากขึ้น โดยพยายามให้คำนิยามคำจำกัดความ และการศึกษาถึงปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดเชาวน์อารมณ์ โดยมีแนวคิดที่ว่าเชาวน์อารมณ์และเชาวน์ปัญญาควรได้รับการพัฒนาไปพร้อมกัน เนื่องจากเชาวน์ปัญญาเป็นความฉลาดทางด้านการใช้เหตุผลและความคิด ส่วนเชาวน์อารมณ์เป็นความฉลาดทางด้านการใช้อารมณ์ และทั้งเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ก็เป็นส่วนเสริมซึ่งกันและกัน ดังนั้นบุคคลที่มีเชาวน์ปัญญาสูงและเชาวน์อารมณ์สูงจะสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างแน่นอน

ในงานวิจัยนี้ใช้คำว่า เชาวน์อารมณ์(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, 2542) เพื่อให้สอดคล้องกับเชาวน์ปัญญา เนื่องจากเชาวน์อารมณ์เป็นเรื่องใหม่และมีความซับซ้อน จึงมีผู้ให้ความสนใจและให้ความหมายไว้มากมายดังนี้

ทศพร ประเสริฐสุข(2542. : 21) ได้ให้ความหมายของเชาวน์อารมณ์ไว้ว่า หมายถึง ความสามารถลักษณะหนึ่งของบุคคลที่จะตระหนักถึงความรู้สึก ความคิด และอารมณ์ของตนเองและของผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์และแรงกระตุ้นภายใน ตลอดจนสามารถรอคอย การตอบสนองความต้องการได้อย่างเหมาะสมถูกกาลเทศะ สามารถให้กำลังใจตนเองใน การที่จะเผชิญกับอุปสรรค และข้อขัดแย้งต่าง ๆ ได้อย่างไม่คับข้องใจ รู้จักขจัดความเครียดที่ จะขัดขวางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อันมีค่าของตนได้ สามารถชี้นำความคิดและการกระทำของ ตนในการทำงานร่วมกับผู้อื่นทั้งในฐานะผู้นำ หรือผู้ตามได้อย่างมีความสุขจนประสบความสำเร็จ ในการเรียนความสำเร็จในอาชีพ ตลอดจนประสบความสำเร็จในชีวิต

ไกลแมน(วิระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 51 อ้างอิงจากGoleman 1999) ให้ความหมาย เชาวน์อารมณ์ไว้ว่า เป็นความสามารถในการตระหนักถึงความรู้สึกของตนเอง และความรู้สึก ของผู้อื่น สามารถบริหารหรือจัดการกับอารมณ์ของตนเพื่อเป็นแรงจูงใจในการเผชิญกับสถานการณ์ ที่ทำให้เกิดคับข้องใจได้ รู้จักอดทนอดกลั้นรอคอยอย่างมีความหวัง และสามารถสร้าง สัมพันธภาพกับบุคคลอื่นได้

บาร์ออน(วิระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 3051 อ้างอิงจากBar-on 1997) ให้คำนิยาม เชาวน์อารมณ์ ว่าเป็นชุดของความสามารถ สมรรถนะ และทักษะทางจิตพิสัย ที่ส่งผลกระทบต่อ ความสามารถที่จะประสบความสำเร็จในการต่อสู้กับข้อเรียกร้องและแรงกดดันต่างๆ ที่มา จากภาวะแวดล้อมที่มีผลต่อสุขภาพจิตที่ดีและการประสบความสำเร็จในชีวิต

เมเยอร์และซาโลเวย์(วิลาสลักษณ์ ชวัลลี. 2542. : 39 อ้างอิงจากMayer & Salovey, 1997) ได้ให้ความหมายเชาวน์อารมณ์ว่า

(1) เป็นความสามารถที่จะเข้าใจอารมณ์ของตนเองและสามารถที่จะแสดงอารมณ์ของ ตนเองออกมาทั้งเข้าใจอารมณ์และการแสดงอารมณ์ของผู้อื่นด้วย

(2) อารมณ์ที่สามารถช่วยเรื่องการคิด ช่วยในเรื่องความจำ ช่วยให้เกิดมุมมองในการ แก้ปัญหาที่สร้างสรรค์ได้

(3) สามารถแยกแยะวิเคราะห์อารมณ์ของตน และมีความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ อารมณ์

(4) สามารถที่จะจัดการกับอารมณ์ของตนได้อย่างเหมาะสมกับงานหรือสถานการณ์ใน ขณะนั้น และสามารถที่จะจัดการอารมณ์ของผู้อื่นโดยการให้กำลังใจเมื่อเขาท้อแท้ได้

จากการศึกษาค้นคว้าดังกล่าว ผู้วิจัยขอให้ความหมายของเชาวน์อารมณ์ หมายถึง ความสามารถของบุคคลที่จะตระหนักรู้ ความคิด ความรู้สึก และอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น สามารถควบคุมอารมณ์และมีการกระตุ้นภายใน ตลอดจนสามารถรอคอยการตอบสนองของ ความต้องการของตนเองได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ ซึ่งสามารถแบ่งระดับของ

เชาว์อารมณ์ได้เป็น 3 ระดับ ตามเกณฑ์ในการแปลของแบบทดสอบความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต : 2543)

4.2 ทฤษฎีของเชาว์อารมณ์

แนวคิดที่เกี่ยวกับเชาว์อารมณ์

เมเยอร์และซาโลเวย์(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 51 อ้างอิงจากMayer + Salovey 1997) เสนอแนวคิดเชาว์อารมณ์ในนิยามของศักยภาพ เพื่อความเติบโตด้านสติปัญญาและอารมณ์ โดยเน้นย้ำบทบาทของอารมณ์ในการจัดลำดับ และชี้นำความคิดของมนุษย์ให้มุ่งสู่ข้อมูลสำคัญที่เราใส่ใจ เสนอขั้นตอนของเชาว์อารมณ์ 4 ขั้นตอน กล่าวคือ

1. การรับรู้ การประเมิน และการแสดงออกซึ่งอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม คือความสามารถในการระบุภาวะอารมณ์ความรู้สึกนึกคิดของตนเองและของผู้อื่นได้ สามารถแสดงอารมณ์ได้อย่างถูกต้อง แสดงความต้องการได้ตรงกับความรู้สึกได้อย่างเหมาะสม ถูกกาลเทศะ

2.การเกื้อหนุนการคิดของอารมณ์ โดยความรู้สึก หรืออารมณ์ช่วยจัดลำดับความสำคัญ หรือ ช่วยในการคิดจัดลำดับความสำคัญได้ คือเมื่อรู้สึกเครียด ก็บอกให้สมองแบ่งเวลาออกกำลังกาย อารมณ์ที่ ชัดเจนทำให้พร้อมที่จะเกื้อหนุนต่อการตัดสินใจ และจดจำความรู้สึกต่าง ๆ ได้ดี เช่น เจ็บแล้วจำ ไตบทรียน รู้ว่าจะไม่ให้เหตุการณ์เช่นนั้นเกิดขึ้นอารมณ์ หรือ ความรู้สึกที่เปลี่ยนไปทำให้ความคิดและจุดยืนที่เปลี่ยนไปจากแง่บวกเป็นลบ จากการคิดแง่เดียวมุมเดียวเป็นคิดได้หลากหลาย เช่น พอรู้สึกโกรธจะดุด่า แต่พอรู้เหตุผลที่แท้จริงก็เห็นใจเขา นอกจากนี้ภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ทำให้คิดหาแนวทางแก้ไขปัญหาได้ดีขึ้น รู้สึกเป็นสุขทำให้จิตใจเปิดกว้างรับฟังเหตุผลมีความคิดสร้างสรรค์

3. การเข้าใจ การวิเคราะห์ และการใช้ความรู้สึกเกี่ยวกับอารมณ์ คือ สามารถระบุความรู้สึก หรืออารมณ์ เห็นความเชื่อมโยงระหว่างอารมณ์กับถ้อยคำต่างๆ ได้ สามารถตีความหมายของอารมณ์ที่เกิดขึ้นอันสืบเนื่องมาจากอารมณ์หนึ่งๆ ได้ เช่น การพลัดพรากการสูญเสียทำให้เกิดความเศร้าใจ สามารถเข้าใจอารมณ์ที่ซับซ้อนได้ เกิดความรู้สึกหลายอย่างในเวลาไล่เลี่ยกัน รวมทั้งสามารถเข้าใจความผันแปรของภาวะอารมณ์ต่างๆ การแปรเปลี่ยนจากความโกรธมาเป็นความพึงพอใจ เป็นต้น

4. การคิดใคร่ครวญและการควบคุมอารมณ์ของตน เพื่อพัฒนาความมั่งคั่งด้านสติปัญญา และอารมณ์ต่อไป คือความสามารถเปิดใจรับต่อความรู้สึกทางบวกและลบที่รื่นรมย์ และที่ไม่รื่นรมย์ได้ เมื่อคิดใคร่ครวญดีแล้วสามารถยึดถือหรือปลดปล่อยตนจากภาวะอารมณ์ความรู้สึกอันหนึ่งอันใดได้โดยพิจารณาจากข้อมูลที่ได้รับและความเป็นประโยชน์ สามารถคิดพิจารณาวิเคราะห์ภาวะอารมณ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับตนเองและผู้อื่นเห็นได้ว่า ความรู้สึกเหล่านั้นชัดเจน คงอยู่ มีเหตุผลและส่งผลต่อการปฏิบัติของตนเช่นไร รวมทั้งสามารถบริหารจัดการ

ภาวะอารมณ์ของตนและคนอื่นได้ ลดความรุนแรงของอารมณ์ทางลบได้ แสดงออกอารมณ์ทางบวกโดยไม่บิดเบือนหรือมีกลวิธีในการป้องกันตัวเองมากเกินไป

โกลแมน(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 51 อ้างอิงจากGoleman. 1995) เป็นผู้ที่ให้ความสนใจเชาว์อารมณ์มาก เขาได้เขียนหนังสือที่เกี่ยวกับเชาว์อารมณ์ และได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลายในต่างประเทศเป็นจำนวนมาก บทความชิ้นสำคัญที่ทำให้นักบริหารและบุคคลในวิชาชีพต่างๆ หันมาให้ความสนใจกับเชาว์อารมณ์ คือ บทความที่ลงในนิตยสาร TIME ในปี 1995 ซึ่งกล่าวถึงความสำเร็จของบุคคล เป็นผลจากเชาว์ปัญญาเพียง 20% เท่านั้น แต่ในส่วนที่เหลือ 80% จะเกี่ยวข้องกับเชาว์อารมณ์ ได้สรุปแนวคิดของ ซาโลเวย์และเมเยอร์ (Salovey & Mayer, 1990) ว่าองค์ประกอบของเชาว์อารมณ์ ประกอบด้วย 5 ประเด็นหลัก ดังนี้

1. การตระหนักรู้ตนเอง เป็นการรับรู้และเข้าใจความรู้สึกนึกคิดและอารมณ์ของตนตามความเป็นจริง และสามารถควบคุมอารมณ์และความรู้สึกของตนเองได้

2. การบริหารอารมณ์ คือความสามารถในการบริหารจัดการกับอารมณ์ของตนเองได้อย่างเหมาะสมตามสถานการณ์เพื่อไม่ให้เกิดความเครียด มีเทคนิคให้คลายเครียด สลดความวิตกกังวล รุนแรงได้อย่างรวดเร็ว ไม่ฉุนเฉียวง่าย กล่าวคือ สามารถทำให้อารมณ์ชุ่มฉ่ำหายไปโดยเร็ว

3. การตระหนักรู้อารมณ์ของผู้อื่น เป็นการรับรู้อารมณ์ และความต้องการของผู้อื่น เห็นอกเห็นใจผู้อื่น เอาใจเขามาใส่ใจเรา และสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม

4.การสร้างแรงจูงใจ เป็นความสามารถในการจูงใจตนเอง สามารถควบคุมความต้องการ และแรงกระตุ้นได้อย่างเหมาะสม สามารถรอคอยการตอบสนองความต้องการเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่ดีกว่ามองโลกในแง่ดี สามารถจูงใจและให้กำลังใจตนเองได้

5. การรักษาสัมพันธไมตรีกับผู้อื่น เป็นความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับคนรอบข้างได้ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลรอบข้าง

นอกจากนี้เขายัง กล่าวว่า การทำงานของสมองส่วนอะมิกดาลา(amygdala) ซึ่งเป็นส่วนที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์ความรู้สึก และการปฏิสัมพันธ์ระหว่างอะมิกดาลากับสมองชั้นนอก(neocortex)ที่เป็นส่วนรับสัมผัส ควบคุมการเคลื่อนไหว ความคิดและการเรียนรู้ คือ หัวใจของเชาว์อารมณ์ ถ้าบุคคลเกิดอารมณ์รุนแรงจะกระทบกระเทือนต่อการทำงานของสมองชั้นนอกได้ ทำให้ความสามารถทางสมองหรือความสามารถทางการเรียนรู้เสียหายได้ ซึ่งถ้าสมองส่วนอะมิกดาลาได้รับการกระทบกระเทือนจะทำให้ประสิทธิภาพในการตัดสินใจบกพร่อง ไม่สามารถนำอารมณ์ความรู้สึกเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจได้ และจะทำให้การตัดสินใจทั้งในเรื่องงานและชีวิตส่วนตัวผิดพลาดได้ ดังนั้นสมองส่วนอะมิกดาลาซึ่งเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึก จึงมีความสำคัญเช่นเดียวกับสมองในส่วนความคิด ซึ่งเป็นที่มาของเชาว์ปัญญาแต่แตกต่างกัน

ตรงที่เชาว์อารมณ์นั้นสามารถพัฒนาได้ตามวัย ทั้งยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับเชาว์อารมณ์ว่า มีองค์ประกอบหลัก 5 มิติ โดย 3 มิติแรกเป็นสมรรถภาพส่วนบุคคล(personal competence) อีก 2 มิติเป็นสมรรถภาพทางสังคม(social competence) ดังนี้

มิติ1 ความสามารถในการตระหนักรู้ตัวเอง หมายถึง ความสามารถในการรับรู้อารมณ์และผลของอารมณ์นั้น สามารถประเมินอารมณ์นั้นได้อย่างถูกต้อง รับรู้ข้อจำกัดและข้อได้เปรียบของตัวเอง มีความเชื่อมั่นในคุณค่าและความสามารถของตัวเอง

มิติ2 ความสามารถในการจัดระเบียบตัวเอง หมายถึง ความสามารถในการควบคุมอารมณ์รุนแรงและแสดงออกได้อย่างเหมาะสม มีความซื่อสัตย์และไว้วางใจได้ มีสติรู้รับผิดชอบ ในการกระทำมีความยืดหยุ่นรู้จักเปลี่ยนแปลงปรับตัวได้ และสามารถสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ได้

มิติ3 ความสามารถในการสร้างแรงจูงใจ หมายถึง มีความมานะพยายามในการปรับปรุงหรือค้นหามาตรฐานของความเป็นเลิศ กำหนดแนวทางด้วยเป้าหมายของกลุ่มหรือขององค์กร มีความคิดใหม่ๆ และพร้อมปฏิบัติทันทีที่มีโอกาส มองโลกในแง่ดี มีความมุ่งมั่นในเป้าหมายแม้ว่าจะมีอุปสรรคใดๆ ก็ตาม

มิติ4 ความสามารถในการเข้าใจและรู้สึกร่วมกับผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจความรู้สึกและมุมมองของผู้อื่น รู้สิ่งที่คนอื่นควรปรับปรุงและส่งเสริมความรู้ความสามารถของผู้อื่น มีจิตใจให้บริการ ยอมรับความแตกต่างของบุคคลอื่นได้ และรับรู้ถึงอารมณ์ของกลุ่มรวมทั้งสามารถคาดการณ์ ความสัมพันธ์ของคนในกลุ่มได้

มิติ5 ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น หมายถึง ความสามารถในการชักจูงและโน้มน้าวผู้อื่น สามารถติดต่อสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเจรจาต่อรอง และบริหารจัดการความขัดแย้งได้ เป็นผู้นำที่ดี สร้างแรงบันดาลใจและแนะนำกลุ่มรวมทั้งคนในกลุ่มได้สามารถกระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและจัดการกับการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพสามารถสร้างสายสัมพันธ์และรักษาสัมพันธไมตรีกับ คนอื่นได้ สร้างความร่วมมือรวมกลุ่มรวมพลังเพื่อทำงานให้ตรงตามเป้าหมายได้ และสามารถทำงานเป็นทีมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

กูเปอร์และชาวาฟ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 54 อ้างอิงจากCooper & Sawaf, 1997) เสนอโครงสร้างของเชาว์อารมณ์ เรียกว่า EQ ซึ่งมีองค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้

1. ความรอบรู้ในอารมณ์ ซึ่งจะทำให้เกิดความรอบรู้และควบคุมตัวเองได้ ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ในอารมณ์ การสร้างพลังอารมณ์ การตระหนักรู้ในอารมณ์ การรับผลย้อนกลับของอารมณ์ การหยั่งรู้ด้วยสัญชาตญาณของตัวเอง ความรับผิดชอบ การสร้างความสัมพันธ์เชื่อมโยง

2. ความลงตัวของอารมณ์ ประกอบด้วย ความมีอยู่อย่างแท้จริง การสร้างความเชื่อใจ การไม่พึงพอใจในทางสร้างสรรค์ ความสามารถกลับคืนสู่สภาวะเดิม และเดินหน้าต่อไป

3. ความลึกซึ้งทางอารมณ์ ประกอบด้วย ความยืดหยุ่นผูกพันในงาน การมีเป้าหมาย และศักยภาพที่โดดเด่น มีความซื่อตรง ยึดหลักจริยธรรม รักษาคำพูด และยอมรับข้อผิดพลาดของตน การโน้มน้าวผู้อื่นได้โดยไม่ใช้อำนาจ

4. ความแปรผันทางอารมณ์ ประกอบด้วย การแสดงออกด้านการหยั่งรู้ การคิดใคร่ครวญ การเล็งเห็นโอกาส การสร้างอนาคต

บาร์ออน (ทศพร ประเสริฐสุข. 2542. : 28 อ้างอิงจากBar-on. 1992) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับ องค์ประกอบของเชาวน์อารมณ์ โดยแบ่งออกเป็น 5 ด้าน 15 คุณลักษณะที่สำคัญต่าง ๆ ดังนี้

ด้านที่ 1 ความสามารถภายในตน ซึ่งเป็นความสามารถที่มีองค์ประกอบย่อย คือความสามารถในการเข้าใจภาวะอารมณ์ของตน มีความกล้าที่จะแสดงความคิดเห็นและความรู้สึกของตน และการตระหนัก รู้าน คือ มีสติ

ด้านที่ 2 ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ได้แก่ ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นมี น้ำใจเอื้ออาทร ห่วงใยผู้อื่น และตระหนักรู้เท่าทัน ในความรู้สึกนึกคิดของผู้อื่น

ด้านที่ 3 ความสามารถในการปรับตัว ประกอบด้วย ความสามารถในการตรวจสอบความรู้สึก ของตน เข้าใจสถานการณ์ต่างๆ และสามารถตีความได้ถูกต้องตรงตามความเป็นจริง มีความยืดหยุ่น ในความคิดและความรู้สึกของตนเป็นอย่างดี มีความสามารถในการแก้ไขปัญหา และสถานการณ์ เฉพาะหน้าได้เป็นอย่างดี

ด้านที่ 4 มียุทธวิธีในการจัดการกับความเครียด ประกอบด้วย การจัดการกับความเครียดบริหารความเครียด และควบคุมอารมณ์ได้เป็นอย่างดี แสดงออกได้เหมาะสม

ด้านที่ 5 การจูงใจตนเอง และสภาวะทางอารมณ์ ได้แก่ การมองโลกในแง่ดี การแสดงออกและมีความรู้สึกที่เป็นสุขที่สามารถสังเกตเห็นได้ สามารถสร้างความสนุกสนานแก่ตนเองและผู้อื่น

ทศพร ประเสริฐสุข(2542 : 28) สรุปว่า ผู้ที่มีเชาวน์อารมณ์ ควรจะเป็นผู้ที่มีลักษณะ ดังนี้ 1. สามารถจูงใจและให้กำลังใจตนเอง

2. สามารถเผชิญกับความคับข้องใจ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างราบรื่น

3. จูงใจตนเอง และสามารถควบคุมแรงกระตุ้นภายในของตน หรือ สามารถควบคุมตน

4. สามารถรอคอยการตอบสนองความต้องการ

5. มีวิธีการจัดการความเครียดที่จะไปขัดขวางความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของตนได้อย่างดี

6. สามารถควบคุมอารมณ์ บริหารจัดการอารมณ์ได้

7. มีสัมพันธภาพที่ดีกับบุคคลรอบข้าง

8. เป็นผู้นำและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นๆ ได้อย่างมีความสุข

9. เป็นผู้มีสุขภาพจิตดี มีความสุข

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย(2542 : 140) สรุปว่า ผู้ที่มีเชาวน์อารมณ์ จะมีลักษณะดังนี้

1. รู้จักตนเอง รู้เท่าทันภาวะอารมณ์ของตน รู้จุดเด่นในความเป็นตัวของตัวเอง

2. ควบคุมอารมณ์ความรู้สึก การแสดงออกของตนเองได้ให้ถูกกับกาลเทศะ ปรับตัว
เองให้เข้ากับสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ดี

3. สามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีให้แก่ตนเอง มองโลกในแง่ดี มีความคิดริเริ่ม ไม่ย่อท้อ
หรือท้อถอย

4. แสดงความเอื้ออาทร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ตระหนักรู้ในความรู้สึก ความต้องการของ
ผู้อื่นได้ดี สร้างและรักษาสัมพันธภาพที่ดีกับผู้อื่นได้

5. มีทักษะทางสังคมที่ดี ทั้งนี้เป็นผลมาจากพัฒนาการในขั้นแรกๆ ที่ทำให้ผู้ที่มีเชาวน์
อารมณ์สูง สามารถเข้ากับผู้อื่นได้ดี มีมารยาท มีอารมณ์ขัน สามารถแก้ไข เหตุการณ์เฉพาะ
หน้าต่างๆ ได้เป็นอย่างดี มีไหวพริบสร้างความร่วมมือร่วมใจจากคนหลาย ๆ ฝ่ายได้เป็น
อย่างดี

อัจฉราพรรณ จรัสวัฒน์(2542 : 55) กล่าวถึง เชาวน์อารมณ์ว่าเป็นทักษะเฉพาะตนที่
สามารถสร้างขึ้นและพัฒนาได้ด้วยตนเอง และสามารถส่งเสริมให้ประสบความสำเร็จในด้านการ
งานและครอบครัว ชีวิตส่วนตัวและชีวิตสังคมได้ โดยเชาวน์อารมณ์แบ่งเป็น 4 ส่วน ได้แก่
ส่วนแรกคือความเข้าใจตนเอง เข้าใจความรู้สึกและจุดมุ่งหมายในเอง ไม่มีอคติเข้าข้างตนเอง
ส่วนที่สองคือ ความเข้าใจผู้อื่นและเอื้ออาทรผู้อื่นและสามารถแสดงออกได้อย่างเหมาะสม
ส่วนที่สาม คือความสามารถแก้ไขความขัดแย้งทั้งภายนอกและภายใน รวมทั้งความเครียดใน
จิตใจ และส่วนสุดท้ายคือ ความสามารถในการคิดสร้างสรรค์หรืออาจเรียกว่า เป็นการออก
แบบแนวคิด เพื่อดำรงชีวิต ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์(2542 : 22) กล่าวว่า เชาวน์ปัญญา
ของบุคคลเป็นผลมาจากสภาพอารมณ์ และจิตใจ ตลอดทั้งสภาพความสมบูรณ์ของสุขภาพ ดัง
นั้นบุคคลที่มีเชาวน์อารมณ์ ควรจะมีลักษณะดังนี้ “รู้จักและเข้าใจความรู้สึกของตนเองและผู้
อื่น รู้จุดเด่นจุดด้อยของตนเอง สามารถควบคุม จัดการ และแสดงอารมณ์ได้อย่างเหมาะสม
มีสติที่สามารถรับรู้ และตระหนักรู้ได้ว่าขณะนี้กำลังทำอะไรรู้สึกอย่างไร ตลอดจนสามารถรับรู้
เกี่ยวกับสภาพแวดล้อมได้อย่างเหมาะสม”

4.3 การวัดเชาวน์อารมณ์

ทั้งนี้สามารถแสดงความเป็นมาเพิ่มเติมในการวัดเชาวน์อารมณ์ทั้งในการวัดเชาวน์
อารมณ์ในต่างประเทศ และภายในประเทศ กล่าวคือ การวัดเชาวน์อารมณ์ในต่างประเทศมี

ชไนเดอร์(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 60 อ้างอิงมาจากSchneider. 1979) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ของพัฒนาการทางจริยธรรมของเด็กในเรื่องเหตุผลเชิงจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่า การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กไม่ได้ขึ้นอยู่กับลักษณะการเลี้ยงดูแบบให้ความรักแบบออกคำสั่งบังคับและการลงโทษของพ่อแม่ แต่ขึ้นอยู่กับระดับสติปัญญาของเด็ก และทั้งเด็กหญิงและเด็กชายมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมทางจริยธรรมไม่แตกต่างกันด้านสังคม

ซิกเลอร์และทริกเก็ต(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 60 อ้างอิงมาจากZigler and Trickett) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสามารถในการเข้าสังคม ว่าขึ้นอยู่กับปัจจัยดังต่อไปนี้

1. สุขภาพทางร่างกาย
2. ความสามารถทางสติปัญญา
3. การวัดด้านอารมณ์

นอกจากนี้นักประสาทวิทยาได้ศึกษาความเกี่ยวข้องกันของเปลือกสมอง (neocortex) ซึ่งเป็นส่วนของการรับสัมผัส ควบคุมการเคลื่อนไหว ความคิดและการเรียนรู้ กับสมองส่วนที่เรียกว่าอะมิกดาลา (amygdula) ซึ่งเป็นส่วนเกี่ยวข้องกับอารมณ์ เช่น ความรัก ความโกรธ ความกลัว ฯลฯ หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นที่เก็บความจำในเรื่องอารมณ์ พบว่า การทำงานของอะมิกดาลาและปฏิสัมพันธ์ของอะมิกดาลากับส่วนเปลือกสมองคือหัวใจของสติปัญญาทางอารมณ์ (วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 61 อ้างอิงมาจากGoleman, 1995.) ในวงจรการทำงานจากสมองส่วนความรู้สึกกับสมองส่วนการคิดนั้น ถ้าบุคคลเกิดอารมณ์รุนแรง เช่น กังวล หรือโกรธมาก จะทำให้การทำงานของสมองส่วนหน้า(prefrontal lobe) ในเรื่องความจำปฏิบัติการ (working memory) หรือเดิมเรียกความจำช่วงสั้นบกพร่องได้ ดังเวลาที่เราไม่สบายใจมากๆ แล้วทำให้คิดอะไรไม่ออก หรือการที่เด็กมีปัญหาทางอารมณ์อย่างต่อเนื่อง ทำให้ความสามารถทางสติปัญญาหรือความสามารถทางการเรียนรู้เสียหาย

นอกจากนี้ตามาสซิโอ(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542 : 61 อ้างอิงมาจากDamasio, 1994 cited in Goleman, 1995) นักประสาทวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยไอโอวา ศึกษาพบว่า คนไข้จะมีความบกพร่องในเรื่องใดบ้าง ถ้าวงจรของอะมิกดาลากับสมองส่วนหน้าเสียหาย การตัดสินใจของคนไข้จะบกพร่องไป โดยที่ความสามารถด้านสติปัญญายังไม่ได้เสียไปด้วย แม้ว่าสติปัญญายังเหมือนเดิม แต่การตัดสินใจในเรื่องธุรกิจ และชีวิตส่วนตัวของบุคคลนั้นก็ผิดพลาด ซึ่งตามาสซิโอ(Damasio)อธิบายว่า การที่วงจรเชื่อมโยงความจำในเรื่องอารมณ์ของบุคคลที่เก็บไว้ในอะมิกดาลาถูกตัดขาดไป ทำให้สิ่งเร้าที่เข้ามาแม้ที่เคยชอบและไม่ชอบก็ไม่สามารถไปกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกดีหรือความรู้สึกเลวได้ เพราะคนไข้เหล่านี้เหมือนกับได้ลืมบทเรียนเกี่ยวกับอารมณ์ความรู้สึกของเขาไปหมดแล้ว เมื่อเขาต้องเผชิญกับการตัดสินใจมากมายในชีวิต เขาจึงไม่สามารถถึงสิ่งได้เรียนรู้ และสะสมมาในส่วนที่สัมพันธ์กับอารมณ์ความรู้สึกของ

ตน เพื่อช่วยในการตัดสินใจได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ตามาสซิโอ(Damasio)จึงกล่าวว่า สมอในส่วนของอารมณ์ จึงมีส่วนร่วมในการใช้เหตุผลเช่นเดียวกับสมองที่ใช้ในการคิด ดังนั้น อารมณ์จึงมีส่วนอย่างสำคัญในการคิดของบุคคล

สำหรับการวัดเชาวน์อารมณ์ในประเทศไทยในระยะแรกมีดังนี้

วีระวัฒน์ ปันนิตามัยและอุสา สุทธิสาคร(วีระวัฒน์ ปันนิตามัย. 2542. : 30 อ้างอิงจากวีระวัฒน์ ปันนิตามัย และอุสา สุทธิสาคร) ได้ทำการศึกษาสร้างแบบประเมิน EQ โดยเรียกชื่อว่า “EQ 99” มีจำนวนทั้งสิ้น 90 ข้อ โดยให้ผู้ตอบรายงานว่าข้อความนั้นๆ เกิดขึ้นกับตนทั้งในแง่ความคิด ความรู้สึก อารมณ์และการแสดงออกในระดับใด ใน 5 ช่วงค่ากล่าวคือระดับค่า “ไม่เคยเลยหรือปฏิบัติน้อยที่สุด” ไปจนถึง 5 “บ่อยครั้งที่สุด หรือรู้สึกเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง” จากการศึกษาพบว่า เครื่องมือนี้มีค่าประมาณการเชื่อถือได้ของแบบทดสอบทั้งฉบับแรก คือ 0.92 และการทดสอบฉบับที่ 2(ที่ทำการทดสอบห่างจากครั้งแรก 10 สัปดาห์) พบว่า ค่าประมาณการเชื่อถือได้ คือ 0.93 ซึ่งให้เห็นว่าช่วงห่างของเวลาไม่ผลกระทบต่อลักษณะของการตอบและการประเมินน้อยมาก หรืออีกนัยหนึ่ง คือ องค์ประกอบของ EQ ที่วัดโดยแบบทดสอบ EQ99 มีความเชื่อถือได้ นอกจากนี้พวกเขายังศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในองค์ประกอบด้านชีวประวัติ (Biodata) ของนักศึกษาระดับปริญญาตรีกับความสามารถทาง EQ พบว่า เพศหญิงโดยภาพรวมมีความสามารถด้านความเอื้ออาทร ภูมิภาวะทางอารมณ์ และการควบคุมอารมณ์ของตนเองสูงกว่าเพศชายอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะด้านความเอื้ออาทร สถานภาพทางเศรษฐกิจและรู้จักอารมณ์ของตนเอง และการมีแรงจูงใจที่ดีอย่างมีนัยสำคัญ การปรึกษาหารือกับพี่น้องและครู อาจารย์ เมื่อมีปัญหามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับ EQ สภาพความสัมพันธ์กับบิดา มารดามีผลอย่างมีนัยสำคัญต่อความเอื้ออาทร การมีแรงจูงใจที่ดี การควบคุมอารมณ์ของตน และทักษะทางสังคมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญ การประเมินตนว่าเป็นความมุ่งความสำเร็จ ใฝ่สัมพันธและมุ่งสู่อำนาจมีผลต่อความสามารถด้านความเอื้ออาทรและการมีแรงจูงใจที่ดีอย่างมีนัยสำคัญ หรือ

เทอดศักดิ์ เดชคง(2542 : 59-60) ได้ศึกษาระดับ EQ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 4 ในกรุงเทพมหานคร จำนวนมากกว่า 200 คน วัด 3 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 และส่วนที่ 2 เป็นการประเมินโดยให้เด็กทำเอง ส่วนที่ 3 เป็นการประเมินโดยครูประจำชั้น พบว่า เด็กห้องเก่งมี EQ เฉลี่ยต่ำกว่าเด็กห้องธรรมดา เด็กห้องเก่งมักมีระดับความสุขต่ำกว่าเด็กห้องธรรมดาเด็กห้องเก่งมีแนวโน้มที่จะมองตนเองว่ามีความสามารถทางอารมณ์ (ความพึงพอใจ ความคิดแง่บวก ความรับผิดชอบ น้ำใจ เป็นต้น)และครูมีแนวโน้มที่จะให้คะแนนความสุขและการเป็นคนดีแก่เด็กห้องเก่งสูงกว่าเด็กห้องธรรมดาดูอย่างเห็นได้ชัด

ต่อมาในปีพ.ศ. 2543 การวัดเชาวน์อารมณ์ในประเทศไทยได้รับความสนใจและได้รับการพัฒนาขึ้นโดย กรมสุขภาพจิต และหน่วยงานดังกล่าวได้สร้างแบบวัดมาตรฐานเพื่อใช้กับ

คนไทย เรียกชื่อว่า แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ฉบับกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข

4.4. ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด

สำหรับลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัดนั้น ควรกล่าวถึงความ เป็นมาจากหลักประกันถึงความเที่ยงตรงของผลคะแนนประเมินที่ได้(วีระวัฒน์ ปันนิตมัย. 2542. : 40) ที่จะถูกนำไปใช้อย่างมีความหมาย มีความเหมาะสมและสร้างประโยชน์สูงสุด ขณะที่โครงสร้างของ EQ ยังไม่กระชับ ชัดเจน และวัดโดยตรงๆ ได้ยาก ควรใช้หลายๆ วิธีการ ประเมินประกอบกันและดูว่าผลประเมินที่ได้มีความเที่ยงตรง และมีความสอดคล้องกันในระดับ (Convergent Validity)

1. การประเมินด้านแรงจูงใจภายในบุคคล (Intrapersonal Motivation)

2.การใช้เทคนิคเหตุการณ์สำคัญ (The Critical Incident Technique) หรือกรณี เหตุการณ์(Incident Cases) เป็นการวิเคราะห์พฤติกรรมในเชิงคุณภาพ (วีระวัฒน์ ปันนิตมัย. 2542 : 40 อ้างอิงมาจากStemberg. 1997 : 207)

3. สถานการณ์จำลอง (Simulation) เป็นการกำหนดเหตุการณ์ขึ้นให้มีความสมจริง ใกล้เคียงกับเหตุการณ์ที่เป็นสิ่งเร้า เพื่อกระตุ้นให้บุคคลแสดงพฤติกรรมที่สะท้อนถึงความรู้สึก และภาวะอารมณ์ต่าง ๆ ของตนออกมา โดยมีอาจเสแสร้งหรือแกล้งปฏิบัติได้

4. การสัมภาษณ์ในเชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ที่มีความยืดหยุ่นให้อิสระแก่ผู้เข้ารับการสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงพฤติกรรมในแง่มุม ต่างๆ และเป็นการสัมภาษณ์แบบหนึ่งต่อหนึ่ง กรรมการหนึ่งคนกับผู้สมัคร 1 คนเท่านั้น

5. แบบวัดที่ให้รายงานตนเอง (Self-Report EQ Measures) (วีระวัฒน์ ปันนิตมัย. 2542 อ้างอิงจากSalovey และคณะ. 1995)

5.1 Trait Meta-Mood Scale

5.2. Toronto Alexithymia Scale สร้างโดย Bagby, Taylor & Parker

5.3. Emotional Control Questionnaire สร้างโดย Roger และ Najarian ในปี 1989

5.4. แบบสอบถามประเมินการแสดงความรู้สึก/ภาวะอารมณ์ที่เอื้ออาทรผู้อื่น

โดยรวมนั้นแบบทดสอบ EQ มีผู้สร้างแบบทดสอบวัด EQ อยู่หลายคนด้วยกัน สรุปได้ ดังนี้

แบบที่ 1 : EQ Map วัดทักษะด้าน EQ ของผู้บริหาร มี 5 หมวด วัด 21 ด้าน จำนวน 259 ข้อความ สร้างโดย Cooper & Sawaf ในปี 1997

แบบที่ 2 : BarOn Emotional Intelligence Inventory (BarOn EQ – I) Reuven BarOn นักจิตวิทยาคลินิกชาวอิสราเอลสร้างขึ้นในปี 1992

แบบที่ 3 : The Emotional IQ Test สร้างโดย Peter Salovey และ John Mayer อยู่ใน CD-ROM ในปี 1998 โดยผู้สร้างเชื่อว่าแบบประเมินนี้ จะมีบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับแบบวัดความสามารถทางสมองทั่ว ๆ ไป โดยสรุป องค์ประกอบ 4 ด้านของ The Emotional IQ Test ได้แก่

องค์ประกอบที่1. ความสามารถในการระบุอารมณ์ต่าง ๆ ได้ ผู้ตอบต้องสามารถระบุอารมณ์ความรู้สึก สีหน้า แววตา จากรูปใบหน้าผู้คนได้ ความรู้สึกจากเสียงดนตรี ความรู้สึกจากภาพศิลปะต่าง ๆ ได้

องค์ประกอบที่2. ความสามารถในการใช้อารมณ์ อารมณ์ช่วยให้เราคิดตัดสินใจได้ การประเมินในส่วนนี้มุ่งประเมินความสามารถในการก่อให้เกิดอารมณ์ และเหตุผลที่ประกอบกับอารมณ์ความรู้สึกดังกล่าว ความสามารถเกิดอารมณ์ความรู้สึกต่าง ๆ ได้ และมีความสามารถในการใช้อารมณ์ที่จะช่วยให้คุณเข้าใจว่าคนอื่นคิด และรู้สึกเช่นไร การสามารถคิดเข้าใจความรู้สึกในหลายแง่มุมในบทบาทฐานะต่าง ๆ จะช่วยให้คุณคลี่คลายภาวะทางอารมณ์มากยิ่งขึ้น

องค์ประกอบที่3. ความสามารถเข้าใจอารมณ์ รู้ว่าเกิดอะไรขึ้นกับอารมณ์ของตนเอง ซึ่งอาจจะมียกระดับความเข้มข้นเพิ่มขึ้น คนจะมีปฏิกิริยาต่อภาวะอารมณ์ที่แตกต่างกันเช่นไร บางอารมณ์มีความซับซ้อนมากกว่าอารมณ์อื่น ๆ เช่น ขยะแขยง เป็นความรู้สึกผสมระหว่างโกรธ และกลัว บางอารมณ์ไม่ซับซ้อน เข้าใจลูกโซ่ของอารมณ์ว่า ผันแปรเปลี่ยนไปแล้วมีผลกระทบต่อภาวะอารมณ์อื่น ๆ เช่นไร ความสามารถเข้าใจและอ่านอารมณ์ที่ซับซ้อนได้เป็นส่วนหนึ่งของ EQ

องค์ประกอบที่4. ความสามารถในการควบคุมอารมณ์ รู้สึกถึงภาวะอารมณ์ที่เกิดขึ้นไม่เก็บกด ไม่ปิดเป็นอนสามารถมีความซื่อสัตย์ในอารมณ์ และใช้ความรู้สึกนั้นเกื้อกูลการตัดสินใจ หรือขึ้นากการประพฤติปฏิบัติที่ดี ที่เหมาะสมของชีวิตได้ ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว การแสดงอารมณ์โกรธอาจเป็นปฏิกิริยาและได้ผลในระยะเวลานั้น แต่หากกำกับควบคุมชี้นำให้ดีแล้ว อาจมีประโยชน์แก่ชีวิตในระยะยาวได้

แบบที่ 4 : Weisinger's EQ Instrument ในปี 1997 Hendrie Weisinger เสนอแบบประเมิน EQ 45 ข้อ วัด 5 ด้านของ EQ โดยมุ่งเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา EQ โดย Weisinger เชื่อว่าพัฒนา EQ ภายในตัวเองก่อน จากนั้นนำ EQ ไปสร้างประโยชน์ในสายสัมพันธ์กับผู้อื่น

แบบที่ 5 : แบบวัด EQ ของ Schutte และคณะ ในปี 1998 คณะผู้วิจัยของมหาวิทยาลัย Nova Southeastern รัฐฟลอริดา สหรัฐอเมริกา พัฒนาแบบวัด EQ 33 ข้อ ขึ้นจากโมเดลพื้นฐาน เกี่ยวกับ EQ ที่ Salovey และ Mayer เสนอไว้จากรายงานการวิจัย

แบบที่ 6 : EQ Test ของ Goleman(1995) ได้สร้างแบบวัดเชิงสถานการณ์ต่าง ๆ 10 เหตุการณ์ขึ้น เพื่อให้ผู้ตอบเลือกรายงานตนเองว่า จะแสดงออกเช่นไร จาก 4 ตัวเลือก

แบบที่ 7 : Affective Communication Test เป็นแบบวัดให้รายงานตนเอง

แบบที่ 8 : Emotion Perception Test เป็นแนวการวัดที่ Mayer, J.D., Dipanlo, M., & Salovey, P. เสนอไว้โดยให้ผู้รับการทดสอบพิจารณาสิ่งเร้า

4.5 แบบทดสอบเชาว์อารมณ์ของกรมสุขภาพจิต

แบบทดสอบเชาว์อารมณ์ของกรมสุขภาพจิต เป็นแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ที่เป็นแบบวัดมาตรฐานของกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข(แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ : 2543) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ จำนวน 52 ข้อประกอบด้วย คำถามวัดความสามารถทางอารมณ์ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดี(ควบคุมตนเอง เห็นใจผู้อื่นรับผิดชอบ) , ด้านเก่ง(มีแรงจูงใจ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาสัมพันธภาพ) , ด้านสุข(ภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต สุขสงบทางใจ) ตามที่แสดงในตาราง 3 ซึ่งเป็นเกณฑ์การให้คะแนน และ ตาราง 4 เกณฑ์ในการแปลความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต : 2543)

ตาราง 3 เกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งจัดทำไว้ 2 กลุ่ม คือกลุ่มที่ 1 ทางนิมาน กลุ่มที่ 2 ทางนิเสธ ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ข้อความทางบวกให้คะแนนดังต่อไปนี้	กลุ่มที่ 2 ข้อความทางลบให้คะแนนดังต่อไปนี้
ตอบไม่จริง ให้ 1 คะแนน	ตอบไม่จริง ให้ 4 คะแนน
ตอบจริงบางครั้ง ให้ 2 คะแนน	ตอบจริงบางครั้ง ให้ 3 คะแนน
ตอบค่อนข้างจริง ให้ 3 คะแนน	ตอบค่อนข้างจริงมาก ให้ 2 คะแนน
ตอบจริงมาก ให้ 4 คะแนน	ตอบจริงมาก ให้ 1 คะแนน

และใช้เกณฑ์ในการแปลความฉลาดทางอารมณ์ตามตารางที่ 4 เป็นเกณฑ์(กรมสุขภาพจิต : 2543)

ตาราง 4 เกณฑ์ในการแปลความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต : 2543)

คะแนนเฉลี่ย	ระดับความฉลาดทางอารมณ์
ต่ำกว่า 138	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) ต่ำกว่าปกติ
138-170	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติ
สูงกว่า 170	ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) สูงกว่าปกติ

ที่มา : กระทรวงสาธารณสุข. กรมสุขภาพจิต. (2543). “แบบวัดมาตรฐานของกรมสุขภาพจิต” แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ : 2543

4.6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์อารมณ์และการส่งเสริมเชาวน์อารมณ์

สำหรับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อเชาวน์อารมณ์และการส่งเสริมเชาวน์อารมณ์นั้นผู้วิจัยขอยกบทความของพรณี บุญประกอบ ในเรื่องของกระบวนการการพัฒนาตนเองในเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ และเรื่องของการพัฒนาเชาวน์อารมณ์สำหรับทางประสาทิทยา มา ดังนี้

กระบวนการการพัฒนาตนเองในเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์นั้น มี 2 วิธีด้วยกัน (พรณี บุญประกอบ. 2544 : 7-13) คือ วิธีแรกสมถวิธี หรือ สมถกรรมฐาน เน้นให้มีพลังสมาธิ ข่มฝ่ายไม่ดีทั้งหลายไม่ให้มีบทบาท แต่จะช่วยให้เป็นฐานของปัญญา หมายความว่า จะทำงานอะไรให้ได้ผลมีปัญญาได้ชัดเจนแจ่มแจ้ง ต้องข่มฝ่ายอกุศลไว้ จะทำให้คิดได้ชัดเจน แสดงออกได้ถูกต้อง ไม่เป็นโทษของอารมณ์ เพราะสามารถควบคุมฝ่ายที่ไม่ดีได้ และทำให้ความรู้สึกที่ดีได้แสดงออก มีข้อจำกัดในการใช้วิธีการอันนี้คือ เมื่อใดที่ออกจากกรรมฐาน ออกจากสมาธิแล้ว ฝ่ายอกุศลก็จะมีฤทธิ์เดชมาก ไม่สามารถประนีประนอมกันในชีวิตประจำวันได้ คือ พอออกจากกรรมฐานแล้ว ความโลภก็อาจจะแสดงออกได้เหมือนเดิม เพราะฉะนั้นจึงจะต้องมีวิธีที่สองคือ วิปัสสนากรรมฐาน วิธีนี้เป็นการพัฒนาให้ถาวร และอยู่ในสังคัมได้ ถ้าเป็นสมถกรรมฐานจะต้องปลีกวิเวกออกไป พอกลับมาแล้วฟุ้งซ่านเหมือนเดิม ในวิปัสสนาจะมีสมาธิอยู่ด้วยเรียกว่า ชนิทสมาธิ ซึ่งจำเป็นต่อการเรียนและการทำงาน และจำเป็นต่อการเกิดปัญญาทั้งหลาย

วิธีการพัฒนาปัญญาโดยตรงเรียกว่า วิปัสสนา เริ่มต้นด้วยสติปัฏฐาน เน้นการฝึกสติ เพื่อพัฒนาปัญญา สติคือความรู้ตัว รู้ทันปัจจุบัน รู้จักแสดงออกอย่างเหมาะสม ในสถานการณ์ต่าง ๆ อีคิวหรือเชาวน์อารมณ์ในพระพุทธศาสนามีฐานอยู่ที่ สติ ทำให้รู้จักตนเอง ตรวจสอบตนเอง ควบคุมตนเอง แล้วก็สามารถที่จะพัฒนาคุณสมบัติของจิตที่เป็นฝ่ายกุศลออกมา ทำการปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสมในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้น อกุศลเจตสิกฝ่ายไม่ดีทั้งหลายจะต้องมีสติกำกับจึงจะแสดงออกได้อย่างเหมาะสม และเมื่อมีสติกำกับ จึงทำให้เกิดความรู้คือ ปัญญา เพราะสติจะเป็นตัวเก็บข้อมูลตัวเอง ความถูกต้อง สิ่งที่เกิดขึ้นในใจทั้งหมดเหมือนกับสร้างกระจกส่องใจ สติจะเป็นกระจกส่องใจ แล้วก็จะจัดการกับภาวะของจิตอย่างไร ความรู้ในการจัดการกับตัวเองนั้นเป็นปัญญา สามารถเลือกตัดสินใจ เลือกปฏิบัติการได้อย่างเหมาะสม มีคำกล่าวว่า “สติมาปัญญาเกิด สติเตลิดเกิดปัญญา” เพราะฉะนั้น สติปัญญาจึงเป็นเรื่องที่พึงประสงค์ควรจะให้มากเพื่อสร้างความสมดุลของบุคลิกภาพในการแสดงออก บางที่เรียกว่า “สติคือความรู้ทัน ปัญญาคือความรู้เท่า” สติและปัญญาจะเป็นตัวกำกับควบคุมสิ่งที่เรียกว่าอารมณ์ทั้งฝ่ายดี และฝ่ายไม่ดี ทั้งฝ่ายกุศล และอกุศล ให้อยู่ในภาวะที่พอดี

การพัฒนาอีคิวของบุคคลนั้น ต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบของจิต เพื่อดูคุณสมบัติของจิตที่พึงประสงค์แล้วเลือกพัฒนาตัวที่เด่นๆ เช่น เจตสิกฝ่ายที่เป็นกลาง ได้แก่ มนสิการ (การคิด) หรือเอกัคตา (สมาธิ) หรือวิริยะ (ความขยัน) เจตสิกเหล่านี้ใช้ไปในส่วนที่เป็นสัมมา

(ชอบ) หรือมีจณา(ผิด) ก็ได้ สำหรับในส่วนของอารมณ์นั้น ฝ่ายกุศลเจตสิก ได้แก่ ความโกรธ ความโลภ ความมีโทสะ ความอิจฉา ความริษยา จะเป็นตัวที่ดึงเราออกจากฐานการทำความดี เราก็ต้องพัฒนาฝ่ายที่ดีคือกุศลเจตสิกเพื่อทำให้เกิดความสมบูรณ์หรือเกิดพลังมากขึ้น เช่น เป็นอโลภะ(ความไม่โลภ) อโทสะ(ความไม่โกรธ) แผนภูมิของจิต ที่ทำให้เกิดการพัฒนาบุคคลที่พึงประสงค์ที่แท้จริง คือการพัฒนาในส่วนที่เป็นกุศลเจตสิกไปควบคุมอกุศลเจตสิก โดยอาศัยพลังของฝ่ายกลางทำให้ชีวิตมีความสุข สำหรับการจัดการกับฝ่ายอกุศลนั้น สามารถทำได้ โดยแบ่งออกเป็น 4 ชั้น คือ

ชั้นที่หนึ่ง สังวรปธาน คือ ความเพียรพยายามที่จะควบคุมตัวเอง ควบคุมพลังฝ่ายไม่ดีทั้งหลาย ควบคุมตัวเองไม่ให้ทำชั่ว ไม่ให้พลังฝ่ายอกุศลทั้งหลายมีพลังเหนือพฤติกรรมของเราไม่ตกเป็นทาสของมัน หรือมี self control นั้นเอง

ชั้นที่สอง ปหานปธาน คือ กำจัดขุตรากถอนโคนฝ่ายไม่ดีออกไป คือดีให้อ่อนลง ควบคุมให้อยู่ในเขตที่จัดการได้ เป็นการทำให้ฝ่ายอกุศลหมดพลังไปในที่สุด

ชั้นที่สาม ภาวนาปธาน คือ การพัฒนาในฝ่ายที่เป็นกุศลให้แข็งแรงขึ้น ให้มีพลังให้มีอำนาจมาก ในการเข้ามาควบคุมฝ่ายอกุศล

ชั้นที่สี่ อนุรักษณาปธาน คือรักษาความดีหรือฝ่ายดีที่ได้ทำมาเพิ่มพลังยิ่งขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งจะเป็นกระบวนการของการพัฒนาที่จะทำให้เกิดสมดุล ต้องตรวจสอบตัวเองตลอดเวลา เป็นนายเหนือตัวเอง

ในทางพระพุทธศาสนา จะไม่หยุดอยู่ที่ชั้นสังวร หรือการควบคุมตนเองเท่านั้น แต่จะไปสู่ขั้นอื่นๆ ตัวอย่างเช่น เรามีพื้นที่อยู่หนึ่งแปลง เราจะควบคุมอย่างไรไม่ให้มีวัชพืชปกคลุม ขยายแพร่พันธุ์ไปมาก ชั้นนี้คือสังวร ชั้นที่สองปหาน คือการกำจัดวัชพืช ชั้นที่สามภาวนา คือการปลูกข้าวไปแทนที่ บางทีเราไปห้ามวัชพืชไม่ได้ก็ใช้วิธีปลูกพืชคลุมดินเสีย ปหานคือรื้อถอน ตัดมันบ้าง สังวรคือให้มันโตอยู่ในเขตนั่น และในขณะเดียวกันชั้นที่สามก็คือ ภาวนา หมายถึงปลูกพืชที่เป็นประโยชน์ให้มากขึ้น รดน้ำพรวนดิน จิตของเราเหมือนกับพื้นที่เกษตรที่ได้รับการพัฒนาแล้วนั่นเองจะต่างจากป่าดงดิบทั้งหลายกลายเป็นพื้นที่นาแห่งจิตที่อุดมสมบูรณ์ มีผลผลิตที่อุดมสมบูรณ์ เป็นทรัพยากรที่ดีของสังคม ตัวอย่างหนึ่ง เช่น เราไปฆ่าสัตว์ด้วยความโกรธ ความโกรธจะเพิ่มขึ้นมีคนมายั่วเราอยากฆ่าเขา ไปทำร้ายเขามันจะทำให้วัชพืชในฝ่ายอกุศลงอกงามเป็นการให้ปุ๋ยแก่วัชพืช แต่ถ้าไปจำกัด ด้วยการรักษาศีล ฝ่ายอกุศลก็จะถูกสังวรควบคุม เมื่อควบคุมแล้วต้องละมันโดยการทำความดี มีสติเข้าไปสวดมนต์ ทำสมาธิ ให้ทาน ทำความดี มีเมตตา แผ่เมตตา สมาธิก็คือตัวภาวนานั่นเอง ก็จะทำให้เหมือนกับเอาหิน หรือเอายาไปใส่วัชพืช หรือเอาหิน ไปทับหญ้า ฆ่ามัน บางทีมันมีรากอยู่ข้างล่าง เอาหินไปทับหญ้าเหมือนทำสมถกรรมฐาน กดมันไว้ พอยกหินออกมางอกอีกแล้ว ก็ไปทำวิปัสสนาคือ ขุดรากถอนโคน สิ่งที่ไม่ดี ในขณะเดียวกันฝ่ายดีก็ปลูกเข้าไปแทนที่ มีความรัก ความสงสาร พัฒนาออกไป

แล้วพยายามทำอยู่เสมอ ข้อที่สี่ อนุรักษ์ ในที่สุดก็จะได้คุณสมบัติ ที่ดี พรังพร้อม ก็จะได้แต่ฝ่ายคุณ

สำหรับทางประสาทวิทยาการพัฒนาเซวาร์อารมณ์ เป็นการพัฒนาสมองในส่วนของระบบ Limbic ซึ่งควบคุมอารมณ์ ความรู้สึก และแรงขับของร่างกาย เพราะฉะนั้น ควรที่จะต้องกระตุ้นการรับรู้ทั้งสติ และสัมผัสของมนุษย์เพื่อให้เกิดการรับรู้ รู้จักตัวเอง รู้สภาวะแท้จริงในสรรพสิ่งต่าง ๆ รู้จักผู้อื่น และรู้ตระหนัก เป็นต้นว่า “การกลัวคนแปลกหน้า” จึงทำให้พยายามเก็บตัว ขั้นตอนการพัฒนา คือ ต้องฝึกให้เกิดการยอมรับว่า “มนุษย์” ต้องอยู่ในสังคมจะอยู่คนเดียวไม่ได้ และเมื่ออยู่ในสังคมจำเป็นจะต้องพบผู้คน ต้องใช้วิธีการฝึกให้กล้าที่จะเผชิญกับผู้คนด้วยการกระตุ้นให้กล้าพูด กล้าคุย กล้าแสดงออก ปรับเปลี่ยน ทศนคติการกลัวคน ให้เป็นกล้าที่จะพบผู้คน โดยชี้ให้เห็นส่วน “บวก” ของการกล้าที่จะพบ พูดคุยกับคน เพราะจะทำให้เรากว้างยิ่งขึ้น ได้รับความรู้เพิ่มขึ้น มีเพื่อนเพิ่มขึ้น กระตุ้นให้กล้าที่จะเข้าไปพูดคุยด้วยความเต็มใจ และพอใจ

4.7.งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเซวาร์อารมณ์

ผลการวิจัยของคริสโตเฟอร์ ดี โทรี และทิพาวดี เอมะวรรณนะ (คริสโตเฟอร์ ดี โทรี และทิพาวดี เอมะวรรณนะ 2544 : 68) ที่ได้ศึกษาอัตทัศน กลไกการปรับตัวเพื่อปกป้องตนเอง และบุคลิกภาพของชายรักร่วมเพศที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มชายขายบริการมีทักษะทางสังคมและการปรับตัวได้ดีกว่าจากกลุ่มพฤติกรรมเกเร โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งเรื่องดังกล่าวสามารถจัดว่าเป็นส่วนหนึ่งของเซวาร์อารมณ์ อีกทั้งกลุ่มของตัวอย่างในงานวิจัยดังกล่าวนี้ก็มีความสัมพันธ์กับกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยอย่างใกล้ชิดในปัจจัยทางจิต ในเรื่องของความรู้สึกนึกคิดในการเป็นหญิงหรือชาย (Gender Identity)

และผลการวิจัยของเพ็ญมาศ กำเหนิดโทน ที่ศึกษาการยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์(เพ็ญมาศ กำเหนิดโทน 2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าพวกเกย์เป็นคนที่มีปัญหาในด้านของการปรับตัว ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการศึกษาที่ผลการวิจัยแสดงถึงความแตกต่างกันของเซวาร์อารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมทางเพศต่างกันก็น่าจะเนื่องมาจากการที่กลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศต้องสร้างเซวาร์อารมณ์เพื่อการปรับตัวกับปัญหาด้านอารมณ์ของตนเอง และในการอยู่ร่วมกับกลุ่มผู้ต้องขังชายชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศที่มีจำนวนส่วนใหญ่ ภายในเรื่องจำ

นอกจากนี้ยังสัมพันธ์กับในเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ของกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ พบว่า มีความละเอียดอ่อนกว่าการแสดงออกของชายและหญิงปกติด้วย (คันสนีย์ นาครังสรรค์. 2544 : บทคัดย่อ)

และด้วยผลการวิจัยของพรุ่ง วงศ์จรัสกุล(พรุ่ง วงศ์จรัสกุล 2532 : 62-63) ที่ศึกษาปัญหาของนักศึกษาชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ พบว่านักศึกษาชายรักร่วมเพศที่ต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมรักร่วมเพศและไม่ต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมรักร่วมเพศจะมีประสบปัญหาด้านอารมณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

นอกจากนี้ในประเด็นของ การยอมรับความสัมพันธ์ระหว่างพวกรักร่วมเพศก็เป็นประเด็นที่ควรพิจารณาด้วยผลการวิจัยของจิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์(จิราภรณ์ อารยะรังสฤษฎ์ 2534 : 95-97) ที่ศึกษาทัศนคติเชิงจริยธรรมของนักศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิง และความสัมพันธ์ระหว่างพวกรักร่วมเพศ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาชายจะให้การยอมรับต่อพฤติกรรมรักร่วมเพศในชายมากกว่ารักร่วมเพศในหญิง ฉะนั้นเมื่อนำมาเปรียบเทียบกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นชายล้วนแต่มีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกัน ของการยอมรับความสัมพันธ์ระหว่างพวกรักร่วมเพศก็น่าจะเป็นไปด้วยดีอันส่งผลต่อการพัฒนาเชาวน์อารมณ์ที่ได้รับการตอบสนองในกลุ่มผู้ต้องขังชายโดยรวม จึงส่งผลทำให้ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีค่าคะแนนเชาวน์อารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ

และอาจพิจารณาเพิ่มเติมจากผลวิจัยของกาญจนา คุณรังษีสมบูรณ์ และสมพร หัสศิริ (กาญจนา คุณรังษีสมบูรณ์ และสมพร หัสศิริ 2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาการเรียน พบว่า ร้อยละ 64.97 ของนักเรียนที่มีปัญหาการเรียนมีความสามารถทางสติปัญญาน้อยกว่าเกณฑ์ปกติ(มีระดับเชาวน์ปัญญาต่ำกว่า 90) และร้อยละ 72.29 มีความสามารถทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ

นอกจากนี้สามารถอธิบายเปรียบเทียบจากผลงานของ เซาท์แธม-จิริอพ(Averil 2000. : 155 อ้างอิงจาก Southam-Gerow, 1997.) ศึกษาถึงบทบาทของความเข้าใจอารมณ์ในวัยเด็ก ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มเด็กที่มีความทุกข์และความวิตกกังวล จำนวน 17 คน และกลุ่มที่ไม่มีความวิตกกังวล จำนวน 22 คน อายุระหว่าง 7.5-15 ปี โดยมีบิดามารดาให้ข้อมูลด้วยวิธีการเขียนรายงานส่วนตัว และทำการสัมภาษณ์เด็กๆ เพื่อวัดความเข้าใจอารมณ์ ผลวิจัยพบว่า เด็กที่มีความเครียดจะมีความเข้าใจอารมณ์ตนเองต่ำ และไม่เข้าใจอารมณ์ที่แปรปรวนของตน รวมทั้งไม่สามารถเข้าใจอารมณ์ที่ซุกซ่อนของตนเองได้ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่มีความเครียด นอกจากนี้ยังพบว่าความรู้ทางสังคมของเด็กมี ความสัมพันธ์กับความเข้าใจทางอารมณ์

หรือสตีวาด(สมทรง สุวรรณเลิศ 2545 : 9 อ้างอิงจากStewart 1997) ที่ศึกษา Practical Intelligent โดยสุ่มตัวอย่างมาจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยSoutheartern University

พบว่า Practical Intelligent มีความสัมพันธ์กันกับความฉลาดทางสังคม เชาว์อารมณ์ และ ความฉลาดทางการศึกษา โดยความฉลาดทางสังคมแสดงออกโดยลักษณะทางสังคม เช่น การเข้าสังคม การปรับตัว เชาว์อารมณ์ แสดงออกโดยการระบุมารมณ์ต่าง ๆ การชี้ให้เห็นถึงอารมณ์และ Practical Intelligent สามารถทำนายการแสดงออกหรือพฤติกรรมที่ผ่าน มา

และควรพิจารณาในผลงานของเมเยอร์ และเบอร์(วีรวัดณ์ ปันนิตามัย 2542 : 120 อ้างอิงจากMayer & Behr. 1996) พบว่า การรับรู้อารมณ์ของบุคลิกลักษณะในสถานการณ์ต่าง ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับคะแนน Scholastic Aptitude Test(SAT) การเปิดเผยด้านอารมณ์ของตนเองและการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น บุคลิกภาพเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อระดับเชาว์อารมณ์และเชาว์ปัญญาที่รับผลมาจากวัฒนธรรมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับมาสเชย์(สุจิตรา อุสาหะ 2542 : 21 อ้างอิงจากMassey. 1999) ที่ได้ศึกษาถึงบทบาทใหม่ของผู้นำกับการสนทนา ที่เกี่ยวข้องกับเชาว์อารมณ์ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ พบว่า กลุ่มสนทนาที่มีเชาว์อารมณ์สูงมักจะถูกมองว่าเป็นหัวหน้า หรือผู้นำกลุ่ม และพบว่าเชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้นำในการสนทนา เชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว และนำไปสู่ความสำเร็จในขบวนการดำเนินการและสนทนา

และจากการศึกษาของพีลิตเทอรี(วีรวัดณ์ ปันนิตามัย 2542 : 121 อ้างอิงจาก Pelitteri 1999) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเชาว์อารมณ์ การหาเหตุผลและกลไกการป้องกันและปรับตัว ในการศึกษาแก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 2 แห่ง จำนวน 107 คน มีทั้งคนผิวขาว อเมริกันดำ และกลุ่มที่มีเชื้อชาติสเปน พบว่า เชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับการหาเหตุผลในการรับรู้ การปรับตัวมีความสัมพันธ์กับเชาว์อารมณ์ ขบวนการในการปรับตัวสามารถช่วยพัฒนาเชาว์อารมณ์ในด้านความเข้าใจอารมณ์และการหาเหตุผล นอกจากนี้ยังพบว่าเชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับทักษะในการติดต่อทางจิตสำนึกมากกว่ากลไกการป้องกันโดยไม่รู้ตัว แบบอย่างใดจิตสำนึก

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เชาว์อารมณ์ในผู้ต้องขังในประเทศไทยนั้นเคยมีผู้ทำการศึกษามาน้อยมาก ทว่าพบว่าจากการศึกษาในเรื่องเฉพาะเชาว์อารมณ์นั้นบางเรื่องได้เชื่อมโยงไปถึงเรื่องเชาว์ปัญญา ซึ่งแม้ส่วนใหญ่ผู้ต้องขังจะมีเชาว์ปัญญาอยู่ในระดับต่ำ (อุทัยวรรณ อินทรสาส์และคณะ. 2519. : 55) แต่การศึกษาดังกล่าวเป็นเพียง pilot project เท่านั้นทั้งยังไม่ได้การสนใจต่อเนื่องในปัจจุบัน ซึ่งมีการพูดถึงเรื่องของเชาว์อารมณ์ว่าอาจส่งผลต่อบุคคลมากกว่าเชาว์ปัญญาด้วยซ้ำไป จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาตัวแปรเชาว์อารมณ์ที่ยกมาดังกล่าวงานวิจัยรวมด้วยเหตุผลที่ยกมาทั้งหมดผู้วิจัยขอตั้งสมมติฐานในการศึกษาค้นคว้าว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักรวมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาว์อารมณ์ที่แตกต่างกัน

5. ความคิดสร้างสรรค์

5.1 ความหมายของความคิดสร้างสรรค์

ได้มีผู้ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ไว้หลายความหมาย สำหรับนิยามของความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นสิ่งที่มีอยู่ในตัวบุคคลทุกคนมากบ้างน้อยบ้างแตกต่างกันไปนั้นเป็นตัวแปรในทางจิตวิทยาที่น่าสนใจไม่น้อยกว่าเชาวน์ปัญญา และเชาวน์อารมณ์ โดยมีความหมายของความคิดสร้างสรรค์มีต่าง ๆ กันดังนี้ เช่น

วอลเลซ และ โคเกน(Wallach and Kogan, 1965) กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความคิดโยงสัมพันธ์ได้คนมีความคิดสร้างสรรค์คือคนที่สามารถคิดอะไรได้อย่างสัมพันธ์เป็นลูกโซ่ เช่น เมื่อเห็นคำว่า ปากกาก็นึกถึง กระดาษ ดินสอ ฯลฯ ยิ่งคิดได้มากเท่าไรยิ่งแสดงถึงศักยภาพในด้านความคิดสร้างสรรค์มากเท่านั้น

ทอแรนซ์(Torrance, 1972) อธิบายว่า “ ความคิดสร้างสรรค์นั้นเป็นการรวบรวมประสบการณ์ทั้งหมดที่ผ่านมา เพื่อสร้างรูปแบบอย่างใหม่ ความคิดใหม่ ๆ หรือผลิตผลใหม่ ๆ “

แมค แคนเลส และ อีเวน(McCandless and Even , 1973) อธิบายว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นพฤติกรรมที่น่าจะเป็นทั้งกระบวนการและผลผลิต ซึ่งในแง่ของกระบวนการนั้น เป็นความสามารถในการคิดที่ซับซ้อน มีความคล่องในการเชื่อมโยงสัมพันธ์สิ่งต่าง ๆ เข้าด้วยกัน

แอนเดอร์สัน(Anderson, 1970) ให้ความหมายของความคิดสร้างสรรค์ว่า คือความสามารถของบุคคลในการคิดแก้ไขปัญหาด้วยการคิดอย่างลึกซึ้งซึ่งที่นอกเหนือไปจากการคิดอย่างปกติธรรมดาเป็นลักษณะภายในตัวบุคคลที่สามารถคิดได้หลายแง่หลายมุมผสมผสานจนผลิตผลใหม่ที่ถูกต้องสมบูรณ์กว่า

อารีย์ รังสินันท์ (2529 : 28) ให้ความหมายว่า ความคิดสร้างสรรค์ คือ ความคิดจินตนาการ การประยุกต์ ที่สามารถนำไปสู่สิ่งประดิษฐ์คิดค้นพบใหม่ ๆ ทางเทคโนโลยี ซึ่งเป็นความคิดในลักษณะที่คนอื่นคาดไม่ถึงหรือมองข้าม เป็นความคิดหลากหลายคิดได้กว้างไกล เน้นทั้งปริมาณและคุณภาพ อาจเกิดจากการคิดผสมผสานเชื่อมโยงระหว่างความคิดใหม่ ๆ ที่แก้ปัญหาและเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อตนเองและสังคม

จากนิยามความหมายข้างต้นพอจะสรุปนิยามความหมายของ ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง ความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยมีสิ่งเร้าเป็นตัวกระตุ้นทำให้เกิดความคิดใหม่ต่อเนื่องกันไป และความคิดสร้างสรรค์นี้ประกอบด้วยความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่น และความคิดที่เป็นของตนเอง โดยเฉพาะหรือความคิดริเริ่ม ซึ่งผู้วิจัยได้วัดความคิดสร้างสรรค์จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับ The Test for Creative Thinking – Drawing Production(TCT-DP) ที่สร้างขึ้นโดยเจลเลนและเออร์แบน(Jellen & Urban. 1984)

5.2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์

เดวิส(Davis, 1973) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาที่ได้กล่าวถึงทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 4 กลุ่ม คือ

1. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น Freud และ Kris ได้เสนอแนวความคิดเกี่ยวกับการเกิดของความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตใต้สำนึกกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกผิดชอบทางสังคม (Social conscience) ส่วน Kubie และ Rugg ซึ่งเป็นนักจิตวิเคราะห์แนวใหม่กล่าวว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สติดกับจิตใต้สำนึกอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยากลุ่มนี้มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรงการตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะหรือสถานการณ์ นอกจากนี้ยังได้เน้นความสัมพันธ์ทางปัญญา คือ การโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมานุษยนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์เป็น สิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาแต่กำเนิด ผู้สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้คือผู้ที่มีสัจการแห่งตน คือรู้จักตนเอง พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตน มนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนออกมาได้อย่างเต็มที่นั้นขึ้นอยู่กับการสร้างสภาวะหรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่สำคัญในการสร้างสรรค์ว่าประกอบด้วย ความปลอดภัยในเชิงจิตวิทยา ความมั่นคงของจิตใจ ความปรารถนาที่จะเล่นกับความคิด และการเปิดกว้างที่จะรับประสบการณ์ใหม่

4. ทฤษฎี AUTA ทฤษฎีสุดท้ายนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมีอยู่ในมนุษย์ทุกคน และสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบ AUTA ประกอบด้วย

4.1 การตระหนัก(Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

4.2 ความเข้าใจ(Understanding) คือ มีความรู้ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

4.3 เทคนิควิธี(Techniques) คือ การรู้เทคนิควิธีในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคลและเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4.4 การตระหนักในความจริงของสิ่งต่าง ๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองอย่างเต็มศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบ

การต่าง ๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเองและการมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

ซึ่งองค์ประกอบทั้ง 4 นี้จะผลักดันให้บุคคลสามารถตั้งศักยภาพเชิงสร้างสรรค์ของตนเองออกมาใช้ได้ จากทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่มีอยู่ในบุคคลทุกคน และสามารถที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเรียนรู้ และการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวย

ทั้งนี้ควรพิจารณาลักษณะของกระบวนการความคิดสร้างสรรค์(Creative process)หมายถึง วิธีการคิดหรือกระบวนการทำงานของสมองอย่างมีขั้นตอนตลอดจนคิดแก้ปัญหาได้สำเร็จ ซึ่งเป็นกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์หรือเรียกว่ากระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ (Creative problem solving) ที่มีหลายแนวความคิด เช่น

ทอเรนซ์ (Torrance, 1972) มีขั้นตอนดังนี้คือ

1. การค้นหาความจริง(Fact finding) เป็นการพิจารณาคำตอบ อันเกิดจากความสับสน วุ่นวายภายในใจ
2. การค้นพบปัญหา (Problem finding) รู้ว่ามีปัญหาเกิดขึ้น หรือมองเห็นปัญหา
3. การหาสมมติฐาน (Idea finding) รวบรวมความคิดและตั้งสมมติฐานขึ้น
4. การค้นพบคำตอบ (Solution finding) การค้นพบคำตอบโดยทดสอบสมมติฐาน
5. การยอมรับผลจากการค้นพบ (Acceptance-finding) การยอมรับคำตอบจากการพิสูจน์ เพื่อแก้การแก้ปัญหา

กิลฟอร์ด(Guilford, 1968) คนที่มีความคิดสร้างสรรค์จะต้องมีความฉับไวที่จะรับรู้ปัญหามองเห็นปัญหา สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงความคิดใหม่ ๆ ได้ง่าย มีความสามารถที่จะสร้างหรือแสดงความคิดเห็นใหม่ ๆ และปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น ซึ่งวิธีการคิดของคนเราเป็นตามลำดับขั้นดังนี้

1. การรู้และการเข้าใจ(Cognition) หมายถึง ความสามารถของสมองในการเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว
2. การจำ (Memory) คือ ความสามารถของสมองในการสะสมข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้เรียนรู้มาและสามารถรู้ลึกออกมาได้ตามที่ต้องการ
3. การคิดแบบอบเนกนัย (Divergent thinking) หมายถึง ความสามารถของสมองในการให้คำตอบสนองได้หลาย ๆ อย่างจากสิ่งเร้าที่กำหนดให้โดยไม่จำกัดจำนวนคำตอบ
4. การคิดแบบเอกนัย (Convergent thinking) หมายถึง ความสามารถของสมองในการให้คำตอบสนองที่ถูกต้อง และดีที่สุดจากข้อมูลที่กำหนดให้
5. การประเมินค่า (Evaluation) หมายถึง ความสามารถของสมองในการตัดสินข้อมูลที่กำหนดให้ตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

สำหรับวิธีการคิดแบบอบเนกนัย (Divergent thinking) นี้ Guilford (1967) จัดว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งหมายถึงความสามารถของบุคคลที่ใช้ในการแก้ปัญหาเป็นการคิดที่ก่อให้เกิดสิ่งต่าง ๆ

ใหม่ ๆ เป็น ความสามารถของบุคคลที่จะประยุกต์ใช้กับงานหลาย ๆ ชนิด ซึ่งประกอบด้วยลักษณะดังต่อไปนี้

1. ความคิดริเริ่ม (Originality)
2. ความคล่องในการคิด (Fluency)
3. ความยืดหยุ่นในการคิด (Flexibility)
4. ความคิดละเอียดลออ (Elaboration)

1.ความคิดริเริ่ม(Originality) หมายถึง ลักษณะความคิดแปลกใหม่ แตกต่างจากความคิดธรรมดาความคิดริเริ่มเกิดจากการนำเอาความรู้เดิมมาคิดดัดแปลง และประยุกต์ให้เกิดเป็นสิ่งใหม่ขึ้น เป็นลักษณะที่เกิดขึ้นเป็นครั้งแรก ต้องอาศัยลักษณะ ความกล้าคิด กล้าลองเพื่อทดสอบความคิดของตนบ่อยครั้งต้องอาศัยความคิดจินตนาการ หรือที่เรียกว่า ความคิดจินตนาการประยุกต์ คือ ไม่ใช่คิดเพียงอย่างเดียวแต่จำเป็นต้องคิดสร้างและหาทางทำให้เกิดผลงานด้วย ความคิดริเริ่มนั้นสามารถอธิบายได้ตามลักษณะดังนี้คือ

1.1. ลักษณะทางกระบวนการ คือ เป็นกระบวนการคิด และสามารถแตกความคิดจากของเดิมไปสู่ความคิดแปลกใหม่ ที่ไม่ซ้ำกับของเดิม

1.2. ลักษณะของบุคคล คือ บุคคลที่มีความคิดริเริ่ม จะเป็นบุคคลที่มีเอกลักษณ์ของตนเองเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิด กล้าลอง กล้าแสดงออก ไม่ขลาดกลัวต่อความไม่แน่นอน หรือความคลุมเครือ แต่เต็มใจและยินดีที่จะเผชิญและเสี่ยงกับสภาพการณ์ดังกล่าว บุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์จึงเป็นบุคคลที่มีสุขภาพจิตดีด้วย

1.3. ลักษณะทางผลิตผล ผลงานที่เกิดจากความคิดริเริ่ม จึงเป็นงานแปลกใหม่ไม่เคยปรากฏมาก่อน มีคุณค่าทั้งต่อตนเอง และเป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม คุณค่าของงานจึงมีตั้งแต่ระดับต้น เช่น ผลงานที่เกิดจากความต้องการการแสดงความคิดอย่างอิสระ ซึ่งเกิดจากแรงจูงใจของตนเองที่ทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองโดยไม่คำนึงถึงคุณภาพของงาน และค่อยๆ พัฒนาขึ้นโดยเพิ่มทักษะบางอย่าง ต่อมาจึงเป็นขั้นงานประดิษฐ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่คิดค้นใหม่ ไม่ซ้ำกับใคร นอกจากนั้นก็พัฒนางานประดิษฐ์ให้ดีขึ้นจนเป็นขั้นขั้นสูงสุด

2.ความคล่องในการคิด(Fluency) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้อย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว และมีคำตอบในปริมาณที่มากในเวลาจำกัด แบ่งออกเป็น

2.1. ความคิดคล่องแคล่วทางด้านถ้อยคำ(Word fluency) ซึ่งเป็นความสามารถในการใช้ถ้อยคำอย่างคล่องแคล่วนั่นเอง

2.2. ความคิดคล่องแคล่วทางการโยงสัมพันธ์(Associational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดหาถ้อยคำที่เหมือนกันหรือคล้ายกันได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ภายในเวลาที่กำหนด

2.3. ความคล่องแคล่วทางการแสดงออก(Expressional fluency) เป็นความสามารถในการใช้วลีหรือประโยค คือความสามารถที่จะนำคำมาเรียงกันอย่างรวดเร็วเพื่อให้ได้ประโยคที่ต้องการ

2.4. ความคล่องแคล่วในการคิด(Ideational fluency) เป็นความสามารถที่จะคิดสิ่งที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด เป็นความสามารถอันดับแรกในการที่จะพยายามเลือกเฟ้นให้ได้ความคิดที่ดีและเหมาะสมที่สุด จึงจำเป็นต้องคิด คิดออกมาให้ได้มากหลายอย่าง และแตกต่างกัน แล้วจึงนำเอาความคิดที่ได้ทั้งหมดมาพิจารณาแต่ละอย่างเปรียบเทียบกับว่าความคิดอันใดจะดีที่สุด

3.ความยืดหยุ่นในการคิด(Flexibility) หมายถึง ความสามารถของบุคคลในการคิดหาคำตอบได้หลายประเภทและหลายทิศทาง แบ่งออกเป็น

3.1. ความคิดยืดหยุ่นที่เกิดขึ้นทันที(Spontaneous flexibility) เป็นความสามารถที่จะพยายามคิดได้หลายอย่าง อย่างเป็นอิสระ

3.2. ความคิดยืดหยุ่นทางด้านการดัดแปลง(Adaptive flexibility) เป็นความสามารถที่จะคิดได้หลากหลายและสามารถคิดดัดแปลงจากสิ่งหนึ่งไปเป็นหลายสิ่งได้

4.ความคิดละเอียดลออ (Elaboration) คือความคิดในรายละเอียดเพื่อตกแต่งหรือขยายความคิดหลักให้ได้ความหมายสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความคิดละเอียดลออเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นยิ่งในการสร้างผลงานที่มีความแปลกใหม่ให้สำเร็จ ซึ่งพัฒนาการของความคิดละเอียดลออนั้น ขึ้นอยู่กับปัจจัยต่างที่กันดังนี้

ปัจจัยที่1.อายุ เด็กที่มีอายุมากจะมีความสามารถทางด้านนี้มากกว่าเด็กอายุน้อย

ปัจจัยที่2.เพศ เด็กหญิงจะมีความสามารถมากกว่าเด็กชายในด้านความคิดละเอียดลออ

ปัจจัยที่3. ความสังเกต เด็กที่มีความสามารถด้านการสังเกตสูงจะมีความคิดละเอียดลออสูง

วอลเลซ(Wallas, 1926) กล่าวว่ากระบวนการของความคิดสร้างสรรค์เกิดจากการคิดสิ่งใหม่ๆ โดยการลองผิดลองถูก(Trail and Error) และได้แบ่งขั้นตอนไว้เป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นเตรียม(Preparation) เป็นขั้นเตรียมข้อมูลต่าง ๆ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำหรือแนวทางที่ถูกต้อง หรือข้อมูลระบุปัญหา หรือข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริง ฯลฯ

2. ขั้นความคิดคุกรุ่นหรือระยะฟักตัว(Incubation) เป็นขั้นที่อยู่ในความวุ่นวายของข้อมูลต่าง ๆ ทั้งใหม่และเก่าสะเปะสะปะ ปรายจากความเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่สามารถจะขมวดความคิดนั้น จึงปล่อยความคิดไว้เฉย ๆ

3. ขั้นความคิดกระจ่างชัด(Illumination) เป็นขั้นที่ความคิดสับสนนั้นได้ผ่านการเรียบเรียงและเชื่อมโยงความสัมพันธ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันให้มีความกระจ่างชัด และสามารถจะมองเห็นภาพพจน์ มโนทัศน์

4. ขั้นทดสอบความคิดและพิสูจน์ให้เห็นจริง(Verification) เป็นขั้นที่ได้รับความคิด 3 ขั้นจากข้างต้น เพื่อพิสูจน์ว่าเป็นความคิดที่เป็นจริงและถูกต้องหรือไม่

นอกจากนี้ในแง่จิตวิเคราะห์ วอลเลซ และ จัง(อารีย์ รังสินนท์. 2527. : 33 อ้างอิงจาก Wallas and Jungs. n.d.) มีแนวความคิดในแง่จิตวิเคราะห์ ซึ่งพิจารณาการเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้นในลักษณะลำดับขั้นที่คล้ายคลึงกัน คือ หลังจากที่พบกับปัญหาแล้วและทราบปัญหาว่าคืออะไร แต่ยังไม่สามารถหาวิธีการแก้ปัญหาได้ ทั้ง Wallas และ Jung ยังได้แนะนำให้ทำ

จิตให้สงบ วางเปล่า ลืมปัญหาไปชั่วคราว ปล่อยให้จิตได้สำนึกทำงานและค้นพบคำตอบเอง แนวความคิดนี้ทำให้ความคิดสร้างสรรค์ไม่สามารถควบคุมได้ค่อนข้างลึกลับ ตรงข้ามกับแนวความคิดของ Torrance และ Osborn ที่ความคิดสร้างสรรค์เกิดจากสิ่งที่ทดสอบได้ และเป็นวิทยาศาสตร์ Anderson เน้นในเรื่องการจินตนาการ และการเปลี่ยนจินตนาการให้เป็นผลงาน ดังนั้น จึงพอสรุปได้ว่า พฤติกรรมที่เป็นความคิดสร้างสรรค์นี้เป็นความสามารถด้านหนึ่งของมนุษย์เรานั่นเอง

จากความหมายต่าง ๆ ข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปนิยามความหมายของ ความคิดสร้างสรรค์ เพื่อใช้ในการวิจัยนี้ว่า หมายถึง การคิดอย่างมีสาระ(productive thinking) ในเชิงนวัตกรรม จินตนาการและความคิดอเนกนัย ซึ่งรวมถึง ความคิดคล่อง(fluency) ความคิดยืดหยุ่น(flexibility) ความคิดริเริ่ม(originality) ความคิดละเอียดประณีต(elaboration) ความกล้าเสี่ยง(risk-taking) และอารมณ์ขัน(humor) ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของเจเลนและเออร์เบน ฉบับ The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) ที่สร้างขึ้นโดยเจเลนและเออร์เบน (ติลก ติลกกานนท์. 2534. : 40 อ้างอิงจากJellen & Urban. 1984. n.d.)

อารีย์ รังสินนท์(2527 : 33) ได้สร้างตารางเปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลต่างๆ 5 คน (แนวความคิด) โดยยึดลำดับขั้นของ Torrance เป็นหลักและนำความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของบุคคลอื่นๆ มาเทียบเคียงดังตาราง ซึ่งเมื่อพิจารณาความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์ของทั้ง 5 คนในตารางที่ 5 จะเห็นได้ว่า ลำดับขั้นในการแก้ปัญหาซึ่งทอแรนซ์(Torrance) เรียกกระบวนการลักษณะนี้ว่า กระบวนการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ ในแนวความคิดของ ทอแรนซ์(Torrance) ก่อนข้างที่จะเป็นวิทยาศาสตร์ มีการหาข้อมูล ตั้งสมมติฐานและทำการทดลอง และมีลักษณะเด่นอีกลักษณะหนึ่ง คือ การยอมรับและค้นพบคำตอบเป็นจุดจบของปัญหาหรือ แนวความคิดหนึ่ง แต่จะเป็นจุดเริ่มต้นของแนวคิดหรือปัญหาใหม่ ที่เรียกว่า New Challenge ต่อไป ดังตารางที่ 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์ต่างๆ 5 แนวความคิด

	Torrance	Wallas	Osborn	Anderson	Jungs
1.	1. การค้นพบความจริงเริ่มมีความรู้สึกกังวลสับสนวุ่นวายขึ้นภายในใจ	1. ขั้นเตรียมการรวบรวมข้อมูล	1. การชี้ปัญหา - ระบุปัญหา 2. การเตรียมและรวบรวมข้อมูล	1. สนใจและรู้สึกถึงความต้องการของจิตใจและสมอง 2. รวบรวมข้อมูล	1. รวบรวมข้อมูล
2.	2. การค้นพบปัญหาพิจารณาด้วยความมีสติสัมปชัญญะถึงความกังวล วุ่นวาย สับสน และพบว่ามีปัญหา	2. ขั้นความคิดดูถูกระยะ วุ่นวายสับสน แก้ไขปัญหาไม่ได้ จึงล้มเสียชั่วคราวแต่จริงๆ แล้วโน้ตได้สำนึกยังคงติดอยู่	3. การวิเคราะห์ 4. ใช้ความคิดคัดเลือกข้อมูล	3. ไตร่ตรองถึงการวางแผนโครงสร้าง และรูปแบบของงาน	2 การทำข้อมูลให้กระจ่าง ทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูล 3 ทำใจให้ว่าง คิดยังไม่ออกจึงล้มปัญหาชั่วคราว แต่ปล่อยให้ กลไกของจิตได้สำนึกคิดทำงาน
3.	3. การค้นพบคำตอบ โดยการตั้งสมมติฐาน และรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการทดสอบสมมติฐาน	3. ขั้นความคิดการกระจ่างชัด เรียบเรียงข้อมูลเชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ให้สัมพันธ์กัน เกิดเป็นภาพพจน์	5. การคิดและการทำให้ความคิดกระจ่างชัดขึ้น	4. เกิดจินตนาการ	4. เช่น ยูเรกาคิดคำตอบได้
4.	4. การค้นพบคำตอบ พบคำตอบจากการทดสอบสมมติฐาน	4. ขั้นทดสอบและพิสูจน์ให้เห็นจริง พิสูจน์สิ่งที่คิดได้เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้ต่อไป	6. การสังเคราะห์ การรวบรวมบรรจุชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน	5. สร้างจินตนาการ และแสดงผลให้เห็นชัดเจน	
5.	5. การยอมรับผลจากการค้นพบ ยอมรับ และเผยแพร่ผลที่ได้ อันเป็นแนวทางไปสู่การค้นสิ่งใหม่	5. นำผลที่ได้ไปใช้ต่อไป	7. การประเมินผล ประเมินผลสิ่งที่รวบรวมและคิดไว้ว่าถูกต้องหรือไม่ถูกต้อง	6. รวบรวมความคิด และแสดงออกมาในรูปของผลงาน	5. วิพากษ์วิจารณ์ และประเมินความคิดที่ได้

ที่มา: ฮารีรี่ รังสินนท์. (2527). "ตารางเปรียบเทียบแนวความคิดเกี่ยวกับลำดับขั้นของความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลต่างๆ 5 คน" ความคิดสร้างสรรค์ : 33

5.3. การวัดความคิดสร้างสรรค์

สำหรับงานวิจัยต่างประเทศ เริ่มต้นโดย ทอแรนซ์(Torrance, 1972) ได้ทำการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนหญิงและนักเรียนชาย เกรด 1 – เกรด 12 โดยใช้แบบสอบชุดการถามและการเดาคำตอบ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนตั้งแต่เกรด 7 ขึ้นไป จะมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้นจนกระทั่งใกล้จบชั้น มัธยมศึกษาตอนปลาย (เกรด 11 – เกรด 12)

จากงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้นจะพบว่า ความคิดสร้างสรรค์นั้น มิได้พัฒนาต่อเนื่องตลอดไปอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นจึงมีอาจสรุปได้ว่า ยิ่งระดับ การศึกษาสูงหรือช่วงอายุมากขึ้นจะมีความคิดสร้างสรรค์สูงตามไปด้วยเสมอ

เจคอบ ดับบลิว เก็ทเซลส์ (Jacob W. Getzels) และ ฟิลลิป ดับบลิว แจ็คสัน (Phillip W. Jackson) ได้วิจัยนักเรียนที่มีความคิดสร้างสรรค์ กับนักเรียนที่มีสติปัญญาสูง พบว่า เด็กทั้ง 2 กลุ่มมีลักษณะเหมือนกันแก่งว่่านักเรียนอื่นในเรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แต่ แตกต่างกันในเรื่องต่อไปนี้

- เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ มีจินตนาการและความคิดเป็นของตนเองมากกว่าเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง
- เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความสนใจในสิ่งต่าง ๆ มากกว่า มีความมั่นคงทางอารมณ์มากกว่า และมีอารมณ์ขันมากกว่า เด็กที่มีระดับสติปัญญาสูง
- เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่ค่อยนึกถึงเป้าหมายของชีวิตมากนัก เด็กที่มีสติปัญญาสูงมีความปรารถนาอันแรงกล้าที่จะได้มาซึ่งความสำเร็จในชีวิตเมื่อเป็นผู้ใหญ่
- เด็กที่มีสติปัญญาสูง เรื่องคะแนนการเรียน เรื่องสติปัญญา เรื่องมีพลังใจในการเรียน และ เรื่องเป้าหมายของชีวิต สูงกว่า เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์
- เด็กที่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่แยแสว่าครูจะชอบตนหรือไม่ ตรงข้ามเด็กสติปัญญาสูงคิดอะไร ทำอะไร ก็อยากให้เป็นที่ยอมรับของครูเสมอ

สำหรับการวัดความคิดสร้างสรรค์ในประเทศไทยนั้น เริ่มต้นจากกรมการฝึกหัดครู(2522 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กไทยในระดับชั้นประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ความคล่องในการคิดจะพัฒนาสูงขึ้นและสูงมากในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และจะสูงที่สุดในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ความคิดริเริ่มค่อนข้างคงที่ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 จากนั้นจะสูงขึ้นในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แต่จะกลับลดลงในชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 และจะเพิ่มสูงขึ้นอีกในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ซึ่งสอดคล้องกับสุมาลี กาญจนชาติ(2525 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาพัฒนาการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอายุ 11 ปี ถึง 15 ปี ในเขตกรุงเทพฯ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีอายุ

ต่างกันจะมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนนั้นจะลดลงในช่วงอายุ 12 ปี แต่หลังจากนั้นความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์จะเพิ่มขึ้นโดยลำดับ

จะเห็นได้ว่าผลจากการวัดความคิดสร้างสรรค์ในประเทศไทยมีผลแตกต่างไปจากการวัดความคิดสร้างสรรค์ในต่างประเทศ ซึ่งแสดงถึงการไม่มีความสัมพันธ์กันใน เรื่องระดับของการศึกษาที่สูงหรือช่วงอายุมากขึ้น กับความคิดสร้างสรรค์ที่สูงตามไปด้วย จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาค้นคว้า

5.4. ลักษณะของแบบทดสอบและความสามารถทางการวัด

จากการรวบรวมลักษณะต่าง ๆ ของลักษณะแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในการเป็นเครื่องมือวัดความคิดสร้างสรรค์ ที่ใช้กันค่อนข้างแพร่หลายมีเครื่องมือ 3 ชิ้นได้แก่ เครื่องมือชิ้นที่1 The Torrance Tests of Creative Thinking (TTCT) เครื่องมือชิ้นที่2 The Wallach and Kogan Creativity Test และ เครื่องมือชิ้นที่3 The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) โดยนำเสนอรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1. The Torrance Tests of Creative Thinking (TTCT) สร้างขึ้นโดย ทอร์เรนซ์ ตามนิยามของความคิดสร้างสรรค์ที่ว่า “ ความคิดสร้างสรรค์เป็นกระบวนการที่ไวต่อปัญหา มองเห็นความแตกต่างของ ข้อบกพร่องหรือความไม่สอดคล้องกันในสิ่งเร้าของบุคคล ”

ลักษณะของเครื่องมือ ประกอบด้วย แบบทดสอบที่เป็นแบบภาษา(Verbal) และที่เป็นแบบรูปภาพ(Figural) สำหรับแบบทดสอบที่เป็นแบบภาษา(Verbal) แบ่งออกเป็น 7 กิจกรรม ประกอบด้วยกิจกรรมในการตั้งคำถามและคาดคะเน(ask – and - quess) 3 กิจกรรม กิจกรรมการปรับปรุงผลผลิต(Product Improvement) กิจกรรมการใช้ประโยชน์อย่างพิสดาร(Unusual Uses) กิจกรรมการตั้งคำถามที่แปลกใหม่(Unusual Questions) และ กิจกรรมการคาดคะเนเหตุการณ์ (Just Suppose)

สำหรับแบบทดสอบที่เป็นแบบรูปภาพ(Figural) แบ่งออกเป็น 3 กิจกรรม ประกอบด้วย กิจกรรมการสร้างภาพ(Picture Construction) กิจกรรมการต่อเติมภาพให้สมบูรณ์(Incomplete Figures) กิจกรรมเส้นขนาน (Parallel Lines)

การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบของทอร์เรนซ์จะให้คะแนน 4 คุณลักษณะ คือ ความคล่อง(Fluency) หมายถึง จำนวนคำตอบที่ได้ทั้งหมด ความยืดหยุ่น(Flexibility) หมายถึง จำนวนกลุ่มของคำตอบที่แตกต่าง ความริเริ่ม(Originality) หมายถึง จำนวนคำตอบที่ไม่ซ้ำกันกับคำตอบของผู้อื่น และความละเอียดประณีต(Elaboration) หมายถึง จำนวนคำตอบที่แสดงถึงส่วนประกอบที่เป็นรายละเอียด

ด้านคุณภาพของเครื่องมือ สำหรับค่าความเชื่อมั่น(Reliability) ซึ่งหาโดยวิธีสอบสองครั้ง(test - retest) ซึ่งมีระยะเวลาห่างกันตั้งแต่ 1 สัปดาห์ ถึง 8 สัปดาห์ พบว่ามีค่าความเชื่อมั่น

ระหว่าง 0.34 ถึง 0.97 และพบว่า คุณลักษณะด้านความคล่องกับความยืดหยุ่นที่ได้จากแบบทดสอบภาษาจะมีความเชื่อมั่นสูงกว่าแบบอื่น สำหรับความเที่ยงตรง(Validity) มีการหาความเที่ยงตรงตามสภาพ(Concurrent Validity) โดยนำคะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบไปเปรียบเทียบกับคะแนนที่ครูประจำชั้นพิจารณาให้ตามคุณลักษณะ 4 ประการ เช่นเดียวกับที่ได้คะแนนจากแบบทดสอบ ผลปรากฏว่าครูประจำชั้นจะพิจารณาให้คะแนนในด้านความคิดคล่อง ความคิดยืดหยุ่น และความคิดริเริ่มสูงกว่าคะแนนที่นักเรียนทำได้จากแบบทดสอบ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาของวอลลาซ(Wallach.1970) พบว่าการให้คะแนนด้านความคิดสร้างสรรค์ของครูนั้น มักจะมีความสัมพันธ์กับการวัดทางด้านสติปัญญาโดยทั่วไปค่อนข้างสูง ส่วนด้านความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์(Predictive Validity) ทอร์เรนซ์ทำการศึกษาโดยหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบกับความสามารถทางสร้างสรรค์ของกลุ่ม ตัวอย่างที่กระทำในระยะ 6 – 7 ปี หลังจากทดสอบด้วยแบบทดสอบแล้ว ปรากฏว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ด้านความคิดคล่อง เท่ากับ 0.27 ($p < .05$) ด้านความคิดยืดหยุ่น เท่ากับ 0.24 ($p < .10$) ด้านความคิดริเริ่ม เท่ากับ 0.17 (ไม่มีนัยสำคัญ) ด้านความคิดละเอียดประณีต เท่ากับ .16 (ไม่มีนัยสำคัญ) (Crockerberg.1972 : 32 –35)

2. The Wallach and Kogan Creativity Test สร้างขึ้นโดยวอลลาซและโคแกน จากพื้นฐานความคิดด้านการโยงความสัมพันธ์ของเมดนิค(Mednick. 1962) ซึ่งให้นิยามของความคิดสร้างสรรค์ว่า “ ความคิดสร้างสรรค์เป็นความสามารถในการโยงความสัมพันธ์ของวัตถุหรือเหตุการณ์ไปสู่สถานการณ์ที่แปลกใหม่และเป็นประโยชน์ ”

ลักษณะของเครื่องมือคล้ายกับเครื่องมือของทอร์เรนซ์ คือมีทั้งแบบที่ประกอบด้วยแบบทดสอบที่เป็นแบบภาษา (Verbal) และที่เป็นแบบรูปภาพ (Figural) สำหรับแบบทดสอบที่เป็นแบบภาษา (Verbal) แบ่งออกเป็น 3 ฉบับย่อย ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 การยกตัวอย่าง (Instances) ฉบับที่ 2 การบอกประโยชน์ของสิ่งของ(Alternate Uses) ฉบับที่ 3 การบอกความคล้ายคลึงกัน (Similarities) สำหรับแบบทดสอบที่เป็นแบบรูปภาพ (Figural) แบ่งออกเป็น 2 ฉบับ ประกอบด้วย ฉบับที่ 1 การบอกความหมายภาพ(Pattern Meanings) ฉบับที่ 2 การบอกความหมายของเส้น(Line Meanings)

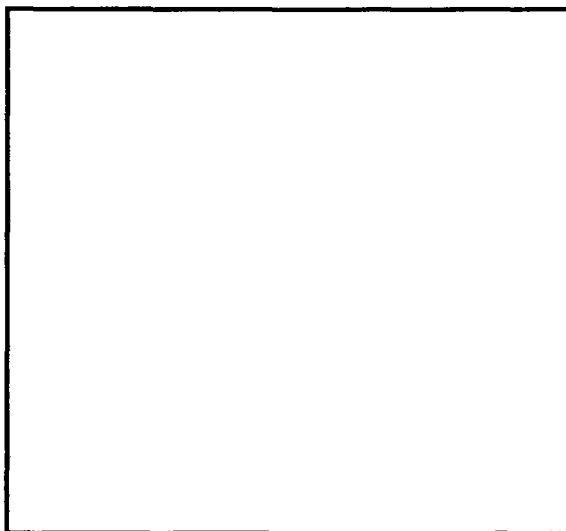
การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบมีการให้คะแนน 2 ลักษณะ คือ คะแนนความคล่อง (Fluency) หมายถึง จำนวนคำตอบที่ได้ทั้งหมด และคะแนนเอกลักษณ์(Uniqueness) ซึ่งหมายถึง จำนวนคำตอบที่ไม่ซ้ำกับผู้อื่นในกลุ่มตัวอย่างที่ตอบข้อสอบนั้น

ด้านคุณภาพของแบบทดสอบพบว่าคะแนนจากแบบทดสอบฉบับย่อยแต่ละฉบับมีความสัมพันธ์กันสูง แต่มีความสัมพันธ์กับคะแนน I.Q. ต่ำมากแสดงว่าแบบทดสอบชุดนี้มีความเที่ยงตรงเชิงจำแนก (Discriminant Validity) ส่วนด้านความเที่ยงตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) พบว่ากลุ่มตัวอย่าง ที่สอบได้คะแนนสูง ๆ จากแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์นี้มีความสามารถในการ

การเป็นผู้นำทางดนตรี ศิลป การบริการทางสังคม และวิทยาศาสตร์ สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนต่ำๆ จากแบบทดสอบ แตกต่างกับผู้ทดสอบ ได้คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ ซึ่งพบว่ามี ความสามารถในการเป็นผู้นำทางวิชาการต่าง ๆ ดังกล่าวไม่แตกต่างกัน(Crockenberg.1972 : 37 -38)

3. The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) สร้างขึ้นโดย เจลเลนและเออร์แบน(Jellen & Urban. 1984) ซึ่งต้นฉบับเป็นภาษาเยอรมัน แบบทดสอบชุดนี้ สร้างขึ้นตามนิยามว่า ความคิดสร้างสรรค์ หมายถึง การคิดอย่างมีสาระ(productive thinking) ในเชิงวัดกรรม จินตนาการและความคิดอเนกนัยซึ่งรวมถึงความคิดคล่อง(fluency) ความคิดยืดหยุ่น (flexibility) ความคิดริเริ่ม(originality) ความคิดละเอียดประณีต(elaboration) ความกล้าเสี่ยง (risk-taking) และอารมณ์ขัน(humor)

ลักษณะของแบบทดสอบนี้จะกำหนดให้ผู้เข้าสอบตามภาพประกอบที่ 4 แสดงความสามารถทางการคิดอย่างมีสาระของเขาด้วยการต่อเติมภาพที่กำหนดให้ ซึ่งเป็นกรอบสี่เหลี่ยมจัตุรัสขนาดประมาณ 5 x 5 นิ้ว ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้จะมีภาพเส้นและจุดอยู่ 5 แห่ง และอยู่ภายนอกกรอบอีก 1 แห่ง รวมเป็น 6 แห่ง

ภาพประกอบที่ 4 กรอบของแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ TCP - DP

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแบบทดสอบนี้มีด้วยกันทั้งหมด 11 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์มีวิธีในการให้คะแนนดังนี้

1. ความสมบูรณ์ (Completion : Cm)

การต่อเติมส่วนของภาพที่กำหนดให้ (ทั้งหมด 6 ส่วน คือ เครื่องวงกลม, จุด, มุมฉาก, เส้นโค้ง, เส้นประ และสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ไม่สมบูรณ์นอกกรอบ) จะได้ส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดของเกณฑ์นี้คือ 6 คะแนน

2. การเพิ่มเติม (Additions : Ad)

การขยายหรือเพิ่มเติมส่วนของภาพที่กำหนดให้มีความหมายขึ้นจะให้ส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดของเกณฑ์นี้จะได้ 6 คะแนน

3. เนื้อหาใหม่ (New elements : Ne)

ภาพหรือสัญลักษณ์ที่ต่อเติมเพิ่มลงไปโดยเป็นอิสระจากส่วนของภาพที่กำหนดให้จะให้คะแนนเพิ่มภาพละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดจะให้ได้ไม่เกิน 6 คะแนน

4. การต่อโยงด้วยเส้น (Connections made with a line : Cl)

ภาพหรือส่วนของภาพแต่ละภาพถ้ามีการลากเส้นเชื่อมโยงระหว่างภาพเข้าด้วยกันจะให้คะแนนในการโยงส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดให้ 6 คะแนน

5. การเชื่อมโยงภาพเป็นเรื่องราว(Connections made to produce a theme : Cth)

ภาพหรือส่วนของภาพใดที่ทำให้ดูเป็นเรื่องเป็นราวหรือเกิดเป็นภาพรวมจะได้ส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดให้ 6 คะแนน

6. การข้ามเส้นกันเขตโดยให้ส่วนของภาพต่อเนื่องกัน (Boundary-breaking that is fragment-dependent : Bfd)

ภาพที่มีการต่อเติมรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสปลายเปิดที่อยู่นอกกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่จะได้ 6 คะแนน

7. การข้ามเส้นกันเขตโดยส่วนของภาพเป็นอิสระแก่กัน (Boundary-breaking that is fragment-independent : Bfi)

ภาพที่มีการต่อเติมเชื่อมโยงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสปลายเปิดที่อยู่นอกกรอบกับภาพภายในกรอบ สี่เหลี่ยมใหญ่ หรือมีการต่อเติมภาพอื่นนอกกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่ จะได้ 6 คะแนน

8. การจัดภาพในลักษณะภาพสามมิติ (Perspective : Pe)

ส่วนของภาพที่มีการต่อเติมในลักษณะสามมิติ คือ มีส่วนลึกหรือมีระยะใกล้-ไกลจะได้คะแนนส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดจะได้ 6 คะแนน

9. อารมณ์ขัน (Humour : Hu)

ภาพที่แสดงถึงอารมณ์ขัน มีการล้อเลียนด้วยภาพหรือภาษาที่เพิ่มเข้าไป หรือตั้งชื่อภาพที่แสดงถึงอารมณ์ขัน จะได้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 6 คะแนน

10. ความคิดแปลกใหม่(Unconventionality : Uc) ภาพที่แสดงถึงความคิดแปลก-ใหม่จากปกติธรรมดาทั่วไป โดยพิจารณาจากเกณฑ์ดังนี้

a. การเขียนภาพกลับหัว จะได้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน

b. ภาพที่เป็นนามธรรม ให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน

- c. ภาพที่เป็นสัญลักษณ์หรือการใช้คำพูด ให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน
- d. การต่อเติมภาพที่ไม่เป็นภาพที่ทำกันทั่วไป จะให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน แต่ถ้ามีการต่อเติมภาพในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้
- รูปเครื่องวงกลมต่อเติมเป็นดวงอาทิตย์หรือหน้าคน
 - รูปมุกฉากต่อเติมเป็นบ้านหรือกล่อง
 - รูปเส้นโค้งต่อเป็นงู ต้นไม้ หรือดอกไม้
 - รูปเส้นประต่อเป็นถนน ตรอก หรือทางด่วน

เป็นต้น

ภาพที่มีการต่อเติมในลักษณะดังกล่าวนี้จะหักคะแนนจากเกณฑ์นี้ภาพละ 1 คะแนน แต่หักได้ไม่เกิน 3 คะแนน ดังนั้นคะแนนสูงสุดของเกณฑ์ข้อนี้คือ $(a + b + c + d) = 12$ คะแนน

11. เวลา(Speed : Sp) การใช้เวลาในการต่อเติมภาพให้คะแนนดังนี้

- ใช้เวลาต่ำกว่า 2 นาที ให้ 6 คะแนน
- ใช้เวลา 2-4 นาที ให้ 5 คะแนน
- ใช้เวลา 4-6 นาที ให้ 4 คะแนน
- ใช้เวลา 6-8 นาที ให้ 3 คะแนน
- ใช้เวลา 8-10 นาที ให้ 2 คะแนน
- ใช้เวลา 10-12 นาที ให้ 1 คะแนน
- ใช้เวลามากกว่า 12 นาที ให้ 0 คะแนน

การให้คะแนนทั้งหมดจะให้ตามเกณฑ์ทั้ง 11 เกณฑ์ดังกล่าว คะแนนรวมสูงสุดคือ 72 คะแนน ซึ่งจะถือคะแนนรวมจากทุกเกณฑ์นี้เป็นคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน โดยไม่แยกคะแนนเกณฑ์ย่อย ๆ

ด้านคุณภาพของแบบทดสอบ จากการทดลองนำแบบทดสอบไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุระหว่าง 13-14 ปี และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกัน 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนช้า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าระดับเฉลี่ย และกลุ่มที่เรียนอยู่ในโครงการคณิตศาสตร์พบผล ที่น่าสนใจคือ ความเชื่อมั่นในการให้คะแนนโดยคำนวณจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างผู้ตรวจให้คะแนนที่เป็นอิสระแก่กัน 2 คน มีค่าความเชื่อมั่นระหว่าง 0.88 ถึง 0.97 ในด้านความแปรปรวนของคะแนน พบความแปรปรวนร่วมสูงในทั้ง 4 กลุ่ม คือมีผู้ได้คะแนนสูงและต่ำจากแบบทดสอบอยู่ในทุกกลุ่มแสดงว่า ในกลุ่มนักเรียนที่เรียนช้า และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำก็มีผู้ทำคะแนนจากแบบทดสอบนี้ได้สูง เช่นเดียวกัน และในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงก็มีผู้ทำคะแนนได้ต่ำเช่นกัน และพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนที่ได้จากแบบทดสอบฉบับนี้กับคะแนน I.Q. ในกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง

กว่าเฉลี่ยมีค่าเท่ากับศูนย์ ซึ่งอาจแปลได้ว่าแบบทดสอบชุดนี้ได้วัดในคุณลักษณะที่แตกต่างไปจากเขาวงกตปัญหา นอกจากนี้จากการติดตามศึกษาเฉพาะกรณีกับนักเรียนที่สอบได้คะแนนสูงจากแบบทดสอบที่อยู่ในแต่ละกลุ่มโดยการสัมภาษณ์ครู ได้ข้อมูลที่ชัดเจนว่าแบบทดสอบนี้สามารถจำแนกความสามารถทางความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนได้อย่างมีความเชื่อมั่นสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของนักเรียน ซึ่งแสดงถึงความเที่ยงตรงของแบบทดสอบนี้ได้ทางหนึ่ง (Jellen and Urban . 1986 : 138-155)

ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้แบบทดสอบ The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) ที่สร้างขึ้นโดยเจเลนและเออร์แบน(Jellen & Urban. 1984) ซึ่งมีความเหมาะสมกับลักษณะของผู้เข้าสอบคือ กลุ่มผู้ต้องขัง ที่อาจอ่านหนังสือได้ไม่ชำนาญ

5.5. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ที่ใช้ในประเทศไทยมีมากมายหลายแบบ โดยสามารถจัดแบ่งได้เป็น 4 แบบใหญ่ ๆ คือ

1. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษา การสร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ จำเป็นต้องให้สอดคล้องกับหลักการและทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ คือ ให้ผู้ตอบสามารถคิดได้หลายๆทาง หลายๆ แบบ หลาย ๆ แนว เช่น

- 1.1 แบบความเหมือน ของวอลเลซและโคแกน
- 1.2 แบบประโยชน์ของสิ่งของ ของวอลเลซและโคแกน
- 1.3 แบบพวกเดียวกัน ของวอลเลซและโคแกน
- 1.4 แบบความคล่องแคล่วในการใช้คำ
- 1.5 แบบผลที่จะเกิดตามมา ของทอร์แรนซ์
- 1.6 แบบการสร้างคำจากอักษรในคำที่กำหนดให้
- 1.7 แบบการหาคำที่มีความหมายคล้ายกัน
- 1.8 แบบความหายของภาพ
- 1.9 แบบความสัมพันธ์ทางสังคม
- 1.10 แบบการตั้งคำถามแปลก ของ ทอร์แรนซ์
- 1.11 แบบการแต่งเรื่องสั้น
- 1.12 แบบการระลึกถึงหรือคิดถึง

2. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ การทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะ อาจจะทดสอบในเรื่องต่อไปนี้

- 2.1 แบบวาดภาพ
- 2.2 แบบประกอบภาพ
- 2.3 แบบการวาดภาพต่อเติมจากเส้น

2.4 แบบลากเส้นโยงจุด

2.5 แบบความหายเส้น ของวอลเลซและโคแกน

2.6 แบบเส้นกับความรู้สึก ของวอลเลซและโคแกน

3. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์วิชาสังคมศึกษา

3.1 ความเหมือน

3.2 ความหมายของภาพ

3.3 การระลึกถึงหรือคิดถึง

3.4 ผลที่จะเกิดตามมา

3.5 การแก้ปัญหา

3.6 สัญลักษณ์สื่อความหมาย ของกิลฟอร์ด และคริสเตนเสน

3.7 การสมมุติอย่างมีเหตุผล ของทอแรนซ์

3.8 การแก้ปัญหา ของกิลฟอร์ด และคริสเตนเสน

4. แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ การสร้างแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ทางคณิตศาสตร์ ก็อาศัยหลักการเดียวกับทางด้านหรือศิลปะ คือให้ผู้ตอบคิดหาคำตอบได้หลาย ๆ ทาง หลาย ๆ แบบให้มากที่สุด

4.1 แบบให้ตั้งคำถาม

4.2 แบบแบ่งครึ่งรูป

4.3 แบบให้เติมตัวเลข

4.4 แบบสร้างรูปเรขาคณิต

4.5 แบบประกอบภาพ

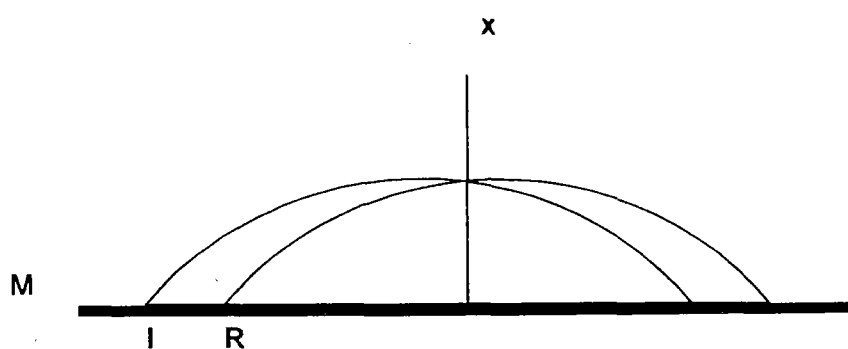
5.6. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดสร้างสรรค์และการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

จากการศึกษาของโรเจอร์(Averil. : 155 อ้างอิงจาก Roger, 1970) ใช้คำว่า ความปลอดภัยทางจิต(Psychological safety) และความเป็นอิสระทางจิต(Psychological freedom) ซึ่งหมายถึงการยอมรับความเป็นคนของแต่ละคนและความเป็นปกติวิสัยของคนผู้นั้นในทางความคิด และสมิธ(Smith, 1972) ก็ได้สนับสนุนว่า สิ่งแวดล้อมที่ดีที่สุดจะช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในเด็กก็ได้แก่บรรยากาศที่เปิดโอกาสให้เด็กได้สำรวจและศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเอง ซึ่งสอดคล้องกับ

สมิธ และ ฮิลด์เรธ(Smith, Hildreth) มีความเห็นสอดคล้องกันอย่างยิ่งในเรื่องบรรยากาศว่า บรรยากาศในโรงเรียนและห้องเรียนมีผลต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กมาก ห้องเรียนที่เด็กสามารถแสดงออกซึ่งความคิดใหม่ๆ แปลกๆ ของตนเองโดยเฉพาะได้เต็มที่ และนักเรียนรู้สึกอิสระไม่ถูกควบคุมด้วยระเบียบวินัยที่เคร่งครัดจนเกินไป รวมทั้งมีการส่งเสริมให้นักเรียนแต่ละคนได้รู้จักแก้ปัญหา ย่อมเป็นห้องเรียนที่สนับสนุนความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

และเดวิส(Davis, 1973) ได้กล่าวถึงการเสริมสร้างหรือพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวเด็ก ว่าเป็น การช่วยให้เด็กได้ค้นพบความคิดใหม่ ๆ และสามารถพัฒนาศักยภาพนั้นให้เจริญเต็มที่ตามขีดความสามารถ และเขาไม่เห็นด้วยกับการที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนเรียนวิชาต่าง ๆ มาก ทั้งนี้เพราะองค์ประกอบที่จะพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนั้น อยู่ที่เทคนิคและวิธีการสอนของครู ซึ่งวิธีการสอนเพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ก็มีเพียงบางแบบเท่านั้น ดังนั้นขึ้นอยู่กับครูที่จะเลือกใช้เทคนิคและวิธีสอนที่จะกระตุ้นส่งเสริม และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กให้งอกงามขึ้น

นอกจากนี้ในเรื่องของการส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ก็เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลปัจจัยหนึ่ง ดังนี้

เส้น I แสดงพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยรุ่นหนุ่มสาว

เส้น R แสดงความมีเหตุผล

เส้น X เป็นจุดที่ความคิดสร้างสรรค์และความมีเหตุผลอยู่ในระดับเดียวกัน

ภาพประกอบ 5 แสดงให้เห็นพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ และเปรียบเทียบกับพัฒนาการทางด้านความมีเหตุผล

ซึ่งความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่สามารถส่งเสริมและพัฒนาให้เพิ่มพูนได้ดังทฤษฎีที่ยกมา และมีสิ่งที่ น่าศึกษาวิจัย คือ พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ โดย Ribot (Torrance, 1962: 86 อ้างถึง Ribot, 1906) ได้เขียนกราฟแสดงให้เห็นพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ (ความคิดจินตนาการ) และเปรียบเทียบกับพัฒนาการทางด้านความมีเหตุผลดังภาพประกอบที่ 5

จากกราฟแสดงให้เห็นว่า พัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์จะเจริญก้าวหน้าขึ้นจนกระทั่งจุดที่ความมีเหตุผลซึ่งเริ่มต้นพัฒนาช้ากว่าตามทัน แล้วความคิดสร้างสรรค์ของบุคคลจะลดลง ซึ่งอาจจะเป็นผลสืบเนื่องมาจากความมีเหตุผลของบุคคลเป็นสิ่งที่จำกัดความสามารถในการคิดสิ่งแปลกใหม่ และแหวกแนวจากสิ่งที่เคยปฏิบัติเป็นสิ่งที่น่าคิดอีกสิ่งหนึ่ง สำหรับใช้ในการพัฒนาส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์

เดวิส (Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 272 อ้างอิงจาก Davis, 1983.) ได้รวบรวมแนวความคิดของนักจิตวิทยาและนักการศึกษาที่กล่าวถึงเทคนิคในการพัฒนา และ

ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ที่เป็นมาตรฐาน เพื่อใช้ในการฝึกฝนบุคคลทั่วไปให้กลายเป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้นเทคนิคเหล่านี้ได้แก่

1. การระดมพลังสมอง (Brainstorming) หลักสำคัญของการระดมพลังสมอง คือ การให้โอกาสคิดอย่างอิสระที่สุด โดยเลื่อนการประเมินความคิดออกไป ไม่มีการวิพากษ์วิจารณ์ในระหว่างที่มีการคิด การวิจารณ์หรือการประเมินผลใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นในระหว่างการคิด จะเป็นสิ่งขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ จุดประสงค์ของการระดมพลังสมองก็เพื่อจะนำไปสู่การที่สามารถแก้ปัญหาได้ Alex Csborn เป็นผู้คิดเทคนิคนี้ขึ้น โดยแบ่งขั้นตอนการระดมพลังสมองออกเป็น 4 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 ตัดการวิจารณ์ออกไป ช่วยทำให้เกิดการรับรู้โดยมีสถานการณ์ที่สร้างสรรค์

ซึ่งจำเป็นต่อการเกิดจินตนาการ

ขั้นที่ 2 ให้อิสระ ยังมีความคิดที่กว้างไกลมากเท่าใดก็ยิ่งดี เพราะเป็นไปได้ที่ความคิดที่ดูจะไร้สาระอาจจะนำไปสู่บางสิ่งที่มีจินตนาการได้

ขั้นที่ 3 ต้องการปริมาณ ขั้นนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงจุดมุ่งหมายของการระดมพลังสมอง ยิ่งมากความคิดก็ยิ่งมีโอกาสที่จะพบความคิดดี ๆ ได้มากขึ้น

ขั้นที่ 4 การผสมผสานและปรับปรุงความคิด นั่นคือการขยายความคิดให้กว้างออกไป

ในระหว่างอภิปรายนักเรียนจะพิจารณาความคิดของตนเองและของเพื่อนตามลำดับ

2. Attribute Listing ผู้สร้างเทคนิคนี้คือ Robert Crawford เทคนิคนี้มีลักษณะเป็นการสร้างแนวคิดใหม่โดยอาศัยแนวคิดเดิม วิธีการที่ใช้แบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ วิธี attribute modifying คือ การปรับเปลี่ยนลักษณะบางประการของแนวคิดหรือผลงานเดิม เช่น ในการตกแต่งห้องทำงานอาจจะทำโดยแยกแยะองค์ประกอบของห้องนั้นออกมาเป็นส่วน ๆ เช่น สี พื้น ผนังห้อง แล้วปรับเปลี่ยนแต่ละส่วน เมื่อนำมารวมกันก็จะได้รูปแบบของห้องในแนวใหม่เกิดขึ้นมากมาย และวิธี attribute transferring คือ การคิดถ่ายโยงลักษณะบางประการจากสถานการณ์หนึ่งมาใช้ในอีกสถานการณ์หนึ่ง เช่น การถ่ายโยงลักษณะของงาน คาร์นิวัล มาใช้เป็น แนวคิดในการจัดงานปีใหม่ของโรงเรียน เป็นต้น

3. Morphological Synthesis เป็นเทคนิคที่ใช้ในการสร้างความคิดใหม่ ๆ โดยใช้วิธีการแยกแยะองค์ประกอบของความคิดหรือปัญหาให้องค์ประกอบหนึ่งอยู่บนแกนตั้งของตาราง ซึ่งเรียกว่าตาราง Matrix และอีกองค์ประกอบหนึ่งอยู่บนแกนนอน เมื่อองค์ประกอบบนแกนตั้งมาสัมพันธ์กับองค์ประกอบบนแกนนอนในช่วงของตารางก็จะเกิดความคิดใหม่ขึ้น

4. Idea Checklist เป็นเทคนิคที่ใช้ในการค้นหาความคิดหรือแนวทางที่ใช้ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว โดยอาศัยรายการตรวจสอบความคิดที่มีผู้ทำไว้แล้ว เช่น อาจใช้สมุดโทรศัพท์หน้าเหลืองเป็นรายการตรวจสอบความคิดในการค้นหาอาชีพต่าง ๆ ได้ หรือใช้ 73 idea – spurring questions ของ Osborn สามารถเป็นรายการตรวจสอบความคิดให้โรงงานอุตสาหกรรมเกิดความคิดในการปรับปรุงผลิตภัณฑ์ได้มากมายหลายแนวทาง

5. Synectice Methods โดยรากศัพท์ Synectics หมายความว่า การเชื่อมเข้าด้วยกัน ของสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องกัน William J.J. Cordon เป็นผู้คิดขึ้น โดยการสร้างความคุ้นเคยที่แปลกใหม่ (Strange Familiar) และความแปลกใหม่ที่เป็นที่คุ้นเคย (Familiar – Strange) จึงสรุปเป็นแนวคิดใหม่กระบวนการของการคิดเป็น Cordon นี้มี 4 ประการคือ

- 5.1 การสร้างจินตนาการขึ้นในจิตใจของเรา หรือการพิจารณาความคิดใหม่
- 5.2 การประยุกต์เอาความรู้ในสาขาวิชา หรือเรื่องใดเรื่องหนึ่งมาแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น
- 5.3 การประยุกต์ใช้การเปรียบเทียบ หรืออุปมาในการแก้ปัญหา
- 5.4 การประยุกต์เอาความคิดใด ๆ ก็ตามที่เกิดจากจินตนาการมาใช้แก้ปัญหา

จากแนวคิดเกี่ยวกับการนำเทคนิคการสอนเพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ชี้ให้เห็นแล้วว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นสามารถสอนกันได้ แต่อย่างไรก็ตามความคิดสร้างสรรค์จะเกิดขึ้นได้ ก็จะต้องมีภาวะที่เป็นอิสระสำหรับการคิด ดังที่ Rogers (1970) กล่าวว่า “ ภาวะที่ส่งเสริมให้บุคคลกล้าคิดอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ ภาวะที่บุคคลรู้สึกว่าเขาเองมีความปลอดภัยทางจิต มีค่าได้รับการยอมรับ รวมทั้งภาวะที่มีเสรีภาพในการแสดงออก โดยไม่ถูกวิพากษ์วิจารณ์ หรือถูกประเมิน”

5.7. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

โอสลิว(อารี รังสินันท์. 2527. : 273 อ้างอิงจากOlive, 1972) ได้ศึกษาความแตกต่างระหว่างเพศเกี่ยวกับความคิดแบบกระจายของนักเรียนเกรด 9, 10, 11 เกรด 12 โดยควบคุมสติปัญญาและระดับชั้นทางสังคม ผลการวิจัย ปรากฏว่านักเรียนหญิงทุกระดับชั้นมีคะแนนความคิดแบบกระจายสูงกว่านักเรียนชาย โดยเฉพาะความคล่องในการคิด อันผลวิจัยดังกล่าวมาคิดในแง่ของเหตุผลของการมีพฤติกรรมแบบรักรวมเพศในชาย ในปัจจัยทางจิตที่พยายามเลียนแบบเพศหญิงว่าอาจส่งผลถึงการมีความคิดที่แตกต่างจากผู้ที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศหรือไม่

ทั้งควรพิจารณาไพเออร์ แดเนียล และ ควากเคนเบริส(อารี รังสินันท์. 2527. : 272 อ้างอิงจากPiers, Daniels and Quackenbust. 1960.) ได้ทำการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของเด็กวัยรุ่นระดับชั้น 7 ชั้น 8 อายุตั้งแต่ 11 ปี 14 ปี 1 เดือน มี ไอ.คิว. 110 ทดสอบความคิดสร้างสรรค์ด้วยแบบทดสอบตามแนวคิดของ กิงฟอร์ด(Guilford) ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงกับเพศชายมีความคิดสร้างสรรค์ไม่แตกต่างกัน

และบาเรน(อารี รังสินันท์. 2527. : 273 อ้างอิงจากBalen, 1976.) ได้ศึกษานักเรียนจากวิทยาลัยเคลตัน(Clayton) โดยใช้แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ของทอเรนซ์(Torrance) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเพศกับความคิดสร้างสรรค์ ผลปรากฏว่า นักเรียนชายมีความยืดหยุ่นในการคิดสูงกว่านักเรียนหญิง แต่ความคล่องในการคิดและความคิดริเริ่มทั้งสองเพศไม่แตกต่างกัน

กลอฟฟอร์ด(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 273 อ้างอิงจากCrawford, 1978. n.d.) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับคะแนนที่แสดง บทบาทเป็นชาย

และหญิงของนักศึกษามหาวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า ความประณีตละเอียดลออมีความสัมพันธ์กับเพศหญิง และความคิดริเริ่มที่เป็นของตนเองมีความสัมพันธ์กับเพศชาย

ในประเทศไทยกระทรวงศึกษาธิการ(2517 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาความคิดสร้างสรรค์ของนักศึกษาระดับอุดมศึกษา การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อหา norms และเปรียบเทียบพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์ โดยการเน้น ความคิดคล่องตัว ความคิดยืดหยุ่น ความคิดละเอียดลออของนักศึกษามหาวิทยาลัยครุระดับ ป.กศ. ป.กศ.ชั้นสูง และ ค.บ.เมื่อแยกนักศึกษาออกตามเพศ ชาย – หญิง ปรากฏผล นักศึกษาชายได้ค่าเฉลี่ย ความคิดคล่องตัว ความคิดริเริ่ม และความคิดตกแต่ง 24.54, 8.12 และ 8.48ตามลำดับ ส่วนนักศึกษาหญิงได้ค่าเฉลี่ย 24.89, 7.30 และ 8.43ตามลำดับ

ซึ่งสอดคล้องกับ เซาวนา ยุทธสุริยพันธ์ (2514 : บทคัดย่อ) พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ของเด็กในมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าชั้นประถมปีที่ 7 และประถมปีที่ 4 และเด็กชั้นประถมปีที่ 7 สูงกว่าชั้นประถมปีที่ 4 แต่จะไม่แตกต่างกันระหว่างเด็กชายและเด็กหญิง

ซึ่งสอดคล้องกับ มาลินี เหมะธูลินทร์ (2517 : บทคัดย่อ) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นปีที่ 3 โรงเรียนเพาะช่าง ผลการวิจัยพบว่า ความคิดสร้างสรรค์ระหว่างเพศหญิงกับเพศชายไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แต่มีความแตกต่างกับ สุจินต์ ปรีชาสามารถ (2515 : บทคัดย่อ) พบว่า นักเรียนที่มีความประพฤติกดคล้อยตามสังคม มีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนที่มีความประพฤติขัดกับสังคม และนักเรียนหญิงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่านักเรียนชาย และนักเรียนที่มีความประพฤติตามสังคม มีความเกรงใจและลักษณะความเป็นผู้นำแตกต่างกันกับนักเรียนที่มีความประพฤติขัดกับสังคม มีความเกรงใจสูงกว่านักเรียนหญิงที่ประพฤติคล้อยตามสังคม และที่มีความประพฤติขัดกับสังคม

ซึ่งสอดคล้องกับ ลัดดา อุตสาหะ (2519 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์เชิงวิทยาศาสตร์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตแห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยศึกษาความคิดสร้างสรรค์ระหว่างเพศหญิงและเพศชาย ผลการวิจัยปรากฏว่า ในด้านความคล่องในการคิด ความคิดยืดหยุ่นของทั้งสองเพศไม่แตกต่างกัน แต่ความคิดริเริ่มพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

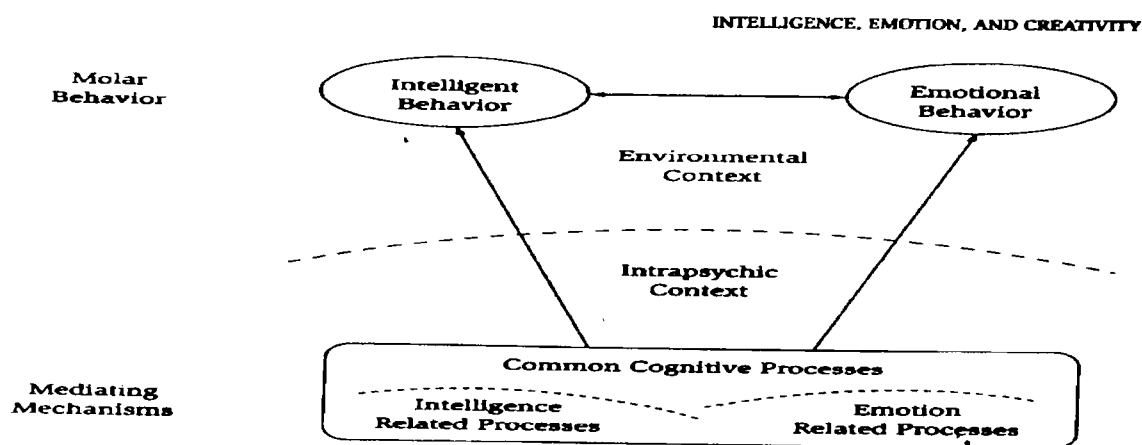
จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์ ที่ผู้วิจัยศึกษาค้นคว้ามาข้างต้น จะพบว่าผลการวิจัยที่ได้ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบผลการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ แต่อย่างไรก็ดีมีงานวิจัยบางชิ้นผลการวิจัย พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ก็ไม่แตกต่างกัน จึงยังสรุปไม่ได้ว่ามีความแตกต่างหรือไม่ในเรื่องของแนวของผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานว่ามีความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มตัวอย่างของผู้วิจัยไว้ก่อน

6. ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์

เพื่ออธิบายถึงความสัมพันธ์ข้างต้น เอเวอริล(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 273)ได้แยกพิจารณาเป็นคู่ๆ ดังนี้คือ ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญากับอารมณ์ สติปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ และอารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์ และจากนั้น เอเวอริล (Averill) ได้กล่าวถึง เหตุผลทางทฤษฎี และข้อพิสูจน์ จากการสังเกต และการทดลองที่เกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ ในขอบข่ายของอารมณ์

เชาวน์ปัญญากับเชาวน์อารมณ์ (Intelligence and Emotion)

หากจะกล่าวถึงคำว่า “ความฉลาดทางอารมณ์ (emotional intelligence)” บางครั้งอาจดูกำกวมว่าจะให้ความสนใจที่ “การใช้อารมณ์อย่างฉลาด” หรือที่ “อารมณ์ที่เป็นรูปแบบหนึ่งของสติปัญญา” ซึ่งตามหลักทฤษฎีแล้ว แนวความคิดทั้ง 2 นี้แตกต่างกัน ถึงแม้ในทางปฏิบัติแล้วอาจยากที่จะแยกแยะออกจากกัน แนวความคิดแรก (การใช้อารมณ์อย่างฉลาด) ละทิ้งมุมมองเดิม ๆ ที่ว่า อารมณ์เป็นการโต้ตอบโดยอัตโนมัติ (automatic responses) หากจะเปรียบเทียบให้เกินจริง ก็เหมือนกับการนำสัตว์ป่ามาเลี้ยงและฝึกฝนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ ซึ่งก็ไม่ได้ทำให้สัตว์ตัวนั้นฉลาดขึ้นเลย ส่วนแนวความคิดที่สอง (อารมณ์ที่เป็นรูปแบบหนึ่งของสติปัญญา) จะดูลึกซึ้งมากกว่าแนวความคิดแรก จะถือว่าอารมณ์สามารถวัดได้จากกระบวนการที่สามารถอธิบาย intelligent behavior ได้ ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงความสับสนที่อาจเกิดขึ้นจากความหมายที่แตกต่างกัน จึงขอใช้คำว่า “สติปัญญา (intelligence)” ในความหมายแคบๆ ที่หมายถึง “ความสามารถในการให้เหตุผลที่สามารถประเมินได้จากแบบทดสอบวัด I.Q.” ส่วนคำว่า “ความสามารถ (ability)” จะหมายถึง “ภาพรวมอย่างสมบูรณ์ของพรสวรรค์ของมนุษย์” ซึ่งถือรวมเอา สติปัญญา(intelligent) เป็นส่วนหนึ่งด้วย และคำว่า “กระบวนการจัดการกับข้อมูล (cognition)” จะหมายถึง “วิธีการต่างๆ (ความเข้าใจ ความทรงจำ,ความคิดและอื่นๆ) ที่ช่วยเป็นตัวเชื่อมระหว่าง intellectual behavior และ emotional behavior” ซึ่งสามารถแสดงได้จากภาพประกอบที่ 6

ภาพประกอบ 6 ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์

จากส่วนบนของรูป แสดงถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา และอารมณ์ ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นใน molar behavior ซึ่งเป็นรูปแบบของการโต้ตอบ(response)ที่ดีอย่างหนึ่ง

ความสัมพันธ์ในระดับนี้สามารถทำให้เรากล่าวถึงการใช้อารมณ์อย่างฉลาดและบทบาทของอารมณ์ที่สามารถส่งเสริมหรือขัดขวางสติปัญญาได้ นอกจากนี้จะเกิดคำถามที่น่าสนใจว่า หากมองในระดับที่ลึกกว่านี้ ประเภทของวิธีการจัดการกับข้อมูล (cognitive process) ที่มีอยู่หลากหลาย จะสามารถเป็นตัวกลางหรือตัวเชื่อมระหว่างintelligent กับ emotional behavior ได้ทุกประเภทหรือไม่ ถึงแม้จะไม่มีคำตอบง่าย ๆ สำหรับคำถามนี้ แต่เราสามารถพิจารณาได้จากการสังเกต (observation) ที่เกี่ยวข้องกัน คือ สมรรถนะของมนุษย์ (ที่เป็นตัวเชื่อมของ (cognitive process)) เป็นอวัยวะที่ซับซ้อนมากและได้รับการพัฒนามากกว่าหลายล้าน ปี การปรับเปลี่ยนของสมองในระยะเวลาที่ผ่านมาเพื่อตอบรับต่อสิ่งใหม่ๆ ทำให้เกิด cognitive process ใหม่ๆ ที่แตกต่างกันขึ้นมา ตลอดจนอย่างไม่น่าสงสัย cognitive process บางอย่าง (เช่น การสร้างความคิด (concept formation) จะมีแนวโน้มไปในทาง intelligent behavior ในขณะที่ cognitive process อื่นๆ (เช่น ความไวต่อการแนะนำปฏิสัมพันธ์ (interpersonal cues) จะโน้มเอียงไปทางอารมณ์มากกว่า แต่อย่างไรก็ตาม ทั้ง สติปัญญาและอารมณ์ต่างก็เป็นแนวคิดที่นำมาใช้ใน molar behavior ดังนั้นเราจึงไม่ควรสรุปว่า cognitive processes บางอย่างจะมีความสัมพันธ์โดยตรงกับ intelligent behavior และ cognitive processes อย่างที่เหลือจะมีความสัมพันธ์โดยตรงต่อ emotional behavior

มนุษย์ถือว่าเป็นสัตว์ที่ฉลาดที่สุดและเจ้าอารมณ์มากที่สุด ไม่มีสัตว์ชนิดไหนที่มีอารมณ์หลากหลายและละเอียดอ่อนเหมือนกับมนุษย์ คำอธิบายที่ละเอียดที่สุดสำหรับความจริงดังกล่าวก็คือ process เดียวกันที่สนับสนุนสติปัญญาในโอกาสหนึ่ง อาจสนับสนุนอารมณ์ในโอกาสอื่น ๆ ได้ ไซอาโจก(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 274 อ้างอิงจากZajonc. 1998.) ได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า

“มนุษย์ได้แบ่งปันอารมณ์ขั้นพื้นฐานร่วมกันสัตว์ชนิดอื่น ๆ ที่ต่ำกว่าเรา แต่ cognition เป็นคุณสมบัติพิเศษเฉพาะในมนุษย์เท่านั้น (ยกเว้นบางส่วนที่อาจมีในสัตว์ได้) เรามีศัพท์ที่บัญญัติสำหรับ ผู้ที่มีความสามารถพิเศษทาง cognitive(cognitive virtuosos) เช่น ผู้มีพรสวรรค์ทางคณิตศาสตร์(mathematical prodigies), หรือผู้ที่มีความทรงจำยอดเยี่ยม(memonists) และอัจฉริยะบุคคล(geniouses) แต่เราไม่มีผู้ที่มีพรสวรรค์หรือความสามารถพิเศษทางอารมณ์ (emotional prodigies) แสดงให้เห็นว่า เราพูดถึงคำว่า “อัจฉริยะบุคคลทางความคิด (intellectual giant)” แต่ หากพูดถึงคำว่า “อัจฉริยะบุคคลทางอารมณ์ (emotional giant)” กลับดูเป็นเรื่องเหลวไหล”

อัจฉริยบุคคลทางอารมณ์ (emotional giant) เป็นเรื่องเหลวไหลจริงหรือ ? ซาโจก (Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 274 อ้างอิงจาก Zajonc. 1998.) ได้ยกให้ เกสส์ และ ปาสคาล (Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 275 อ้างอิงจาก Gauss and Pascal. n.d.) เป็นตัวแทนของผู้ที่มีความสามารถพิเศษทาง cognitive (cognitive virtuosos) ในขณะที่ เดนท์ และ มินส์เตอร์ เอกฮาร์ท ((Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 275 อ้างอิงจาก Dante and Meister Eckhart. n.d.) กลับถูกยกย่องให้เป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษเท่าเทียมกับทั้ง 2 คนข้างต้น แต่เป็นทางด้านอารมณ์ ซึ่งทั้ง 2 คนก็เป็นผู้ที่มีสติปัญญาเหมือนกัน กรณีนี้ จึงนำไปสู่ข้อสงสัยที่ว่า สติปัญญาและอารมณ์ของมนุษย์มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันหรือไม่ เพราะสิ่งดังกล่าวเกิดขึ้นระหว่างมนุษย์กับสัตว์ ความสัมพันธ์ดังกล่าวในสัตว์ตระกูลหรือชนิดเดียวกันมักมีน้อย เพราะความสัมพันธ์ดังกล่าวมักมีขอบเขตที่จำกัด และตัวแปรที่หลากหลาย แต่อย่างไรก็ตามอาจดูไม่มีเหตุผลหากจะสรุปว่า คนที่ฉลาดมากมักจะเป็นผู้ที่มีอารมณ์ที่ละเอียดอ่อนและมากมายกว่าผู้อื่น อารมณ์ให้ความสำคัญกับความสามารถในการแยกแยะสถานการณ์ต่าง ๆ ในสังคม (situational cues) ที่ซับซ้อนและขัดแย้งกัน เช่น การมีความรู้ในเรื่องของบรรทัดฐานทางสังคม, กาลเทศะ และการแสดงอารมณ์ และการมีวิสัยทัศน์ในการคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน Samuel Johnson ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความสุข (happiness) ว่า “ ชาวนาและ นักปรัชญาอาจมีความรู้สึกพึงพอใจ (satisfied) ได้ในระดับเดียวกัน แต่คนทั้ง 2 อาชีพ ไม่สามารถรู้สึกมีความสุขในระดับที่เท่ากันได้ เพราะความรู้สึกเป็นสุข (happiness) ประกอบขึ้นจากความมีสติ (agreeable consciousness) จำนวนมากที่เข้ากันได้ ชาวนาจึงไม่มีความสามารถพอที่จะรู้สึกเป็นสุขได้มากเท่ากับนักปรัชญา ”

จากความคิดเห็นข้างต้น แสดงให้เห็นว่า จอห์นสัน ((Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 276 อ้างอิงจาก Johnson. n.d.) ดูท่าทางจะเข้าข้างนักปรัชญามากกว่าชาวนา แต่เราก็น่าจะนำความคิดของเขามาพิจารณา เพราะความสุข คือ ความรู้สึกที่มากกว่าความพึงพอใจ และสิ่งที่มีมากกว่านั้นจะเข้าไปเกี่ยวข้องกับ cognitive process ซึ่งเป็นตัวเชื่อมระหว่าง intelligent behavior และ emotional behavior ในทำนองเดียวกัน ความรู้สึกหวาดกลัว (fear) ย่อมมากกว่า ความตกใจ (fright at immediate danger) , ความโกรธ (anger) ย่อมมากกว่า ความหุนหัน (lashing out in frustration), ความรัก (love) ย่อมมากกว่า ความลุ่มหลงทางเพศ (sexual infatuation) หรือความเศร้าโศก (grief) ย่อมมากกว่าความผิดหวังใน ความสูญเสีย (depression over loss) และอีกนับแสน ๆ อารมณ์ที่อาจเป็นอารมณ์ขั้นพื้นฐานที่สุดก็ตาม

เชาว์ปัญญา กับ ความคิดสร้างสรรค์ (Intelligence and Creativity)

ผู้ที่มีสติปัญญา (หรือความสามารถในด้านอื่น ๆ) ในระดับเดียวกัน อาจมีความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันมากก็ได้ หากจะพิจารณาถึงการมีความคิดสร้างสรรค์แล้ว ผู้ที่ถือว่ามีความคิด

สร้างสรรค์จะต้องประกอบด้วยคุณสมบัติ 3 ประการ คือ ความแปลกใหม่, ความมี ประสิทธิภาพ และความจริง

ความแปลกใหม่ (Novelty)

ความแปลกใหม่มักเป็นคุณสมบัติที่ถูกกล่าวถึงบ่อยที่สุดเมื่อพิจารณาถึงการมี ความคิดสร้างสรรค์ แต่ คอฟแมน(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 277 อ้างอิง จากKaufmann, 1993.) กลับชี้ว่า ความแปลกใหม่(รวมทั้งความมีประสิทธิภาพ) ไม่เพียงพอที่จะแยก แยะความคิดสร้างสรรค์ออกจากสติปัญญา เพราะสติปัญญาหมายความรวมถึงความสามารถในการ หาวิธีที่แปลกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้วย ดังนั้นเขาจึงมองว่า วิธีการแก้ไขปัญหาคือสร้างสรรค์ (creative solution) ควรมีคุณลักษณะที่เพิ่มเติมทางด้าน “การไม่ยึดติดกับรูปแบบเดิม” หรือไม่ก็ “การต่อต้านรูปแบบเดิมๆ” เลย

ซึ่งริชาร์ด(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 277 อ้างอิงจาก Richards, 1990.) ได้ใช้ คำว่า “ความโดดเด่น(eminant)” ในความหมายเดียวกับ “การไม่ยึดติด กับรูปแบบเดิม” ซึ่งเป็นความโดดเด่น ที่แตกต่างจากความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นได้ในทุกๆ วัน ความคิดสร้างสรรค์ที่โดดเด่น(eminant creativity) หมายถึง ทางออกของปัญหาใหญ่ๆ ของสังคม ในขณะที่ความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดขึ้นได้ทุกๆ วัน จะ เป็นประโยชน์ต่อผู้ริเริ่มหรือแหล่งกำเนิด เช่น วิธีการใหม่ในการทำงานบ้าน เราสามารถมองเห็น ความแตกต่างอื่นๆ อีกในแฟชั่น ปัจจุบัน พฤติกรรมแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากการเปรียบเทียบกับ พฤติกรรมเดิมๆ ของ สังคมในภาพรวม หรือเปรียบเทียบกับพฤติกรรมเดิมๆ ผู้ที่ทำพฤติกรรมแปลกใหม่ออกมา การที่ จะเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้าน จำเป็นต้อง ประกอบด้วยการยอมรับพฤติกรรมที่แปลกใหม่ซึ่งถือ ว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ในระดับหนึ่ง

ความมีประสิทธิภาพ (Effectiveness)

พฤติกรรมที่แปลกใหม่แต่ประหลาดหรือผิดปกตินั้นไม่ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการ มีความคิดสร้างสรรค์ เพราะพฤติกรรมนั้นๆ ต้องสร้างประโยชน์พอสมควรด้วย ความมีประสิทธิภาพ สามารถประเมินได้จากมุมมองของกลุ่มหรือมุมมองส่วนบุคคลก็ได้ ซึ่งเป็นกรณีเดียวกับความ แปลกใหม่ พฤติกรรมที่ส่งผลประโยชน์ต่อคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งอาจสร้างความเสียหายต่อสวัสดิภาพ ส่วนบุคคลได้ (เช่น วัณโรคและความตายจากสงคราม) และเช่นเดียวกันในทางกลับกัน นอกจากนี้ พฤติกรรมที่ส่งผลประโยชน์ใน ระยะสั้นๆ อาจสร้างความเสียหายในระยะยาวได้ และเช่นเดียว กันในทางกลับกัน ดังนั้นพฤติกรรมที่ถือว่า มีประสิทธิภาพมักต้องผ่านการประเมินหลายครั้ง สรุป ได้ว่า ความคิดสร้างสรรค์ย่อมพิจารณาจากการมองไปข้างหน้าและการมองกลับหลังด้วย

ความจริงหรือความน่าเชื่อถือ (Authenticity)

ลองนึกภาพนักเรียนที่เก่งกาจทางด้านศิลปะมากแต่มักลอกงานของผู้อื่นมาทุก กระเบียดนิ้ว หากจะพิจารณาภาพวาด 2 ภาพที่ออกมา เราถือได้ว่าภาพวาดทั้งสองมีความโดดเด่น

(แปลกใหม่) เมื่อเทียบกับภาพวาดอื่นๆ และมีความมีประสิทธิภาพในระดับเดียวกัน แต่เรารู้สึกว่าภาพวาดต้นฉบับเท่านั้น ที่มีความคิดสร้างสรรค์อย่างแท้จริง เพราะภาพที่ลอกเลียนแบบไม่มีความสมจริงหรือความน่าเชื่อถือ อานเฮม(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 277 อ้างอิงจากArnheim. 1966.) กล่าวถึง ความคิดสร้างสรรค์ ว่า รวมถึง “ภาพที่ดังทึ่งของความเป็นจริง” ซึ่งตีความจากการเปรียบเทียบนี้ได้ว่า ภาพที่ลอกเลียนแบบเป็นเหมือนเด็กที่ตายในระหว่างคลอด ถูกตัดออกจากตัวเองหรือตัวผู้สร้างแล้ว และไม่มีโอกาสที่จะเติบโตได้อีก ในขณะที่งานที่มีความคิดสร้างสรรค์จะเป็นงานที่กำเนิดจากตนเองและมีชีวิตและโอกาสที่จะเติบโต

ความสมจริงหรือความน่าเชื่อถือมีความสำคัญต่อทั้งทางวิทยาศาสตร์และศิลปศาสตร์ เปรียบเหมือนจิตรกรหนุ่มที่มักลอกงานเก่าๆ ของคนอื่นเพื่อนำมาพัฒนาเทคนิคในการวาดภาพของตน และนักวิทยาศาสตร์ที่อาจลอกเลียนการทดลองเก่าๆ เพื่อปรับปรุงรูปแบบทางการค้นคว้าของตน แต่ความคิดสร้างสรรค์จะเกิดตามมาเมื่อนักวิทยาศาสตร์ผู้นั้นขยายความหรือไม่ก็ลบล้างรูปแบบนั้นของตนอารมณ์เช่นกันก็สามารถสมจริงหรือน่าเชื่อถือ (เมื่อกำเนิดจากตนเอง)และไม่สมจริง หรือไม่น่าเชื่อถือได้ เมื่อลอกจากความคาดหวังของผู้อื่นทั้งหมด) ข้อมูลดังกล่าวตรงกับคำพูดที่เราคุ้นหูที่ว่า “พยายามทำตามความรู้สึกจริงๆ ” แต่ก่อนที่จะพยายามแล้วความรู้สึกจะอยู่ที่ไหน ดังนั้นการพยายามทำตามความรู้สึกของเราถือว่าเป็นวิธีการสร้างสรรค์มากกว่าวิธีการค้นหา

อารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์ (Emotion and Creativity)

อารมณ์สามารถสนับสนุนและขัดขวางความคิดสร้างสรรค์ได้ และในทางกลับกัน ความคิดสร้างสรรค์ก็สามารถสนับสนุนและขัดขวางอารมณ์ได้เช่นกัน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวในการควบคุมอารมณ์ หรือความพยายามทางอารมณ์(emotional endeavors) ก่อให้เกิดความสุดโต่งทางอารมณ์ได้ จากความร่าเริงสู่ความสิ้นหวัง แต่ทั้งอารมณ์และความคิดสร้างสรรค์อาจปฏิสัมพันธ์กันในทางอื่นได้ จึงกล่าวได้ว่า อารมณ์อาจถือว่าเป็นผลผลิตที่สร้างสรรค์ในตัวเอง คำกล่าวนี้ไม่ใช่เรื่องแปลกใหม่เพราะ ได้มีงานของผู้รู้ในสมัยเรเนสซองส์ ชื่อ Erasmus ได้กล่าวไว้ในงานเชิงล้อเลียนของตนเรื่อง “การสรรเสริญของคนโง่” โดยยกยอความปลานปลืมของนักพรตหรือผู้วิเศษชาวคริสเตียนว่า

“ พวกเขาคิดในสิ่งที่ไม่ค่อยเกี่ยวข้องกันเลย ที่คนทั่วไปถือว่าประหลาด พวกเขาเปล่งเสียงที่ไร้ความหมายออกมาแล้วก็รีบเปลี่ยนสีหน้า เดียวก็ร่าเริง เดียวก็หดหู่ แล้วก็ร่าเริง แล้วก็หัวเราะ หลังจากนั้นก็ถอนหายใจ พุดยอ ๆ ก็คือ พวกเขาไม่ได้เป็นตัวของตัวเองเลย เมื่อพวกเขากลับมาเป็นตัวของพวกเขาก็อีกครั้ง เขาก็บอกว่าพวกเขาไม่รู้วาทนอยู่ที่ไหน ไม่รู้ว่าตัวเองหลับหรือตื่น ไม่รู้ว่าไต่บัน เหน้ พุด หรือ

ทำอะไรลงไป แต่สิ่งที่พวกเขาอยู่เพียงอย่างเดียวโดยเหมือนฝันไปก็คือพวกเขารู้สึกมีความสุขที่สุดในตอนที่เขาไม่รู้สึกตัว”

คำบรรยายข้างต้นอาจนำมาอุปมาอุปไมย กับ ประสบการณ์ทางอารมณ์ที่สร้างสรรค์ (creative emotional experiences) ได้ในทุก ๆ ประเภท ไม่เฉพาะแค่ความปลื้มปิติของผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น คำบรรยายต่อไปนี้จะเป็นการรับรู้ของหญิงสาวในงานแต่งงานของพี่สาวของเธอ ซึ่งหญิงสาวคนนั้น ในขณะที่กำลังศึกษาวิชาความเครียดและอารมณ์ของมนุษย์

“ ฉันรู้สึกว่าฉันมีหลายอารมณ์ที่แฝงอยู่ในการกระทำเพียงอย่างเดียว แล้วมันก็ยากมากที่จะแยกแยะออกมา ฉันรู้สึกภาคภูมิใจแทนพี่สาวของฉัน จนฉันหุบยิ้มไม่ได้เลย ฉันรู้สึกสูญเสียและเสียใจจนปวดท้อง แล้วท้ายสุด ฉันก็รู้สึกเหมือนว่าฉันมีความสุขแต่คิดว่ามันน่าจะมากกว่านั้น ฉันยิ้มทั้งน้ำตาที่หยดลงอาบแก้มในขณะที่ทำพิธี ฉันมีอารมณ์ทั้งหมดนี้ทั้งวันและทั้งคืนเลย ความคิดของฉันไม่อยู่กับเนื้อกับตัว ฉันสงสัยว่าคนอื่น ๆ จะรู้สึกอย่างไร กันบ้างแล้วจะรู้สึกกับฉันยังไหมบ้าง แล้วฉันก็นึกว่าฉันจะเป็นยังไหมบ้างในงานแต่งงานของฉัน ฉันรู้สึกว่าความรู้สึกเหล่านั้นมันรุนแรงมาก ”

เราสามารถเข้าใจ การรวมกันของอารมณ์หลาย ๆ อารมณ์ (เช่น ความภาคภูมิใจ ความหวัง ความเศร้า) ได้จากสถานการณ์ข้างต้น ซึ่งนักศึกษาสาวผู้นั้นถือว่าเป็นประสบการณ์ที่แปลกใหม่(novel) ของตน และมีประสิทธิผล (effective) ในการแสดงความรู้สึกออกไปให้ผู้อื่นได้รับรู้ รวมทั้งเป็นประสบการณ์ที่สมจริงด้วย (authentic)

เอเวอริล และ นันเลย์(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 278 อ้างอิงจากAverill and Nunley. 1992.) ได้นำเสนอ “ ประสบการณ์ทางอารมณ์ที่สร้างสรรค์ ” ของคนหลาย ๆ อาชีพ ซึ่งค่อนข้างยากที่จะถ่ายทอดประสบการณ์เหล่านั้นออกมาเป็นข้อความ เมื่อเราใช้ภาษาที่ธรรมดาๆ ในการอธิบายประสบการณ์อย่างหนึ่ง เราก็มักจะปรับประสบการณ์นั้นให้ดูเป็นเรื่องปกติไปด้วย หมายความว่า เรามักปรับประสบการณ์นั้นให้ดูธรรมดาหรือแยกออกเป็นส่วนกว่าความเป็นจริง

ประสบการณ์ทางอารมณ์ที่ถือว่ามีความสร้างสรรค์ไม่จำเป็นต้องมากมายถึงขนาดสองตัวอย่างข้างต้น ความสร้างสรรค์ทางอารมณ์สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ โดยขึ้นอยู่กับ ขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ขั้นพื้นฐาน(standard emotion) การอธิบายการ สร้างสรรค์ทาง

อารมณ์ในระดับแรก ซึ่งเป็นระดับพื้นฐาน โดยเทียบกับตัวอย่างที่ไม่ใช้อารมณ์ โดยดูจากจิตรกรที่นำวัตถุที่มีอยู่แล้ว เช่น ไม้ที่ลอยตามน้ำ มาสร้างสรรค์ให้สวยงามโดยไม่มีการดัดแปลงลักษณะหรือรูปแบบของไม้ก่อนนั้นเลย การกระทำของจิตรกรชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ทางอารมณ์ในระดับนี้เป็นการประยุกต์อารมณ์ที่มีอยู่แล้วให้นำได้อย่างมีประสิทธิภาพและสมจริง โดยไม่มีการเปลี่ยนแปลงของอารมณ์ในระดับพื้นฐานเลย กลับมาสู่จิตรกรคนเดิมที่อาจนำไม้ที่ลอยตามน้ำนั้นมาแกะสลักให้มีรูปร่างที่เปลี่ยนไป แต่ก็ยังคงไว้ซึ่งมาตรฐานที่สังคมทั่วไปยอมรับ (เช่น การผลิตรูปปั้นหรือรูปแกะสลัก) การกระทำดังกล่าวเปรียบได้กับ พฤติกรรมที่สร้างสรรค์ทางอารมณ์ที่เกิดจากการขัดเกลา (แกะสลัก) อารมณ์ขั้นพื้นฐานเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตนเองหรือของส่วนรวม ส่วนการสร้างสรรคทางอารมณ์ในระดับสูงสุดก็คือ การเปลี่ยนแปลงที่จิตรกรคนนั้นอาจจะไม่สนใจมาตรฐานหรือวัฒนธรรมที่สังคมยอมรับแต่กลับสร้างงานในรูปแบบใหม่เอี่ยมออกมา ซึ่งดูแปลกใหม่ และ ดูไม่เป็นธรรมชาติ ในมุมมองของวัฒนธรรมนั้น ๆ เปรียบได้กับการสร้างสรรค์ทางอารมณ์ที่เป็นการพัฒนาเพื่อให้เกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ซึ่งยากที่จะอธิบายได้

การสร้างสรรคทางอารมณ์ทั้งสามระดับนี้ สะท้อนให้เห็นขอบเขตหรือระดับของการเปลี่ยนแปลงของสิ่งของ บางทีก็ไม่จำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงระดับของการสร้างสรรค์ด้วย ก็คือการสร้างสรรคทางอารมณ์ในแต่ละระดับอาจดูแปลกใหม่(โด่งดัง) นำไปใช้ได้(มีความสำคัญต่อปัจเจกบุคคล) หรือไม่ก็ไม่มีความโดดเด่น(มีประโยชน์ต่อคนส่วนน้อย) สิ่งที่น่าจะให้ความสนใจเป็นอย่างแรกๆ ในการสร้างสรรค์ทางอารมณ์ในระดับสูงสุดก็คือ ต้องเป็นสิ่งที่น่าสนใจที่สุดและเป็นปริศนามากที่สุด

7. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์

7.1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ในต่างประเทศ

เบอเนตต์ และ โคเฮน((Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 178 อ้างอิงจาก Bennett and Cohen, 1959.) ได้สรุปเกี่ยวกับธรรมชาติของความแตกต่างระหว่างเพศชายและเพศหญิงไว้ดังนี้

1. เพศชายมีความคิดหนักแน่นมากกว่าความคิดของเพศหญิง
2. เพศชายมักคิดการล่วงหน้าถึงรางวัลและการลงโทษที่เป็นผลของความเหมาะสม และไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นกับตนเอง ในขณะที่เพศหญิงคิดคาดการณ์ล่วงหน้าเกี่ยวกับรางวัลและการลงโทษในฐานะเป็นผลของความเป็นมิตรหรือความเป็นศัตรูกันของสิ่งแวดล้อม
3. เพศชายมักคิดถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จส่วนตัว ในขณะที่สิ่งที่หญิงคิดนั้นเกี่ยวข้องกับความสำเร็จด้านความรักทางสังคม และมิตรภาพมากกว่า

และสจ๊วต(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 157 อ้างอิงจากStewart, 1997.) ศึกษา Practical Intelligence โดยสุ่มตัวอย่างจากมหาวิทยาลัย Southeastern University พบว่า Practical Intelligence มีความสัมพันธ์กันกับความฉลาดทางสังคม เชาว์อารมณ์ และ ความฉลาดทางการศึกษา โดยความฉลาดทางสังคมแสดงออกโดยทักษะทางสังคม เช่น การเข้าสังคม การปรับตัว เชาว์อารมณ์ แสดงออกโดยการระบุนอารมณ์ต่างๆ การชี้ให้เห็นถึงอารมณ์ และ Pratical Intelligence สามารถทำนายการแสดงออกหรือพฤติกรรมที่ตามมาได้

ซึ่งสอดคล้องกับผลงานของเมเยอร์ และเบห์(วีรวัดณ์ ปันนิตามัย 2542 : 120 อ้างอิงจาก Mayer & Behr 1996) ศึกษาพบว่า การรับรู้อารมณ์ของบุคลิกลักษณะในสถานการณ์ต่าง ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับคะแนน Xcholastic Aptitude Test(SAT) การเปิดเผยด้านอารมณ์ของตนเอง และการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น บุคลิกภาพเป็นตัวแปรที่มีผลกระทบต่อระดับเชาว์อารมณ์และเชาว์ปัญญาที่รับผลมาจากวัฒนธรรมเป็นสำคัญ และสอดคล้องกับมาสเซย์(สุจิตรา อุสาหะ. 2542. : 21 อ้างอิงจากMassey 1999.) ที่ได้ศึกษาถึงบทบาทใหม่ของผู้นำกับการสนทนา ที่เกี่ยวข้องกับเชาว์อารมณ์ เพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ พบว่า กลุ่มสนทนาที่มีเชาว์อารมณ์สูงมักจะถูกมองว่าเป็นหัวหน้า หรือผู้นำกลุ่ม และพบว่าเชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์ทางบวกกับผู้นำในการสนทนา เชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับการปรับตัว และนำไปสู่ความสำเร็จในขบวนการดำเนินการและสนทนา

และจากการศึกษาของฟิไลตเทอรี(วีรวัดณ์ ปันนิตามัย. 2542. : 121 อ้างอิงจากPelitteri 1999.) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างเชาว์อารมณ์ การหาเหตุผลและกลไกการป้องกันและปรับตัว ในการศึกษาแก่นักศึกษาจากมหาวิทยาลัย 2 แห่ง จำนวน 107 คน มีทั้งคนผิวขาวอเมริกันดำ และกลุ่มที่มีเชื้อชาติสเปน พบว่า เชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับการหาเหตุผลในการรับรู้ที่ระดับ 0.34 การปรับตัวมีความสัมพันธ์กับเชาว์อารมณ์ ขบวนการในการปรับตัวสามารถช่วยพัฒนาเชาว์อารมณ์ในด้านความเข้าใจอารมณ์และการหาเหตุผล นอกจากนี้ยังพบว่าเชาว์อารมณ์มีความสัมพันธ์กับทักษะในการติดต่อทางจิตสำนึกมากกว่ากลไกการป้องกันโดยไม่รู้ตัว แบบอย่างไว้จิตสำนึก

หรือสตีวาท(สมทรง สุวรรณเลิศ. 2545. : 9 อ้างอิงจากStewart 1997.) ที่ศึกษา Practical Intelligent โดยสุ่มตัวอย่างมาจากนักศึกษาในมหาวิทยาลัยSoutheatern University พบว่า Practical Intelligent มีความสัมพันธ์กันกับความฉลาดทางสังคม เชาว์อารมณ์ และ ความฉลาดทางการศึกษา โดยความฉลาดทางสังคมแสดงออกโดยลักษณะทางสังคม เช่น การเข้าสังคม การปรับตัว เชาว์อารมณ์ แสดงออกโดยการระบุนอารมณ์ต่าง ๆ การชี้ให้เห็นถึงอารมณ์และ Practical Intelligent สามารถทำนายการแสดงออกหรือพฤติกรรมที่ผ่านมา

นอกจากนี้เซาท์แธม-จีรอฟ(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 178 อ้างอิงจากSoutham-Gerow, 1997.) ศึกษาถึงบทบาทของความเข้าใจอารมณ์ในวัยเด็ก ซึ่งกลุ่มตัวอย่าง

ในกลุ่มเด็กที่มีความทุกข์และ ความวิตกกังวล จำนวน 17 คน และกลุ่มที่ไม่มีความ วิตกกังวล จำนวน 22 คน อายุระหว่าง 7.5-15 ปี (อายุเฉลี่ย 11.5) โดยมีบิดา มารดาให้ข้อมูลด้วยการเขียน รายงานส่วนตัว และทำการสัมภาษณ์เด็ก ๆ เพื่อ วัดความเข้าใจอารมณ์ พบว่าเด็กที่มีความเครียดจะ มีความเข้าใจอารมณ์ตนเองต่ำ และไม่เข้าใจอารมณ์ที่แปรปรวนของตน รวมทั้งไม่สามารถเข้าใจ อารมณ์ที่ซุกซ่อนของตนเองได้ เมื่อเปรียบเทียบกับเด็กที่ไม่มีความเครียดนอกจากนี้ยังพบว่าความรู้ ทางสังคมของเด็กมีความสัมพันธ์กับความเข้าใจทางอารมณ์ แต่ความเฉลียวฉลาดทางสติปัญญาไม่ มี ความสัมพันธ์ทางสถิติกับความเข้าใจอารมณ์ของบุคคล

7.2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ในประเทศ

ทั้งนี้ควรพิจารณางานของสมัย ศิริทองถาวร(2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเพื่อสำรวจ ปัญหาพฤติกรรมทางสังคม เชาวน์ปัญญา และลักษณะคตินี้ที่กระทำผิด ของเด็กและเยาวชนที่เข้า มาอยู่ในสถานแรกรับของสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนในเขตภาคเหนือซึ่งประกอบด้วย จังหวัดเชียงใหม่ พะเยา และนครสวรรค์ จำนวน 208 คน โดยใช้ Thai Youth Checklist (TYC) ชุดสำหรับครูเพื่อสำรวจพฤติกรรมเด็ก และแบบทดสอบ The Standard Progressive- Matrices เพื่อวัดเชาวน์ปัญญา ผลการวิจัยพบว่า ผู้กระทำผิดส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์ปัญญาน้อย กลาง และฉลาด ตามลำดับ และระดับเชาวน์ปัญญาของเด็กและเยาวชนในสถานแรกรับมีความ สัมพันธ์กับพฤติกรรม other problems(CBCL) เช่น พฤติกรรมการกินดื่มสิ่งที่ไม่ใช่อาหาร การ กลัวโรงเรียน การกัดเล็บ สัน กระตุก หรือหลับในชั้นเรียน เป็นต้น อย่างมีนัยสำคัญ ทาง สถิติที่ระดับ .05 แต่เป็นความสัมพันธ์เชิงลบคือมีค่า -0.16 ซึ่งหมายความว่า ถ้ามีระดับเชาวน์ ปัญญาในระดับสูง แนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวจะน้อยลง

สำหรับในประเทศไทยนิตยา สุระชัย(2532 : บทคัดย่อ)ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสติ ปัญญา และภูมิหลัง กับความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนนอกโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น ปีการศึกษา2531 ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 400 คน โดยใช้แบบทดสอบ The Standard Progressive Matrices แบบสอบความสามารถในการแก้ปัญหา และแบบสอบถามภูมิ หลัง พบว่า คะแนนสติปัญญา อายุบิดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชน อาศัยอยู่กับญาติ และ มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพ มีค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ .6301 และสามารถร่วมกันอธิบาย ความแปรปรวนความสามารถในการแก้ปัญหาได้ถึงร้อยละ 38.70 และสามารถสร้างสมการทำนาย ความสามารถในการแก้ปัญหาได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความสามารถในการแก้ปัญหา} &= 10.3891 + .4094(\text{สติปัญญา}) - .2349(\text{อายุ}) - 2.2372 \\ &\quad (\text{บิดาเป็นพนักงานหรือลูกจ้างเอกชน}) - 1.1612(\text{อาศัยอยู่กับ} \\ &\quad \text{ญาติ}) + 1.3012(\text{มารดาไม่ได้ประกอบอาชีพ}) \end{aligned}$$

กาญจนา คุณรังษีสมบูรณ์ และ สมพร หัสศิริ(2525 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาการเรียน พบว่าร้อยละ 64.97 นักเรียนที่มีปัญหาการเรียน มีความสามารถทางสติปัญญาดำกว่าเกณฑ์ปกติ (มีระดับเชาว์ปัญญาต่ำกว่า 90) และร้อยละ 72.29 มีความสามารถทางอารมณ์อยู่ในระดับปานกลาง ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติปัญญา และความสามารถทางอารมณ์อยู่ในระดับต่ำ

จากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่ยกมา และในหัวข้อที่ยกมาข้างต้นทั้งหมด ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีความสัมพันธ์กัน ในเรื่องของเชาว์ปัญญาและเชาว์อารมณ์ในกลุ่มของผู้ต้องขัง

8. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาว์ปัญญาและความคิดสร้างสรรค์

8.1. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาว์ปัญญาและเชาว์อารมณ์ในต่างประเทศ

และควรพิจารณาทฤษฎีความสัมพันธ์ของเอเวอริล(Averil. 2000.)ที่เชื่อมโยงถึงความเกี่ยวข้องกันระหว่าง สติปัญญาและความคิดสร้างสรรค์ที่พิจารณาถึง ความแปลกใหม่(Novelty) ซึ่งคอฟแมน(Averil. 2000. อ้างอิงจากKaufmann, 1993.) กลับชี้ว่า ความแปลกใหม่(รวมทั้งความมีประสิทธิผลที่จะกล่าวถึงต่อไป) ไม่เพียงพอที่จะแยกแยะความคิดสร้างสรรค์ออกจากสติปัญญา เพราะสติปัญญาหมายความรวมถึงความสามารถในการหาวิธีที่แปลกใหม่ในการแก้ไขปัญหาด้วย

ซึ่งสอดคล้องกับริชาร์ด(Averil. 2000. อ้างอิงจากRichards, 1990.) ได้พบถึง ความแตกต่างในแฟชั่นปัจจุบัน สรุปว่า พฤติกรรมแปลกใหม่ที่เกิดขึ้นอาจเกิดจากการเปรียบเทียบกับพฤติกรรมเดิมๆ ของสังคมในภาพรวม หรือเปรียบเทียบกับพฤติกรรมเดิมๆ ซึ่งการที่จะเรียนรู้และพัฒนาในทุกๆ ด้าน จำเป็นที่จะต้องการยอมรับพฤติกรรมที่แปลกใหม่ซึ่งถือว่าเป็นความคิดสร้างสรรค์ในระดับหนึ่ง

8.2. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาว์ปัญญาและเชาว์อารมณ์ในประเทศ

จากการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับพรณี เดชกำแหง(พรณี เดชกำแหง. 2515 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความคิดสร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ความวิตกกังวล และพฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับปีที่ 1 และ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน ความวิตกกังวล พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ การทำตามผู้อื่น และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นจริง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ ในทางการเรียน และความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับความคล่องในการคิดและความคิดยืดหยุ่น และเมื่อทำการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนสูงมีความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าในกลุ่มที่มี

ผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนต่ำ และกลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงมีความคล่องตัวในการคิดสูงกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำ แต่กลุ่มที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงต่ำมีความคล่องในการคิดสูง

ทั้งนี้ผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ มาลินี เหมะชิลินทร์ (2517 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาชายหญิงระดับชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนเพาะช่าง พบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ซึ่งสำหรับผู้วิจัยมีความเห็นว่ากลุ่มของตัวอย่างจากงานวิจัยทั้งสองที่ยกมานี้ มีลักษณะตรงกับลักษณะของผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ กล่าวคือ ระดับอายุที่สอดคล้องกับพัฒนาการทางความคิดสร้างสรรค์ (Torrance 1962 : 86 อ้างอิงจาก Ribot, 1906) อีกทั้งกลุ่มตัวอย่างยังมีความสามารถทางศิลปะที่ต้องอาศัยในเรื่องจินตนาการ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัยนี้ นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่น่าสนใจในการศึกษาของ ญัฐพงษ์ กระจำน (2544 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาการเลียนแบบพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศแบบรักร่วมเพศชายของเยาวชน ที่ปรากฏใน รายการละครโทรทัศน์ ที่กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศแบบรักร่วมเพศชายที่ไม่แสดงออกต่อสังคม พบว่ามีการเรียนรู้เกิดขึ้น โดยได้อาศัยการเรียนรู้จากตัวแบบตามทฤษฎีของเบนดูราตามการอธิบายผลการวิจัย โดยเฉพาะสื่อรายการโทรทัศน์ ซึ่งส่งผลต่อการที่กลุ่มตัวอย่างได้มีพฤติกรรมเลียนแบบในแต่งกายแบบแปลก และทำการแปลงโฉมตัวเองให้เป็นจุดเด่นจนถึงขั้นแปลงเพศได้ โดยพฤติกรรมดังกล่าวเกิดในลักษณะเทียบเคียง ซึ่งงานดังกล่าวจะนำมาใช้สร้างการเลียนแบบพฤติกรรมให้เหมาะสมเกิดขึ้นได้ต่อไป

จากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่ยกมา และในหัวข้อที่ยกมาข้างต้นทั้งหมด ผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะมีความสัมพันธ์กัน ในเรื่องของเขาวนัญญาและความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขัง

9. งานวิจัยที่เกี่ยวกับเขาวนัญญาและความคิดสร้างสรรค์

9.1 งานวิจัยที่เกี่ยวกับเขาวนัญญาและเขาวนารมณ์ในต่างประเทศ

จากทฤษฎีความสัมพันธ์ของเอเวอร์ริล(Averil 20xx : 278)ที่นานมาแล้วที่ผู้คนต่างตั้งข้อสงสัยในความเกี่ยวข้องกันระหว่าง ความผิดปกติทางอารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์(มีนักกวี นักศิลปะ และ นักดนตรีที่มีชื่อจำนวนมากที่ถูกมองว่ามีอารมณ์ที่ผิดปกติ ไม่ว่าจะเป็น Edgar Allen Poe, William Blake, Vincent van Gogh, Georgia O'Keefe, Charles Mingus, Tennessee Williams หรือGustav Mahler และบางคนในนี้ เช่น William Styron เคยเล่าประสบการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงความผิดปกติทางอารมณ์ของตน การศึกษาค้นคว้าในปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะมาจากการสัมภาษณ์ (structure interview),จากกลุ่มควบคุมที่เข้าคู่กัน (matched control groups)และจาก

เกณฑ์การประเมินหรือวินิจฉัย(strict diagnostic criteria) ซึ่งให้เห็นถึงความสัมพันธ์ที่เด่นชัดของความผิดปกติทางอารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์

ผลการศึกษาเขียน ที่มีความคิดสร้างสรรค์ จำนวน 30 คนในปี 1970(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 278) ปรากฏว่า 80% ของนักเขียนเหล่านั้น เคยประสบกับรู้สึกหดหู่ และท้อถอยอย่างหนัก อย่างน้อยครั้งหนึ่งในชีวิต ในขณะที่นักเขียนในจำนวนนั้นเกือบครึ่งหนึ่งถูกมองว่าเป็นบ้า (mania) หรือไม่ก็ hypomania ส่วนในการค้นคว้าอีกชิ้นหนึ่งก็เปิดเผยออกมาว่า นักเขียนและนักศิลปะชาวอังกฤษที่มีชื่อเสียงกว่าหนึ่งในสามเคยได้รับการรักษาทางด้านความผิดปกติทางอารมณ์ และนักกวีกว่าครึ่งเคยต้องได้รับการรักษาทางจิต นอกจากนี้ยังมีผลวิจัยจากที่อื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นว่า นักศิลปะมีอัตราเสี่ยงในการฆ่าตัวตาย ความผิดหวังหดหู่ และ ความผิดปกติที่เกิดจาก 2 สาเหตุ (bipolar disorder) มากกว่าบุคคลทั่วไปถึง 18 เท่าและโดยลักษณะหลายอย่างของ hypomania จะเป็นสื่อสู่ความคิดสร้างสรรค์และวิธีการคิด (cognitive styles) ก็มีความสัมพันธ์กับ hypomania เช่น คนที่ความคิดและอารมณ์ที่มากกว่าคนอื่น (grandiose moods) สามารถคิดเร็วและคิดมากกว่าคนอื่นด้วย คนที่เป็น hypomania มักมีแนวโน้มที่จะใช้ภาษาได้อย่างสร้างสรรค์กว่าบุคคลทั่วไป คนเหล่านี้มักมีความสามารถในการทำงานด้วยการทุ่มเทและตั้งใจอย่างสูง พร้อมทั้งสามารถเข้าถึงอารมณ์ที่อยู่ลึก ๆ และสิ่งที่บุคคลทั่วไปมักมองไม่เห็น รวมทั้งยกระดับลักษณะของความเป็นมนุษย์ในการมีชีวิต และมักกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกที่มีความหมาย คุณลักษณะเหล่านี้ทำให้พวกเขาเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้ป่วยที่มีความผิดปกติ bipolar disorder อาจพลาดโอกาสในการมีความคิดสร้างสรรค์ได้เพราะทางแพทย์มักจะควบคุมให้ผู้ป่วยมีอารมณ์ที่คงเส้นคงวา แต่อย่างไรก็ตาม ความผิดปกติทางอารมณ์ก็มีความสัมพันธ์ต่อการทำร้ายร่างกาย การฆ่าตัวตาย การคาดหวังผลที่สูงเกินไป ซึ่งสิ่งเหล่านี้ซึ่งให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในแง่ลบของความผิดปกติทางอารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์ สิ่งเหล่านี้ทำให้เกิดทางสองแพร่งที่นักบำบัดโรคและคนป่วยจำเป็นต้องตรวจสอบถึง ผลของกระทบของความเจ็บป่วยและการบำบัดที่จะมีต่อความคิดสร้างสรรค์

นอกจากนี้ เวย์นสตอก(Averil The Handbook of Emotion Intelligence : 278 อ้างอิงจาก Weinstock Wynters. 1996. n.d.) ศึกษาถึงการสอนด้วยวิธีการรักษาทางจิต จากการแสดงกับบทละครย้อนหลัง โดยนำเอาเชาหรือนอารมณ์มาผสมผสาน พบว่า การสอนด้วยวิธีนี้สามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาศักยภาพด้านการวิพากษ์วิจารณ์ และความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพราะต้องใช้สติปัญญาหลายด้าน รวมทั้งเชาหรือนอารมณ์ ในขณะเดียวกันผู้เรียนยังได้ฝึกฝนให้ด้านต่าง ๆ เช่นภาษาศาสตร์ การประเมินภาพและเสียง ดนตรี การสื่อสารกับตนเองและผู้อื่น ตลอดจนดนตรีวิทยาและการใช้เหตุผล มีความคิดที่มีเหตุผล การใช้และผสมผสานเชาหรือนอารมณ์ เป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิผล ช่วยให้คิดค้นหัวข้อที่ซับซ้อนขึ้นในสถานการณ์ที่บีบคั้น เมื่ออารมณ์และกายภาพสามารถปลดปล่อยพลัง

ออกมาได้สำเร็จ จนกลายเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียนในชั้นเรียน ผู้เรียนสามารถเข้าถึงเนื้อหาและองค์ความรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ และมีการไตร่ตรองรอบคอบขึ้น

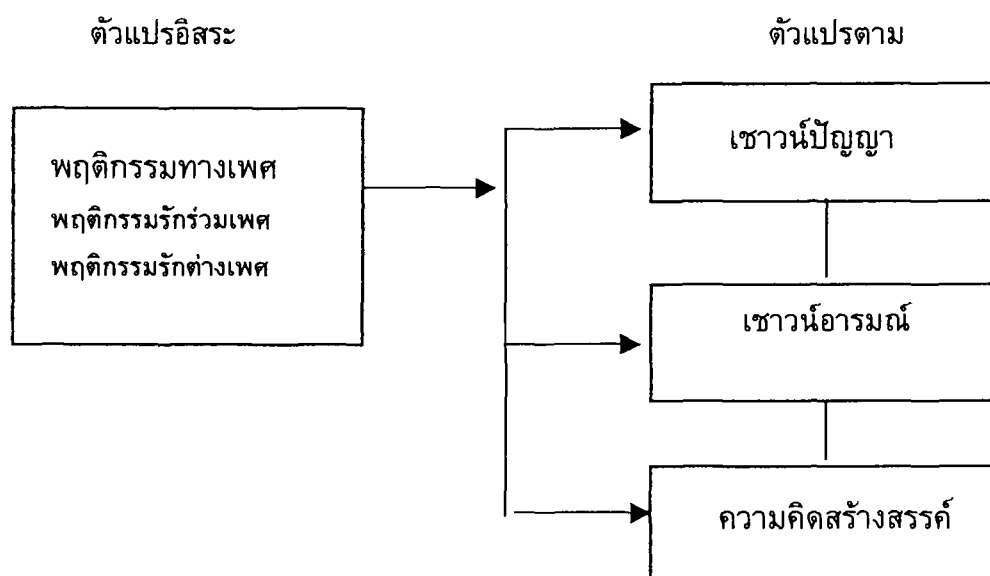
9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับเชาวน์ปัญญาและเชาวน์อารมณ์ในประเทศ

เรื่องของเชาวน์ปัญญาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเชาวน์อารมณ์ที่ศึกษาในประเทศไทย ได้มีผู้ศึกษาในเรื่องปัจจัยทางจิตใจที่สำคัญ ที่จะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคลร่วมกับปัจจัยอื่น และเฮิร์นสไตน์(กนกวรรณ ศรีทุมมา. 2546 : 20 อ้างอิงจาก Hernstein. 1976) กล่าวว่า สายสัมพันธ์ที่เชื่อมระหว่างการทำผิดกับกรรมพันธุ์ ก็คือ การมีเชาวน์ปัญญาดำ โดยจากการศึกษาผลการทดสอบระดับสติปัญญาของเด็กกระทำผิด ของ กุญชลี สุกันหะเกตุ(กนกวรรณ ศรีทุมมา. 2546 : 20 อ้างอิงจาก กุญชลี สุกันหะเกตุ) พบว่า เด็กที่กระทำผิดมีระดับสติปัญญาอยู่ในระดับปานกลาง ปัญญาที่ต่ำ และปัญญาอ่อน โดยพวกที่ปัญญาที่ต่ำส่วนใหญ่กระทำผิดเพราะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ ถูกชักจูงจากผู้อื่น พวกระดับสติปัญญาปานกลาง สาเหตุมักจะเกิดจากปัญหาทางอารมณ์ของเด็ก เช่นความรู้สึกมีปมด้อย มีปัญหาในการปรับตัว มีความผิดปกติทางอารมณ์ มีปัญหาขาดการเลี้ยงดูที่ถูกต้อง ขาดการอบรมศีลธรรมจรรยา และสภาพครอบครัวแตกแยก

และจากการศึกษาของ กนกวรรณ ศรีทุมมา(กนกวรรณ ศรีทุมมา. 2546 : 78) พบว่า ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเยาวชน คือ ระดับเชาวน์ปัญญา และภาวะอารมณ์ซึมเศร้า มีแนวโน้มไปในทางต่ำ

จากการศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัยที่ยกมา และในหัวข้อที่ยกมาข้างต้นทั้งหมด ผู้วิจัยเห็นว่า น่าจะมีความสัมพันธ์กัน ในเรื่องของเชาวน์อารมณ์และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขัง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ ความคิดสร้างสรรค์ ในผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม

การกำหนดประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม เพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำผิด จำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้

จากประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ต้องเรือนจำกลางคลองเปรม เพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำ จำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน ผู้วิจัยเลือกจำนวนของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น โดยมีพฤติกรรมทางเพศเป็นชั้น ได้จำนวน 80 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ 40 คน และเป็นผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ 40 คน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบวัดประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของราเวน(The Raven - Progressive Matrices)

ส่วนที่ 2 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ฉบับของกรมสุขภาพจิต

ส่วนที่ 3 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์(The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP))

วิธีสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

เกี่ยวกับพฤติกรรมรักร่วมเพศ

ตัวอย่าง ลักษณะพฤติกรรมทางเพศของท่านเองที่เกิดขึ้นภายในเรือนจำ (กรุณาวางกลมในข้อที่ตรงกับท่านมากที่สุด)

1. มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ
2. ไม่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของราเวน(The Raven - Progressive Matrices)

มีลักษณะเป็นแบบทดสอบมาตรฐานใช้วัดความสามารถทางปัญญาในหลักโนอีจีนีซิส (principles of noegenesis) เป็นแบบทดสอบสำหรับเปรียบเทียบความสามารถของบุคคลในด้านการสังเกต และคิดแก้ปัญหาอย่างชัดเจนได้ในขณะที่ได้รับการทดสอบจาก แบบทดสอบโปรเกรสซีฟแมทริซิส ซึ่งมีทั้งหมด 3 ชุดด้วยกัน ซึ่งผู้วิจัยเลือกใช้ฉบับ The Standard Progressive Matrices (SPM) โดยแบบทดสอบชุดนี้สร้างขึ้นมาเพื่อใช้กับบุคคลที่อยู่ในทุกระดับอายุ ไม่ว่าจะเป็นระดับการศึกษา เชื้อชาติ หรือสภาวะทางร่างกายจะเป็นอย่างไร แบ่งเป็นชุดของข้อปัญหาชุดย่อย ๆ ได้ 5 ชุด คือ A, B, C, D, และ E ซึ่งแต่ละชุดมีข้อปัญหา จำนวน 12 ข้อ รวมทั้งหมดเป็น 60 ข้อ ให้เลือกตอบจากข้อเลือก 6 หรือ 8 ตัว เลือก มีลักษณะของข้อปัญหาเป็นภาพขาว – ดำ และเป็นข้อปัญหาที่มีความยากและรูปแบบ ซับซ้อนขึ้นเรื่อย ๆ ใช้เวลาตอบประมาณ 40 นาที

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การจำแนกระดับคะแนนเชาว์ปัญญา หมายถึง เกณฑ์การจำแนกระดับคะแนนเชาว์ปัญญาของคนไทยที่อ้างอิงจากอาจารย์กนกรัตน์ สุระตุงคะ จากภาควิชาจิตเวชศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช มหาวิทยาลัยมหิดล เทียบได้จากเกณฑ์ดังกล่าว

SPM	WAIS	SPM	WAIS	SPM	WAIS
8	68	14	74	20	81
9	69	15	76	21	82
10	70	16	77	22	83
11	71	17	78	23	84
12	72	18	79	24	85
13	73	19	80	25	86

SPM	WAIS	SPM	WAIS	SPM	WAIS
26	87	38	100	50	113
27	88	39	101	51	114
28	89	40	102	52	115
29	90	41	103	53	116
30	91	42	104	54	117
31	92	43	105	55	118
32	94	44	106	56	119
33	95	45	107	57	120
34	96	46	108	58	121
35	97	47	109	59	122
36	98	48	110	60	123
37	99	49	112		

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์เป็นแบบวัดมาตรฐานที่พัฒนาโดยกรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข(แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์: 2543) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ใน 4 ระดับ จำนวน 52 ข้อ ประกอบด้วยคำถามวัดความสามารถทางอารมณ์ทั้งหมด 3 ด้าน ได้แก่ ด้านดี (ควบคุมตนเอง เห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบ) , ด้านเก่ง (มีแรงจูงใจ ตัดสินใจและแก้ปัญหา สัมพันธ์ภาพ), ด้านสุข (ภูมิใจในตนเอง พอใจในชีวิต สุขสงบทางใจ)

ตัวอย่างแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ทางอารมณ์

คำชี้แจง แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์นี้มีข้อความที่เกี่ยวข้องกับอารมณ์และความรู้สึกที่แสดงออกในลักษณะต่างๆ แม้ว่าบางประโยคอาจไม่ตรงกับที่ท่านเป็นอยู่ก็ตาม ขอให้ท่านเลือกคำตอบที่ตรงกับท่านมากที่สุด ไม่มีคำตอบที่ถูกหรือผิด ดีหรือไม่ดี โปรดตอบตามความเป็นจริงและตอบทุกข้อ ขอให้ท่าน อ่านข้อความต่อไปนี้ทีละข้อแล้วเลือกคำตอบที่ท่านคิดว่าตรงกับตัวท่านมากที่สุดเพียงหนึ่งคำตอบ แล้วใส่เครื่องหมายลงในช่องที่กำหนดเพียงข้อละหนึ่งเครื่องหมายคำตอบแต่ละคำตอบมีความหมายดังนี้

จริงมาก หมายถึง ตรงกับลักษณะของอารมณ์และความรู้สึกของท่านมาก
 ค่อนข้างจริง หมายถึง ค่อนข้างตรงกับลักษณะของอารมณ์และความรู้สึกของท่าน
 จริงบางครั้ง หมายถึง ค่อนข้างไม่ตรงกับลักษณะของอารมณ์และความรู้สึกของท่าน
 ไม่จริง หมายถึง ไม่ตรงกับลักษณะของอารมณ์และความรู้สึกของท่าน

ข้อความ	ไม่จริง	จริงบางครั้ง	ค่อนข้างจริง	จริงมาก
0) เวลาโกรธหรือไม่สบาย ฉันรับรู้ได้ว่าเกิดอะไร ขึ้นกับฉัน ฉันบอกไม่ได้ว่าอะไรทำ ให้ฉันรู้สึกโกรธ				

เกณฑ์การให้คะแนน

กลุ่มที่ 1 ข้อความทางบวกให้คะแนนดังต่อไปนี้

ตอบไม่จริง ให้ 1 คะแนน
 ตอบจริงบางครั้ง ให้ 2 คะแนน
 ตอบค่อนข้างจริง ให้ 3 คะแนน
 ตอบจริงมาก ให้ 4 คะแนน

กลุ่มที่ 2 ข้อความทางลบให้คะแนนดังต่อไปนี้

ตอบไม่จริง ให้ 4 คะแนน
 ตอบจริงบางครั้ง ให้ 3 คะแนน
 ตอบค่อนข้างจริงมาก ให้ 2 คะแนน
 ตอบจริงมาก ให้ 1 คะแนน

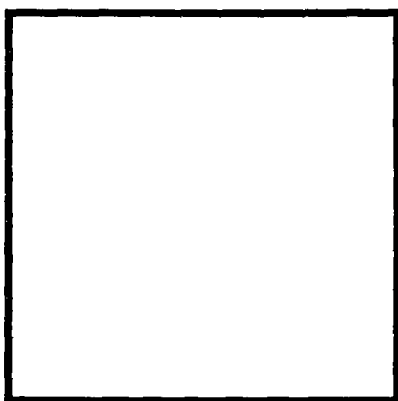
เกณฑ์ในการแปลความฉลาดทางอารมณ์ (กรมสุขภาพจิต : 2543)

คะแนนเฉลี่ยระดับความฉลาดทางอารมณ์

คะแนน ต่ำกว่า 138 ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) ต่ำกว่าปกติ
 คะแนน 138-170 ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) อยู่ในเกณฑ์ปกติ
 คะแนน สูงกว่า 170 ความฉลาดทางอารมณ์(EQ) สูงกว่าปกติ

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ฉบับ The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP) ที่สร้างขึ้นโดยเจเลนและเออร์แบน (Jellen & Urban. 1984) ซึ่งมีความเหมาะสมกับ ลักษณะของผู้เข้าสอบคือกลุ่มผู้ต้องขัง ที่อาจำนหนังสือได้ไม่นาน โดยมิลักษณะของแบบทดสอบดังนี้

แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ฉบับ The Test for Creative Thinking – Drawing Production (TCT -DP)

เกณฑ์การให้คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแบบทดสอบนี้มีด้วยกันทั้งหมด 11 เกณฑ์ แต่ละเกณฑ์มีวิธีในการให้คะแนนดังนี้

1. ความสมบูรณ์ (Completion : Cm)

การต่อเติมส่วนของภาพที่กำหนดให้ (ทั้งหมด 6 ส่วน คือ ครึ่งวงกลม, จุด, มุมฉาก, เส้นโค้ง, เส้นประ และสี่เหลี่ยมจัตุรัสที่ไม่สมบูรณ์นอกกรอบ) จะได้ส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดของเกณฑ์นี้ คือ 6 คะแนน

2. การเพิ่มเติม (Additions : Ad)

การขยายหรือเพิ่มเติมส่วนของภาพที่กำหนดให้มีความหมายขึ้นจะให้ส่วนละ 1 คะแนน โดยคะแนนสูงสุดของเกณฑ์นี้จะได้ 6 คะแนน

3. เนื้อหาใหม่ (New elements : Ne)

ภาพหรือสัญลักษณ์ที่ต่อเติมเพิ่มลงไปโดยเป็นอิสระจากส่วนของภาพที่กำหนดให้ จะให้คะแนนเพิ่มภาพละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดจะให้ได้ไม่เกิน 6 คะแนน

4. การต่อโยงด้วยเส้น (Connections made with a line : Cl)

ภาพหรือส่วนของภาพแต่ละภาพถ้ามีการลากเส้นเชื่อมโยงระหว่างภาพเข้าด้วยกันจะให้คะแนน ในการโยงส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดให้ 6 คะแนน

5. การเชื่อมโยงให้เกิดภาพเป็นเรื่องราว (Connections made to produce a theme : Cth)

ภาพหรือส่วนของภาพใดที่ทำให้ดูเป็นเรื่องเป็นราวหรือเกิดเป็นภาพรวมจะได้ส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดให้ 6 คะแนน

6. การข้ามเส้นกันเขตโดยให้ส่วนของภาพต่อเนื่องกัน (Boundary-breaking that is fragment-dependent : Bfd)

ภาพที่มีการต่อเติมรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสปลายเปิดที่อยู่นอกกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่จะได้ 6 คะแนน

7. การข้ามเส้นกันเขตโดยส่วนของภาพเป็นอิสระแก่กัน (Boundary-breaking that is fragment-independent : Bfi)

ภาพที่มีการต่อเติมเชื่อมโยงรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสปลายเปิดที่อยู่นอกกรอบกับภาพภายในกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่ หรือมีการต่อเติมภาพอื่นนอกกรอบสี่เหลี่ยมใหญ่ จะได้ 6 คะแนน

8. การจัดภาพในลักษณะภาพสามมิติ (Perspective : Pe)

ส่วนของภาพที่มีการต่อเติมในลักษณะสามมิติ คือ มีส่วนลึกหรือมีระยะใกล้-ไกลจะได้คะแนนส่วนละ 1 คะแนน คะแนนสูงสุดจะได้ 6 คะแนน

9. อารมณ์ขัน (Humour : Hu)

ภาพที่แสดงถึงอารมณ์ขัน มีการล้อเลียนด้วยภาพหรือภาษาที่เพิ่มเข้าไป หรือตั้งชื่อภาพที่แสดงถึง อารมณ์ขัน จะได้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 6 คะแนน

10. ความคิดแปลกใหม่ (Unconventionality : Uc)

ภาพที่แสดงถึงความคิดแปลก-ใหม่จากปกติธรรมดาทั่วไป โดยพิจารณาจากเกณฑ์

- การเขียนภาพกลับหัว จะได้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน
- ภาพที่เป็นนามธรรม ให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน
- ภาพที่เป็นสัญลักษณ์หรือการใช้คำพูด ให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน
- การต่อเติมภาพที่ไม่เป็นภาพที่ทักกันทั่วไป จะให้คะแนนสูงสุดไม่เกิน 3 คะแนน

แต่ถ้ามีการต่อเติมภาพในลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

- รูปครึ่งวงกลมต่อเติมเป็นดวงอาทิตย์หรือหน้าคน
- รูปมุกจากต่อเติมเป็นบ้านหรือกล่อง
- รูปเส้นโค้งต่อเป็นงู ต้นไม้ หรือดอกไม้
- รูปเส้นประต่อเป็นถนน ตรอก หรือทางด่วน

เป็นต้น

ภาพที่มีการต่อเติมในลักษณะดังกล่าวนี้จะหักคะแนนจากเกณฑ์นี้ภาพละ 1 คะแนนแต่หักไม่เกิน 3 คะแนน ดังนั้นคะแนนสูงสุดของเกณฑ์ข้อนี้คือ $(a + b + c + d) = 12$ คะแนน

11. เวลา (Speed : Sp)

การใช้เวลาในการต่อเติมภาพให้คะแนนดังนี้

- ใช้เวลาดำกว่า 2 นาที ให้ 6 คะแนน
- ใช้เวลา 2-4 นาที ให้ 5 คะแนน
- ใช้เวลา 4-6 นาที ให้ 4 คะแนน
- ใช้เวลา 6-8 นาที ให้ 3 คะแนน
- ใช้เวลา 8-10 นาที ให้ 2 คะแนน
- ใช้เวลา 10-12 นาที ให้ 1 คะแนน
- ใช้เวลามากกว่า 12 นาที ให้ 0 คะแนน

การให้คะแนนทั้งหมดจะให้ตามเกณฑ์ทั้ง 11 เกณฑ์ดังกล่าว คะแนนรวมสูงสุดคือ 72 คะแนน โดยถือคะแนนรวมจากทุกเกณฑ์นี้เป็นคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของแต่ละคน โดยไม่แยกคะแนนเกณฑ์ย่อย ๆ

เกณฑ์ในการพิจารณาคะแนนความคิดสร้างสรรค์

เกณฑ์การพิจารณาคะแนนความคิดสร้างสรรค์มีดังนี้

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 (P_{75}) ขึ้นไปหมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์มาก

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 50-75 (P_{50-75}) ขึ้นไปหมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างมาก

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 49-25 (P_{49-25}) ขึ้นไปหมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย

เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 24-0 (P_{24-0}) ขึ้นไปหมายถึงมีระดับความคิดสร้างสรรค์น้อย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำแบบประเมินไปทดสอบกับผู้ต้องขังเรือนจำกลางคลองเปรม โดยผู้วิจัยได้ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายและวิธีการในการตอบให้ผู้ตอบแบบประเมินเข้าใจ
2. เก็บรวบรวมแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์ และนำมาตรวจให้คะแนนแต่ละชุดตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้
3. นำแบบประเมินที่สมบูรณ์มาทำการวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

การจัดกระทำและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย(Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard Deviation) ความแปรปรวน(Variance) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคล และระดับค่าคะแนนของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ ในกลุ่มของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

2. หาค่า t-test เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ1 – 3 ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

3. หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน(Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมุติฐานข้อ4 – 9 ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในส่วนแรก จะเสนอข้อมูลพื้นฐานที่ประกอบด้วยข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นจึงเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรายละเอียดต่างๆ ตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการแปลผลตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ทางสถิติและอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N	แทน	จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง
X	แทน	ค่าคะแนนเฉลี่ย
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
r_{xy}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
df	แทน	degree of freedom
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โดยแสดงการวิเคราะห์ผลออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 จำนวนของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศจำแนกตามระดับเชาวน์ปัญญา ระดับเชาวน์อารมณ์ และระดับความคิดสร้างสรรค์

ส่วนที่ 2 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของค่าคะแนนรวมเชาวน์ปัญญา ค่าคะแนนเชาวน์อารมณ์ในภาพรวม และค่าคะแนนความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

ส่วนที่ 1 จำนวนและร้อยละของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศจำแนกตามระดับเชาวน์ปัญญา ระดับเชาวน์อารมณ์ และระดับความคิดสร้างสรรค์ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 6

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละของข้อมูลผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศจำแนกตามระดับเชาวน์ปัญญา ระดับเชาวน์อารมณ์ และระดับความคิดสร้างสรรค์

ตัวแปร	รูปแบบพฤติกรรมทางเพศผู้ต้องขังชาย			
	มีพฤติกรรมรักต่างเพศ		มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระดับเชาวน์ปัญญา				
Border Line	4	5	5	6.25
Dull	5	6.25	12	15
Average	24	30	20	25
Bright	7	8.75	3	3.75
รวม	40	50.00	40	50.00
ระดับเชาวน์อารมณ์				
เชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติ	19	23.75	9	11.25
เชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ	16	20	22	27.50
เชาวน์อารมณ์สูงกว่าปกติ	5	6.25	9	11.25
รวม	40	50.00	40	50.00
ระดับความคิดสร้างสรรค์				
ระดับความคิดสร้างสรรค์มาก	-	0	-	0
ระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างมาก	4	5	8	10
ระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อย	11	13.75	29	36.25
ระดับความคิดสร้างสรรค์น้อย	25	31.25	3	3.75
รวม	40	50.00	40	50.00

จากตาราง 6 พบว่า ผู้ต้องขังชายที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและตอบแบบสอบถามในการศึกษาครั้งนี้มีจำนวน 80 คน

เมื่อจำแนกตามระดับเชาวน์ปัญญา พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาระดับ Average จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 30 รองลงมาระดับ Bright จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.75 ระดับ Dull จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ระดับ Border Line จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาระดับ Average จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 25 รองลงมาระดับ Dull จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 15

ระดับ Border Line จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ระดับ Bright จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับเชาวน์อารมณ์ พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.75 รองลงมามีระดับเชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติจำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 20 และมีระดับเชาวน์อารมณ์สูงกว่าปกติจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.25 ตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 27.50 รองลงมามีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติและสูงกว่าปกติจำนวน 9 คนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 11.25 ตามลำดับ

เมื่อจำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์น้อยจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 31.25 รองลงมาระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อยจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 13.75 และระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างมากจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 5 ตามลำดับ และส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างน้อยจำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ 36.25 รองลงมาระดับความคิดสร้างสรรค์ค่อนข้างมากจำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.75 ระดับความคิดสร้างสรรค์น้อยจำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ ทั้งนี้ ในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ พบว่า ไม่สามารถทำคะแนนจัดอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์มาก เช่นเดียวกัน

ตาราง 7 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนเชาวน์ปัญญา คะแนนเชาวน์อารมณ์ คะแนนความคิดสร้างสรรค์ ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ

ตัวแปร	คะแนนเต็ม	รูปแบบพฤติกรรมทางเพศผู้ต้องขังชาย					
		พฤติกรรมรักต่างเพศ			พฤติกรรมรักร่วมเพศ		
		N	$\bar{x}$	SD	N	$\bar{x}$	SD
คะแนนเชาวน์ปัญญา	60	40	36.45	11.20	40	30.67	9.35
คะแนนเชาวน์อารมณ์	208	40	142.25	19.44	40	154.42	21.54
คะแนนความคิดสร้างสรรค์	72	40	20.33	9.87	40	25.20	7.57

จากตาราง 7 พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 36.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 11.20 มีคะแนนเชาวน์อารมณ์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 142.25 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 19.44 และมีความคิดสร้างสรรค์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 20.33 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.57

ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีคะแนนปัญญาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 30.67 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 9.35 มีคะแนนอารมณ์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 154.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 21.54 และมีความคิดสร้างสรรค์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 25.20 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 7.57

สรุปตีค่าผลการวิเคราะห์จากตาราง 7 ได้ดังนี้

1. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีค่าคะแนนเชาวน์ปัญญาสูงกว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ โดยสามารถจัดระดับเชาวน์ปัญญาได้อยู่ในระดับปกติหรือปานกลาง(Average) เช่นเดียวกันในทั้งสองกลุ่ม
2. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีค่าคะแนนเชาวน์อารมณ์สูงกว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ โดยสามารถจัดระดับเชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติเช่นเดียวกันในทั้งสองกลุ่ม
3. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีค่าคะแนนรวมความคิดสร้างสรรค์สูงกว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ โดยสามารถจัดระดับความคิดสร้างสรรค์อยู่ในระดับต่ำเช่นเดียวกันในทั้งสองกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐาน

สมมติฐานข้อที่ 1 เป็นการเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญาระหว่างกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศว่ามีเชาวน์ปัญญาแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มี พฤติกรรมรักต่างเพศ โดยใช้สถิติค่าที่ (t – test) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3

ตาราง 8 การเปรียบเทียบเชาวน์ปัญญาระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

กลุ่ม	ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ			ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ			t	p
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD		
คะแนนเชาวน์ปัญญา	40	36.45	11.20	40	30.68	9.35	2.502	.014*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 8 พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีคะแนนเฉลี่ยของเชาวน์ปัญญาแตกต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้และเมื่อพิจารณาค่าเฉลี่ยของคะแนนเชาวน์ปัญญา พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีคะแนนเชาวน์ปัญญาสูงกว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

สมมติฐานข้อที่ 2 เป็นการเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์ระหว่างกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศว่ามีเชาวน์อารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ โดยใช้สถิติค่าที (t – test) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 9

ตาราง 9 การเปรียบเทียบเชาวน์อารมณ์ระหว่างกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

กลุ่ม	ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ			ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ			t	p
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD		
คะแนนเชาวน์อารมณ์	40	142.25	19.44	40	154.43	21.54	2.654	.01**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 9 พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีคะแนนรวมของเชาวน์อารมณ์แตกต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และเมื่อจัดเกณฑ์คะแนนภาพรวมของเชาวน์อารมณ์เป็นระดับเชาวน์อารมณ์ พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีระดับเชาวน์อารมณ์แตกต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมมติฐานข้อที่ 3 เป็นการเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศว่ามีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ โดยใช้สถิติค่าที (t – Test) ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 10

ตาราง 10 การเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ

กลุ่ม	ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ			ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ			t	p
	N	$\bar{X}$	SD	N	$\bar{X}$	SD		
คะแนนความคิดสร้างสรรค์	40	20.33	9.87	40	25.20	7.57	2.479	.015*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 10 พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีคะแนนรวมของความคิดสร้างสรรค์แตกต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สมมติฐานข้อที่ 4 5 และ 6 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ โดยใช้ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์สมมติฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 11

ตาราง 11 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ

ตัวแปร	เชาวน์ปัญญา	เชาวน์อารมณ์	ความคิดสร้างสรรค์
เชาวน์ปัญญา	-	0.301	0.350*
เชาวน์อารมณ์	-	-	0.142
ความคิดสร้างสรรค์	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 11 เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญากับเชาวน์อารมณ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เชาวน์ปัญญากับเชาวน์อารมณ์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 4

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เชาวน์ปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 5

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เชาวน์อารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 6

สมมติฐานข้อที่ 7 8 และ 9 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เป็นการวิเคราะห์สมมติฐาน ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 12

ตาราง 12 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ

ตัวแปร	เชาวน์ปัญญา	เชาวน์อารมณ์	ความคิดสร้างสรรค์
เชาวน์ปัญญา	-	0.083	0.064
เชาวน์อารมณ์	-	-	0.083
ความคิดสร้างสรรค์	-	-	-

จากตาราง 12 เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนปัญญากับเขาวนอารมณ์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เขาวนปัญญากับเขาวนอารมณ์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 7

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เขาวนปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 8

เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า เขาวนอารมณ์กับความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ไม่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ในข้อที่ 9

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มตัวอย่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ เพื่อให้ทราบถึงคะแนนและระดับโดยจำแนกตามคะแนนเกณฑ์ของ เชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ และเปรียบเทียบความสัมพันธ์กันในกลุ่มตัวอย่างของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ และผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานแก่เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการสร้างเสริมแนวทางการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังชายโดยเฉพาะภายในเรือนจำกลางคลองเปรมให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสม โดยข้อมูลพื้นฐานนี้ด้วยตัวแปรดังกล่าวยังไม่ได้รับความสำคัญจากการศึกษาในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกันมากนัก ซึ่งสรุปขั้นตอนและผลการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับของเชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ในแต่ละตัวแปร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบเชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของเชาวนปัญญา เชาวนอารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและพฤติกรรมรักต่างเพศ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวนปัญญาแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ
2. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวนอารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ
3. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ

4. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์
5. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์
6. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์
7. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์
8. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์
9. ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์อารมณ์สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางคลองเปรมเพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำผิด จำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน ปี พ.ศ.2546

กลุ่มตัวอย่าง

จากประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ เป็นผู้ต้องขังภายในเรือนจำกลางคลองเปรมเพศชาย โดยไม่จำกัด อายุและลักษณะการกระทำผิดจำนวน 6,630 คน จาก 14 แดน ผู้วิจัยเลือกจำนวนของกลุ่มตัวอย่างโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้นโดยมีพฤติกรรมทางเพศเป็นชั้นได้จำนวน 80 คน แบ่งเป็นผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ 40 คน และเป็นผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้เป็นแบบวัดตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลพื้นฐานทางจิตวิทยาของกลุ่มผู้ต้องขังชายชายที่มีพฤติกรรมทางเพศ 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ และกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ประกอบด้วย 4 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ สัญชาติ และในการจำแนกการมีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกันนั้นใช้วิธีการขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ฝ่ายจำแนกผู้ต้องขังชาย เรือนจำกลางคลองเปรม

ส่วนที่ 2 แบบทดสอบเชาว์ปัญญาของราเวน (The Raven - Progressive Matrices) มีจำนวน 60 ข้อ คะแนนเต็ม 60 คะแนน และเทียบเกณฑ์เป็นระดับเชาว์ปัญญา WAIS จากการอ้างอิง กนกรัตน์ สุชะตุงคะ ภาควิชาจิตเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ส่วนที่ 3 แบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ ฉบับของกรมสุขภาพจิต โดยการใช้เทียบเกณฑ์เป็นระดับเชาว์อารมณ์และข้อคำถามทั้งหมดจากคู่มือแบบประเมินความฉลาดทางอารมณ์ กรมสุขภาพจิต

ส่วนที่ 4 แบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ของเออร์เบิลและเจอร์ล (The Test for Creative Thinking - Drawing Production (TCT -DP)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ไปยังอธิบดีกรมราชทัณฑ์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม ตามลำดับ เพื่อขออนุญาตในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มผู้ต้องขังชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

2. ผู้วิจัยเก็บข้อมูลด้วยตนเองตั้งแต่วันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ถึง 6 มีนาคม พ.ศ. 2547 โดยพร้อมกับขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ฝ่ายจำแนกผู้ต้องขังชาย และนักจิตวิทยาภายในเรือนจำกลางคลองเปรม ในการอำนวยความสะดวกเพื่อพบกับกลุ่มตัวอย่างผู้ต้องขังชายโดยตรง โดยแจกแบบวัดทางจิตวิทยาและแบบประเมินทั้งหมด 150 ฉบับ และคัดเลือกเพื่อความสมบูรณ์ได้จำนวนทั้งหมด 80 ฉบับ

3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบวัดและแบบประเมินดังกล่าวมาให้คะแนนตามเกณฑ์ของการให้คะแนน ทั้งนี้ในส่วนแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือในการร่วมตรวจแบบทดสอบความคิดสร้างสรรค์ตามเกณฑ์ของแบบทดสอบจากผู้เชี่ยวชาญเพิ่มเติม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

1. วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย(Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความแปรปรวน(Variance) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลและค่าของคะแนนของเชาว์ปัญญา เชาว์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ แล้วนำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของแบบวัดและแบบประเมินทางจิตวิทยาในกลุ่มของผู้ต้องขังชายชายที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายชายที่มีพฤติกรรมรกร่างเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม

2. วิเคราะห์ค่า t-test เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 1 – 3 ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย
3. วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยหา ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อ 4 – 9 ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้า สรุปได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาค่าคะแนนของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด

1.1 สำหรับระดับเชาวน์ปัญญา พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาในระดับ Average จำนวน 24 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับสติปัญญาในระดับ Average จำนวน 20 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน

1.2 สำหรับระดับเชาวน์อารมณ์เมื่อจำแนกตามระดับเชาวน์อารมณ์ พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติจำนวน 19 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน รองลงมามีระดับเชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติจำนวน 16 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาวน์อารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติจำนวน 22 คน จากจำนวน 40 คน รองลงมามีระดับเชาวน์อารมณ์ต่ำกว่าปกติและสูงกว่าปกติจำนวน 9 คนเท่ากัน จากจำนวน 40 คน

1.3 สำหรับความคิดสร้างสรรค์แยกเป็นเมื่อจำแนกตามระดับความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับความคิดสร้างสรรค์อยู่ในกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์กลุ่มที่ทำแบบทดสอบ TCP-DP ได้ต่ำ จำนวน 36 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับความคิดสร้างสรรค์อยู่ในกลุ่มที่มีความคิดสร้างสรรค์กลุ่มที่ทำแบบทดสอบ TCP-DP ได้ต่ำ จำนวน 36 คน จากจำนวนทั้งหมด 40 คน

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ ตามสมมติฐานข้อที่ 1 – 3 มีดังนี้

2.1 สมมติฐานข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 สมมติฐานข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2.3 สมมติฐานข้อที่ 3 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศตามสมมติฐานข้อที่ 4 – 9 มีดังนี้

3.1 สมมติฐานข้อที่ 4 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์

3.2 สมมติฐานข้อที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาสัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ค่า $r_{xy} = 0.35$

3.3 สมมติฐานข้อที่ 6 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์อารมณ์ไม่สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

3.4 สมมติฐานข้อที่ 7 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กันกับเชาวน์อารมณ์

3.5 สมมติฐานข้อที่ 8 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาไม่สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

3.6 สมมติฐานข้อที่ 9 ผลการวิจัยพบว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์อารมณ์ไม่สัมพันธ์กันกับความคิดสร้างสรรค์

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

จากการศึกษาตัวแปรเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศและกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ สามารถอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. เชาวน์ปัญญาของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาวน์ปัญญาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 36.45 ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาวน์ปัญญาคิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 30.67 ทั้งนี้อาจอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อเชาวน์ปัญญา ได้กล่าวคือ

1) การอบรมเลี้ยงดู ดังในการศึกษาเปรียบเทียบโดยตรงระหว่างกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน โดยอรอนงค์ นิยมธรรม(อรอนงค์ นิยมธรรม 2531 : บทคัดย่อ) ที่ศึกษาเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นชายรักร่วมเพศกับวัยรุ่นชายรักต่างเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน พบว่า วัยรุ่นชายรักร่วมเพศมีคะแนนเฉลี่ยของอัตมโนทัศน์ในทุกองค์ประกอบในระดับต่ำกว่าวัยรุ่นชายรักต่างเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งอัตมโนทัศน์ตามการวิจัยดังกล่าวรวมความถึงสติปัญญาด้วยตามคำนิยาม

นอกจากนี้ในเรื่องของความแตกต่างกันของเชาว์ปัญญา อาจพิจารณาจากงานวิจัยของอุทัยวรรณ อินทรสาส์ และคณะ(อุทัยวรรณ อินทรสาส์ และคณะ. 2519 : 72) พบผลวิจัยว่า ผู้ต้องขังวัยหนุ่มส่วนใหญ่มีระดับเชาว์ปัญญาในระหว่างระดับคาบเส้นและค่อนข้างโง่ ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของผู้วิจัยที่ พบว่า ระดับเชาว์ปัญญาของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาว์ปัญญาระดับปกติ ปานกลาง รองลงมาระดับค่อนข้างฉลาด ทึบ และคาบเส้นตามลำดับ ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาว์ปัญญาระดับปกติ ปานกลาง รองลงมา ระดับทึบ คาบเส้น และค่อนข้างฉลาด ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาระหว่างกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศที่แตกต่างกัน พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนเชาว์ปัญญาในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศสูงกว่าผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ แต่อย่างไรก็ตาม ยังพบผลการวิจัยที่ขัดแย้งกัน จากผลงานวิจัยของ วิจิตกร เตรยาภรณ์ ที่ศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวันของไทย ช่วงปีพ.ศ. 2508 ถึง 2543 พบว่า กลุ่มชายรักร่วมเพศมีภาพลักษณ์ด้านบวกที่พบว่า เป็นพวกที่มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด ซึ่งสะท้อนถึงการยอมรับจากสังคมไทยทั่วไป ที่ถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อเชาว์ปัญญาของผู้ต้องขัง ซึ่งการวิจัยของ วิจิตกร เตรยาภรณ์ แสดงว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศได้รับการสนับสนุนจากสังคมให้มีความสามารถในด้านต่างๆ แต่อย่างไรก็ตาม สภาพในเรือนจำกับสังคมภายนอกนั้น ย่อมไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ

2) สภาพสิ่งแวดล้อม ภายในเรือนจำที่มีสภาพคล้ายกันที่จากการศึกษาเปรียบเทียบเรือนจำในประเทศไทยและสหรัฐอเมริกา ที่พบว่า คับแคบ และสภาพผู้ต้องขังส่วนใหญ่มีความคล้ายคลึงกัน เนื่องจากวิถีชีวิตของผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่จะไม่แตกต่างกันมากนัก(นที จิตสว่าง. 2520 : 158) โดยจะมีลักษณะเฉพาะของพฤติกรรมในผู้ต้องขังที่แตกต่างกันไปในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน และจะได้รับการปฏิบัติและการกระทำทางเพศที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งน่าจะมีผลทำให้กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศต้องเก็บกดความต้องการที่แท้จริง ไม่สามารถปฏิบัติตนตามความต้องการอย่างอิสระ มีปัญหาต่อการปรับตัว และขาดโอกาสในการที่จะเป็นผู้นำสังคมในกลุ่มผู้ต้องขังส่วนรวม แม้จะพิจารณาจากลักษณะภายนอกว่ามีลักษณะกล้าแสดงออก ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาระดับเชาว์ปัญญาให้ต่ำลง

ทั้งนี้สภาพสิ่งแวดล้อมภายในเรือนจำ ที่เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้ผู้ต้องขังชายเกิดมีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ซึ่งพวกเขาอาจเคยมีพฤติกรรมรักต่างเพศมาก่อนหรือไม่ก็ตาม และผู้ต้องขังชายที่หน้าตาดีอาจถูกบังคับให้ร่วมเพศกับผู้ต้องขังชายที่เป็นพวกขาใหญ่ภายในเรือนจำ ทำให้ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นแสวงหาความพอใจและความปลอดภัย นอกจากนี้ในเรื่องปัจจัยของสภาพสิ่งแวดล้อมที่เปรียบเทียบกับสภาพภายในเรือนจำกับสังคมที่มีการจำกัดในการให้บุคคลเพศเดียวกันอยู่ด้วยกันเป็นเวลานานๆ ซึ่งก่อให้เกิดความตึงเครียดทางเพศ จึงจำเป็นต้องได้รับการระบายออก ทำให้ผู้ต้องขังชายเกิดพฤติกรรมทางเพศแบบรักร่วมเพศได้

2. เชาว์นอารมณ์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยพบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีเชาว์นอารมณ์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 142.25 ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีเชาว์นอารมณ์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 154.43 ทั้งนี้อาจอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อเชาว์นอารมณ์ได้กล่าวคือ

1) สภาพสังคม โดยเฉพาะในเรือนจำด้วยการที่สังคมส่วนรวม มองความเบี่ยงเบนทางเพศเป็นเรื่องของปัญหา ดังผลการวิจัยของเพ็ญมาศ กำเหนิดโทณ ที่ศึกษาการยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์(เพ็ญมาศ กำเหนิดโทณ 2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูส่วนใหญ่เห็นว่าพวกเกย์เป็นคนที่มีปัญหาในด้านของการปรับตัว ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเห็นว่าการที่ผลวิจัยแสดงถึงความแตกต่างกันของเชาว์นอารมณ์ของกลุ่มตัวอย่างที่มีพฤติกรรมทางเพศต่างกันก็น่าจะเนื่องมาจากการที่กลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศต้องสร้างเชาว์นอารมณ์เพื่อการปรับตัวกับปัญหาด้านอารมณ์ของตนเอง และในการอยู่ร่วมกับกลุ่มผู้ต้องขังชายชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศที่มีจำนวนมากใหญ่ ภายในเรือนจำ นอกจากนี้ในเรื่องของการแสดงออกทางอารมณ์ของกลุ่มบุคคลที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ พบว่า มีความละเอียดอ่อนกว่าการแสดงออกของชายและหญิงปกติด้วย (คันสนีย์ นาครังสรรค์. 2544 : บทคัดย่อ)

2) ทักษะทางสังคมและการปรับตัว ที่พบความสอดคล้องกับกับผลการวิจัยของคริสโตเฟอร์ ดี โทรี และทิพาวดี เอมะวรรณนะ (คริสโตเฟอร์ ดี โทรี และทิพาวดี เอมะวรรณนะ 2544 : 68) ที่ได้ศึกษาอัตทัศน กลไกการปรับตัวเพื่อปกป้องตนเอง และบุคลิกภาพของชายรักร่วมเพศที่มีอาชีพขายบริการทางเพศ ผลปรากฏว่า กลุ่มชายรักร่วมเพศที่ขายบริการมีทักษะทางสังคมและการปรับตัวได้ดีกว่าจากกลุ่มพฤติกรรมเกเร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลพื้นฐานของการวิจัย ที่พบว่าระดับเชาว์นอารมณ์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาว์นอารมณ์ต่ำกว่าปกติ ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศส่วนใหญ่มีระดับเชาว์นอารมณ์อยู่ในเกณฑ์ปกติ นอกจากนี้ ในเรื่องความรู้สึกนึกคิดในการเป็นหญิงหรือชาย(Gender Identity)และการแสดงออกทางเพศในสังคม(Social Sex Role) ซึ่งจะถูกกำหนดโดยบรรทัดฐานทางสังคมให้มีพฤติกรรมการแสดงออกถึงความเป็นชายและความ

เป็นหญิง (จิระพี บัวผัน ไกล้มอ 2545 : 52-53) ที่พบว่าตามธรรมชาติของผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศโดยการสังเกตุจะมีความรู้ความเข้าใจในธรรมชาติของเพศตรงข้ามได้ดี โดยเมื่อพิจารณาตามทฤษฎีจิตวิทยาวิเคราะห์ของจุงที่กล่าวถึง Archetypes ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้แต่ละเพศมีการตอบสนองที่จะเข้าใจเพศตรงข้ามผู้ชายเข้าใจธรรมชาติของผู้หญิง โดยความสามารถที่เป็น Anima สำหรับเพศชายหรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า ผู้ชายเข้าใจธรรมชาติของผู้หญิงจากคุณลักษณะความเป็นหญิงที่อยู่ในตัว (นวลละอ อ สุภาพล 2527 : 125-126) ก็น่าจะทำให้ กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความเข้าใจถึงความแตกต่างดังกล่าว ที่ส่งผลต่อการพัฒนาเชาว์อารมณ์ที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมทางเพศแตกต่างกัน

3. ความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศแตกต่างกับผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพบว่า ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีความคิดสร้างสรรค์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 20.33 ส่วนผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์คิดเป็นคะแนนเฉลี่ย 25.20 ทั้งนี้สามารถอธิบายถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ ได้แก่ การเรียนรู้จากปัจจัยทางจิตวิทยา และการได้รับโอกาสจากสังคม กล่าวคือ

1) ในการเรียนรู้จากปัจจัยทางจิตวิทยา ดังผลการวิจัยของคันสนีย์ นาครังสรรค์. (คันสนีย์ นาครังสรรค์. 2544 : 73) ที่พบว่า มีการยอมรับบุคคลประเภทนี้เนื่องจากมีดารา นักร้อง ที่ชื่นชอบ มีพฤติกรรมทางเพศแบบรักร่วมเพศ และโดยทั่วไปแล้วในสังคมปัจจุบันสามารถพบว่า ผู้ที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศสามารถทำงานด้านนี้ได้ดี เนื่องจากการเรียนรู้จากปัจจัยทางจิตวิทยาของแรงจูงใจในความเข้าใจธรรมชาติของทั้งเพศหญิงและชาย และการที่ได้รับโอกาสสนับสนุนจากสังคมเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาความสามารถด้านดังกล่าวมากขึ้นเรื่อยๆ และจากลักษณะภายนอกของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ที่พบว่า มีลักษณะกล้าแสดงออก มีความยินดีที่จะเผชิญและกล้าเสี่ยงกับสภาพการณ์ที่แปลกใหม่ต่างๆ ได้ดี ซึ่งตรงกับทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสามารถทำให้ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์แตกต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ แต่ยังไม่จัดอยู่ในระดับสูงด้วยที่ขาดการได้รับโอกาสจากสังคมภายในเรือนจำ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับในงานวิจัยของ เอกพล นันทโอสถ (กาญจน์หทัย สัมภาพันธ์ 2544 : 9-10 อ้างอิงจาก เอกพล นันทโอสถ 2542 : 8-11) ที่ศึกษาการนำเสนอสารคดีเกี่ยวกับกลุ่มชายรักร่วมเพศ ว่าเกย์ควีนชนิดเปิดเผยมักมีความสำเร็จในการทำงาน และจะโด่งดังมีชื่อเสียง เพราะเกย์พวกนี้มีสมองขั้นอัจฉริยะ พวกนี้สามารถลบปมด้อยของตนเองลงได้โดยการเรียนรู้ความคิดสร้างสรรค์ใหม่ๆ และยังสอดคล้องกันกับการได้รับโอกาสจากสังคม กล่าวคือ

2) การได้รับโอกาสจากสังคม ดังงานวิจัยของฐิติกร เตรยาภรณ์(ฐิติกร เตรยาภรณ์ 2543 :217) ที่ศึกษาภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือพิมพ์รายวัน

ไทยช่วงปี พ.ศ. 2508-2543 ซึ่งอภิปรายผลของการวิจัยถึงเรื่อง ความคิดสร้างสรรค์ ความสามารถของชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศที่เปิดตัวต่อสังคม ซึ่งส่งผลต่อผู้คนที่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศแบบรักร่วมเพศ และรักต่างเพศมากขึ้น นอกจากนี้จากงานวิจัยของเยาวนุช อินทรเดโชกุล(เยาวนุช อินทรเดโชกุล 2526 : บทคัดย่อ) ที่ทำการศึกษาความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติตนในเรื่องเพศของสหภาพแรงงานไทยในคูราโบ พบว่า ทักษะของแรงงานโดยรวมร้อยละ 72.81 เห็นว่าเกย์เป็นคนที่มีความชอบแปลกไปจากคนทั่วไป ซึ่งงานวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับลักษณะของบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์สูงตามทฤษฎี และด้วยผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีลักษณะของการที่ชอบใช้จินตนาการอันเป็นลักษณะที่เพศหญิงใช้มาก ในขณะที่เดียวกันกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศนั้นสามารถลงมือกระทำได้ด้วยมิใช่เพียงอาศัยแต่จินตนาการเพียงอย่างเดียว เพราะมีลักษณะทางกายภาพของเพศชายที่ส่งผลให้มีอิสระในการกระทำในสภาพแวดล้อมอันจำกัด และสอดคล้องกับ โรเจอร์(Roger. 1970.) ที่กล่าวว่า ภาวะที่ส่งเสริมให้บุคคลคิดอย่างสร้างสรรค์ ได้แก่ ภาวะที่บุคคลรู้สึกว่าคุณมีความปลอดภัยทางจิต มีคุณค่า ได้รับการยอมรับ รวมทั้งภาวะที่มีเสรีภาพในการแสดงออก ส่งผลให้ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศมีความคิดสร้างสรรค์ต่างจากผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศจากความแตกต่างกันในปัจจัยของการส่งเสริมให้บุคคลคิดอย่างสร้างสรรค์

4. ในเรื่องของความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา กับความคิดสร้างสรรค์ พบว่ามีความสัมพันธ์กันในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ค่า $r_{xy} = 0.35$ และพบว่า ไม่สัมพันธ์กันในกลุ่มของผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ

ทั้งนี้สามารถอภิปรายถึงปัจจัยที่ส่งผลในเรื่องของความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา กับความคิดสร้างสรรค์ในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ได้แก่ ทฤษฎีของเอเวอริล Averil The Handbook of Emotion Intelligence อ้างอิงจากKaufmann, 1993) และงานวิจัยอื่นที่มีผลสอดคล้องกัน กล่าวคือ เอเวอริล ได้อธิบายถึง ความสัมพันธ์ของเชาวน์ปัญญา กับ ความคิดสร้างสรรค์ จากคุณสมบัติ 3 ประการ คือ 1) ความแปลกใหม่ที่เป็นความสามารถในการหาวิธีที่แปลกใหม่ในการแก้ไขปัญหา 2)ความมีประสิทธิภาพที่เป็นความสามารถประเมินได้จาก มุมมองของกลุ่มหรือมุมมองส่วนบุคคล และ3)ความสมจริงที่อธิบายว่าเป็นการพยายามทำตามความรู้สึก ซึ่งถือว่าเป็นวิธีการสร้างสรรค์มากกว่าวิธีการค้นหาเป็นการเรียนรู้จากปัจจัยทางจิตวิทยา และสอดคล้องกับผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ผลการวิจัยของ มอลินี เหมะชิลินทร์ (2517 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนของนักศึกษาชายหญิงระดับชั้นปีที่ 3 ของโรงเรียนเพาะช่าง พบว่า ความคิดสร้างสรรค์มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ซึ่งผลสัมฤทธิ์ในการเรียนนั้นเป็นผลมาจากเชาวน์ปัญญา และสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรรณิ

เดชกำแหง(พรณี เดชกำแหง. 2515 : บทคัดย่อ) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความคิดสร้างสรรค์ ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน ความวิตกกังวล และพฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียน ความวิตกกังวล พฤติกรรมด้านความเป็นผู้นำ การทำตามผู้อื่น และความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นจริง พบว่า ผลสัมฤทธิ์ในทางการเรียนและความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์กับความคล่องในการคิด และความคิดยืดหยุ่น และเมื่อเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ระหว่างกลุ่ม พบว่า กลุ่มที่มีความวิตกกังวลสูงมีความคล่องตัวในการคิดสูงกว่ากลุ่มที่มีความวิตกกังวลต่ำ แต่กลุ่มที่มีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงต่ำมีความคล่องในการคิดสูง

ส่วนการที่กลุ่มผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศ ซึ่งไม่พบความสัมพันธ์กันระหว่างเชาวน์ปัญญากับความคิดสร้างสรรค์ อาจเนื่องมาจากกลุ่มผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรักต่างเพศมีคะแนนเชาวน์ปัญญาจัดอยู่ระดับปกติ ปานกลาง แต่มีคะแนนความคิดสร้างสรรค์ส่วนใหญ่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความคิดสร้างสรรค์น้อย จึงอาจทำให้ค่าสหสัมพันธ์ต่ำมากเกินไปกว่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่อย่างไรก็ตาม ผลที่ได้นี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของนนุช วรรณนวะ (นนุช วรรณนวะ. 2514 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการแก้ปัญหา ความคิดสร้างสรรค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูง(ปทศ.สูง) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง วิธีการแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการวิธีแก้ปัญหโดยอาศัยข้อเท็จจริง ความคิดสร้างสรรค์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบผลการวิจัยว่า ความสามารถในการแก้ปัญหาโดยอาศัยหลักการและโดยอาศัยข้อเท็จจริง ไม่มีความสัมพันธ์กับความคิดสร้างสรรค์

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการทดสอบเชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังเมื่อเริ่มต้องโทษแล้วเข้ามาอยู่ในเรือนจำ และจัดแยกหรือจำแนกผู้ต้องขังตามขีดความสามารถของบุคคล เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาศักยภาพของผู้ต้องขังให้ตรงตามความสามารถ เช่น กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีเชาวน์ปัญญาสูง ก็ควรให้ฝึกงานด้านที่ต้องใช้ความคิด เช่น การเป็นครูฝึกงานที่บุคคลนั้นมีความถนัด หรือผู้ช่วยเหลือในงานการสอนต่างๆ ภายในเรือนจำ ส่วนผู้ต้องขังที่มีเชาวน์ปัญญาปกติ ปานกลาง ควรฝึกให้ทำงานด้านพวกเครื่องยนต์กลไกต่างๆ และพวกผู้ต้องขังที่มีเชาวน์ปัญญาคาบเส้นถึงทึบ ก็ควรมอบหมายงาน ทางด้านการเกษตร งานโยธา เป็นต้น

กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีเชาวน์อารมณ์สูง ก็ควรให้ไปฝึกงานการเป็นประชาสัมพันธ์ ดอนรับคณะบุคคลที่เข้าเยี่ยมเรือนจำหรือการติดต่อกับบุคคลต่างๆ ส่วนผู้ต้องขังที่มี เชาวน์อารมณ์ปกติ ปานกลาง ถึงต่ำ ก็ควรปลูกฝังให้มีเชาวน์อารมณ์สูงขึ้น ทั้งยังส่งผลทำให้ผู้ต้องขังที่พ้นโทษพร้อมที่จะกลับไปใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข

กลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีความคิดสร้างสรรค์สูง ก็ควรให้ออกแบบสร้างเกมคอมพิวเตอร์ หรือหุ่นยนต์ที่จะนำมาใช้งานบ้าน เป็นต้น ส่วนผู้ต้องขังที่มีความคิดสร้างสรรค์ปานกลางก็ควรให้ออกแบบภาพพิมพ์ ลายเส้นในงานศิลปะ เป็นต้น ส่วนพวกที่มีความคิดสร้างสรรค์ต่ำ ก็ให้ควรให้ทำงานประเภทต้องออกแบบ แต่ควรได้รับการฝึกให้มีความคิดสร้างสรรค์สูงขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

1.ควรมีการขยายขอบเขตการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างเพิ่มเติม เพื่อข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้ต้องขังได้ทั่วถึงอย่างเหมาะสม

2.ควรขยายการศึกษาปัญหาที่น่าสนใจในกลุ่มผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ คือ ภาวะเสี่ยงต่อการเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ อันจะกลายเป็นปัญหาทางสุขภาพต่อไป ซึ่งมีความสอดคล้องกับการศึกษาค้นคว้าของ ธนาทิพ จัตรภูมิ(ธนาทิพ จัตรภูมิ. 2544 : 27) ที่พบว่า กลุ่มของชายรักร่วมเพศจะกลายเป็นผู้ติดเชื้อเอดส์ด้วยถึงร้อยละ 50 แต่ในกลุ่มของผู้ต้องขังชายรักร่วมเพศในประเทศไทยยังไม่ได้ได้รับการศึกษาเท่าที่ควร

3.ควรใช้เทคนิคทางสถิติอย่างอื่น เช่น path analysis สืบวจถึงสาเหตุถึงของการมีพฤติกรรมแบบรักร่วมเพศ หรือพฤติกรรมรักต่างเพศในกลุ่มตัวอย่าง โดยเฉพาะในกลุ่ม ผู้ต้องขังชายที่มีพฤติกรรมรักร่วมเพศ ซึ่งอาจมีความผิดปกติทางจิตใจตามเหตุผลที่ยกมาในการอภิปราย ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการจำแนกผู้ต้องขังอย่างเหมาะสมภายในเรือนจำต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมการฝึกหัดครู. (2520). รายงานการวิจัย เรื่องการประเมินผลโครงการการฝึกหัดครูและบริการ
การศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2517).
รายงานการวิจัย เรื่องประสิทธิภาพโรงเรียนประถมศึกษา ความเสมอภาคของโอกาสทาง
การศึกษา. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- กระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต สำนักพัฒนาสุขภาพจิต. (2543). รายงานการวิจัยการ
พัฒนาแบบวัดความฉลาดทางอารมณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทวงศ์กมลโปรดักชั่น
- กนกวรรณ ศรีทุมมา. (2545). การศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการกระทำผิดของเยาวชนในศูนย์
แรกรับเด็กและเยาวชนชายบ้านเมตตา สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน
กรุงเทพมหานคร. ปรินูญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนคร
รินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา,
- กาญจนา คุณรังสีสมบูรณ์ และสมพร หัสศิริ. (2525). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสติ
ปัญญาและความสามารถทางอารมณ์ของนักเรียนระดับประถมศึกษาที่มีปัญหาการเรียน.
วารสารสุขภาพจิตแห่งประเทศไทย ปีที่ 9 (ฉบับที่ 1)
- กาญจนา หัสมณีพันธ์. (2545). การยอมรับภายในความคิดเห็นของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษา จังหวัดจันทบุรี. ปรินูญานิพนธ์ รป.ม. ชลบุรี : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยบูรพา. อัดสำเนา,
- คริสโตเฟอร์ ดี ไทรี และทิพาดี เอมะวรรณนะ. (2544). การศึกษาเกณฑ์ปกติความสามารถทาง
วิชาการของนักศึกษาปีที่ 1 ในมหาวิทยาลัยเพื่อการให้การศึกษาและแนะแนว. กรุงเทพฯ
: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คึกฤทธิ์ ปราโมช. (2524). โครงกระดูกในตู้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชัยฤทธิ์
- จำลอง ดิษยวณิช. (2537). ตำราจิตเวชศาสตร์. เชียงใหม่ : โครงการตำรา คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิระพี บัวผัน. (2545). “รักร่วมเพศ” วารสารใกล้หมอ. 11(26). : 52
- เจ้าพระยาทิพากรวงศ์. (2504). พระราชพงศาวดารรัชกาลที่3 เล่ม2. กรุงเทพฯ : องค์การถ่ายของ
คุรุสภา
- ชาญศิริ เมืองเกษม. (2541). ความคิดเห็นในการยอมรับการปฏิบัติงานของพนักงานธนาคาร
(ธนาคารไทยพาณิชย์) ในสายตาของผู้บริหาร. ปรินูญานิพนธ์.รศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก. อัดสำเนา.

- เชาวนา ยุทธสุริยพันธ์. (2514). การศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนในระดับชั้น
ประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ระหว่างโรงเรียนสาธิตและโรงเรียนที่ใช้หลักสูตรปกติ.
ปริญญาณิพนธ์. กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยการศึกษา ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- จิตติกร เตรยาภรณ์. (2543). ภาพลักษณ์ของกลุ่มชายรักร่วมเพศที่สะท้อนจากเนื้อหาในหนังสือ
พิมพ์รายวันของไทย ช่วงปีพ.ศ. 2508 ถึง 2543. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. อัดสำเนา
- ณรงค์ศักดิ์ ตะละกัญ และคณะ. (2530). วิธีการจัดการกับพนักงานที่เป็นปัญหา. มก. ค.. 8(2). :
3-16.
- ณัฐพงษ์ กระจำง. (2545). การเลียนแบบการเบี่ยงเบนทางเพศแบบรักร่วมเพศชายของเยาวชน
ที่ปรากฏรายการโทรทัศน์. ปริญญาณิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, อัดสำเนา,
- ดวงเดือน ศาสตรภักดิ์. (2547). เอกสารประกอบคำบรรยายการสอนวิชา PG592. กรุงเทพฯ :
คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดิลก ดิลกานนท์. (2534). การฝึกทักษะการคิดเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์. ปริญญาณิพนธ์
กศ.ด. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, อัดสำเนา,
- ทวีรัตน์ นาคเนียม. (2532). เรือนจำ สถาบันเพื่อการแก้ไขผู้กระทำผิด : กรณีศึกษาเรือนจำจังหวัด
นครพนม. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2542). ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา. วารสารพฤติกรรม
ศาสตร์ 5(1): 19-35.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2542). เซอร์อารมณกับการศึกษา. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1): 12-14.
- ทิพาดี เอมะวรรณะ. (2544). จิตวิทยาการศึกษาสำหรับผู้ติดยาเสพติด. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- เทอดศักดิ์ เดชคง. (2539). EQ มาตราวัดอารมณ์อัจฉริยะ. วารสารUPDATE 10(117): 55-61
- เทอดศักดิ์ เดชคง. (2542). ความฉลาดทางอารมณ์. กรุงเทพฯ, : สำนักพิมพ์มติชน.
- ธานินทร์ เสนิย์วงศ์ ณ อยุธยา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างความสามารถทางสมองกับความ
สามารถทางการเรียนวิชาฟิสิกส์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดอ่างทอง.
ปริญญาณิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร. อัดสำเนา.
- นงลักษณ์ เอมประดิษฐ์ และนัทธี จิตสว่าง. (2534). บทบาทของนักสังคมสงเคราะห์และบริการ
ทางสังคมสงเคราะห์ต่อผู้ป่วยโรคเอดส์และผู้ติดเชื้อโรคเอดส์. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยคดี
ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลละอ อสุภาพล. (2527). ทฤษฎีบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร,

- นันทิ จิตสว่าง. (2520). *หลักทฤษฎีวิทยา: หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์*. กรุงเทพฯ : มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์.
- (2546). *โปรแกรมแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิด*. ม.ป.ท. ม.ป.พ.
- (2545). กระบวนการยุติธรรมนานาชาติ Restorative Justice ซ กระบวนการยุติธรรม
แนวใหม่ เหยื่อและชุมชนมีส่วนร่วม วารสารกรมคุมประพฤติ. 9(3). 1 – 13.
- นิตยา สุรัชย์, (2532). *ความสัมพันธ์ระหว่างสติปัญญา และภูมิหลังกับความสามารถในการแก้
ปัญหาของนักศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น*. วิทยานิพนธ์ คม. กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อุดสาเนา.
- นิสากร ล้อถาวร. (2535). *การเปรียบเทียบคุณภาพของแบบทดสอบอนุกรมมิติที่มีรูปแบบและ
จำนวนตัวเลือกต่างกัน* ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- เนตรชนก บัวนาค. (2531). *ความสัมพันธ์ในครอบครัว รูปแบบการสื่อสารในครอบครัวและทัศนค
ติที่มีต่อเรื่องรักร่วมเพศของนักศึกษาในกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ นท.ม. กรุงเทพฯ
: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, อุดสาเนา,
- บุญส่ง นิลแก้ว. (2519). *การวัดผลทางจิตวิทยา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา
- ไบเบิ้ล. (2483). *พระคริสต์ธรรมใหม่*. พระนคร : พระคริสต์ธรรมสมาคมอเมริกัน
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2542). *คุณลักษณะที่เกี่ยวข้องกับEQ*. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1). :
16-19
- ผ่องพรรณ พันธุ์พงศ์. *สมองต้องมากับหัวใจ*. (2541, กรกฎาคม) IQ-EQ” จีเอ็มแมกกาซีน 3(2) :
144-149.
- พรณี เดชกำแหง. (2545). *ความสัมพันธ์ระหว่างเขาวนอารมณ์กับผลการปฏิบัติงานตามการรับรู้
ของหัวหน้างาน ของบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรธุรกิจสื่อสารโทรคมนาคม*.
ปรินญาณินพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, อุดสาเนา,
- พรณี บุญประกอบ. (2542). *อิทธิพลในแนวพุทธศาสนา*. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1) : 20 - 25.
- พัชนี วรกวิน. (2527). *จิตวิทยาสังคม*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สถานสงเคราะห์หญิงปากเกร็ด
- เพ็ญมาส กำเนิดโชน. (2528). *การยอมรับของครูต่อนักเรียนเกย์ : กรณีข้าราชการและนักเรียน
มัธยมศึกษา6 ในโรงเรียนกรุงเทพมหานคร*. ปรินญาณินพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อุดสาเนา,
- ไพบุลย์ เทวรักษ์. (2523). *จิตวิทยา : ศึกษาพฤติกรรมภายนอกและภายใน*. กรุงเทพฯ : ภาค
วิชาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- มหาวิทยาลัยมหิดล. (2522). *พระวินัยปิฎก. พระไตรปิฎกฉบับคอมพิวเตอร์ พร้อมด้วยโปรแกรม
สืบค้นข้อมูลจากคัมภีร์*. กรุงเทพฯ : สำนักคอมพิวเตอร์

- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. (2537). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 55415 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
- มุขัมมัด นา-ศิริตดิน อัล-อัลฆานีย. (2538). รวมอัลกุรอาน และอัลหะดีษ ว่าด้วยเรื่อง ครองรักครองเรือน จาก อาลาบุซ ซิฟอฟีส สุนนะฮ์ อัล-มุฏะฮะฮะเราะฮ. มาอัฟ มาตอรูซอ แปลและเรียบเรียง. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ อิสลามิกอะเคเดมี
- เยาวนุช อินทรเดชกุล. (2526). ความรู้ทัศนคติ และการปฏิบัติตนในเรื่องเพศของสมาชิกสหภาพแรงงานไทย คูราโบ". วิทยานิพนธ์ สส.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. อุดສຳເນາ.
- "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540" (2540, 11 ตุลาคม) ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 114 ตอนที่ 55
- รัตนา ศิริพานิช. (2533). หลักการสร้างแบบสอวัดทางจิตวิทยาและทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : เจริญวิทย์การพิมพ์
- รุ่งกานดา พงศ์ระกุลพานิช. (2531). ความคิดเห็นของนักเรียนชายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อพฤติกรรมเพศชาย ปริญญาโท สส.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ถ่ายเอกสาร,
- ล้นธกาส ศรีวรมย์. (2539). องค์การและการจัดการฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิสิทธิ์พัฒนา จำกัด,
- วันทนี วาสีกะสิน. (2526). ปัญหาพฤติกรรมทางเพศของมนุษย์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
- วิลาสลักษณ์ ชวัลลสี. (2542). การพัฒนาสติปัญญาทางอารมณ์เพื่อความสำเร็จในการทำงาน. วารสารพฤติกรรมศาสตร์. 5(1) : 37 - 52
- วิไลวรรณ ยามาสี. (2538). การใช้แบบทดสอบทางจิตวิทยาในการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์,
- วิสัย พฤษวัน. (2544). สิทธิผู้ต้องขัง. กฎระเบียบงานราชทัณฑ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ราชทัณฑ์.
- วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542). เชาว์อารมณ์ดัชนีวัดความสำเร็จในชีวิต.วารสารแนะแนวทางจิตวิทยาการศึกษา. 5(2) : 32.
- วีรวัฒน์ ปันนิตามัย. (2542). เชาว์อารมณ์(EQ) ดัชนีวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต. กรุงเทพฯ : เอ็กสเปอร์เน็ท จำกัด
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2539). ทฤษฎีจิตวิทยาบุคลิกภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : หมอชาวบ้าน
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2543). จิตวิทยาเด็กพิเศษ แนวคิดสมัยใหม่. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ศรีเรือน แก้วกังวาล. (2540). จิตวิทยาการพัฒนาก้าวหน้าการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม 2. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- “สืบเนื่องจากกลุ่ม “หญิงรักหญิง”. (2538, 11 กรกฎาคม). มติชน 16 : 23
- สมทรง สุวรรณเลิศ. (2542). พัฒนาอีคิวให้สอดคล้องกับมาตรฐานวิชาชีพจิตวิทยาคลินิก. วารสารจิตวิทยาคลินิก. 31(1). 25 - 30
- สมทรง สุวรรณเลิศ. (2545). ไอคิว. กรุงเทพฯ : คลินิกจิตประสาท
- สมภพ เรืองตระกูล. (2536). คู่มือจิตเวชศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ. โรงพิมพ์เรือนแก้ว,
- สมัย ศิริทองถาวร. (2541). รายงานการวิจัยปัญหาพฤติกรรมทางสังคมและเซ็กซ์ปัญญาของเด็กและเยาวชนสถานแรกรับในสถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนภาคเหนือ. วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย. 43(2) : 120-126.
- สิริพร แก้วนุ้ม. (2526). การศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของเด็กประถมศึกษาในเขตการศึกษา 12. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. อุดรธานี.
- สุจิตรา อูสาหะ. (2542). ความฉลาดทางอารมณ์.เอกสารประกอบการบรรยาย กรุงเทพฯ : โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา.
- สุจินต์ ปรีชาสามารถ. (2515). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสุขศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุชา จันทรเฒ. (2539). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์ จำกัด.
- สุชาดา สุธรรมรักษ์. (2531). ทฤษฎีการเรียนรู้. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน.
- สุดสงวน สุธีพร. (2545). ประเด็นที่น่าสนใจ. วารสารราชทัณฑ์. 50,2 : 118
- สุมาลี กาญจนชาติ. (2525). การศึกษาพัฒนาการความคิดสร้างสรรค์ทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนอายุ 11-15 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, อุดรธานี, ,
- สมิตรา อินทยศ. (2538). การศึกษาอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นเพศชายที่กระทำผิดในสถานฝึกอบรมของสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต. คม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สุพงษ์ อัมพวันวงศ์. รักสุขภาพ รักครอบครัว.โดยสุพงษ์ อัมพวันวงศ์. (2541, 22 พฤศจิกายน). เดลินิวส์.
- สุวัฒนา อารีพรรค และวันเพ็ญ บุญประกอบ. (2538). องค์ประกอบในสถานศึกษาตามการรับรู้ของนักเรียนที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึกถึงคุณค่าในตนเองของนักศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาในภาคใต้. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,

- สุวัฒนา อารีพรรค และเอนก อารีพรรค. (2525). *เรียนรู้เรื่องเพศ*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- สุวิมล มาลีชัย. (2532). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนแบบทดสอบอนุกรมมิตกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อุดสาเนา.
- โสมทัต เทเวศร์. (2513). *เกร็ดภาษาหนังสือไทย*. พระนคร : โรงพิมพ์แพร่พิทยา
- โสมทัต เทเวศร์. (2513). *เจ้าฟ้าจุฬามณี*. พระนคร : โรงพิมพ์แพร่พิทยา
- อรอนงค์ กิตติกลัยวงศ์. (2534). *พฤติกรรมทางเพศและเจตคติของนักเรียนวัยรุ่น : กรณีศึกษาพฤติกรรมรักร่วมเพศ เขตการศึกษา 3*. ปรินญานิพนธ์ วท.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, อุดสาเนา, ,
- อรอนงค์ นิยมธรรม. (2531). *การเปรียบเทียบอัตมโนทัศน์ของวัยรุ่นรักร่วมเพศกับวัยรุ่นชายรักต่างเพศที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, อุดสาเนา, ,
- อัจฉราพรรณ จรัสวัฒน์. (2542). *EQ : ความฉลาดทางอารมณ์กับความสำเร็จในการทำงาน*. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการ 1 กรุงเทพฯ : มปป. อุดสาเนา
- อายุตม์ สินธพพันธุ์. (2545). *ตัวแบบเงื่อนไขที่เหมาะสมในการปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในประเทศไทย*. วารสารราชทัณฑ์ 50(2) : 58 - 59
- อารีย์ รังสินันท์. (2527). *ความคิดสร้างสรรค์*. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ธนะการพิมพ์.
- อุทัยวรรณ อินทรสาลี และคณะ. (2519). *การศึกษานอกโรงเรียน*. วารสารจิตวิทยาคลินิก. 7(2) : 30 - 35
- โอภาส ธรรมวานิช. (2527). *ไปพบแพทย์ควรทำอย่างไร*. มปป. มปป.
- Anderson,H.H. (1959). *Creativity and Its Cultivation*. New York : Harper.
- Averil and Bar-On, Reuven. (2000). *The handbook of emotion intelligence : theory development, assessment and application at home, school, and : the workplace*. New York : Jossey_Bas s Company. 140 – 258
- Davis,G.A. (1973). *Psychology of Problem Solving*. New York : Basic Books.
- Ennis , Kathy, (1995). *Guidelines for College Libraries : recommendations for performance and rersonning*. London : London Library,
- Ennis , Robert Hugh, (1969). *Logic in teaching(1927)*. New Jersey. : Prentice-Hall.
- Guilford, J.P. (1959). *Structure of Intellect*. Psychological Bulletin.
- Guilford, J.P. (1968). *The Nature of Human Intelligence*. New York : McGraw-Hill Book Co.,Ltd.

- Hildreth, Gertrud (Gertrud Howell). (1958). Teaching reading : A guide to basic Principles and modern practices. New York : Henry Holt.
- Hildreth, Gertrud Howell. (1948). Child Growth through education : effective teaching in the modern school. New York : Ronald Press.
- Jellen, Hans G. and Urban Klaus K. (1986). "The TCT-DP (Test for Creative Thinking – Drawing Production) : An Instrument that can be applied to most age and ability groups", The Creative Child and Adult Quarterly. XI(3) : 137-155 Autumn.
- Massey, Doreen B. (1998). Space, place and gender. Cambridge : Polity Press.
- McCandless, Bayel R. (1967). Children and Adolescents : behavior and development . New York : Holt Rinehart and Winston.
- Phillips, J. W. Veterinary. (1976). Physiology. Philadelphia : W.B. Saunders.
- Schumer, Florence. (1983). Abnormal Psychology. Lexington : Masei D.C. Health.
- Torrance E.P. and Myers, R.E. (1972). Creative Learning and Teaching. New York : Dood, Mead and Company,
- Wallach, Michael A., and Kogan, Nathan. (1965). Modes of Thinking in Young Children, New York : Holt, Rinehart and Winston, Inc., New York.
- Wallas, G. (1926). The Art of Thought. New York : Harcourt, Brace & World.

ภาคผนวก

ที่ ศธ 0519.12/6741

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

25 กันยายน 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญ

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายพีรวัฒน์ จารุจาริต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม” โดยมี อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในกรณีนี้ บัณฑิตวิทยาลัยขอเรียนเชิญ นายปรการ ฅมขางรณูร จิตแพทย์ประจำโรงพยาบาลราชวิถี เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบเชาวน์ปัญญา ของ Raven ฉบับ Standard Progressive Matric เชาวน์อารมณ์ฉบับผู้ใหญ่ของกรมสุขภาพจิต และความคิดสร้างสรรค์ ของ Urban

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ข้าราชการในสังกัดเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจแบบทดสอบให้ นายพีรวัฒน์ จารุจาริต และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภภรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8690069 กด 1

มือถือ 01-3148863

ที่ ศธ 0519.12/ 6742

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

26 กันยายน 2546

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์เพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม” โดยมี อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้ต้องขังชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Raven ฉบับ Standard Progressive Matric เชาวน์อารมณ์ฉบับผู้ใหญ่ของกรมสุขภาพจิต และความคิดสร้างสรรค์ ของ Urban ในระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8690069 กด 1

มือถือ 01-3148863

ที่ ศธ 0519.12/6743

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2546

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน ผู้บัญชาการเรือนจำกลางคลองเปรม

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม” โดยมี อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ต้องขังชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม ทำแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Raven ฉบับ Standard Progressive Matric เชาวน์อารมณ์ฉบับผู้ใหญ่วัยของกรมสุขภาพจิต และความคิดสร้างสรรค์ของ Urban ในระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภกรณ์ หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8690069 กด 1

มือถือ 01-3148863

ที่ ศธ 0519.12/ 6933

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

8 ตุลาคม 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย

เรียน อธิบดีกรมราชทัณฑ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายพิรวัฒน์ จารุจาริต นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม” โดยมี อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อพัฒนาเครื่องมือการวิจัย โดยขอให้ผู้ต้องขังชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม เป็นกลุ่มตัวอย่างทำแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Raven ฉบับ Standard Progressive Matric เชาวน์อารมณ์ฉบับผู้ใหญ่วางกรมสุขภาพจิต และความคิดสร้างสรรค์ ของ Urban ในระหว่างเดือนตุลาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพิรวัฒน์ จารุจาริต ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ปฏิบัติราชการแทนอธิการบดี

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8690069 กด 1

มือถือ 01-3148863

ที่ ขธ 0708/ **3835**

กรมราชทัณฑ์

222 ถนนนนทบุรี 1 ตำบลสวนใหญ่

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี 11000

6 พฤศจิกายน 2546

เรื่อง ให้ความอนุเคราะห์เพื่อการวิจัย

เรียน อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อ้างถึง หนังสือบัณฑิตวิทยาลัย ที่ ศธ 0519.12/6936 ลงวันที่ 14 ตุลาคม 2546

ตามหนังสือบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒที่อ้างถึง ขออนุญาตให้ นายพีรวัฒน์ จารุจาริตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการทำสารนิพนธ์ เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายใน เรือนจำกลางคลองเปรม” ณ เรือนจำกลางคลองเปรม ในระหว่างวันที่ 17 – 19 พฤศจิกายน 2546 และ วันที่ 24 – 28 พฤศจิกายน 2546 นั้น

กรมราชทัณฑ์พิจารณาแล้ว อนุญาตให้ นายพีรวัฒน์ จารุจาริตต์ เข้าเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย ณ เรือนจำกลางคลองเปรม ในระหว่างวันที่ 17 – 19 พฤศจิกายน 2546 และวันที่ 24 – 28 พฤศจิกายน 2546 โดยให้นักศึกษาประสานงานโดยตรงกับเรือนจำกลางคลองเปรมต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ ถัดทะพงษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมราชทัณฑ์

กองบริการทางการแพทย์

โทร. 0 2967 3354

โทรสาร 0 2967 3350

ที่ ศธ 0519.12/ 6743

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

30 กันยายน 2546

เรื่อง ขออนุญาตเพื่อการศึกษา

เรียน ผู้อำนวยการโรงพยาบาลราชวิถี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบทดสอบ

เนื่องด้วย นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ นิสิตระดับปริญญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการทำสารนิพนธ์เรื่อง “เชาวน์ปัญญา เชาวน์อารมณ์ และความคิดสร้างสรรค์ของผู้ต้องขังที่มีพฤติกรรมรกร่วมเพศ ภายในเรือนจำกลางคลองเปรม” โดยมี อาจารย์สมเกียรติ ทิพย์ทัศน์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ในการนี้ นิสิตมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย โดยขอให้ผู้ต้องขังชายภายในเรือนจำกลางคลองเปรม ทำแบบทดสอบเชาวน์ปัญญาของ Raven ฉบับ Standard Progressive Matric เชาวน์อารมณ์ฉบับผู้ใหญ่ของกรมสุขภาพจิต และความคิดสร้างสรรค์ ของ Urban ในระหว่างเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2546

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตให้ ได้โปรดพิจารณาให้ นายพิรวัฒน์ จารุจาริตต์ ได้เก็บข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์นภาพร หะวานนท์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 02-664-1000 ต่อ 5618, 5731

หมายเหตุ : ต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ นิสิต โทรศัพท์ 02-8690069 กด 1

มือถือ 01-3148863

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ – ชื่อสกุล	นายพีรวัฒน์ จารุจารีต
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	เลขที่ 273/10 ถนนพัฒนาการ แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	บริษัท ชันวีทรัพย์ จำกัด เลขที่ 417 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2543	ครุศาสตรบัณฑิต สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา สถาบันราชภัฏ สวนสุนันทา
พ.ศ.2546	การศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร